

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

L 282

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

59ο έτος

19 Οκτωβρίου 2016

Περιεχόμενα

II Μη νομοθετικές πράξεις

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

- ★ Απόφαση (ΕΕ) 2016/1841 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2016, για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή 1
- Συμφωνία του Παρισιού 4

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

- ★ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2016/1842 της Επιτροπής, της 14ης Οκτωβρίου 2016, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 όσον αφορά τα πιστοποιητικά ελέγχου που αποστέλλονται με ηλεκτρονικά μέσα για εισαγόμενα βιολογικά προϊόντα και για κάποια άλλα στοιχεία, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008 όσον αφορά τις απαιτήσεις για συντηρημένα ή μεταποιημένα βιολογικά προϊόντα και τη διαβίβαση πληροφοριών ⁽¹⁾ 19
- ★ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2016/1843 της Επιτροπής, της 18ης Οκτωβρίου 2016, για τη λήψη μεταβατικών μέτρων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη διαπίστευση των επίσημων εργαστηρίων που πραγματοποιούν επίσημες δοκιμές ανίχνευσης *Trichinella* ⁽¹⁾ 38
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2016/1844 της Επιτροπής, της 18ης Οκτωβρίου 2016, για καθορισμό των κατ' αποκοπή τιμών εισαγωγής για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών 40
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2016/1845 της Επιτροπής, της 18ης Οκτωβρίου 2016, σχετικά με τον καθορισμό του συντελεστή κατανομής που πρέπει να εφαρμόζεται στις αιτήσεις ενίσχυσης για τη μείωση της παραγωγής γάλακτος δυνάμει του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1612 42

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- ★ Απόφαση (ΕΕ) 2016/1846 της Επιτροπής, της 4ης Ιουλίου 2016, σχετικά με το μέτρο SA.41187 (2015/C) (πρώην 2015/NN) το οποίο έθεσε σε εφαρμογή η Ουγγαρία σχετικά με την εισφορά υγείας των επιχειρήσεων καπνοβιομηχανίας [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 4049] ⁽¹⁾ 43
- ★ Απόφαση (ΕΕ) 2016/1847 της Επιτροπής, της 4ης Ιουλίου 2016, σχετικά με την κρατική ενίσχυση αριθ. SA.41612 — 2015/C [πρώην SA.33584 (2013/C) (πρώην 2011/NN)], την οποία οι Κάτω Χώρες έθεσαν σε εφαρμογή υπέρ του επαγγελματικού ποδοσφαιρικού συλλόγου MVV στο Μάαστριχτ [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 4053] ⁽¹⁾ 53
- ★ Απόφαση (ΕΕ) 2016/1848 της Επιτροπής, της 4ης Ιουλίου 2016, σχετικά με το μέτρο SA.40018 (2015/C) (πρώην 2015/NN), το οποίο έθεσε σε εφαρμογή η Ουγγαρία περί της τροποποίησης του 2014 του ουγγρικού τέλους επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 4056] ⁽¹⁾ 63
- ★ Απόφαση (ΕΕ) 2016/1849 της Επιτροπής, της 4ης Ιουλίου 2016, σχετικά με το μέτρο αριθ. SA.41613 — 2015/C [πρώην SA.33584 (2013/C) (πρώην 2011/NN)], το οποίο έθεσαν σε εφαρμογή οι Κάτω Χώρες σχετικά με τον επαγγελματικό ποδοσφαιρικό σύλλογο PSV στο Eindhoven [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 4093] ⁽¹⁾ 75

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/1841 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 5ης Οκτωβρίου 2016

για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαisiού των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Κατά την 21η διάσκεψη των μερών της σύμβασης-πλαisiού των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC), που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι, από τις 30 Νοεμβρίου έως τις 12 Δεκεμβρίου 2015, εγκρίθηκε το κείμενο της συμφωνίας σχετικά με την ενίσχυση της παγκόσμιας αντίδρασης απέναντι στην κλιματική αλλαγή.
- (2) Η συμφωνία του Παρισιού υπεγράφη στις 22 Απριλίου 2016 σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ) 2016/590 του Συμβουλίου ⁽²⁾.
- (3) Η συμφωνία του Παρισιού θα αρχίσει να ισχύει την τριακοστή ημέρα από την ημερομηνία κατά την οποία τουλάχιστον 55 μέρη της σύμβασης UNFCCC, που αντιπροσωπεύουν κατ' εκτίμηση ποσοστό 55 % τουλάχιστον των συνολικών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, θα έχουν καταθέσει τα οικεία έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης. Μεταξύ των μερών της σύμβασης UNFCCC συγκαταλέγονται η Ένωση και τα κράτη μέλη της. Στα συμπεράσματά του της 18ης Μαρτίου 2016, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε την ανάγκη για την Ένωση και τα κράτη μέλη της να συνάψουν τη συμφωνία του Παρισιού το συντομότερο δυνατό και εγκαίρως, ώστε να αποτελούν μέρη κατά την έναρξη της ισχύος της.
- (4) Η συμφωνία του Παρισιού αντικαθιστά την προσέγγιση που υιοθετήθηκε στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου του Κιότο του 1997.
- (5) Η συμφωνία του Παρισιού θέτει, μεταξύ άλλων, έναν μακροπρόθεσμο στόχο, ευθυγραμμιζόμενη με τον στόχο να συγκρατηθεί η αύξηση της παγκόσμιας μέσης θερμοκρασίας σαφώς κάτω των 2 °C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα και να συνεχιστούν οι προσπάθειες ώστε η αύξηση να διατηρηθεί στους 1,5 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, τα μέρη θα καταρτίσουν, θα κοινοποιήσουν και θα τηρήσουν διαδοχικές εθνικά καθορισμένες συνεισφορές.
- (6) Δυνάμει της συμφωνίας του Παρισιού, από το 2023 τα μέρη αναλαμβάνουν να πραγματοποιούν παγκόσμια απογραφή των αποθεμάτων ανά πενταετία, με βάση τις πλέον πρόσφατες επιστημονικές εξελίξεις και την έως σήμερα εφαρμογή, η οποία θα εξετάζει την πρόοδο και τις μειώσεις των εκπομπών, την προσαρμογή και τη στήριξη που παρέχεται, ενώ η διαδοχική συνεισφορά κάθε μέρους πρέπει να συνιστά πρόοδο πέρα από την αντίστοιχη τρέχουσα συνεισφορά τους και να αντικατοπτρίζει τις υψηλότερες φιλοδοξίες τους.

⁽¹⁾ Έγκριση της 4ης Οκτωβρίου 2016 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2016/590 του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2016, για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαisiού των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (ΕΕ L 103 της 19.4.2016, σ. 1).

- (7) Στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 23ης και 24ης Οκτωβρίου 2014 σχετικά με το πλαίσιο πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια με ορίζοντα το 2030 εγκρίθηκε δεσμευτικός στόχος για μείωση κατά τουλάχιστον 40 % των εγχώριων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στο σύνολο της οικονομίας έως το 2030 σε σύγκριση με το 1990. Στις 6 Μαρτίου 2015 το Συμβούλιο ενέκρινε την εν λόγω συνεισφορά της Ένωσης και των κρατών μελών της ως την εθνικά καθορισμένη πρόθεση συνεισφοράς, η οποία υποβλήθηκε στη Γραμματεία της UNFCCC.
- (8) Στη σχετική ανακοίνωση που συνοδεύει την πρόταση της Ένωσης για την υπογραφή της συμφωνίας του Παρισιού, η Επιτροπή τονίζει ότι η συνολική καθαρή ενεργειακή μετάβαση απαιτεί αλλαγές συμπεριφοράς ως προς τις επενδύσεις και την παροχή κινήτρων σε ολόκληρο το φάσμα των πολιτικών. Η δημιουργία μιας ευέλικτης ενεργειακής ένωσης αποτελεί βασική προτεραιότητα της Ένωσης ώστε να παρέχεται ασφαλής, βιώσιμη, ανταγωνιστική και οικονομικά προσιτή ενέργεια στους πολίτες της. Η επίτευξη του στόχου αυτού απαιτεί τη συνέχιση της φιλόδοξης δράσης για το κλίμα και πρόοδο σχετικά με άλλες πτυχές της ενεργειακής ένωσης.
- (9) Το Συμβούλιο επιβεβαίωσε, στα συμπεράσματά του της 18ης Σεπτεμβρίου 2015, ότι η Ένωση και τα κράτη μέλη της προτιμούνται να ενεργήσουν από κοινού στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού και εξέφρασε την ικανοποίησή του για την πρόθεση της Νορβηγίας και της Ισλανδίας να συμμετέχουν σε αυτή την κοινή δράση.
- (10) Η κοινή δράση εκ μέρους της Ένωσης και των κρατών μελών της θα συμφωνηθεί σε εύθετο χρόνο και θα καλύψει το αντίστοιχο επίπεδο εκπομπών που αναλογεί στην Ένωση και στα κράτη μέλη αυτής.
- (11) Το άρθρο 4 παράγραφος 16 της συμφωνίας του Παρισιού απαιτεί να κοινοποιείται στη Γραμματεία η κοινή δράση, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου εκπομπών που αντιστοιχεί σε καθένα από τα μέρη κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου.
- (12) Η συμφωνία του Παρισιού συνάδει με τους περιβαλλοντικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αναφέρονται στο άρθρο 191 της Συνθήκης, και συγκεκριμένα με τη διατήρηση, την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος· την προστασία της υγείας του ανθρώπου· την προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων, και ιδίως την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.
- (13) Συνεπώς, η συμφωνία του Παρισιού και η δήλωση αρμοδιότητας θα πρέπει να εγκριθούν εξ ονόματος της Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Εγκρίνεται εξ ονόματος της Ένωσης η συμφωνία του Παρισιού που εγκρίθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2015 στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή.

Το κείμενο της συμφωνίας του Παρισιού επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Εγκρίνεται επίσης εξ ονόματος της Ένωσης η δήλωση αρμοδιότητας που επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου εξουσιοδοτείται να ορίσει το ή τα πρόσωπα που είναι αρμόδια να καταθέσουν, εξ ονόματος της Ένωσης, το έγγραφο επικύρωσης στον γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1 της συμφωνίας του Παρισιού, καθώς και τη δήλωση αρμοδιότητας.

Άρθρο 3

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων με σκοπό να καταθέσουν τα έγγραφα επικύρωσης ταυτόχρονα με την Ένωση ή το συντομότερο δυνατό σε μεταγενέστερο χρόνο.

2. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τις αποφάσεις τους σχετικά με την επικύρωση της συμφωνίας του Παρισιού ή, ανάλογα με τις περιστάσεις, σχετικά με την πιθανή ημερομηνία ολοκλήρωσης των αναγκαίων διαδικασιών.

Άρθρο 4

Η απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη από την ημερομηνία της έκδοσής της.

Βρυξέλλες, 5 Οκτωβρίου 2016.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. ΛΑΪČÁK

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ,

ΩΣ μέρη της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, εφεξής καλούμενη «η Σύμβαση»,

ΣΥΜΦΩΝΑ με την Πλατφόρμα Ενισχυμένης Δράσης του Ντέρμπαν η οποία θεσπίστηκε με την απόφαση 1/CP. 17 της διάσκεψης των μερών της Σύμβασης κατά τη δέκατη έβδομη συνεδρίασή της,

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ του στόχου της Σύμβασης, και με γνώμονα τις αρχές της, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της ισότητας και των κοινών αλλά διακριτών ευθυνών και αντίστοιχων δυνατοτήτων της, στο πλαίσιο διαφορετικών εθνικών συνθηκών,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη για μια αποτελεσματική και προοδευτική αντιμετώπιση της επείγουσας απειλής της κλιματικής αλλαγής με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες επιστημονικές γνώσεις,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΕΠΙΣΗΣ τις ιδιαίτερες ανάγκες και τις ειδικές συνθήκες των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών, ιδίως δε εκείνων που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, όπως προβλέπεται στη Σύμβαση,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΠΛΗΡΩΣ ΥΠΟΨΗ τις ιδιαίτερες ανάγκες και την ειδική κατάσταση των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση και τη μεταφορά τεχνολογίας,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι τα μέρη μπορεί να θιγούν όχι μόνο από την κλιματική αλλαγή, αλλά και από τις επιπτώσεις των μέτρων που λαμβάνονται για την αντιμετώπισή της,

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ την εγγενή σχέση που έχουν οι δράσεις για την κλιματική αλλαγή, καθώς και η αντιμετώπισή της και οι επιπτώσεις της με την ισότιμη πρόσβαση στην αειφόρο ανάπτυξη και στην εξάλειψη της φτώχειας,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη βασική προτεραιότητα της εξασφάλισης της επισιτιστικής ασφάλειας και της εξάλειψης της πείνας, καθώς και τον ιδιαίτερα ευάλωτο χαρακτήρα των συστημάτων παραγωγής τροφίμων σε σχέση με τις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τις επιταγές μιας δίκαιης μετάβασης του εργατικού δυναμικού στη νέα κατάσταση και της δημιουργίας θέσεων αξιοπρεπούς εργασίας και υψηλής ποιότητας θέσεων απασχόλησης σύμφωνα με τις εθνικά καθορισμένες αναπτυξιακές προτεραιότητες,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί κοινό μέλημα των ανθρώπων, τα μέρη θα πρέπει, κατά τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, να σέβονται, να προωθούν και να εξετάζουν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα, το δικαίωμα στην υγεία, τα δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών, των τοπικών κοινοτήτων, των μεταναστών, των παιδιών, των ατόμων με αναπηρίες και των προσώπων τα οποία βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση και το δικαίωμα στην ανάπτυξη, καθώς και την ισότητα των φύλων, τη χειραφέτηση των γυναικών και την ισότητα μεταξύ των γενεών,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία της διατήρησης και της ενίσχυσης, κατά περίπτωση, των καταβοθρών και των ταμιευτήρων των αερίων του θερμοκηπίου που αναφέρονται στη Σύμβαση,

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ τη σημασία της διασφάλισης της ακεραιότητας όλων των οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των ωκεανών, και της προστασίας της βιοποικιλότητας, η οποία αναγνωρίζεται από μερικούς πολιτισμούς ως Μητέρα Γη, και επισημαίνοντας τη σημασία που έχει για ορισμένους η έννοια της «κλιματικής δικαιοσύνης», κατά τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ τη σημασία της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της ευαισθητοποίησης του κοινού, της συμμετοχής του κοινού, της πρόσβασης του κοινού σε πληροφορίες και της συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα σε σχέση με τα θέματα που εξετάζονται στην παρούσα συμφωνία,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία των δεσμεύσεων όλων των επιπέδων διακυβέρνησης και των διαφόρων φορέων, σύμφωνα με τις αντίστοιχες εθνικές νομοθεσίες των μερών, για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ επίσης ότι τα βιώσιμα πρότυπα διαβίωσης, κατανάλωσης και παραγωγής, στα οποία πρωτοστατούν οι συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Άρθρο 1

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, ισχύουν οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στο άρθρο 1 της Σύμβασης. Επιπλέον:

- α) «Σύμβαση»: η σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, η οποία εγκρίθηκε στη Νέα Υόρκη στις 9 Μαΐου 1992·
- β) «Διάσκεψη των Μερών»: η διάσκεψη των μερών της Σύμβασης·
- γ) «μέρος»: το ένα από τα μέρη της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 2

1. Η παρούσα συμφωνία, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της εφαρμογής της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του στόχου της, αποσκοπεί στην ενίσχυση της παγκόσμιας αντιμετώπισης της απειλής της κλιματικής αλλαγής, στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και των προσπαθειών για την εξάλειψη της φτώχειας, μεταξύ άλλων:

- α) μέσω της διατήρησης της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα και της συνέχισης των προσπαθειών για τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας σε 1,5 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα, αναγνωρίζοντας ότι αυτό θα μειώσει σημαντικά τους κινδύνους και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής·
- β) μέσω της αύξησης της ικανότητας προσαρμογής στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας στις κλιματικές μεταβολές και της ανάπτυξης με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, με τρόπο που δεν απειλεί την παραγωγή τροφίμων· και
- γ) καθιστώντας τις χρηματοδοτικές ροές συμβατές με την κατεύθυνση προς την ανάπτυξη με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και την ανθεκτικότητα στις κλιματικές μεταβολές.

2. Η παρούσα συμφωνία θα εφαρμοστεί κατά τρόπο που να αντικατοπτρίζει την αρχή της ισότητας και των κοινών αλλά διακριτών ευθυνών και αντίστοιχων δυνατοτήτων, στο πλαίσιο διαφορετικών εθνικών συνθηκών.

Άρθρο 3

Στο πλαίσιο των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών για την παγκόσμια αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, όλα τα μέρη θα πρέπει να αναλάβουν και να γνωστοποιήσουν φιλόδοξες προσπάθειες όπως ορίζεται στα άρθρα 4, 7, 9, 10, 11 και 13, με σκοπό την επίτευξη του στόχου της παρούσας συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 2. Οι προσπάθειες όλων των μερών θα αντιπροσωπεύουν μια διαχρονική εξέλιξη, αναγνωρίζοντας παράλληλα την ανάγκη υποστήριξης των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών για την αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 4

1. Προκειμένου να επιτευχθεί ο μακροπρόθεσμος στόχος της θερμοκρασίας που ορίζεται στο άρθρο 2, τα μέρη επιδιώκουν την επίτευξη των παγκόσμιων ανώτατων ορίων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου το συντομότερο δυνατό, αναγνωρίζοντας ότι για την επίτευξη των εν λόγω ορίων θα απαιτηθεί περισσότερος χρόνος για τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες, και την εφεξής ταχεία μείωσή τους σύμφωνα με τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία, ώστε να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ των ανθρωπογενών εκπομπών από πηγές και των απορροφήσεων από καταβόθρες αερίων θερμοκηπίου κατά το δεύτερο μισό αυτού του αιώνα, βάσει της ισότητας και στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και των προσπαθειών εξάλειψης της φτώχειας.

2. Κάθε μέρος καταρτίζει, κοινοποιεί και τηρεί διαδοχικές εθνικά καθορισμένες συνεισφορές που προτίθεται να επιτύχει. Τα μέρη επιδιώκουν εγχώρια μέτρα μετριασμού, με σκοπό την επίτευξη των στόχων των εν λόγω συνεισφορών.

3. Η διαδοχική εθνικά καθορισμένη συνεισφορά κάθε μέρους θα αντιπροσωπεύει μια πρόοδο πέρα από την τρέχουσα εθνικά καθορισμένη συνεισφορά του μέρους τη δεδομένη στιγμή και θα αντικατοπτρίζει την υψηλότερη δυνατή φιλοδοξία του, καθώς και τις κοινές αλλά διακριτές ευθύνες και αντίστοιχες δυνατότητές του, στο πλαίσιο διαφορετικών εθνικών συνθηκών.

4. Οι συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες θα πρέπει να εξακολουθήσουν να πρωτοστατούν αναλαμβάνοντας απόλυτους στόχους μείωσης των εκπομπών στο σύνολο της οικονομίας. Οι συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ενισχύουν τις προσπάθειες μετριασμού, και ενθαρρύνονται να στρέφονται με την πάροδο του χρόνου προς τους στόχους μείωσης ή περιορισμού των εκπομπών στο σύνολο της οικονομίας, στο πλαίσιο διαφορετικών εθνικών συνθηκών.
5. Θα πρέπει να παρέχεται υποστήριξη στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τα άρθρα 9, 10 και 11, αναγνωρίζοντας ότι η ενισχυμένη υποστήριξη για τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες θα επιτρέπει μεγαλύτερο βαθμό φιλοδοξίας όσον αφορά τις δράσεις που αναλαμβάνουν.
6. Οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και τα μικρά αναπτυσσόμενα νησιωτικά κράτη μπορούν να προετοιμάσουν και να κοινοποιήσουν στρατηγικές, σχέδια και δράσεις για ανάπτυξη με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου τα οποία αντικατοπτρίζουν τις δικές τους ιδιαίτερες συνθήκες.
7. Τα παράλληλα οφέλη του μετριασμού τα οποία προκύπτουν από τις δράσεις προσαρμογής των μερών και/ή τα σχέδια οικονομικής διαφοροποίησης μπορούν να συμβάλουν στα αποτελέσματα μετριασμού βάσει του παρόντος άρθρου.
8. Κατά την κοινοποίηση των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών τους, όλα τα μέρη παρέχουν τις αναγκαίες για τη σαφήνεια, διαφάνεια και κατανόηση πληροφορίες σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 1/CP.21 καθώς και τυχόν σχετικές αποφάσεις της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας.
9. Κάθε μέρος κοινοποιεί μια εθνικά καθορισμένη συνεισφορά ανά πενταετία σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 1/CP.21 και τυχόν σχετικές αποφάσεις της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας και μπορεί να ενημερώνεται από τα αποτελέσματα του παγκόσμιου απολογισμού που αναφέρεται στο άρθρο 14.
10. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας εξετάζει κοινά χρονοδιαγράμματα για τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές κατά την πρώτη συνεδρίασή της.
11. Ένα μέρος μπορεί οποιαδήποτε στιγμή να προσαρμόζει την ισχύουσα εθνικά καθορισμένη συνεισφορά του με στόχο την ενίσχυση του επιπέδου φιλοδοξίας του, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που εγκρίθηκαν στη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας.
12. Οι εθνικά καθορισμένες συνεισφορές που κοινοποιούνται από τα μέρη καταχωρούνται σε δημόσιο μητρώο που τηρείται από τη γραμματεία.
13. Τα μέρη λογοδοτούν για τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές τους. Κατά την αποτίμηση των ανθρωπογενών εκπομπών και απορροφήσεων που αντιστοιχούν στις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές τους, τα μέρη προωθούν την περιβαλλοντική ακεραιότητα, διαφάνεια, ακρίβεια, πληρότητα, συγκρισιμότητα και συνοχή, και εξασφαλίζουν την αποφυγή διπλών καταγραφών, σύμφωνα με την καθοδήγηση που εγκρίθηκε από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας.
14. Στο πλαίσιο των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών τους, κατά την αναγνώριση και εφαρμογή δράσεων μετριασμού όσον αφορά τις ανθρωπογενείς εκπομπές και απορροφήσεις, τα μέρη πρέπει να λαμβάνουν υπόψη, κατά περίπτωση, τις υπάρχουσες μεθόδους και την καθοδήγηση στο πλαίσιο της Σύμβασης, δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου.
15. Τα μέρη λαμβάνουν υπόψη τους κατά τη εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας τις ανησυχίες των μερών των οποίων οι οικονομίες έχουν πληγεί περισσότερο από τις επιπτώσεις των μέτρων αντιμετώπισης, ιδίως των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών.
16. Τα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης και των κρατών μελών τους, τα οποία έχουν καταλήξει σε συμφωνία από κοινού δράσης σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, κοινοποιούν στη γραμματεία τους όρους της εν λόγω συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου εκπομπών που αναλογεί σε κάθε μέρος στο πλαίσιο της σχετικής χρονικής περιόδου, κατά την κοινοποίηση των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών τους. Η γραμματεία ενημερώνει με τη σειρά της τα μέρη και τους συνυπογράφοντες τη Σύμβαση σχετικά με τους όρους της εν λόγω συμφωνίας.
17. Κάθε μέρος τέτοιας συμφωνίας είναι υπεύθυνο για το επίπεδο εκπομπών του όπως ορίζεται στη συμφωνία που αναφέρεται στην παράγραφο 16 του παρόντος άρθρου σύμφωνα με τις παραγράφους 13 και 14 του παρόντος άρθρου και τα άρθρα 13 και 15.

18. Εάν τα μέρη που ενεργούν από κοινού, πράττουν αναλόγως από κοινού και στο πλαίσιο οργανισμού περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης ο οποίος είναι και ο ίδιος μέρος της παρούσας συμφωνίας, κάθε κράτος μέλος του εν λόγω οργανισμού περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης ξεχωριστά και από κοινού με τον οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης είναι υπεύθυνο για το επίπεδο εκπομπών του όπως ορίζεται στη συμφωνία που κοινοποιείται βάσει της παραγράφου 16 του παρόντος άρθρου σύμφωνα με τις παραγράφους 13 και 14 του παρόντος άρθρου και τα άρθρα 13 και 15.

19. Όλα τα μέρη θα πρέπει να προσπαθούν να διαμορφώνουν και να κοινοποιούν μακροπρόθεσμες στρατηγικές ανάπτυξης με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, βάσει του άρθρου 2, λαμβάνοντας υπόψη τις κοινές αλλά διακριτές ευθύνες και αντίστοιχες δυνατότητές τους, στο πλαίσιο διαφορετικών εθνικών συνθηκών.

Άρθρο 5

1. Τα μέρη ενθαρρύνονται να λαμβάνουν μέτρα για τη διατήρηση και τη βελτίωση, κατά περίπτωση, των καταβοθρών και των ταμειωτήρων των αερίων του θερμοκηπίου που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των δασών.

2. Τα μέρη ενθαρρύνονται να λαμβάνουν μέτρα για την υλοποίηση και την υποστήριξη, μεταξύ άλλων μέσω πληρωμών με βάση τα αποτελέσματα, του υπάρχοντος πλαισίου όπως ορίζεται σε σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και αποφάσεις που έχουν ήδη συμφωνηθεί στο πλαίσιο της Σύμβασης για: προσεγγίσεις πολιτικής και θετικά κίνητρα για δραστηριότητες που σχετίζονται με τη μείωση των εκπομπών από την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, και τον ρόλο της διατήρησης, της αιφόρου διαχείρισης των δασών και της ενίσχυσης των αποθεμάτων άνθρακα στις αναπτυσσόμενες χώρες· τέλος, εναλλακτικές προσεγγίσεις πολιτικής, όπως από κοινού προσεγγίσεις μετριασμού και προσαρμογής για την ολοκληρωμένη και βιώσιμη διαχείριση των δασών, επιβεβαιώνοντας παράλληλα εκ νέου τη σημασία της παροχής κινήτρων, κατά περίπτωση, σχετικά με τα οφέλη των μηδενικών εκπομπών άνθρακα που συνδέονται με τις εν λόγω προσεγγίσεις.

Άρθρο 6

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν ότι ορισμένα μέρη επιλέγουν την εθελοντική συνεργασία κατά την εφαρμογή των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών τους, ώστε να μπορούν να επιδείξουν μεγαλύτερη φιλοδοξία στις δράσεις τους για τον μετριασμό και την προσαρμογή και να προωθήσουν την αιφόρο ανάπτυξη και την περιβαλλοντική ακεραιότητα.

2. Τα μέρη, όταν συμμετέχουν σε εθελοντική βάση σε συνεργατικές προσεγγίσεις που περιλαμβάνουν τη χρήση διεθνώς μεταφερόμενων αποτελεσμάτων μετριασμού προς εθνικά καθορισμένες συνεισφορές, προωθούν την αιφόρο ανάπτυξη και εξασφαλίζουν την περιβαλλοντική ακεραιότητα και διαφάνεια, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της διακυβέρνησης, και εφαρμόζουν άρτιες λογιστικές πρακτικές για να διασφαλίζουν, μεταξύ άλλων, την αποφυγή διπλών καταγραφών, σύμφωνα με την καθοδήγηση που εγκρίθηκε από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών στην παρούσα συμφωνία.

3. Η χρήση διεθνώς μεταφερόμενων αποτελεσμάτων μετριασμού για την επίτευξη εθνικά καθορισμένων συνεισφορών στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας είναι εθελοντική και εγκρίνεται από τα συμμετέχοντα μέρη.

4. Θεσπίζεται μηχανισμός ο οποίος συμβάλλει στον μετριασμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και στη στήριξη της αιφόρου ανάπτυξης υπό την εποπτεία και καθοδήγηση της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας για χρήση από τα μέρη σε εθελοντική βάση. Εποπτεύεται από έναν φορέα που έχει οριστεί από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας και αποσκοπεί:

- α) στην προώθηση του μετριασμού των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου προωθώντας παράλληλα την αιφόρο ανάπτυξη·
- β) στην παροχή κινήτρων και τη διευκόλυνση της συμμετοχής στον μετριασμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που εγκρίνονται από ένα μέρος·
- γ) στη συμβολή στη μείωση των επιπέδων εκπομπών στο μέρος υποδοχής, το οποίο θα επωφεληθεί από τις δραστηριότητες μετριασμού που έχουν ως αποτέλεσμα μειώσεις των εκπομπών, οι οποίες μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν από άλλο μέρος για την εκπλήρωση της εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς του· και
- δ) στην επίτευξη συνολικού μετριασμού των παγκόσμιων εκπομπών.

5. Οι μειώσεις εκπομπών που προκύπτουν από τον μηχανισμό που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου δεν χρησιμοποιούνται για να αποδείξουν την επίτευξη εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς του μέρους υποδοχής εάν χρησιμοποιηθούν από άλλο μέρος για να αποδείξουν την επίτευξη της δικής του εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς.

6. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας εξασφαλίζει ότι ένα μέρος των εσόδων από τις δραστηριότητες στο πλαίσιο του μηχανισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου χρησιμοποιείται για την κάλυψη διοικητικών δαπανών καθώς και για την παροχή συνδρομής στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες, οι οποίες είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, ώστε να ανταποκριθούν στο κόστος προσαρμογής.

7. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας θεσπίζει κανόνες, όρους και διαδικασίες για τον μηχανισμό που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου κατά την πρώτη της συνεδρίαση.

8. Τα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία ολοκληρωμένων, ολιστικών και ισορροπημένων προσεγγίσεων εκτός της αγοράς οι οποίες είναι διαθέσιμες στα μέρη και συμβάλλουν στην εφαρμογή των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών τους, στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και της εξάλειψης της φτώχειας, με συντονισμένο και αποτελεσματικό τρόπο, μεταξύ άλλων μέσω του μετριασμού, της προσαρμογής, της χρηματοδότησης, της μεταφοράς τεχνολογίας και της ανάπτυξης ικανοτήτων, κατά περίπτωση. Οι προσεγγίσεις αυτές έχουν ως στόχο:

- α) την προαγωγή της φιλοδοξίας μετριασμού και προσαρμογής·
- β) την ενίσχυση της συμμετοχής του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα στην εφαρμογή των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών· και
- γ) την παροχή ευκαιριών συντονισμού όλων των μέσων και των σχετικών θεσμικών μηχανισμών.

9. Εν προκειμένω ορίζεται ένα πλαίσιο για προσεγγίσεις της αειφόρου ανάπτυξης εκτός της αγοράς για την προώθηση των προσεγγίσεων εκτός της αγοράς που αναφέρονται στην παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 7

1. Τα μέρη καθορίζουν τον παγκόσμιο στόχο για την προσαρμογή που είναι η βελτίωση της προσαρμοστικής ικανότητας, ενίσχυση της ανθεκτικότητας και η μείωση της ευπάθειας σε σχέση με την κλιματική αλλαγή, με σκοπό τη συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη και την εξασφάλιση επαρκούς αντιμετώπισης στο πλαίσιο του στόχου θερμοκρασίας που αναφέρεται στο άρθρο 2.

2. Τα μέρη αναγνωρίζουν ότι η προσαρμογή αποτελεί παγκόσμια πρόκληση με τοπικές, υποεθνικές, εθνικές, περιφερειακές και διεθνείς διαστάσεις, την οποία αντιμετωπίζουν όλοι, καθώς και ότι αποτελεί βασικό στοιχείο και συμβάλλει στη μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής παγκοσμίως, για την προστασία των ανθρώπων, των μέσων διαβίωσης και των οικοσυστημάτων, λαμβάνοντας υπόψη τις επείγουσες και τις άμεσες ανάγκες των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών, που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

3. Οι προσπάθειες προσαρμογής των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών αναγνωρίζονται, σύμφωνα με τους λεπτομερείς όρους που εγκρίνονται από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας, κατά την πρώτη της συνεδρίαση.

4. Τα μέρη αναγνωρίζουν ότι η σημερινή ανάγκη για προσαρμογή είναι σημαντική και ότι τα υψηλότερα επίπεδα μετριασμού μπορούν να μειώσουν την ανάγκη για πρόσθετες προσπάθειες προσαρμογής, και ότι μεγαλύτερες ανάγκες προσαρμογής μπορεί να συνεπάγονται μεγαλύτερο κόστος προσαρμογής.

5. Τα μέρη αναγνωρίζουν ότι οι δράσεις προσαρμογής θα πρέπει να ακολουθούν μια προσέγγιση ανά χώρα, ευαισθητοποιημένη ως προς τη διάσταση του φύλου, συμμετοχική και πλήρως διαφανή, που να λαμβάνει υπόψη τις ευάλωτες ομάδες, τις κοινότητες και τα οικοσυστήματα, και θα πρέπει να βασίζονται και να καθοδηγούνται από τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία και, κατά περίπτωση, την παραδοσιακή γνώση, τη γνώση των αυτόχthonων πληθυσμών και των τοπικών συστημάτων γνώσης, με στόχο την ενσωμάτωση της προσαρμογής στις σχετικές κοινωνικοοικονομικές και περιβαλλοντικές πολιτικές και δράσεις, κατά περίπτωση.

6. Τα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της στήριξης και της διεθνούς συνεργασίας για τις προσπάθειες προσαρμογής και τη σημασία της συνεκτίμησης των αναγκών των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών, ιδίως εκείνων που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

7. Τα μέρη θα πρέπει να συνεργαστούν στενότερα για την ενίσχυση των δράσεων προσαρμογής, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο προσαρμογής του Κανκούν, μεταξύ άλλων όσον αφορά:

- α) την ανταλλαγή πληροφοριών, ορθών πρακτικών, εμπειριών και διδαγμάτων, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, στον βαθμό που σχετίζονται με την επιστήμη, του σχεδιασμού, της πολιτικής και της εφαρμογής σε σχέση με τις δράσεις προσαρμογής·
- β) την ενίσχυση των θεσμικών μηχανισμών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απορρέουν από τη Σύμβαση και υπηρετούν την παρούσα συμφωνία, για την υποστήριξη της σύνδεσης σχετικών πληροφοριών και γνώσεων, καθώς και της παροχής τεχνικής υποστήριξης και καθοδήγησης προς τα μέρη·
- γ) την ενίσχυση της επιστημονικής γνώσης για το κλίμα, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας, της συστηματικής παρατήρησης του κλιματικού συστήματος και των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης, κατά τρόπο που ενημερώνει τις υπηρεσίες για το κλίμα και στηρίζει τη λήψη αποφάσεων·
- δ) την παροχή βοήθειας στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες για τον προσδιορισμό των αποτελεσματικών πρακτικών προσαρμογής, των αναγκών προσαρμογής, των προτεραιοτήτων, της στήριξης που παρέχεται και λαμβάνεται για δράσεις και προσπάθειες προσαρμογής, και των προκλήσεων και των ελλείψεων, κατά τρόπο σύμφωνο με την ενθάρρυνση των ορθών πρακτικών· και
- ε) τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της διάρκειας των δράσεων προσαρμογής.

8. Οι εξειδικευμένοι οργανισμοί και υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών ενθαρρύνονται να στηρίξουν τις προσπάθειες των μερών για την εφαρμογή των δράσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου.

9. Κάθε μέρος συμμετέχει, ανάλογα με την περίπτωση, στις διαδικασίες σχεδιασμού της προσαρμογής και στην υλοποίηση δράσεων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ή ενίσχυσης σχετικών σχεδίων, πολιτικών και/ή συνεισφορών, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν:

- α) την υλοποίηση δράσεων, πρωτοβουλιών και/ή προσπαθειών προσαρμογής·
- β) τη διαδικασία διαμόρφωσης και εφαρμογής εθνικών σχεδίων προσαρμογής·
- γ) τις εκτιμήσεις των επιπτώσεων και της ευπάθειας στην κλιματική αλλαγή, με σκοπό τη διατύπωση εθνικά καθορισμένων δράσεων προτεραιότητας, λαμβάνοντας υπόψη τα ευάλωτα άτομα, μέρη και οικοσυστήματα·
- δ) την παρακολούθηση και αξιολόγηση, καθώς και τα διδάγματα από σχέδια προσαρμογής, πολιτικές, προγράμματα και δράσεις· και
- ε) τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των κοινωνικοοικονομικών και οικολογικών συστημάτων, μεταξύ άλλων μέσω της οικονομικής διαφοροποίησης και της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων.

10. Κάθε μέρος πρέπει, ανάλογα με την περίπτωση, να υποβάλλει και να επικαιροποιεί σε τακτά χρονικά διαστήματα ανακοίνωση προσαρμογής, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει τις προτεραιότητές του, τις ανάγκες, τα σχέδια και τις δράσεις υλοποίησης και υποστήριξης, χωρίς να προκαλείται πρόσθετη επιβάρυνση για τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες.

11. Η ανακοίνωση προσαρμογής που αναφέρεται στην παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου πρέπει, ανάλογα με την περίπτωση, να υποβάλλεται και να επικαιροποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, ως συστατικό στοιχείο άλλων ανακοινώσεων ή εγγράφων, ή σε συνδυασμό με αυτά, συμπεριλαμβανομένου ενός εθνικού σχεδίου προσαρμογής, μιας εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2, και/ή μιας εθνικής ανακοίνωσης.

12. Οι ανακοινώσεις προσαρμογής που αναφέρονται στην παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου καταχωρούνται σε δημόσιο μητρώο που τηρείται από τη γραμματεία.

13. Θα πρέπει να παρέχεται συνεχής και ενισχυμένη διεθνής υποστήριξη στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες για την εφαρμογή των παραγράφων 7, 9, 10 και 11 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 9, 10 και 11.

14. Ο παγκόσμιος απολογισμός που αναφέρεται στο άρθρο 14 πρέπει, μεταξύ άλλων:

- α) να αναγνωρίζει τις προσπάθειες προσαρμογής που καταβάλλονται από τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες·
- β) να ενισχύει την υλοποίηση των δράσεων προσαρμογής λαμβάνοντας υπόψη την ανακοίνωση προσαρμογής που αναφέρεται στην παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου·

- γ) να επανεξετάζει την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της προσαρμογής και της στήριξης που παρέχεται για την προσαρμογή· και
- δ) να ελέγχει τη συνολική πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την επίτευξη του παγκόσμιου στόχου για την προσαρμογή που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της αποτροπής, της ελαχιστοποίησης και της αντιμετώπισης των απωλειών και των ζημιών που σχετίζονται με τις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, συμπεριλαμβανομένων των ακραίων καιρικών φαινομένων και των γεγονότων που εξελίσσονται με αργό ρυθμό, καθώς και του ρόλου της αειφόρου ανάπτυξης στη μείωση του κινδύνου απωλειών και ζημιών.
2. Ο Διεθνής Μηχανισμός της Βαρσοβίας για τις Απώλειες και της Ζημίες που συνδέεται με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής υπόκειται στην αρμοδιότητα και την καθοδήγηση της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας και μπορεί να βελτιωθεί και να ενισχυθεί, όπως καθορίζεται από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας.
3. Τα μέρη θα πρέπει να ενισχύουν την κατανόηση, τη δράση και την υποστήριξη, μεταξύ άλλων μέσω του Διεθνούς Μηχανισμού της Βαρσοβίας, ανάλογα με την περίπτωση, σε μια βάση συνεργασίας και διευκόλυνσης σε σχέση με τις απώλειες και τις ζημίες που συνδέονται με τις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.
4. Κατά συνέπεια, οι τομείς συνεργασίας και διευκόλυνσης για την ενίσχυση της συνεννόησης, της δράσης και της υποστήριξης μπορεί να περιλαμβάνουν:
 - α) συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης·
 - β) ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης·
 - γ) γεγονότα που εξελίσσονται με αργό ρυθμό·
 - δ) γεγονότα που μπορεί να συνεπάγονται μη αναστρέψιμες και μόνιμες απώλειες και ζημίες·
 - ε) συνολική εκτίμηση και διαχείριση κινδύνου·
 - στ) εγκαταστάσεις ασφάλισης έναντι των κινδύνων, ομαδοποίηση των κλιματικών κινδύνων και άλλες λύσεις σχετικά με την ασφάλεια·
 - ζ) μη οικονομικές απώλειες· και
 - η) ανθεκτικότητα των κοινοτήτων, των μέσων διαβίωσης και των οικοσυστημάτων.
5. Ο Διεθνής Μηχανισμός της Βαρσοβίας συνεργάζεται με υπάρχοντες φορείς και ομάδες εμπειρογνομόνων στο πλαίσιο της συμφωνίας, καθώς και με αρμόδιους οργανισμούς και φορείς εμπειρογνομοσύνης εκτός της συμφωνίας.

Άρθρο 9

1. Οι συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες παρέχουν οικονομικούς πόρους για να βοηθήσουν τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες όσον αφορά τον μετριασμό και την προσαρμογή σε συνέχεια των υφιστάμενων υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της Σύμβασης.
2. Προτρέπονται και άλλα μέρη να παράσχουν ή να συνεχίσουν να παρέχουν τέτοια στήριξη σε οικειοθελή βάση.
3. Στο πλαίσιο μιας παγκόσμιας προσπάθειας, οι συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ηγούνται της κινητοποίησης της χρηματοδότησης για το κλίμα από ένα ευρύ φάσμα πόρων, μέσων και διαύλων, επισημαίνοντας τον σημαντικό ρόλο των δημόσιων κεφαλαίων, μέσω μιας ποικιλίας δράσεων, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης στρατηγικών ανά χώρα, και λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τις προτεραιότητες των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών. Η εν λόγω κινητοποίηση της χρηματοδότησης για το κλίμα πρέπει να αντιπροσωπεύει μια πρόοδο που υπερβαίνει προηγούμενες προσπάθειες.
4. Η παροχή κλιμακούμενων χρηματοδοτικών πόρων πρέπει να αποσκοπεί στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ της προσαρμογής και του μετριασμού, λαμβάνοντας υπόψη τις στρατηγικές ανά χώρα, καθώς και τις προτεραιότητες και τις ανάγκες των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών, ιδίως εκείνων που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και αντιμετωπίζουν σημαντικούς περιορισμούς δυναμικότητας, όπως οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και τα μικρά αναπτυσσόμενα νησιωτικά κράτη, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για δημόσιους και βασισμένους σε ενισχύσεις πόρους για την προσαρμογή.

5. Οι συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες κοινοποιούν ανά διετία ενδεικτικές ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες που συνδέονται με τις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος άρθρου, κατά περίπτωση, συμπεριλαμβανομένων, εάν υπάρχουν, των προβλεπόμενων επιπέδων δημόσιων οικονομικών πόρων που παρέχονται στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες. Άλλα μέρη που παρέχουν πόρους ενθαρρύνονται να κοινοποιούν ανά διετία τις εν λόγω πληροφορίες σε εθελοντική βάση.
6. Ο παγκόσμιος απολογισμός που αναφέρεται στο άρθρο 14 λαμβάνει υπόψη τις σχετικές πληροφορίες που παρέχονται από τις συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες και/ή τους φορείς της συμφωνίας όσον αφορά τις προσπάθειες που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση για το κλίμα.
7. Οι συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες παρέχουν διαφανείς και συνεπείς πληροφορίες για τη στήριξη των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών η οποία παρέχεται και κινητοποιείται μέσω δημόσιων παρεμβάσεων ανά διετία, σύμφωνα με τους όρους, τις διαδικασίες και τις κατευθυντήριες γραμμές που θα εγκριθούν από τη Διάσκεψη των Μερών που ετέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας, κατά την πρώτη συνεδρίασή της, όπως ορίζεται στο άρθρο 13 παράγραφος 13. Άλλα μέρη ενθαρρύνονται να πράξουν το ίδιο.
8. Ο χρηματοδοτικός μηχανισμός της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών φορέων, χρησιμεύει ως χρηματοδοτικός μηχανισμός της παρούσας συμφωνίας.
9. Τα ιδρύματα που εξυπηρετούν την παρούσα συμφωνία, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών φορέων του χρηματοδοτικού μηχανισμού της Σύμβασης, αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικής πρόσβασης σε χρηματοδοτικούς πόρους μέσω απλοποιημένων διαδικασιών έγκρισης και ενισχυμένης υποστήριξης της ετοιμότητας όσον αφορά τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και τα μικρά αναπτυσσόμενα νησιωτικά κράτη, στο πλαίσιο των εθνικών τους στρατηγικών και σχεδίων για το κλίμα.

Άρθρο 10

1. Τα μέρη μοιράζονται ένα μακροπρόθεσμο όραμα για τη σημασία της πλήρους υλοποίησης της ανάπτυξης και μεταφοράς τεχνολογίας με σκοπό τη βελτίωση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
2. Τα μέρη, επισημαίνοντας τη σημασία της τεχνολογίας για την υλοποίηση των δράσεων μετριασμού και προσαρμογής δυνάμει της παρούσας συμφωνίας και αναγνωρίζοντας τις υπάρχουσες προσπάθειες ανάπτυξης και διάδοσης της τεχνολογίας, ενισχύουν τις δράσεις συνεργασίας για την ανάπτυξη και μεταφορά τεχνολογίας.
3. Ο μηχανισμός τεχνολογίας που θεσπίστηκε στο πλαίσιο της Σύμβασης θα εξυπηρετεί την παρούσα συμφωνία.
4. Θεσπίζεται ένα πλαίσιο τεχνολογίας με σκοπό να παράσχει γενική καθοδήγηση στο έργο του μηχανισμού τεχνολογίας για την προώθηση και τη διευκόλυνση της ενισχυμένης δράσης για την ανάπτυξη και μεταφορά τεχνολογίας, προκειμένου να στηριχθεί η υλοποίηση της παρούσας συμφωνίας, για την επίτευξη του μακροπρόθεσμου οράματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.
5. Η επιτάχυνση, η ενθάρρυνση και η διευκόλυνση της καινοτομίας είναι καίριας σημασίας για μια αποτελεσματική, μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής παγκοσμίως, καθώς και για την προώθηση της οικονομικής και αειφόρου ανάπτυξης. Μια τέτοια προσπάθεια πρέπει να υποστηρίζεται, ανάλογα με την περίπτωση, μεταξύ άλλων από τον μηχανισμό τεχνολογίας και, μέσω χρηματοδοτικών μέσων, από τον χρηματοδοτικό μηχανισμό της Σύμβασης, για συνεργατικές προσεγγίσεις σε σχέση με την έρευνα και την ανάπτυξη, και τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην τεχνολογία, ιδίως κατά τα πρώτα στάδια του τεχνολογικού κύκλου, στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες.
6. Η στήριξη, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής στήριξης, παρέχεται στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, μεταξύ άλλων για την ενίσχυση της δράσης συνεργασίας σε σχέση με την ανάπτυξη και μεταφορά τεχνολογίας στα διάφορα στάδια του τεχνολογικού κύκλου, με σκοπό την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ της στήριξης του μετριασμού και της προσαρμογής. Ο παγκόσμιος απολογισμός που αναφέρεται στο άρθρο 14 λαμβάνει υπόψη τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις προσπάθειες που σχετίζονται με την υποστήριξη για την ανάπτυξη και τη μεταφορά τεχνολογίας για τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες.

Άρθρο 11

1. Η ανάπτυξη ικανοτήτων στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας αναμένεται να ενισχύσει τις ικανότητες και τις δυνατότητες των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών, ιδίως χωρών με τις λιγότερες ικανότητες, όπως οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, και εκείνων που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, όπως τα μικρά αναπτυσσόμενα νησιωτικά κράτη, να αναλαμβάνουν αποτελεσματική δράση σε σχέση με την κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων μέσω της

εφαρμογής δράσεων μετριασμού και προσαρμογής, και αναμένεται να διευκολύνει την εξέλιξη, τη διάδοση και την ανάπτυξη της τεχνολογίας, την πρόσβαση σε χρηματοδότηση για το κλίμα, τις σχετικές πτυχές της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της ευαισθητοποίησης του κοινού, καθώς και τη διαφανή, έγκαιρη και ακριβή κοινοποίηση πληροφοριών.

2. Η ανάπτυξη ικανοτήτων θα πρέπει να γίνεται ανά χώρα, να βασίζεται και να ανταποκρίνεται στις εθνικές ανάγκες και να προωθεί την ανάληψη ιδίας ευθύνης από τις συμβαλλόμενες χώρες, ιδίως όσον αφορά τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες, μεταξύ άλλων σε εθνικό, υποεθνικό και τοπικό επίπεδο. Η ανάπτυξη ικανοτήτων θα πρέπει να βασίζεται σε διδάγματα που αποκομίζονται, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προέρχονται από δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων στο πλαίσιο της Σύμβασης, και θα πρέπει να αποτελεί μια αποτελεσματική, επαναληπτική διαδικασία, η οποία έχει συμμετοχικό και εγκάρσιο χαρακτήρα και συνεκτιμά ζητήματα φύλου.

3. Όλα τα μέρη θα πρέπει να συνεργάζονται για την ενίσχυση των ικανοτήτων των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας. Οι συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες θα πρέπει να ενισχύουν τη συνεργασία για τις δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες.

4. Όλα τα μέρη που ενισχύουν την ικανότητα των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών να εφαρμόσουν την παρούσα συμφωνία, μεταξύ άλλων μέσω περιφερειακών, διμερών και πολυμερών προσεγγίσεων, ανακοινώνουν τακτικά τις εν λόγω δράσεις ή τα μέτρα σχετικά με την ανάπτυξη ικανοτήτων. Οι συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες θα πρέπει να κοινοποιούν τακτικά την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση σχεδίων, πολιτικών, δράσεων και μέτρων ανάπτυξης ικανοτήτων για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.

5. Οι δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων ενισχύονται μέσω κατάλληλων θεσμικών μηχανισμών για την υποστήριξη της εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων θεσμικών μηχανισμών που θεσπίζονται στο πλαίσιο της Σύμβασης και εξυπηρετούν την παρούσα συμφωνία. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας, κατά την πρώτη της συνεδρίαση, εξετάζει και εγκρίνει μια απόφαση σχετικά με τους αρχικούς θεσμικούς μηχανισμούς για την ανάπτυξη ικανοτήτων.

Άρθρο 12

Τα μέρη συνεργάζονται όσον αφορά τη λήψη μέτρων, ανάλογα με την περίπτωση, για την ενίσχυση της εκπαίδευσης για την κλιματική αλλαγή, την κατάρτιση, την ευαισθητοποίηση του κοινού, τη συμμετοχή του κοινού και την πρόσβασή του σε πληροφορίες, αναγνωρίζοντας τη σημασία των εν λόγω βημάτων σε σχέση με την ενίσχυση δράσεων στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 13

1. Προκειμένου να οικοδομηθεί αμοιβαία εμπιστοσύνη και καλή πίστη και για την προαγωγή της αποτελεσματικής εφαρμογής, θεσπίζεται ένα ενισχυμένο πλαίσιο διαφάνειας όσον αφορά τις δράσεις και τη στήριξη και ταυτόχρονα ευέλικτο, που λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές ικανότητες των μερών και βασίζεται στη συλλογική εμπειρία.

2. Το πλαίσιο διαφάνειας παρέχει ευελιξία όσον αφορά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου σε εκείνες τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες οι οποίες την έχουν ανάγκη στο πλαίσιο των ικανοτήτων τους. Οι όροι, οι διαδικασίες και οι κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην παράγραφο 13 του παρόντος άρθρου αντικατοπτρίζουν αυτή την ευελιξία.

3. Το πλαίσιο διαφάνειας βασίζεται και ενισχύει τους μηχανισμούς διαφάνειας δυνάμει της Σύμβασης, αναγνωρίζοντας τις ειδικές συνθήκες των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών και των μικρών αναπτυσσόμενων νησιωτικών κρατών, και υλοποιείται με τρόπο υποστηρικτικό, μη παρεμβατικό, μη τιμωρητικό, με σεβασμό της εθνικής κυριαρχίας και αποφεύγοντας την αναίτια επιβάρυνση των μερών.

4. Οι μηχανισμοί διαφάνειας στο πλαίσιο της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών ανακοινώσεων, των διετών εκθέσεων και των διετών εκθέσεων επικαιροποίησης, της διεθνούς αξιολόγησης, του ελέγχου και της διεθνούς διαβούλευσης και ανάλυσης, αποτελούν μέρος της εμπειρίας που αποκομίζεται για την ανάπτυξη των όρων, των διαδικασιών και των κατευθυντήριων γραμμών σύμφωνα με την παράγραφο 13 του παρόντος άρθρου.

5. Στόχος του πλαισίου για τη διαφάνεια των δράσεων είναι να παράσχει σαφή κατανόηση των δράσεων για την κλιματική αλλαγή, υπό το πρίσμα του στόχου της Σύμβασης όπως ορίζεται στο άρθρο 2, συμπεριλαμβανομένης της σαφήνειας και της παρακολούθησης της προόδου προς την επίτευξη των επιμέρους εθνικά καθορισμένων συνεισφορών των μερών σύμφωνα με το άρθρο 4, και των δράσεων προσαρμογής των μερών σύμφωνα με το άρθρο 7, συμπεριλαμβανομένων των ορθών πρακτικών, των προτεραιοτήτων, των αναγκών και των ελλείψεων, για την ενημέρωση του παγκόσμιου απολογισμού σύμφωνα με το άρθρο 14.

6. Στόχος του πλαισίου για τη διαφάνεια της στήριξης είναι η παροχή σαφήνειας σχετικά με τη στήριξη που παρέχεται και λαμβάνεται από τα ενδιαφερόμενα επιμέρους μέρη στο πλαίσιο των δράσεων για την κλιματική αλλαγή σύμφωνα με τα άρθρα 4, 7, 9, 10 και 11, και, στο μέτρο του δυνατού, η παροχή πλήρους επισκόπησης της συνολικής χρηματοδοτικής στήριξης που παρέχεται, για την ενημέρωση του παγκόσμιου απολογισμού σύμφωνα με το άρθρο 14.

7. Κάθε μέρος παρέχει τακτικά τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) μια εθνική έκθεση απογραφής των ανθρωπογενών εκπομπών από πηγές και των απορροφήσεων από καταβόθρες αερίων του θερμοκηπίου, η οποία καταρτίζεται με την εφαρμογή μεθόδων ορθής πρακτικής που έχουν εγκριθεί από τη Διακυβερνητική Επιτροπή για την Αλλαγή του Κλίματος και συμφωνηθεί από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας· και

β) πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την παρακολούθηση της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση και την επίτευξη της εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς σύμφωνα με το άρθρο 4.

8. Κάθε μέρος πρέπει επίσης να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 7, ανάλογα με την περίπτωση.

9. Οι συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες, καθώς και άλλα μέρη που παρέχουν στήριξη, θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη στήριξη για χρηματοδότηση, μεταφορά τεχνολογίας και ανάπτυξη ικανοτήτων που παρέχεται στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες σύμφωνα με τα άρθρα 9, 10 και 11.

10. Οι συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη στήριξη για χρηματοδότηση, μεταφορά τεχνολογίας και ανάπτυξη ικανοτήτων την οποία χρειάζονται και λαμβάνουν σύμφωνα με τα άρθρα 9, 10 και 11.

11. Οι πληροφορίες που υποβάλλονται από κάθε μέρος σύμφωνα με τις παραγράφους 7 και 9 του παρόντος άρθρου υποβάλλονται για επανεξέταση από τεχνικό εμπειρογνώμονα, σύμφωνα με την απόφαση 1/CP.21. Για τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες οι οποίες την έχουν ανάγκη υπό το πρίσμα των ικανοτήτων τους, η διαδικασία επανεξέτασης περιλαμβάνει βοήθεια για τον προσδιορισμό των αναγκών ανάπτυξης ικανοτήτων. Επιπλέον, κάθε μέρος συμμετέχει σε μια υποστηρικτική, πολυμερή εξέταση της προόδου σε σχέση με τις προσπάθειες που καταβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 9, καθώς και την αντίστοιχη υλοποίηση και επίτευξη της εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς του.

12. Η επανεξέταση από τεχνικό εμπειρογνώμονα βάσει της παρούσας παραγράφου λαμβάνει υπόψη την υποστήριξη που παρέχεται από το μέρος, κατά περίπτωση, την υλοποίηση της και την επίτευξη της εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς του. Η επανεξέταση θα πρέπει επίσης να προσδιορίζει τομείς που χρήζουν βελτίωσης για το μέρος, και να περιλαμβάνει έλεγχο της συνοχής των πληροφοριών σε σχέση με τους όρους, τις διαδικασίες και τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην παράγραφο 13 του παρόντος άρθρου, λαμβάνοντας υπόψη την ευελιξία που παρέχεται στο μέρος σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Η επανεξέταση αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στις αντίστοιχες εθνικές δυνατότητες και τις συνθήκες των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών.

13. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας, κατά την πρώτη της συνεδρίαση, αξιοποιώντας την εμπειρία από τους μηχανισμούς που αφορούν τη διαφάνεια στο πλαίσιο της Σύμβασης, και αναλύοντας τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, θεσπίζει κοινούς όρους, διαδικασίες και κατευθυντήριες γραμμές, ανάλογα με την περίπτωση, για τη διαφάνεια των δράσεων και της στήριξης.

14. Παρέχεται στήριξη στις αναπτυσσόμενες χώρες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

15. Παρέχεται επίσης στήριξη σε συνεχή βάση για την ανάπτυξη των ικανοτήτων των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών, οι οποίες σχετίζονται με τη διαφάνεια.

Άρθρο 14

1. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας, λαμβάνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα απολογισμό της εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας για να αξιολογήσει τη συλλογική πρόοδο προς την επίτευξη του σκοπού της παρούσας συμφωνίας καθώς και των μακροπρόθεσμων στόχων της (εφεξής καλούμενος «παγκόσμιος απολογισμός»). Αυτός θα πρέπει να πραγματοποιείται με ολοκληρωμένο και διευκολυντικό τρόπο, θα πρέπει δε να λαμβάνεται υπόψη ο μετριασμός, η προσαρμογή και τα μέσα εφαρμογής και στήριξης, στο πλαίσιο της ίσης μεταχείρισης και των βέλτιστων διαθέσιμων επιστημονικών στοιχείων.

2. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας θα πραγματοποιήσει τον πρώτο παγκόσμιο απολογισμό της το 2023 και στη συνέχεια θα τον πραγματοποιεί ανά πενταετία, εκτός των περιπτώσεων για τις οποίες η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας λαμβάνει διαφορετική απόφαση.

3. Βάσει των αποτελεσμάτων του παγκόσμιου απολογισμού, τα μέρη κρίνουν κατά πόσον είναι σκόπιμη η επικαιροποίηση και ενίσχυση, με αποφασιστικό τρόπο σε εθνικό επίπεδο, των δράσεων και της στήριξής τους σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, καθώς και η ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας όσον αφορά τις δράσεις για το κλίμα.

Άρθρο 15

1. Θεσπίζεται μηχανισμός για τη διευκόλυνση της εφαρμογής και της προώθησης της συμμόρφωσης με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας.

2. Ο μηχανισμός που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου αποτελείται από μια επιτροπή εμπειρογνομόνων η οποία έχει ρόλο διευκολυντικό και λειτουργεί με τρόπο διαφανή, μη συγκρουσιακό και μη τιμωρητικό. Η επιτροπή αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στις αντίστοιχες εθνικές δυνατότητες και τις συνθήκες των μερών.

3. Η επιτροπή λειτουργεί σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που εγκρίθηκαν από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας κατά την πρώτη συνεδρίασή της και υποβάλλει ετησίως έκθεση στη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 16

1. Η Διάσκεψη των Μερών, το ανώτατο όργανο της Σύμβασης, λειτουργεί ως σύνοδος των μερών της παρούσας συμφωνίας.

2. Τα μέρη της Σύμβασης που δεν είναι μέρη της παρούσας συμφωνίας μπορούν να συμμετέχουν ως παρατηρητές στις εργασίες οποιασδήποτε συνόδου της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας. Όταν η Διάσκεψη των Μερών επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας, λαμβάνονται αποφάσεις δυνάμει της παρούσας συμφωνίας αποκλειστικά και μόνο από τα μέρη της.

3. Όταν η Διάσκεψη των Μερών επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας, οιοδήποτε μέλος του Προεδρείου της Διάσκεψης των Μερών που εκπροσωπεί μέρος της Σύμβασης το οποίο όμως, κατά την εν λόγω χρονική περίοδο, δεν είναι μέρος της παρούσας συμφωνίας, αντικαθίσταται από ένα συμπληρωματικό μέλος το οποίο εκλέγεται από τα μέρη της παρούσας συμφωνίας και μεταξύ τους.

4. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας εξετάζει τακτικά την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και λαμβάνει, στο πλαίσιο της εντολής της, τις αναγκαίες αποφάσεις για την προαγωγή της αποτελεσματικής εφαρμογής της. Ασκει τα καθήκοντα που της ανατίθενται με την παρούσα συμφωνία και:

α) συγκροτεί τους επικουρικούς φορείς που κρίνονται απαραίτητοι για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας· και

β) ασκεί κάθε άλλο καθήκον που απαιτείται για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.

5. Ο εσωτερικός κανονισμός της Διάσκεψης των Μερών και οι χρηματοδοτικές διαδικασίες δυνάμει της Σύμβασης εφαρμόζονται, *mutatis mutandis*, δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, εκτός αντίθετης απόφασης που λαμβάνεται συναινετικά από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας.

6. Η πρώτη σύνοδος της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας συγκαλείται από τη γραμματεία παράλληλα με την πρώτη σύνοδο της Διάσκεψης των Μερών η οποία προγραμματίζεται μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Οι επόμενες τακτικές συνόδους της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας πραγματοποιούνται παράλληλα με τις τακτικές συνόδους της Διάσκεψης των Μερών, εκτός των περιπτώσεων για τις οποίες η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας λαμβάνει διαφορετική απόφαση.

7. Έκτακτες συνόδους της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας συγκαλούνται όποτε αυτή το κρίνει αναγκαίο ή κατόπιν γραπτού αιτήματος μέρους, υπό τον όρο ότι το σχετικό αίτημα θα υποστηρίζεται από το ένα τρίτο τουλάχιστον των μερών, εντός έξι μηνών από την κοινοποίησή του στα συμβαλλόμενα μέρη από τη γραμματεία.

8. Τα Ηνωμένα Έθνη και οι εξειδικευμένοι οργανισμοί τους και ο Διεθνής Οργανισμός Ατομικής Ενέργειας, καθώς και κάθε κράτος μέλος ή παρατηρητής τους που δεν είναι μέρος της Σύμβασης, μπορούν να εκπροσωπούνται στις συνόδους της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας ως παρατηρητές. Οποιοσδήποτε φορέας ή οργανισμός — εθνικός ή διεθνής, κυβερνητικός ή μη — σχετικός με τα θέματα που καλύπτει η παρούσα συμφωνία και ο οποίος ενημερώνει τη γραμματεία για την επιθυμία του να εκπροσωπηθεί ως παρατηρητής σε σύνοδο της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας, μπορεί να γίνει δεκτός με την ιδιότητα αυτή, εκτός εάν αντιταχθεί το ένα τρίτο τουλάχιστον των παρόντων μερών. Η αποδοχή και συμμετοχή παρατηρητών υπόκειται στον εσωτερικό κανονισμό που αναφέρονται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 17

1. Γραμματειακές υπηρεσίες για την παρούσα συμφωνία παρέχει η γραμματεία που έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 8 της παρούσας συμφωνίας.
2. Το άρθρο 8 παράγραφος 2 της Σύμβασης, σχετικά με τα καθήκοντα της γραμματείας, και το άρθρο 8 παράγραφος 3 της Σύμβασης, σχετικά με τους μηχανισμούς που αφορούν τα καθήκοντα της γραμματείας, εφαρμόζονται, *mutatis mutandis*, στην παρούσα συμφωνία. Η γραμματεία επιπλέον ασκεί τα καθήκοντα που της έχουν ανατεθεί βάσει της παρούσας συμφωνίας και από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 18

1. Το Επικουρικό Όργανο Επιστημονικών και Τεχνολογικών Συμβουλών και το Επικουρικό Όργανο για την Εφαρμογή που θεσπίζονται με τα άρθρα 9 και 10 της Σύμβασης λειτουργούν ως Επικουρικό Όργανο Επιστημονικών και Τεχνολογικών Συμβουλών και ως Επικουρικό Όργανο για την Εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας αντίστοιχα. Οι διατάξεις της Σύμβασης που σχετίζονται με τη λειτουργία των εν λόγω δύο οργάνων εφαρμόζονται *mutatis mutandis* στην παρούσα συμφωνία. Οι συνεδριάσεις του Επικουρικού Οργάνου Επιστημονικών και Τεχνολογικών Συμβουλών και του Επικουρικού Οργάνου για την Εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας πραγματοποιούνται σε συνδυασμό με τις συνεδριάσεις του Επικουρικού Οργάνου Επιστημονικών και Τεχνολογικών Συμβουλών και του Επικουρικού Οργάνου για την Εφαρμογή της Σύμβασης αντίστοιχα.
2. Τα μέρη της Σύμβασης που δεν είναι μέρη της παρούσας συμφωνίας μπορούν να συμμετέχουν ως παρατηρητές στις εργασίες οποιασδήποτε συνόδου των εν λόγω επικουρικών οργάνων. Όταν τα επικουρικά όργανα λειτουργούν ως επικουρικά όργανα των οργάνων της παρούσας συμφωνίας, λαμβάνονται αποφάσεις δυνάμει της παρούσας συμφωνίας αποκλειστικά και μόνο από τα μέρη της.
3. Όταν τα επικουρικά όργανα που θεσπίζονται με τα άρθρα 9 και 10 της Σύμβασης ασκούν τα καθήκοντά τους σε σχέση με θέματα που αφορούν την παρούσα συμφωνία, οποιοδήποτε μέλος των γραφείων των επικουρικών οργάνων που εκπροσωπεί μέρος της Σύμβασης το οποίο όμως, κατά την εν λόγω χρονική περίοδο, δεν είναι μέρος της παρούσας συμφωνίας, αντικαθίσταται από ένα συμπληρωματικό μέλος το οποίο εκλέγεται από και μεταξύ των μερών της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 19

1. Τα επικουρικά όργανα ή άλλοι θεσμικοί μηχανισμοί που θεσπίζονται από τη Σύμβαση ή βάσει αυτής, εκτός από εκείνα που αναφέρονται στην παρούσα συμφωνία, εξυπηρετούν την παρούσα συμφωνία με απόφαση της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας καθορίζει τα καθήκοντα που πρέπει να ασκούνται από τα επικουρικά όργανα ή τους μηχανισμούς.
2. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της παρούσας συμφωνίας μπορεί να παράσχει περαιτέρω καθοδήγηση στα εν λόγω επικουρικά όργανα και στους θεσμικούς μηχανισμούς.

Άρθρο 20

1. Η παρούσα συμφωνία είναι ανοιχτή για υπογραφή και υπόκειται σε κύρωση, αποδοχή και έγκριση από τα κράτη και τους οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που είναι μέρη της Σύμβασης. Είναι ανοικτή προς υπογραφή στην έδρα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, στη Νέα Υόρκη, από τις 22 Απριλίου 2016 έως τις 21 Απριλίου 2017. Ως εκ τούτου, η παρούσα συμφωνία είναι ανοικτή για προσχώρηση από την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία δεν είναι πλέον ανοικτή προς υπογραφή. Οι πράξεις κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης κατατίθενται στον θεματοφύλακα.

2. Κάθε οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που γίνεται μέρος της παρούσας συμφωνίας, χωρίς να είναι μέρος κανένα από τα κράτη μέλη του, δεσμεύεται από όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία. Στην περίπτωση οργανισμών περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης των οποίων ένα ή περισσότερα κράτη μέλη είναι μέρη της παρούσας συμφωνίας, ο οργανισμός και τα κράτη μέλη του αποφασίζουν σχετικά με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους για την εκτέλεση των υποχρεώσεων που υπέχουν δυνάμει της παρούσας συμφωνίας. Στις περιπτώσεις αυτές, ο οργανισμός και τα κράτη μέλη του δεν δικαιούνται να ασκούν ταυτόχρονα δικαιώματα στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας.

3. Στις πράξεις κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης που καταθέτουν, οι οργανισμοί περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δηλώνουν το εύρος των αρμοδιοτήτων τους όσον αφορά τα θέματα που διέπονται από την παρούσα συμφωνία. Οι οργανισμοί αυτοί ενημερώνουν επίσης τον θεματοφύλακα, ο οποίος ενημερώνει με τη σειρά του τα μέρη, για κάθε ουσιαστική τροποποίηση του εύρους αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 21

1. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την τριακοστή ημέρα από την ημέρα κατά την οποία τουλάχιστον 55 μέρη της Σύμβασης, που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 55 % των συνολικών παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, θα έχουν καταθέσει τις πράξεις κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

2. Αποκλειστικά για τον περιορισμένο σκοπό της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ως «συνολικές παγκόσμιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου» νοείται η πλέον επικαιροποιημένη ποσότητα που γνωστοποιείται έως και την ημερομηνία έγκρισης της παρούσας συμφωνίας από τα μέρη της Σύμβασης.

3. Για κάθε κράτος ή οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που κυρώνει, αποδέχεται ή εγκρίνει την παρούσα συμφωνία ή προσχωρεί σε αυτήν εφόσον έχουν πληρωθεί οι όροι για την έναρξη ισχύος που καθορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η παρούσα συμφωνία τίθεται σε ισχύ κατά την τριακοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης από το εν λόγω κράτος ή τον εν λόγω οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης της οικείας πράξης κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

4. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, οιαδήποτε πράξη κατατίθεται από οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δεν πρέπει να προστίθεται στις πράξεις που έχουν κατατεθεί από κράτη μέλη του οργανισμού αυτού.

Άρθρο 22

Οι διατάξεις του άρθρου 15 της Σύμβασης σχετικά με την έγκριση τροποποιήσεων της Σύμβασης εφαρμόζονται *mutatis mutandis* στην παρούσα συμφωνία.

Άρθρο 23

1. Οι διατάξεις του άρθρου 16 της Σύμβασης σχετικά με την έγκριση και την τροποποίηση των παραρτημάτων της Σύμβασης εφαρμόζονται *mutatis mutandis* στην παρούσα συμφωνία.

2. Τα παραρτήματα της παρούσας συμφωνίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής και, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά, κάθε αναφορά στην παρούσα συμφωνία παραπέμπει ταυτόχρονα και στα παραρτήματά της. Τα εν λόγω παραρτήματα περιορίζονται σε καταλόγους, δελτία και άλλο υλικό περιγραφικού χαρακτήρα εφόσον είναι επιστημονικής, τεχνικής, διαδικαστικής ή διοικητικής φύσης.

Άρθρο 24

Οι διατάξεις του άρθρου 14 της Σύμβασης για την επίλυση διαφορών εφαρμόζονται *mutatis mutandis* στην παρούσα συμφωνία.

Άρθρο 25

1. Κάθε μέρος διαθέτει μία ψήφο, με εξαίρεση τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

2. Οι οργανισμοί περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, σε θέματα που αφορούν την αρμοδιότητά τους, ασκούν το δικαίωμα ψήφου με αριθμό ψήφων ίσο προς τον αριθμό των κρατών μελών τους που είναι μέρη της παρούσας συμφωνίας. Αυτές οι οργανώσεις δεν ασκούν το δικαίωμα ψήφου τους εάν τα κράτη μέλη ασκούν το δικό τους δικαίωμα και αντίστροφα.

Άρθρο 26

Καθήκοντα θεματοφύλακα της παρούσας συμφωνίας εκτελεί ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 27

Δεν γίνονται δεκτές επιφυλάξεις σχετικά με την παρούσα συμφωνία.

Άρθρο 28

1. Μετά την παρέλευση τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας για ένα μέρος, το εν λόγω μέρος δύναται ανά πάσα στιγμή να αποχωρήσει από την παρούσα συμφωνία εφόσον υποβάλει σχετική γραπτή κοινοποίηση στον θεματοφύλακα.

2. Η εν λόγω αποχώρηση από τη Σύμβαση τίθεται σε ισχύ με την παρέλευση ενός έτους από την ημερομηνία παραλαβής από τον θεματοφύλακα της κοινοποίησης της αποχώρησης ή από μεταγενέστερη ημερομηνία η οποία προσδιορίζεται στην κοινοποίηση της αποχώρησης.

3. Κάθε μέρος που αποχωρεί από τη Σύμβαση θεωρείται πως έχει επίσης αποχωρήσει από την παρούσα συμφωνία.

Άρθρο 29

Το πρωτότυπο της παρούσας συμφωνίας, της οποίας τα κείμενα στην αγγλική, αραβική, γαλλική, ισπανική, κινεζική και ρωσική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά, κατατίθεται στον γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

ΕΓΙΝΕ στο Παρίσι στις δώδεκα Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες δεκαπέντε.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν την παρούσα συμφωνία.

Δήλωση της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 3 της συμφωνίας του Παρισιού

Τα κάτωθι κράτη είναι σήμερα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης: το Βασίλειο του Βελγίου, η Δημοκρατία της Βουλγαρίας, η Τσεχική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Δανίας, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Ιρλανδία, η Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Κροατίας, η Ιταλική Δημοκρατία, η Κυπριακή Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λετονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, η Ουγγαρία, η Δημοκρατία της Μάλτας, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η Δημοκρατία της Αυστρίας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Πορτογαλική Δημοκρατία, η Ρουμανία, η Δημοκρατία της Σλοβενίας, η Σλοβακική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Φινλανδίας, το Βασίλειο της Σουηδίας, το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δηλώνει ότι, σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 191 και το άρθρο 192 παράγραφος 1 αυτής, είναι αρμόδια να συνάπτει διεθνείς συμφωνίες και να εκτελεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν εξ αυτών, εφόσον αποσκοπούν:

- στη διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος,
- στην προστασία της υγείας του ανθρώπου,
- στη συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων,
- στην προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων, ιδίως για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δηλώνει ότι η δέσμευση που περιέχεται στην εθνικά καθορισμένη πρόθεση συνεισφοράς της, που υποβλήθηκε στις 6 Μαρτίου 2015, θα εκπληρωθεί με κοινή δράση της Ένωσης και των κρατών μελών της στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εξακολουθήσει να παρέχει τακτικά πληροφορίες σχετικά με τυχόν ουσιώδεις τροποποιήσεις όσον αφορά το εύρος των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 3 της συμφωνίας.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2016/1842 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 14ης Οκτωβρίου 2016

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 όσον αφορά τα πιστοποιητικά ελέγχου που αποστέλλονται με ηλεκτρονικά μέσα για εισαγόμενα βιολογικά προϊόντα και για κάποια άλλα στοιχεία, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008 όσον αφορά τις απαιτήσεις για συντηρημένα ή μεταποιημένα βιολογικά προϊόντα και τη διαβίβαση πληροφοριών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2007, για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 38 στοιχεία α), δ) και ε),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 της Επιτροπής ⁽²⁾ θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες για τις εισαγωγές βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες.
- (2) Στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 προβλέπεται χρονικό περιθώριο εντός του οποίου οι φορείς και οι αρχές ελέγχου υποβάλλουν την αίτηση αναγνώρισής τους για τους σκοπούς της συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007. Δεδομένου ότι η εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με τις εισαγωγές προϊόντων τα οποία πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις είναι ακόμη υπό αξιολόγηση και ότι οι σχετικές κατευθυντήριες γραμμές, τα σχετικά υποδείγματα και ερωτηματολόγια, και το απαιτούμενο ηλεκτρονικό σύστημα διαβίβασης δεδομένων δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί, η προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων από τους φορείς και τις αρχές ελέγχου θα πρέπει να παραταθεί.
- (3) Η εμπειρία έχει δείξει ότι υπάρχουν αποκλίνουσες πρακτικές στα κράτη μέλη όσον αφορά τους ελέγχους των αποστολών βιολογικών προϊόντων πριν από τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Ένωση. Για τη διασφάλιση της συνέπειας και της αποτελεσματικότητας των ελέγχων, θα πρέπει να αποσαφηνιστεί το είδος των ελέγχων που απαιτούνται για τον έλεγχο των αποστολών με βάση την εκτίμηση κινδύνου που διεξάγεται σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007. Είναι επίσης σκόπιμο να αναδιατυπωθεί ο ορισμός των αρχών που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο των αποστολών και τη θεώρηση των πιστοποιητικών ελέγχου με σκοπό να διευκρινιστεί ότι οι εν λόγω αρχές είναι οι αρμόδιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στον τομέα της παραγωγής βιολογικών προϊόντων και ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007.
- (4) Αποκλίνουσες πρακτικές από φορείς και αρχές ελέγχου έχουν επίσης παρατηρηθεί όσον αφορά την κατάταξη προϊόντων προς εισαγωγή τα οποία υπάγονται στις κατηγορίες προϊόντων που αναφέρονται στα παραρτήματα III και IV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008. Συνεπώς, για μια πιο ομοιόμορφη κατάταξη στις εν λόγω κατηγορίες προϊόντων, θα πρέπει να διατυπωθεί μια σειρά ορισμών για λόγους σαφήνειας και ασφάλειας δικαίου για τους επιχειρηματίες, ώστε να εξασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων από τους φορείς και τις αρχές ελέγχου, και να διευκολυνθεί η εποπτεία από τις αρμόδιες αρχές.
- (5) Όσον αφορά τις κατηγορίες προϊόντων που αφορούν μη μεταποιημένα ή μεταποιημένα προϊόντα, οι εν λόγω όροι θα πρέπει να έχουν την ίδια έννοια με εκείνη στους ορισμούς των μεταποιημένων και μη μεταποιημένων προϊόντων στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾, με σκοπό την απλοποίηση και τη συνέπεια με τους κανόνες υγιεινής. Ωστόσο, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η επισήμανση και η συσκευασία δεν σχετίζονται με τον χαρακτηρισμό του προϊόντος ως μη μεταποιημένου ή μεταποιημένου.
- (6) Η υπαγωγή στο ένα εκ των δύο καθεστώτων εισαγωγής που προβλέπονται στο άρθρο 33 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 αποκλείει, καταρχήν, την υπαγωγή στο άλλο καθεστώς. Αν μια τρίτη χώρα

⁽¹⁾ ΕΕ L 189 της 20.7.2007, σ. 1.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 της Επιτροπής, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, για τον καθορισμό των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους όρους εισαγωγής βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες (ΕΕ L 334 της 12.12.2008, σ. 25).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την υγιεινή των τροφίμων (ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 1).

αναγνωρίζεται ως ισοδύναμη σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007, δεν είναι απαραίτητη η αναγνώριση μιας αρχής ή ενός φορέα ελέγχου για την εν λόγω χώρα σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3. Κατά συνέπεια, το άρθρο 10 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 ορίζει ότι μια αρχή ή ένας φορέας ελέγχου μπορεί να αναγνωρισθεί μόνο σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 για χώρα που δεν είναι αναγνωρισμένη σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007. Ωστόσο, προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν φραγμοί στις εισαγωγές βιολογικών προϊόντων, θα πρέπει να παρέχεται στους φορείς ή τις αρχές ελέγχου η δυνατότητα να αναγνωρίζονται για μια αναγνωρισμένη τρίτη χώρα, σε περίπτωση που η αναγνώριση της εν λόγω τρίτης χώρας δεν καλύπτει το προς εισαγωγή προϊόν. Η υφιστάμενη παρέκκλιση του άρθρου 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 θα πρέπει, ως εκ τούτου, να αναδιατυπωθεί ώστε να ληφθεί υπόψη η ακολουθούμενη πρακτική με αναφορά στα προϊόντα και όχι στην κατηγορία προϊόντων.

- (7) Βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007, τα προϊόντα που εισάγονται από τρίτη χώρα μπορούν να διατίθενται στη αγορά της Ένωσης ως βιολογικά αν, ειδικότερα, καλύπτονται από πιστοποιητικό ελέγχου το οποίο έχει εκδοθεί από τις αρμόδιες αρχές, τις αρχές ή τους φορείς ελέγχου αναγνωρισμένης τρίτης χώρας ή από αναγνωρισμένη αρχή ή αναγνωρισμένο φορέα ελέγχου.
- (8) Σύμφωνα με τη δράση 12 του σχεδίου δράσης για το μέλλον της βιολογικής παραγωγής στην Ευρωπαϊκή Ένωση ⁽¹⁾, η Επιτροπή έχει αναπτύξει ένα σύστημα ηλεκτρονικής πιστοποίησης για τις εισαγωγές βιολογικών προϊόντων, ως ενότητα που θα ενσωματωθεί στο ηλεκτρονικό σύστημα TRACES (Trade Control and Expert System) που προβλέπεται στην απόφαση 2003/24/ΕΚ της Επιτροπής ⁽²⁾.
- (9) Ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 πρέπει να τροποποιηθούν με σκοπό την εισαγωγή του συστήματος ηλεκτρονικής πιστοποίησης και τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας του εν λόγω συστήματος. Επομένως, θα πρέπει να αποσαφηνιστούν οι κανόνες για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία από την τελωνειακή αρχή του οικείου κράτους μέλους, καθώς και οι διαδικασίες για την έκδοση και τη θεώρηση του πιστοποιητικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της εξακρίβωσης της σύνδεσης του πιστοποιητικού ελέγχου με την τελωνειακή διασάφηση. Σ το πλαίσιο αυτό, θα πρέπει επίσης να αποσαφηνιστούν οι διαδικασίες έκδοσης και θεώρησης του πιστοποιητικού ελέγχου στο πλαίσιο ειδικών τελωνειακών καθεστώτων. Για την ορθή λειτουργία του ηλεκτρονικού συστήματος είναι σκόπιμο να αναφέρονται οι διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των αναγνωρισμένων φορέων και αρχών ελέγχου.
- (10) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ακεραιότητα των βιολογικών προϊόντων που εισάγονται στη Ένωση, είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί ότι, κατά γενικό κανόνα, ο φορέας ή η αρχή ελέγχου που εκδίδει το πιστοποιητικό ελέγχου αποτελεί τον φορέα ή την αρχή ελέγχου που πιστοποιεί τον παραγωγό ή την επιχείρηση μεταποίησης του προϊόντος. Σε περίπτωση που η επιχείρηση στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία εργασία για τους σκοπούς της παρασκευής, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο θ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007, είναι διαφορετική από τον αρχικό παραγωγό ή την αρχική επιχείρηση μεταποίησης του προϊόντος, το πιστοποιητικό ελέγχου θα πρέπει να εκδίδεται από τον φορέα ή την αρχή ελέγχου που διενήργησε τον έλεγχο της τελευταίας εργασίας. Επιπλέον, είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί ότι οι φορείς ή οι αρχές ελέγχου που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 μπορούν να εκδίδουν πιστοποιητικά ελέγχου μόνο με βάση τους όρους που προβλέπονται για την αναγνώρισή τους, ενώ όσοι έχουν καταχωριστεί στο παράρτημα ΙV του εν λόγω κανονισμού μπορούν να εκδίδουν πιστοποιητικά ελέγχου μόνο για τα προϊόντα και τις προελεύσεις για τα οποία έχουν καταχωριστεί.
- (11) Η εμπειρία έχει δείξει ότι υφίστανται αποκλίνουσες πρακτικές όσον αφορά τους ελέγχους που πρέπει να διεξάγονται από τον φορέα ή την αρχή ελέγχου που εκδίδει το πιστοποιητικό ελέγχου. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να διευκρινιστούν οι εργασίες ελέγχου που πρέπει να διεξάγονται πριν από την έκδοση του πιστοποιητικού. Οι φορείς ή οι αρχές ελέγχου θα πρέπει να εκδίδουν το πιστοποιητικό ελέγχου μόνον αφού διενεργήσουν πλήρη έλεγχο των εγγράφων και, αν ενδεικνύται με βάση την εκτίμηση κινδύνου, κατόπιν φυσικού ελέγχου των σχετικών προϊόντων. Όσον αφορά τα μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα, οι φορείς και οι αρχές ελέγχου που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 θα πρέπει να εξακριβώνουν ότι όλα τα συστατικά έχουν υποβληθεί σε σύστημα ελέγχου σύμφωνα με τους όρους της αναγνώρισης της τρίτης χώρας, ενώ οι φορείς και οι αρχές ελέγχου που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙV του εν λόγω κανονισμού θα πρέπει να εξακριβώνουν ότι τα συστατικά έχουν ελεγχθεί και πιστοποιηθεί από φορείς ή αρχές ελέγχου που είναι αναγνωρισμένοι σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης ή ότι έχουν παραχθεί στην Ένωση. Είναι επίσης αναγκαίο να διευκρινιστούν οι έλεγχοι που πρέπει να διενεργούνται από τους φορείς ή τις αρχές ελέγχου που περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008, βάσει των οποίων πιστοποιούνται επιχειρήσεις στα τελευταία στάδια της αλυσίδας παραγωγής, όπως εκείνες που εκτελούν μόνο εργασίες επισήμανσης ή συσκευασίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις, θα πρέπει να εξακριβώνεται ότι τα σχετικά προϊόντα έχουν ελεγχθεί και πιστοποιηθεί από φορείς ή αρχές ελέγχου που απαριθμούνται στο εν λόγω παράρτημα και έχουν αναγνωριστεί για την εκάστοτε χώρα και κατηγορία προϊόντων.
- (12) Θα πρέπει να ταυτοποιηθούν οι αρχές που είναι υπεύθυνες για τη χορήγηση και την ενημέρωση των δικαιωμάτων πρόσβασης στο σύστημα TRACES για τον σκοπό της ηλεκτρονικής πιστοποίησης ελέγχου. Επιπλέον, θα πρέπει να θεσπιστούν κανόνες οι οποίοι θα διασφαλίζουν ότι το σύστημα TRACES εγγυάται, σε βάθος χρόνου, τη γνησιότητα, την ακεραιότητα και το ευανάγνωστο των πληροφοριών και των συναφών μεταδεδομένων καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία επιβάλλεται η τήρησή τους.

⁽¹⁾ COM(2014) 179 final.

⁽²⁾ Απόφαση 2003/24/ΕΚ της Επιτροπής, της 30ής Δεκεμβρίου 2002, όσον αφορά την ανάπτυξη ενός ενοποιημένου μηχανογραφικού κτηνιατρικού συστήματος (ΕΕ L 8 της 14.1.2003, σ. 44).

- (13) Θα πρέπει επίσης να προβλεφθούν διατάξεις για την ουσιαστική και αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών των κρατών μελών σε περίπτωση που εντοπίζονται παρατυπίες, ιδίως όταν τα προϊόντα επισημαίνονται ως βιολογικά, αλλά δεν συνοδεύονται από πιστοποιητικό ελέγχου.
- (14) Δεδομένου ότι οι τελευταίες άδειες εισαγωγής που εκδόθηκαν από κράτη μέλη έληξαν στις 30 Ιουνίου 2015, οποιαδήποτε αναφορά σε άδειες εισαγωγής θα πρέπει να απαλειφθεί από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1235/2008.
- (15) Οι επιχειρήσεις και τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν επαρκή χρόνο για να προσαρμόσουν τις διαδικασίες τους στο ηλεκτρονικό πιστοποιητικό ελέγχου που χορηγείται από το σύστημα TRACES. Ως εκ τούτου, απαιτείται να προβλεφθεί μεταβατική περίοδος κατά την οποία θα υπάρχει δυνατότητα έκδοσης και θεώρησης του πιστοποιητικού ελέγχου σε έντυπη μορφή.
- (16) Για να εξασφαλιστεί η ορθή λειτουργία του ηλεκτρονικού πιστοποιητικού ελέγχου, και ειδικότερα προκειμένου να διευκρινιστεί ότι τα προϊόντα μετατροπής εξαιρούνται από τις αναγνωρίσεις που χορηγούνται σε τρίτες χώρες, να εναρμονιστεί η διατύπωση όσον αφορά την καταγωγή των προϊόντων που προέρχονται από αναγνωρισμένες τρίτες χώρες και να αλλάξει η κατηγορία προϊόντων Γ ώστε να καλύπτει τα φύκια, καθώς και τα μικροφύκη, είναι σκόπιμο να τροποποιηθούν ορισμένα στοιχεία των παραρτημάτων III και IV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 χωρίς να αλλάξει το πεδίο εφαρμογής των αναγνωρίσεων που χορηγήθηκαν προγενέστερα σε τρίτες χώρες ή σε φορείς και αρχές ελέγχου.
- (17) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τις Ηνωμένες Πολιτείες, η χρήση αντιβιοτικών σε μίλα και αγλάδια για την καταπολέμηση του βακτηριακού καψίματος δεν επιτρέπεται στην εν λόγω τρίτη χώρα από τον Οκτώβριο 2014. Ως εκ τούτου, κρίνεται δικαιολογημένη η αφαίρεση του σχετικού περιορισμού για τις κατηγορίες προϊόντων Α και Δ από το παράρτημα III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008.
- (18) Με βάση την πείρα που αποκτήθηκε με την εφαρμογή του συστήματος ισοδυναμίας, είναι απαραίτητη η προσαρμογή του μοντέλου του πιστοποιητικού ελέγχου και των αποσπασμάτων αυτού, όπως προβλέπεται στα παραρτήματα V και VI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008, με σκοπό την παροχή πληροφοριών όσον αφορά τον παραγωγό ή την επιχείρηση μεταποίησης του προϊόντος, καθώς και όσον αφορά τη σχετική χώρα προέλευσης, σε περίπτωση που είναι διαφορετική από τη χώρα εξαγωγής του προϊόντος.
- (19) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 889/2008 της Επιτροπής⁽¹⁾ θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τη βιολογική παραγωγή, την επισήμανση και τον έλεγχο των προϊόντων.
- (20) Δεδομένου ότι οι νέοι ορισμοί για τους όρους «μεταποιημένο» και «μη μεταποιημένο» οι οποίοι προστέθηκαν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 σημαίνουν ότι κάποιες από τις εργασίες που συμπεριλαμβάνονται στον ορισμό της παρασκευής στο άρθρο 2 στοιχείο θ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 δεν πρέπει να θεωρείται ότι περιλαμβάνουν τη μεταποίηση, οι κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008 για την παραγωγή μεταποιημένων τροφών και ζωοτροφών καθίστανται ασαφείς. Επομένως, οι κανόνες σχετικά με τα μέτρα προφύλαξης για την αποφυγή του κινδύνου μόλυνσης από μη επιτρεπόμενες ουσίες ή προϊόντα ή των προσμίξεων ή ανταλλαγών με μη βιολογικά προϊόντα θα πρέπει να αναδιατυπωθούν ώστε να καταστεί σαφές ότι εφαρμόζονται, κατά περίπτωση, στις επιχειρήσεις που εκτελούν εργασίες συντήρησης. Για τον σκοπό αυτόν, είναι επίσης σκόπιμο να συμπεριληφθούν ορισμοί των όρων «συντήρηση» και «μεταποίηση».
- (21) Η διαβίβαση πληροφοριών σχετικά με αποστολές που έχουν εισαχθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 889/2008 θα πρέπει επίσης να γίνεται μέσω του συστήματος TRACES.
- (22) Για την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος ηλεκτρονικής πιστοποίησης είναι απαραίτητο οι πληροφορίες που κοινοποιούν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή σχετικά με τις αρμόδιες αρχές και τους φορείς ελέγχου ή τις αρχές ελέγχου να περιλαμβάνουν τις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τους δικτυακούς τόπους. Είναι σκόπιμο να καθοριστούν νέα τελική προθεσμία για την κοινοποίηση των εν λόγω πληροφοριών.
- (23) Ως εκ τούτου, οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 και (ΕΚ) αριθ. 889/2008 θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως.
- (24) Για να εξασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση στο νέο σύστημα ηλεκτρονικής πιστοποίησης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να εφαρμόζεται έξι μήνες μετά τη δημοσίευσή του. Ωστόσο, η τροποποίηση της κατηγορίας προϊόντων Γ προκειμένου να καλύπτει τα φύκια, συμπεριλαμβανομένων των μικροφυκών, πρέπει να αρχίσει να εφαρμόζεται από την ημερομηνία εφαρμογής της σχετικής διάταξης του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2016/673 της Επιτροπής⁽²⁾ για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008 ώστε να επιτραπεί η χρήση μικροφυκών για τρόφιμα.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 889/2008 της Επιτροπής, της 5ης Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων όσον αφορά τον βιολογικό τρόπο παραγωγής, την επισήμανση και τον έλεγχο των προϊόντων (ΕΕ L 250 της 18.9.2008, σ. 1).

⁽²⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2016/673 της Επιτροπής, της 29ης Απριλίου 2016, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008 σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων όσον αφορά τον βιολογικό τρόπο παραγωγής, την επισήμανση και τον έλεγχο των προϊόντων (ΕΕ L 116 της 30.4.2016, σ. 8).

(25) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής βιολογικής παραγωγής,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:

α) τα σημεία 5 και 6 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. “έλεγχος της αποστολής”: ο έλεγχος που διενεργεί η αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους, στο πλαίσιο των επίσημων ελέγχων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), όσον αφορά την εκπλήρωση των απαιτήσεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008 και του παρόντος κανονισμού μέσω συστηματικών ελέγχων των εγγράφων, τυχαίων ελέγχων ταυτότητας και, αν ενδείκνυται βάσει της εκτίμησης κινδύνων, μέσω φυσικών ελέγχων, πριν από τη θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Ένωση σύμφωνα με το άρθρο 13 του παρόντος κανονισμού·

6. “αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους”: η τελωνειακή αρχή, αρχή για την ασφάλεια των τροφίμων ή άλλες αρχές που έχουν οριστεί από τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 ως υπεύθυνες για τον έλεγχο των αποστολών και τη θεώρηση των πιστοποιητικών ελέγχου·

(*) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων (ΕΕ L 165 της 30.4.2004, σ. 1).»

β) προστίθενται τα ακόλουθα σημεία 8 έως 11:

«8. “προϊόντα υδατοκαλλιέργειας”: τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας όπως ορίζονται στο σημείο 34 του άρθρου 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).·

9. “μη μεταποιημένο”: ο όρος μη μεταποιημένο όπως χρησιμοποιείται στον ορισμό των μη μεταποιημένων προϊόντων στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο ιδ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**), ανεξάρτητα από τις εργασίες συσκευασίας ή επισήμανσης·

10. “μεταποιημένο”: ο όρος μεταποιημένο όπως χρησιμοποιείται στον ορισμό των μεταποιημένων προϊόντων στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο ιε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ανεξάρτητα από τις εργασίες συσκευασίας ή επισήμανσης·

11. “σημείο εισόδου”: το σημείο θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την κοινή αλιευτική πολιτική, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθ. 639/2004 και της απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 22).

(**) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την υγιεινή των τροφίμων (ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 1).»

2) Στο άρθρο 4, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η Επιτροπή εξετάζει τη σκοπιμότητα αναγνώρισης και καταχώρισης του φορέα ή της αρχής ελέγχου στον κατάλογο που προβλέπεται στο άρθρο 3 μόλις παραλάβει από τον σχετικό αντιπρόσωπο του φορέα ή της αρχής ελέγχου την αίτηση καταχώρισης η οποία έχει υποβληθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα αίτησης που έχει δημοσιοποιήσει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2. Μόνον οι αιτήσεις που είναι πλήρεις και έχουν παραληφθεί πριν από τις 31 Οκτωβρίου 2017 λαμβάνονται υπόψη για την κατάρτιση του πρώτου καταλόγου.»

3) Στο άρθρο 7 παράγραφος 2, τα στοιχεία ε) και στ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

- «ε) την ονομασία, τη διεύθυνση, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τη διαδικτυακή διεύθυνση και τον κωδικό αριθμό της αρχής ή των αρχών και του φορέα ή των φορέων ελέγχου που έχουν αναγνωρισθεί από την αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο στοιχείο δ) για τους σκοπούς της διενέργειας των ελέγχων·
- στ) την ονομασία, τη διεύθυνση, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τη διαδικτυακή διεύθυνση και τον κωδικό αριθμό της αρχής ή των αρχών και του φορέα ή των φορέων ελέγχου που είναι υπεύθυνοι στην τρίτη χώρα για την έκδοση των πιστοποιητικών με σκοπό την εισαγωγή προϊόντων στην Ένωση».

4) Στο άρθρο 9 παράγραφος 1, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

- «α) αν, μετά την καταχώριση τρίτης χώρας στον κατάλογο επέλθουν τροποποιήσεις στα μέτρα που ισχύουν στην τρίτη χώρα ή στην εφαρμογή τους, και ιδίως στο σύστημα ελέγχου, η εν λόγω τρίτη χώρα κοινοποιεί άμεσα στην Επιτροπή τις σχετικές αλλαγές· κάθε αλλαγή που γίνεται στις πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία δ), ε) και στ) του άρθρου 7 παράγραφος 2 κοινοποιείται άμεσα στην Επιτροπή μέσω του πληροφορικού συστήματος που προβλέπεται στο άρθρο 94 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008».

5) Στο άρθρο 10, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

- «3. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2 στοιχείο β), τα προϊόντα που προέρχονται από αναγνωρισμένη τρίτη χώρα καταχωρισμένη σύμφωνα με το άρθρο 7, αλλά δεν καλύπτονται από την αναγνώριση που χορηγήθηκε στην εν λόγω τρίτη χώρα, μπορούν να καταχωρίζονται στον κατάλογο που προβλέπεται στο παρόν άρθρο».

6) Το άρθρο 13 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 13

Πιστοποιητικό ελέγχου

1. Η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Ένωση μιας αποστολής προϊόντων που προβλέπονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 και έχουν εισαχθεί σύμφωνα με το άρθρο 33 του ίδιου κανονισμού, προϋποθέτει:

- α) την υποβολή πρωτότυπου πιστοποιητικού ελέγχου στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους·
- β) τον έλεγχο της αποστολής και τη θεώρηση του πιστοποιητικού ελέγχου από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους· και
- γ) την αναγραφή του αριθμού του πιστοποιητικού ελέγχου στην τελωνειακή διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 158 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

Ο έλεγχος της αποστολής και η θεώρηση του πιστοποιητικού ελέγχου διενεργούνται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους στο κράτος μέλος στο οποίο η αποστολή τίθεται σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Ένωση.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τα σημεία εισόδου στην επικράτειά τους και ενημερώνουν την Επιτροπή για τα σημεία εισόδου που καθορίστηκαν.

2. Το πιστοποιητικό ελέγχου εκδίδεται από την οικεία αρχή ή τον φορέα ελέγχου, θεωρείται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους και συμπληρώνεται από τον πρώτο παραλήπτη με βάση το υπόδειγμα και τις εξηγηματικές σημειώσεις του παραρτήματος V και με τη χρήση του ηλεκτρονικού συστήματος TRACES που θεσπίστηκε με την απόφαση 2003/24/ΕΚ της Επιτροπής (**).

Το πρωτότυπο του πιστοποιητικού ελέγχου είναι αντίγραφο του συμπληρωμένου ηλεκτρονικού πιστοποιητικού στο σύστημα TRACES σε έντυπη μορφή και με ιδιόχειρη υπογραφή ή, εναλλακτικά, πιστοποιητικού ελέγχου που υπογράφεται στο σύστημα TRACES με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 11 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (***) ή με ηλεκτρονική υπογραφή που παρέχει ισοδύναμες εγγυήσεις με εκείνες που χαρακτηρίζουν την ιδιόχειρη υπογραφή με την εφαρμογή των ιδίων κανόνων και προϋποθέσεων όπως εκείνων που καθορίζονται στις διατάξεις της Επιτροπής όσον αφορά τα ηλεκτρονικά και τα ψηφιοποιημένα έγγραφα, όπως ορίζεται στην απόφαση 2004/563/ΕΚ, Ευρατόμ της Επιτροπής (****).

Όταν το πρωτότυπο πιστοποιητικό ελέγχου είναι αντίγραφο του συμπληρωμένου ηλεκτρονικού πιστοποιητικού στο σύστημα TRACES σε έντυπη μορφή και με ιδιόχειρη υπογραφή, οι αρχές ελέγχου, οι φορείς ελέγχου, οι αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους και ο πρώτος παραλήπτης ελέγχουν σε κάθε στάδιο της έκδοσης, θεώρησης και λήψης του πιστοποιητικού ελέγχου ότι το εν λόγω αντίγραφο αντιστοιχεί στις πληροφορίες που αναφέρονται στο σύστημα TRACES.

3. Για να γίνει δεκτό για θεώρηση, το πιστοποιητικό ελέγχου πρέπει να έχει εκδοθεί από την αρχή ή τον φορέα ελέγχου της επιχείρησης παραγωγής ή μεταποίησης του συγκεκριμένου προϊόντος ή, σε περίπτωση που η επιχείρηση που εκτέλεσε την τελευταία εργασία για τους σκοπούς της παρασκευής είναι διαφορετική από την επιχείρηση παραγωγής ή μεταποίησης του προϊόντος, από την αρχή ή τον φορέα ελέγχου της επιχείρησης που εκτέλεσε την τελευταία εργασία για τους σκοπούς της παρασκευής όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο θ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007.

Η εν λόγω αρχή ή ο φορέας ελέγχου είναι:

α) αρχή ή φορέας ελέγχου που περιλαμβάνεται στο παράρτημα III του παρόντος κανονισμού για τα συγκεκριμένα προϊόντα και για την τρίτη χώρα από την οποία προέρχονται τα προϊόντα, ή, κατά περίπτωση, στην οποία εκτελέστηκε η τελευταία εργασία για τους σκοπούς της παρασκευής· ή

β) αρχή ή φορέας ελέγχου που περιλαμβάνεται στο παράρτημα IV του παρόντος κανονισμού για τα συγκεκριμένα προϊόντα και για την τρίτη χώρα από την οποία προέρχονται τα προϊόντα, ή, κατά περίπτωση, στην οποία εκτελέστηκε η τελευταία εργασία για τους σκοπούς της παρασκευής.

4. Η αρχή ή ο φορέας ελέγχου που εκδίδει το πιστοποιητικό ελέγχου εκδίδει το πιστοποιητικό ελέγχου και υπογράφει τη δήλωση στο τετραγωνίδιο 18 του πιστοποιητικού μόνον αφού διενεργήσει έλεγχο των εγγράφων με βάση όλα τα σχετικά έγγραφα ελέγχου, στα οποία συμπεριλαμβάνονται, ειδικότερα, το πρόγραμμα παραγωγής για το υπό εξέταση προϊόν, τα έγγραφα μεταφοράς και τα εμπορικά έγγραφα και, εφόσον απαιτείται με βάση την εκτίμηση κινδύνου, αφού προβεί σε φυσικό έλεγχο της αποστολής.

Ωστόσο, για μεταποιημένα προϊόντα, αν η αρχή ή ο φορέας ελέγχου που εκδίδει το πιστοποιητικό ελέγχου είναι αρχή ή φορέας ελέγχου που περιλαμβάνονται στο παράρτημα III, εκδίδει το πιστοποιητικό ελέγχου και υπογράφει τη δήλωση στο τετραγωνίδιο 18 του πιστοποιητικού μόνον αφού ελέγξει ότι όλα τα βιολογικά συστατικά του προϊόντος έχουν ελεγχθεί και πιστοποιηθεί από αρχή ή φορέα ελέγχου που έχουν αναγνωριστεί από την οικεία τρίτη χώρα που περιλαμβάνεται στο εν λόγω παράρτημα, ή αν η αρχή ή ο φορέας ελέγχου που εκδίδει το πιστοποιητικό ελέγχου είναι αρχή ή φορέας ελέγχου που περιλαμβάνεται στο παράρτημα IV, εκδίδει το πιστοποιητικό ελέγχου και υπογράφει τη δήλωση στο τετραγωνίδιο 18 του πιστοποιητικού μόνον αφού ελέγξει ότι όλα τα βιολογικά συστατικά των συγκεκριμένων προϊόντων έχουν ελεγχθεί και πιστοποιηθεί από αρχή ή φορέα ελέγχου που περιλαμβάνεται στο παράρτημα III ή IV ή έχουν παραχθεί και πιστοποιηθεί στην Ένωση σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007.

Σε περίπτωση που η επιχείρηση που πραγματοποιεί την τελευταία εργασία για τους σκοπούς της παρασκευής είναι διαφορετική από τον παραγωγό ή την επιχείρηση μεταποίησης του προϊόντος, η αρχή ή ο φορέας ελέγχου που εκδίδει το πιστοποιητικό ελέγχου και περιλαμβάνεται στο παράρτημα IV εκδίδει το πιστοποιητικό ελέγχου και υπογράφει τη δήλωση στο τετραγωνίδιο 18 του πιστοποιητικού μόνον αφού διενεργήσει έλεγχο εγγράφων με βάση όλα τα σχετικά έγγραφα ελέγχου, που συμπεριλαμβάνουν τα έγγραφα μεταφοράς και τα εμπορικά έγγραφα, αφού ελέγξει ότι η παραγωγή ή η μεταποίηση του συγκεκριμένου προϊόντος έχει ελεγχθεί ή πιστοποιηθεί από φορέα ή αρχή ελέγχου που έχει αναγνωριστεί για τα συγκεκριμένα προϊόντα και τη συγκεκριμένη χώρα σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 και αφού διενεργήσει, αν ενδείκνυται, σύμφωνα με την εκτίμηση κινδύνων, φυσικό έλεγχο στην αποστολή.

Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής ή της αρμόδιας αρχής κράτους μέλους, η αρχή ή ο φορέας ελέγχου που εκδίδει το πιστοποιητικό ελέγχου σύμφωνα με το δεύτερο και τρίτο εδάφιο καθιστά άμεσα διαθέσιμο τον κατάλογο όλων των επιχειρήσεων της αλυσίδας βιολογικής παραγωγής και τις αρχές ή τους φορείς ελέγχου υπό τον έλεγχο των οποίων οι εν λόγω επιχειρήσεις έδωσαν τις δραστηριότητές τους.

5. Το πιστοποιητικό ελέγχου συντάσσεται σε ένα μόνο πρωτότυπο.

Ο πρώτος παραλήπτης ή, αν ενδείκνυται, ο εισαγωγέας δύναται να εκδώσει αντίγραφο του πιστοποιητικού ελέγχου με σκοπό την ενημέρωση των αρχών ή φορέων ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 83 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008. Κάθε τέτοιο αντίγραφο πρέπει να φέρει την ένδειξη “ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ”, τυπωμένη ή με σφραγίδα.

6. Κατά τον έλεγχο αποστολής, η αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους θεωρεί το πρωτότυπο πιστοποιητικό ελέγχου στο τετραγωνίδιο 20 και το επιστρέφουν στο πρόσωπο που υπέβαλε το πιστοποιητικό.

7. Κατά την παραλαβή της αποστολής, ο πρώτος παραλήπτης συμπληρώνει το τετραγωνίδιο 21 του πιστοποιητικού ελέγχου, πιστοποιώντας ότι η παραλαβή της αποστολής πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008.

Στη συνέχεια, ο πρώτος παραλήπτης αποστέλλει το πρωτότυπο πιστοποιητικό στον εισαγωγέα που αναφέρεται στο τετραγωνίδιο 11 του πιστοποιητικού για τους σκοπούς του άρθρου 33 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007.

- (*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1).
- (**) Απόφαση 2003/24/ΕΚ της Επιτροπής, της 30ής Δεκεμβρίου 2002, όσον αφορά την ανάπτυξη ενός ενοποιημένου μηχανογραφικού κτηνιατρικού συστήματος (ΕΕ L 8 της 14.1.2003, σ. 44).
- (***) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 73).
- (****) Απόφαση 2004/563/ΕΚ, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 7ης Ιουλίου 2004, για την τροποποίηση του εσωτερικού της κανονισμού (ΕΕ L 251 της 27.7.2004, σ. 9).».

7) Προστίθενται τα ακόλουθα άρθρα 13α έως 13δ:

«Άρθρο 13α

Περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή εξαιρετικές περιστάσεις

1. Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή σε εξαιρετικές περιστάσεις που εμποδίζουν τη λειτουργία του ηλεκτρονικού συστήματος, και ιδίως σε περιπτώσεις δυσλειτουργίας του συστήματος ή αδυναμίας διαρκούς σύνδεσης, πιστοποιητικά ελέγχου και αποσπάσματα αυτών μπορούν να εκδίδονται και να θεωρούνται σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφοι 3 έως 7 χωρίς τη χρήση του συστήματος TRACES, σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου και σύμφωνα με τα υποδείγματα και της σημειώσεις του παραρτήματος V ή VI. Οι αρμόδιες αρχές, οι αρχές ελέγχου, οι φορείς ελέγχου και οι επιχειρηματίες ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση την Επιτροπή και εισάγουν στο σύστημα TRACES όλα τα απαραίτητα στοιχεία εντός δέκα ημερολογιακών ημερών από την αποκατάσταση του συστήματος.

2. Όταν το πιστοποιητικό ελέγχου εκδίδεται χωρίς τη χρήση του συστήματος TRACES, συντάσσεται σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης και συμπληρώνεται, εκτός από τις σφραγίδες και τις υπογραφές, είτε εξ ολοκλήρου με κεφαλαία γράμματα είτε εξ ολοκλήρου με τυπογραφικούς χαρακτήρες.

Το πιστοποιητικό ελέγχου συντάσσεται στην επίσημη γλώσσα ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους εκτελωνισμού. Εφόσον κρίνεται απαραίτητο, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους δύναται να ζητήσουν μετάφραση του πιστοποιητικού ελέγχου στην επίσημη γλώσσα ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες του εν λόγω κράτους μέλους.

Μη επικυρωμένες αλλοιώσεις ή σβησίματα καθιστούν άκυρο το πιστοποιητικό.

3. Η αρχή ή ο φορέας ελέγχου που εκδίδει το πιστοποιητικό ελέγχου χορηγεί αύξοντα αριθμό σε κάθε πιστοποιητικό που εκδίδεται και κρατά μητρώο με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σε χρονολογική σειρά και κάνει έπειτα την αντιστοίχιση με τον αύξοντα αριθμό που χορηγείται από το σύστημα TRACES.

4. Σε περίπτωση που το πιστοποιητικό ελέγχου εκδίδεται και θεωρείται χωρίς τη χρήση του συστήματος TRACES, το άρθρο 15 παράγραφος 1 δεύτερο και τρίτο εδάφιο και το άρθρο 15 παράγραφος 5 δεύτερο και τρίτο εδάφιο δεν εφαρμόζονται.

Άρθρο 13β

Εισαγωγέας

Ο εισαγωγέας αναγράφει τον αριθμό του πιστοποιητικού ελέγχου στην τελωνειακή διασάφηση για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 158 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013.

Άρθρο 13γ

Δικαιώματα πρόσβασης

Η Επιτροπή επιφορτίζεται με τη χορήγηση και την ενημέρωση των δικαιωμάτων πρόσβασης στο σύστημα TRACES των αρμόδιων αρχών, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο ιδ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007, των αρμόδιων αρχών τρίτων χωρών που είναι αναγνωρισμένες σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού και των αρχών και φορέων ελέγχου που περιλαμβάνονται στο παράρτημα III ή IV του παρόντος κανονισμού. Πριν από τη χορήγηση δικαιωμάτων πρόσβασης στο σύστημα TRACES, η Επιτροπή επαληθεύει την ταυτότητα των αρμόδιων αρχών, των αρχών ελέγχου και των φορέων ελέγχου.

Οι αρμόδιες αρχές όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο ιδ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 είναι υπεύθυνες για τη χορήγηση και την ενημέρωση των δικαιωμάτων πρόσβασης στο σύστημα TRACES σε επιχειρηματίες, αρχές και φορείς ελέγχου στην Ένωση. Πριν από τη χορήγηση δικαιωμάτων πρόσβασης στο σύστημα TRACES, οι αρμόδιες αρχές επαληθεύουν την ταυτότητα των επιχειρήσεων, των αρχών και των φορέων ελέγχου. Τα κράτη μέλη ορίζουν μία και μόνο αρχή ως αρμόδια για τον συντονισμό της συνεργασίας και των επαφών με την Επιτροπή σε αυτόν τον τομέα.

Οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τη χορήγηση των δικαιωμάτων πρόσβασης. Η Επιτροπή ενεργοποιεί τα εν λόγω δικαιώματα πρόσβασης στο σύστημα TRACES.

Άρθρο 13δ

Ακεραιότητα και ευανάγνωστο των πληροφοριών

Το σύστημα TRACES προστατεύει την ακεραιότητα των πληροφοριών που καταχωρίζονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Πιο συγκεκριμένα, προσφέρει τα εξής χεγγυα:

- α) επιτρέπει σε κάθε χρήστη να προσδιορίζεται κατηγορηματικά και ενσωματώνει αποτελεσματικά μέτρα ελέγχου των δικαιωμάτων πρόσβασης προκειμένου να παρέχεται προστασία από την παράνομη, κακόβουλη ή ανεπίτρεπτη πρόσβαση, τη διαγραφή, αλλοίωση ή μετακίνηση των πληροφοριών, των αρχείων και των μεταδεδομένων·
 - β) είναι εξοπλισμένο με συστήματα φυσικής προστασίας κατά των παρεισδύσεων και των περιβαλλοντικών συμβάντων, καθώς και με συστήματα προστασίας του λογισμικού κατά των επιθέσεων στον κυβερνοχώρο·
 - γ) διαφυλάσσει τα αποθηκευμένα στοιχεία σε περιβάλλον που είναι ασφαλές τόσο από φυσική άποψη, όσο και από άποψη λογισμικού·
 - δ) αποτρέπει, με διάφορα μέσα, κάθε μη εξουσιοδοτημένη μεταβολή και διαθέτει ενσωματωμένους μηχανισμούς ακεραιότητας που ελέγχουν αν οι πληροφορίες έχουν υποστεί διαχρονικές αλλοιώσεις·
 - ε) τηρεί στοιχεία ελέγχου της πορείας για κάθε βασικό στάδιο της διαδικασίας·
 - στ) παρέχει αξιόπιστες διαδικασίες μετατροπής μορφότυπου και μετεγκατάστασης, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι πληροφορίες είναι ευανάγνωστες και προσβάσιμες καθ' όλη τη διάρκεια της απαιτούμενης περιόδου αποθήκευσης·
 - ζ) διαθέτει επαρκώς διεξοδική και επικαιροποιημένη λειτουργική και τεχνική τεκμηρίωση για τη λειτουργία και τα χαρακτηριστικά του συστήματος, η οποία είναι προσβάσιμη ανά πάσα στιγμή στις οργανωτικές οντότητες που είναι υπεύθυνες για τις λειτουργικές ή/και τεχνικές προδιαγραφές.».
- 8) Το άρθρο 14 τροποποιείται ως εξής:
- α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Σε περίπτωση που αποστολή προερχόμενη από τρίτη χώρα τίθεται υπό καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης ή τελειοποίησης προς επανεξαγωγή που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013, και υποβάλλεται σε μία ή περισσότερες από τις παρασκευαστικές διαδικασίες που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους διενεργεί έλεγχο της αποστολής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού πριν από την πρώτη παρασκευαστική διαδικασία. Ο αριθμός αναφοράς της τελωνειακής διασάφησης με την οποία έχουν δηλωθεί τα αγαθά για τελωνειακή αποταμίευση ή για τελειοποίηση προς επανεξαγωγή επισημαίνεται στο τετραγωνίδιο 19 του πιστοποιητικού ελέγχου.

Η παρασκευαστική διαδικασία περιορίζεται στα παρακάτω είδη εργασιών:

- α) συσκευασία ή ανασυσκευασία· ή
- β) σήμανση σχετικά με την παρουσίαση της μεθόδου βιολογικής παραγωγής.

Μετά την εν λόγω παρασκευαστική διαδικασία, η αποστολή υπόκειται, πριν από τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία, στα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού.

Μετά την εν λόγω διαδικασία, το πρωτότυπο του πιστοποιητικού ελέγχου επιστρέφεται, αν ενδείκνυται, στον εισαγωγέα της αποστολής, που αναφέρεται στο τετραγωνίδιο 11 του πιστοποιητικού, για τους σκοπούς του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 33 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007.».

β) Η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

i) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Για καθεμία από τις παρτίδες που προκύπτουν από τη διαίρεση, ο εισαγωγέας που αναφέρεται στο τετραγωνίδιο 11 του πιστοποιητικού ελέγχου υποβάλλει απόσπασμα του πιστοποιητικού ελέγχου στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους μέσω του συστήματος TRACES, σύμφωνα με το υπόδειγμα και τις σημειώσεις του παραρτήματος VI. Μετά τον έλεγχο της παρτίδας, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους θεωρεί το απόσπασμα του πιστοποιητικού ελέγχου στο τετραγωνίδιο 13 για τον σκοπό της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία. Ο έλεγχος της παρτίδας και η θεώρηση του αποσπάσματος του πιστοποιητικού ελέγχου διεξάγεται από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο κράτος μέλος στο οποίο η παρτίδα τέθηκε σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Ένωση.»

ii) το τέταρτο εδάφιο απαλείφεται.

9) Το άρθρο 15 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1 προστίθενται το ακόλουθο δεύτερο και τρίτο εδάφιο:

«Όταν ο έλεγχος αποστολής από την αρμόδια αρχή κράτους μέλους οδηγεί στη διαπίστωση παράβασης ή παρατυπίας που οδηγεί σε άρνηση της θεώρησης του πιστοποιητικού και της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων, η εν λόγω αρχή κοινοποιεί χωρίς καθυστέρηση την εν λόγω παράβαση ή παρατυπία στην Επιτροπή και στα υπόλοιπα κράτη μέλη μέσω του συστήματος TRACES.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τον ουσιαστικό και αποτελεσματικό συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων αρχών που διεξάγουν επίσημους ελέγχους με σκοπό την άμεση ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τον εντοπισμό αποστολών προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007, τα οποία φέρουν όρους που αναφέρονται στη βιολογική μέθοδο παραγωγής, αλλά δεν δηλώνονται ως προοριζόμενα για εισαγωγή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους κοινοποιεί χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή και στα υπόλοιπα κράτη μέλη τα εν λόγω ευρήματα μέσω του συστήματος TRACES.»

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 5:

«5. Ο εισαγωγέας, ο πρώτος παραλήπτης ή η αρχή ή ο φορέας ελέγχου αποστέλλει τις πληροφορίες σχετικά με παραβάσεις ή παρατυπίες όσον αφορά εισαγόμενα προϊόντα στις αρμόδιες αρχές των οικείων κρατών μελών χρησιμοποιώντας το μηχανογραφικό σύστημα που αναφέρεται στο άρθρο 94 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008 μέσω του συστήματος TRACES.»

10) Στο άρθρο 17, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Το ηλεκτρονικό σύστημα που προβλέπεται στην παράγραφο 1 πρέπει να καθιστά δυνατή τη συλλογή των αιτήσεων, εγγράφων και πληροφοριών που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, κατά περίπτωση.»

11) Στο άρθρο 18, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ο πρώτος κατάλογος αναγνωρισμένων χωρών περιλαμβάνει την Αργεντινή, την Αυστραλία, την Κόστα Ρίκα, την Ινδία, το Ισραήλ (*), τη Νέα Ζηλανδία και την Ελβετία. Δεν περιέχει τους κωδικούς αριθμούς που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο στ) του παρόντος κανονισμού. Οι εν λόγω κωδικοί αριθμοί προστίθενται πριν από την 1η Ιουλίου 2010 με επικαιροποίηση του καταλόγου σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2.

(*) Στο εξής νοείται ως το κράτος του Ισραήλ, με εξαίρεση τα εδάφη που τελούν υπό ισραηλινή διοίκηση από τον Ιούνιο του 1967, δηλαδή τα υψίπεδα του Γκολάν, τη Λωρίδα της Γάζας, την Ανατολική Ιερουσαλήμ, καθώς και την υπόλοιπη Δυτική Όχθη.»

12) Το άρθρο 19 απαλείφεται.

13) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 19α:

«Άρθρο 19α

Μεταβατικοί κανόνες για τη χρήση πιστοποιητικών ελέγχου που δεν εκδίδονται από το σύστημα TRACES

Μέχρι τις 19 Οκτωβρίου 2017 τα πιστοποιητικά ελέγχου που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο α) και τα αποσπάσματά τους που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 2, μπορούν να εκδίδονται και να θεωρούνται σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3 έως 7 χωρίς τη χρήση του συστήματος TRACES, σύμφωνα με τα άρθρα 13α παράγραφοι 1, 2 και 3 και σύμφωνα με τα υποδείγματα και τις σημειώσεις του παραρτήματος V ή VI.»

- 14) Το παράρτημα III τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα I του παρόντος κανονισμού.
- 15) Στο παράρτημα IV, στον κατάλογο των κατηγοριών προϊόντων, ο τίτλος «Γ: Προϊόντα υδατοκαλλιέργειας και φύκια» αντικαθίσταται από τον τίτλο «Γ: Μη μεταποιημένα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας και φύκια».
- 16) Το παράρτημα V αντικαθίσταται από το κείμενο του παραρτήματος II του παρόντος κανονισμού.
- 17) Το παράρτημα VI αντικαθίσταται από το κείμενο του παραρτήματος III του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 889/2008 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 2, προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία κ) και κα):

«κ) “συντήρηση”: κάθε ενέργεια, πέρα από την καλλιέργεια και τη συγκομιδή, που πραγματοποιείται στα προϊόντα, αλλά δεν χαρακτηρίζεται ως μεταποίηση όπως ορίζεται στο στοιχείο κ.), συμπεριλαμβανομένων όλων των ενεργειών που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο ιδ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) με εξαίρεση τη συσκευασία ή την επισήμανση του προϊόντος·

κα) “μεταποίηση”: κάθε ενέργεια που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007. Οι εργασίες συσκευασίας ή επισήμανσης δεν θεωρούνται μεταποίηση.

(*) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την υγιεινή των τροφίμων (ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 1).».

- 2) Η επικεφαλίδα του τίτλου II αντικαθίσταται από την ακόλουθη επικεφαλίδα:

«ΤΙΤΛΟΣ II

ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ, ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ, ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ».

- 3) Ο τίτλος του κεφαλαίου 3 του τίτλου II αντικαθίσταται από τον ακόλουθο τίτλο:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Συντηρημένα και μεταποιημένα προϊόντα».

- 4) Το άρθρο 26 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 26

Κανόνες συντήρησης προϊόντων και παραγωγής μεταποιημένων ζωοτροφών και τροφίμων

1. Οι επιχειρήσεις συντήρησης προϊόντων ή παραγωγής μεταποιημένων ζωοτροφών ή τροφίμων καθιερώνουν και επικαιροποιούν τις ενδεδειγμένες διαδικασίες βάσει συστηματικού εντοπισμού των κρίσιμων σταδίων μεταποίησης.

Η εφαρμογή των εν λόγω διαδικασιών πρέπει να εγγυάται ανά πάσα στιγμή ότι τα συντηρημένα ή μεταποιημένα προϊόντα τηρούν τους κανόνες βιολογικής παραγωγής.

2. Οι επιχειρήσεις πρέπει να τηρούν και να εφαρμόζουν τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 διαδικασίες. Συγκεκριμένα, οι επιχειρήσεις πρέπει να:

- α) λαμβάνουν μέτρα προφύλαξης για να αποτραπεί ο κίνδυνος μόλυνσης από μη επιτρεπόμενες ουσίες ή προϊόντα·

- β) εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα καθαρισμού, παρακολουθούν την αποτελεσματικότητά τους και καταγράφουν τις εργασίες αυτές·
- γ) εγγυώνται ότι τα μη βιολογικά προϊόντα δεν διατίθενται στην αγορά με ένδειξη που περιέχει αναφορά σε βιολογική μέθοδο παραγωγής.
3. Όταν στην εξεταζόμενη μονάδα παρασκευής παρασκευάζονται ή αποθηκεύονται μη βιολογικά προϊόντα, ο επιχειρηματίας:
- α) πραγματοποιεί τις εργασίες αδιάκοπα μέχρι να ολοκληρωθεί η πλήρης σειρά, σε χωριστό τόπο ή χρονική στιγμή από παρόμοιες εργασίες οι οποίες διεξάγονται σε μη βιολογικά προϊόντα·
- β) αποθηκεύει τα βιολογικά προϊόντα, πριν και μετά τις εργασίες, σε χωριστό τόπο ή χρόνο από τα μη βιολογικά προϊόντα·
- γ) ενημερώνει την αρχή ή τον φορέα ελέγχου για τις εργασίες που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) και τηρεί ενημερωμένο μητρώο όλων των εργασιών και των ποσοτήτων που υποβλήθηκαν σε επεξεργασία·
- δ) λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίζεται η ταυτοποίηση των παρτίδων και να αποτρέπονται οι προσμίξεις ή ανταλλαγές με μη βιολογικά προϊόντα·
- ε) πραγματοποιεί εργασίες σε βιολογικά προϊόντα μόνο αφού προηγουμένως έχει προβεί στον απαραίτητο καθαρισμό του εξοπλισμού παραγωγής.
4. Πρόσθετα, βοηθητικά μέσα επεξεργασίας και άλλες ουσίες και συστατικά που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία ζωοτροφών ή τροφίμων και κάθε εφαρμοζόμενη μέθοδος επεξεργασίας, όπως ο καπνισμός πρέπει να τηρούν τις αρχές της ορθής πρακτικής κατά την παραγωγή.».
- 5) Στο άρθρο 84, προστίθεται το ακόλουθο τρίτο εδάφιο:
- «Ο εισαγωγέας διαβιβάζει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη και τη δεύτερη παράγραφο χρησιμοποιώντας το ηλεκτρονικό σύστημα TRACES (Trade Control and Expert System) που θεσπίστηκε με την απόφαση 2003/24/EK της Επιτροπής (*).
- (*) Απόφαση 2003/24/EK της Επιτροπής, της 30ής Δεκεμβρίου 2002, όσον αφορά την ανάπτυξη ενός ενοποιημένου μηχανογραφικού κτηνιατρικού συστήματος (ΕΕ L 8 της 14.1.2003, σ. 44).».
- 6) Το άρθρο 94 παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:
- α) τα στοιχεία α) και β) αντικαθίστανται από τα ακόλουθα:
- «α) πριν από τις 30 Ιουνίου 2017, τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 35 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007, συμπεριλαμβανομένης της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της διαδικτυακής διεύθυνσης, και στη συνέχεια κάθε αλλαγή όσον αφορά αυτές τις πληροφορίες·
- β) πριν από τις 30 Ιουνίου 2017, τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 35 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007, συμπεριλαμβανομένης της ταχυδρομικής διεύθυνσης, της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της διαδικτυακής διεύθυνσης, και στη συνέχεια κάθε αλλαγή όσον αφορά αυτές τις πληροφορίες·».
- β) προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο ε):
- «ε) πριν από τις 30 Ιουνίου 2017, την ονομασία, την ταχυδρομική διεύθυνση, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τη διαδικτυακή διεύθυνση των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008, και στη συνέχεια κάθε αλλαγή όσον αφορά αυτές τις πληροφορίες.».

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την έβδομη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από τις 19 Απριλίου 2017. Ωστόσο, το άρθρο 1 σημείο 2 εφαρμόζεται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, και το άρθρο 1 σημείο 15 εφαρμόζεται από τις 7 Μαΐου 2017.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 14 Οκτωβρίου 2016.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
Jean-Claude JUNKER

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Το παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Μετά τον τίτλο «ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 7» προστίθεται η ακόλουθη σημείωση:

«Σημείωση: Σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 τα ζώα και τα ζωικά προϊόντα που παράγονται κατά την περίοδο μετατροπής δεν διατίθενται στην Ένωση με τις ενδείξεις που αναφέρονται στα άρθρα 23 και 24 του εν λόγω κανονισμού και που χρησιμοποιούνται στην επισήμανση και τη διαφήμιση των προϊόντων. Ως εκ τούτου, τα εν λόγω προϊόντα εξαιρούνται επίσης από τις αναγνωρίσεις όσον αφορά τις κατηγορίες προϊόντων Β και Δ για όλες τις τρίτες χώρες που περιλαμβάνονται σε αυτό το παράρτημα.»

- 2) Στις καταχωρίσεις σχετικά με την Αργεντινή, την Αυστραλία, την Κόστα Ρίκα, την Ινδία, το Ισραήλ, την Ιαπωνία, την Ελβετία, την Τυνησία και τη Νέα Ζηλανδία, η υποσημείωση («! Δεν περιλαμβάνονται τα φύκια» απαλείφεται.

- 3) Η καταχώριση που αφορά την Αργεντινή τροποποιείται ως εξής:

α) στο σημείο 1, οι περιορισμοί στις κατηγορίες προϊόντων Β και Δ απαλείφονται·

β) το σημείο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. **Προέλευση:** προϊόντα των κατηγοριών Α, Β και ΣΤ τα οποία έχουν παραχθεί στην Αργεντινή και προϊόντα της κατηγορίας Δ που έχουν μεταποιηθεί στην Αργεντινή με βιολογικά παραγόμενα συστατικά που έχουν παραχθεί στην Αργεντινή.»

- 4) Στην καταχώριση που αφορά την Αυστραλία, το σημείο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. **Προέλευση:** προϊόντα των κατηγοριών Α και ΣΤ τα οποία έχουν παραχθεί στην Αυστραλία και προϊόντα της κατηγορίας Δ που έχουν μεταποιηθεί στην Αυστραλία με βιολογικά παραγόμενα συστατικά που έχουν παραχθεί στην Αυστραλία.»

- 5) Η καταχώριση που αφορά την Κόστα Ρίκα τροποποιείται ως εξής:

α) ο περιορισμός «Μόνο μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα» αντικαθίσταται από τη φράση «Μόνο μεταποιημένα φυτικά προϊόντα»·

β) το σημείο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. **Προέλευση:** προϊόντα των κατηγοριών Α και ΣΤ τα οποία έχουν παραχθεί στην Κόστα Ρίκα και προϊόντα της κατηγορίας Δ που έχουν μεταποιηθεί στην Κόστα Ρίκα με βιολογικά παραγόμενα συστατικά που έχουν παραχθεί στην Κόστα Ρίκα.»

- 6) Στην καταχώριση που αφορά το Ισραήλ, το σημείο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. **Προέλευση:** προϊόντα της κατηγορίας Α και ΣΤ τα οποία έχουν παραχθεί στο Ισραήλ και προϊόντα της κατηγορίας Δ που έχουν μεταποιηθεί στο Ισραήλ με βιολογικά παραγόμενα συστατικά που έχουν παραχθεί στο Ισραήλ ή που έχουν εισαχθεί στο Ισραήλ:

— είτε από την Ένωση,

— είτε από τρίτη χώρα στο πλαίσιο καθεστώτος το οποίο αναγνωρίζεται ως ισοδύναμο σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007.»

- 7) Στην καταχώριση που αφορά την Ιαπωνία, το σημείο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. **Προέλευση:** προϊόντα της κατηγορίας Α και ΣΤ τα οποία έχουν παραχθεί στην Ιαπωνία και προϊόντα της κατηγορίας Δ που έχουν μεταποιηθεί στην Ιαπωνία με βιολογικά παραγόμενα συστατικά που έχουν παραχθεί στην Ιαπωνία ή που έχουν εισαχθεί στην Ιαπωνία:

— είτε από την Ένωση,

— είτε από τρίτη χώρα για την οποία η Ιαπωνία έχει αναγνωρίσει ότι τα προϊόντα έχουν παραχθεί και ελεγχθεί στην εν λόγω τρίτη χώρα σύμφωνα με κανόνες ισοδύναμους με εκείνους που καθορίζει η ιαπωνική νομοθεσία.»

- 8) Η καταχώριση που αφορά την Ελβετία τροποποιείται ως εξής:
- α) στο σημείο 1, περιορισμός σχετικά με την κατηγορία προϊόντων Β απαλείφεται·
 - β) το σημείο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
«2. **Προέλευση:** προϊόντα της κατηγορίας Α και ΣΤ τα οποία έχουν παραχθεί στην Ελβετία και προϊόντα της κατηγορίας Δ και Ε που έχουν μεταποιηθεί στην Ελβετία με βιολογικά παραγόμενα συστατικά που έχουν παραχθεί στην Ελβετία ή που έχουν εισαχθεί στην Ελβετία:
 - είτε από την Ένωση,
 - είτε από τρίτη χώρα για την οποία η Ελβετία έχει αναγνωρίσει ότι τα προϊόντα έχουν παραχθεί και ελεγχθεί στην εν λόγω τρίτη χώρα σύμφωνα με κανόνες ισοδύναμους με εκείνους που προβλέπει η ελβετική νομοθεσία.».
- 9) Στην καταχώριση που αφορά την Τυνησία, το σημείο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «2. **Προέλευση:** προϊόντα των κατηγοριών Α και ΣΤ τα οποία έχουν παραχθεί στην Τυνησία και προϊόντα της κατηγορίας Δ που έχουν μεταποιηθεί στην Τυνησία με βιολογικά παραγόμενα συστατικά που έχουν παραχθεί στην Τυνησία.».
- 10) Στην καταχώριση σχετικά με τις Ηνωμένες Πολιτείες, στο σημείο 1 απαλείφονται οι περιορισμοί στις κατηγορίες προϊόντων Α και Δ.
- 11) Η καταχώριση που αφορά τη Νέα Ζηλανδία τροποποιείται ως εξής:
- α) στο σημείο 1, οι περιορισμοί στις κατηγορίες προϊόντων Β και Δ απαλείφονται·
 - β) το σημείο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
«2. **Προέλευση:** προϊόντα των κατηγοριών Α, Β και ΣΤ τα οποία έχουν παραχθεί στη Νέα Ζηλανδία και προϊόντα της κατηγορίας Δ που έχουν μεταποιηθεί στη Νέα Ζηλανδία με βιολογικά παραγόμενα συστατικά που έχουν παραχθεί στη Νέα Ζηλανδία ή που έχουν εισαχθεί στη Νέα Ζηλανδία:
 - είτε από την Ένωση,
 - είτε από τρίτη χώρα στο πλαίσιο καθεστώτος το οποίο αναγνωρίζεται ως ισοδύναμο σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007,
 - είτε από τρίτη χώρα, της οποίας οι κανόνες παραγωγής και ελέγχου έχουν αναγνωριστεί ως ισοδύναμοι με το επίσημο πρόγραμμα διασφάλισης βιολογικά παραγόμενων τροφίμων του Υπουργείου Γεωργίας και Δασών της Νέας Ζηλανδίας (MAF) με βάση τις εγγυήσεις και τις πληροφορίες που παρέχονται από την αρμόδια αρχή της εν λόγω χώρας σύμφωνα με τις διατάξεις που έχουν θεσπιστεί από το εν λόγω υπουργείο και με την προϋπόθεση ότι εισάγονται μόνο βιολογικά παραχθέντα συστατικά που προορίζονται να ενσωματωθούν, σε ένα ποσοστό έως και 5 % κατ' ανώτατο όριο των προϊόντων γεωργικής προέλευσης, σε προϊόντα της κατηγορίας Δ που έχουν παρασκευαστεί στη Νέα Ζηλανδία.».
- 12) Στην καταχώριση που αφορά τη Δημοκρατία της Κορέας, το σημείο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «2. **Προέλευση:** προϊόντα της κατηγορίας Δ τα οποία έχουν μεταποιηθεί στη Δημοκρατία της Κορέας με βιολογικά παραγόμενα συστατικά τα οποία έχουν παραχθεί στη Δημοκρατία της Κορέας ή έχουν εισαχθεί στη Δημοκρατία της Κορέας:
 - είτε από την Ένωση,
 - είτε από τρίτη χώρα για την οποία η Δημοκρατία της Κορέας έχει αναγνωρίσει ότι τα προϊόντα έχουν παραχθεί και ελεγχθεί στην εν λόγω τρίτη χώρα σύμφωνα με κανόνες ισοδύναμους με εκείνους που καθορίζει η νομοθεσία της Δημοκρατίας της Κορέας.».
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

**ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ**

1. Φορέας ελέγχου ή αρχή που εκδίδει το πιστοποιητικό (ονομασία, διεύθυνση και κωδικός)	2. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου: — Άρθρο 33 παράγραφος 2 ☐ ή — Άρθρο 33 παράγραφος 3 ☐	
3. Αύξων αριθμός του πιστοποιητικού ελέγχου	4. Εξαγωγέας (όνομα και διεύθυνση)	
5. Παραγωγός ή μεταποιητής του προϊόντος (όνομα και διεύθυνση)	6. Φορέας ή αρχή ελέγχου (ονομασία, διεύθυνση και κωδικός)	
7. Χώρα προέλευσης	8. Χώρα εξαγωγής	
9. Χώρα εκτελωνισμού / Σημείο εισόδου	10. Χώρα προορισμού	
11. Εισαγωγέας (όνομα, διεύθυνση και αριθμός EORI)	12. Πρώτος παραλήπτης στην Ένωση (όνομα και διεύθυνση)	
13. Περιγραφή των προϊόντων Κωδικός ΣΟ Εμπορική Ονομασία Αριθμός δεμάτων Αριθμός παρτίδας Καθαρό βάρος		
14. Αριθμός εμπορευματοκιβωτίου	15. Αριθμός τελωνειακής σφραγίδας	16. Συνολικό μεικτό βάρος
17. Μέσα μεταφοράς πριν από το σημείο εισόδου στην Ένωση Τρόπος μεταφοράς Εξακρίβωση της ταυτότητας Παραστατικό διεθνούς μεταφοράς		

18. Δήλωση της αρχής ή του φορέα ελέγχου που εκδίδει το πιστοποιητικό που αναφέρεται στο πλαίσιο 1

Δια του παρόντος βεβαιώνεται ότι το παρόν πιστοποιητικό έχει εκδοθεί με βάση τους ελέγχους που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 13 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 και ότι τα προϊόντα που περιγράφονται ανωτέρω έχουν παραχθεί σύμφωνα με κανόνες παραγωγής και ελέγχου των μεθόδων βιολογικής παραγωγής, οι οποίοι θεωρούνται ισοδύναμοι σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007.

Ημερομηνία

Όνομα και υπογραφή εντεταλμένου προσώπου

Σφραγίδα της αρχής ή του φορέα έκδοσης

19. Τελωνειακή αποταμίευση ☐

Τελειοποίηση προς επανεξαγωγή ☐

Επωνυμία και διεύθυνση της επιχείρησης:

Φορέας ή αρχή ελέγχου (ονομασία, διεύθυνση και κωδικός):

Αριθμός αναφοράς της τελωνειακής διασάφησης για τελωνειακή αποταμίευση ή τελειοποίηση προς επανεξαγωγή:

20. Έλεγχος της αποστολής και θεώρηση από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους.

Αρχή και κράτος μέλος:

Ημερομηνία:

Όνομα και υπογραφή του εντεταλμένου προσώπου

Σφραγίδα

21. Δήλωση του πρώτου παραλήπτη.

Πιστοποιείται ότι η παραλαβή των προϊόντων πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008.

Επωνυμία της εταιρείας:

Ημερομηνία:

Όνομα και υπογραφή του εντεταλμένου προσώπου

Σημειώσεις

- Πλαίσιο 1: Όνομα, διεύθυνση και κωδικός του φορέα ή της αρχής ελέγχου στην τρίτη χώρα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008. Ο φορέας αυτός συμπληρώνει επίσης τα πλαίσια 4 έως 18.
- Πλαίσιο 2: Στο πλαίσιο αυτό αναφέρονται οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 που αφορούν την έκδοση και τη χρήση αυτού του πιστοποιητικού· αναφέρεται η σχετική διάταξη.
- Πλαίσιο 3: Αύξων αριθμός του πιστοποιητικού που χορηγείται από το ηλεκτρονικό σύστημα TRACES (Trade Control and Expert System) το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008, εκτός από τις περιπτώσεις που εφαρμόζεται το άρθρο 13α παράγραφος 3.
- Πλαίσιο 4: Επωνυμία και διεύθυνση της επιχείρησης που εξάγει τα προϊόντα από τη χώρα που αναφέρεται στο πλαίσιο 8. Εξαγωγέας είναι η επιχείρηση που πραγματοποίησε την τελευταία εργασία για τους σκοπούς της παρασκευής, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο θ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 στα προϊόντα που αναφέρονται στο πλαίσιο 13 και σφράγισε τα προϊόντα σε κατάλληλη συσκευασία ή σε κατάλληλα εμπορευματοκιβώτια, σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008.
- Πλαίσιο 5: Επιχείρηση/-εις που παρήγαγε/-αν ή μεταποίησε/-αν τα προϊόντα στην τρίτη χώρα που αναφέρεται στο πλαίσιο 7.
- Πλαίσιο 6: Φορέας /-είς ελέγχου ή αρχή/-ές ελέγχου για τον έλεγχο της συμμόρφωσης της παραγωγής ή της μεταποίησης των προϊόντων με τους κανόνες της βιολογικής παραγωγής στη χώρα που αναφέρεται στο πλαίσιο 7.
- Πλαίσιο 7: Ως χώρα προέλευσης νοείται η χώρα/-ες όπου το προϊόν έχει παραχθεί ή μεταποιηθεί.
- Πλαίσιο 8: Ως χώρα εξαγωγής νοείται η χώρα όπου το προϊόν υποβλήθηκε στην τελευταία εργασία για τους σκοπούς της παρασκευής, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο θ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 και σφραγίστηκε σε κατάλληλη συσκευασία ή σε κατάλληλα εμπορευματοκιβώτια.
- Πλαίσιο 9: Ως χώρα εκτελωνισμού νοείται η χώρα στην οποία η αποστολή τίθεται σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σημείο εισόδου είναι το σημείο θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία με βάση τον Κώδικα των Ηνωμένων Εθνών για τους τόπους εμπορίου και μεταφορών (UN/LOCODE, πέντε αλφαριθμητικοί χαρακτήρες).
- Πλαίσιο 10: Ως χώρα προορισμού νοείται η χώρα του πρώτου παραλήπτη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Πλαίσιο 11: Όνομα, διεύθυνση και αριθμός καταχώρισης και αναγνώρισης οικονομικών φορέων (EORI), όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, του εισαγωγέα. Ως εισαγωγέας νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο προσκομίζει την αποστολή για να τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Ένωση, είτε το ίδιο, είτε διά αντιπροσώπου του.
- Πλαίσιο 12: Όνομα και διεύθυνση του πρώτου παραλήπτη της αποστολής στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ως πρώτος παραλήπτης νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο παραδίδεται η αποστολή και όπου θα υποστεί περαιτέρω παρασκευή ή/και θα τεθεί σε εμπορία. Ο πρώτος παραλήπτης συμπληρώνει επίσης το πλαίσιο 24.
- Πλαίσιο 13: Περιγραφή προϊόντων η οποία περιλαμβάνει τους κωδικούς της Συνδυασμένης Ονοματολογίας για τα σχετικά προϊόντα (8ψήφιο επίπεδο αν είναι δυνατόν), εμπορική ονομασία, αριθμός δεμάτων (αριθμός κουτιών, κιβωτίων, τσαντών, κάδων κ.λπ.), αριθμός παρτίδας και καθαρό βάρος.
- Πλαίσιο 14: Προαιρετικό
- Πλαίσιο 15: Προαιρετικό
- Πλαίσιο 16: Συνολικό μεικτό βάρος εκφρασμένο σε κατάλληλες μονάδες (χιλιόγραμμα καθαρής μάζας, λίτρα κ.λπ.).
- Πλαίσιο 17: Μεταφορικό μέσο άφιξης στο σημείο εισόδου.
Τρόπος μεταφοράς: αεροπλάνο, πλοίο, σιδηροδρόμος, οδικό όχημα, άλλο.
Ταυτοποίηση μεταφορικού μέσου: για τα αεροσκάφη ο αριθμός πτήσης, για τα σκάφη το/τα όνομα/-τα του πλοίου, για τους σιδηροδρόμους η ταυτότητα του τρένου και ο αριθμός του βαγονιού, για τα οδικά οχήματα ο αριθμός κυκλοφορίας με τον αριθμό του ρυμουλκούμενου, κατά περίπτωση.
Στην περίπτωση οχηματαγωγού, αναφέρεται το πλοίο και το οδικό όχημα με τον αριθμό αναγνώρισης του οδικού οχήματος και του προγραμματισμένου οχηματαγωγού.
- Πλαίσιο 18: Δήλωση της αρχής ή του φορέα ελέγχου που εκδίδει το πιστοποιητικό. Η υπογραφή και η σφραγίδα πρέπει να έχουν διαφορετικό χρώμα από το χρώμα των τυπογραφικών στοιχείων.
- Πλαίσιο 19: Συμπληρώνεται από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους ή από τον εισαγωγέα.
- Πλαίσιο 20: Συμπληρώνεται από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους, εφόσον απαιτείται, πριν από την παρασκευή ή τη διαίρεση σε παρτίδες σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 και κατά τον έλεγχο της αποστολής σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1.
- Πλαίσιο 21: Συμπληρώνεται από τον πρώτο παραλήπτη κατά την παραλαβή των προϊόντων, αφού έχει πραγματοποιήσει τους ελέγχους που προβλέπονται στο άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008.»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ αριθ. ... ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

1. Φορέας ελέγχου ή αρχή που εξέδωσε το βασικό πιστοποιητικό ελέγχου (ονομασία, διεύθυνση και κωδικός)	2. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου: — Άρθρο 33 παράγραφος 2 ☐ ή — Άρθρο 33 παράγραφος 3 ☐
3. Αύξων αριθμός του βασικού πιστοποιητικού ελέγχου	4. Εμπορευόμενος που διαίρεσε την αρχική αποστολή σε παρτίδες (όνομα και διεύθυνση)
5. Φορέας ή αρχή ελέγχου (ονομασία, διεύθυνση και κωδικός)	6. Εισαγωγέας (όνομα, διεύθυνση και αριθμός EORI)
7. Χώρα προέλευσης	8. Χώρα εξαγωγής
9. Χώρα εκτελωνισμού / Σημείο εισόδου	10. Χώρα προορισμού
11. Παραλήπτης της παρτίδας που προέκυψε από τη διαίρεση (όνομα και διεύθυνση)	
12. Περιγραφή των προϊόντων	
Κωδικός ΣΟ	Αριθμός δεμάτων
Καθαρό βάρος της παρτίδας και καθαρό βάρος της αρχικής αποστολής	
13. Δήλωση της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους που θεώρησε το απόσπασμα του πιστοποιητικού. Το παρόν απόσπασμα αντιστοιχεί στην παρτίδα η οποία περιγράφεται ανωτέρω και η οποία προέκυψε από τη διαίρεση της αποστολής που καλύπτεται από το πρωτότυπο πιστοποιητικό ελέγχου με τον αύξοντα αριθμό που αναφέρεται στο πλαίσιο 3 Αρχή και κράτος μέλος: Ημερομηνία: Όνομα και υπογραφή εντεταλμένου προσώπου	
Σφραγίδα	

14. Δήλωση του παραλήπτη της παρτίδας

Πιστοποιείται ότι η παραλαβή της παρτίδας πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008.

Επωνυμία της εταιρείας

Ημερομηνία:

Όνομα και υπογραφή του εντεταλμένου προσώπου

Σημειώσεις

Απόσπασμα αριθ.: Ο αριθμός του αποσπάσματος αντιστοιχεί στον αριθμό της παρτίδας που προέκυψε από τη διαίρεση της αρχικής αποστολής.

Πλαίσιο 1: Όνομα, διεύθυνση και κωδικός του φορέα ή της αρχής στην τρίτη χώρα που εξέδωσε το βασικό πιστοποιητικό ελέγχου.

Πλαίσιο 2: Στο πλαίσιο αυτό αναφέρονται οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 που αφορούν την έκδοση και χρήση αυτού του αποσπάσματος· αναφέρεται η σχετική διάταξη βάσει της οποίας η έγινε η εισαγωγή της βασικής αποστολής. Βλέπε πλαίσιο 2 του βασικού πιστοποιητικού ελέγχου.

Πλαίσιο 3: Αύξων αριθμός του βασικού πιστοποιητικού που χορηγείται αυτόματα από το ηλεκτρονικό σύστημα TRACES, το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008, εκτός από τις περιπτώσεις που εφαρμόζεται το άρθρο 13α παράγραφος 3.

Πλαίσιο 4: Ο εμπορευόμενος που διαιρεί την αρχική αποστολή σε παρτίδες ή ο εμπορευόμενος που είναι υπεύθυνος για την εν λόγω διαδικασία.

Πλαίσιο 5: Φορέας ελέγχου ή αρχή υπεύθυνη για τον έλεγχο του εμπορευόμενου που διαίρεσε την αποστολή.

Πλαίσια 6, 7 και 8: Βλέπε σχετικά στοιχεία για το βασικό πιστοποιητικό ελέγχου.

Πλαίσιο 9: Ως χώρα εκτελωνισμού νοείται η χώρα στην οποία η αποστολή τίθεται σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σημείο εισόδου είναι το σημείο θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία και επισημαίνεται με βάση τον Κώδικα των Ηνωμένων Εθνών για τους τόπους εμπορίου και μεταφορών (UN/LOCODE, πέντε αλφαβητικοί χαρακτήρες).

Πλαίσιο 10: Ως χώρα προορισμού νοείται η χώρα του πρώτου παραλήπτη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πλαίσιο 11: Παραλήπτης της παρτίδας (που προέκυψε από τη διαίρεση) στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πλαίσιο 12: Περιγραφή των προϊόντων η οποία περιλαμβάνει τους κωδικούς της Συνδυασμένης Ονοματολογίας για τα σχετικά προϊόντα (8ψήφιο επίπεδο αν είναι δυνατόν), αριθμός δεμάτων (αριθμός κουτιών, κιβωτίων, τσαντών, κάδων κ.λπ.), και καθαρό βάρος εκφρασμένο σε κατάλληλες μονάδες (χιλιόγραμμα της καθαρής μάζας, λίτρα κ.λπ.) και το καθαρό βάρος που συμπληρώνεται στο πλαίσιο 13 του βασικού πιστοποιητικού ελέγχου.

Πλαίσιο 13: Συμπληρώνεται από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους για κάθε παρτίδα που προκύπτει από τη διαίρεση που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008.

Πλαίσιο 14: Συμπληρώνεται κατά την παραλαβή της παρτίδας, αφού ο παραλήπτης έχει πραγματοποιήσει τους ελέγχους που προβλέπονται στο άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008.».

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2016/1843 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 18ης Οκτωβρίου 2016

για τη λήψη μεταβατικών μέτρων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη διαπίστευση των επίσημων εργαστηρίων που πραγματοποιούν επίσημες δοκιμές ανίχνευσης *Trichinella*

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 63 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 προβλέπει σημαντικές αλλαγές στους κανόνες και στις διαδικασίες για τους επίσημους ελέγχους. Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2006. Ωστόσο, η εφαρμογή ορισμένων από αυτούς τους κανόνες και τις διαδικασίες με άμεση ισχύ από την εν λόγω ημερομηνία θα παρουσίαζε, σε ορισμένες περιπτώσεις, πρακτικές δυσκολίες.
- (2) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 ορίζει ότι τα εργαστήρια τα οποία αναλύουν τα δείγματα που λαμβάνονται κατά τους επίσημους ελέγχους θα πρέπει να είναι διαπιστευμένα σύμφωνα με ορισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα που αναφέρονται στον εν λόγω κανονισμό. Ωστόσο, ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 702/2013 της Επιτροπής ⁽²⁾ θεσπίζει ορισμένα μεταβατικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της παρέκκλισης από την εν λόγω απαίτηση για τα εργαστήρια, έτσι ώστε να επιτραπεί η ομαλή μετάβαση στην πλήρη εφαρμογή των νέων κανόνων και διαδικασιών. Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 702/2013 εφαρμόζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2016.
- (3) Η έκθεση της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 2009, προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την πείρα που αποκτήθηκε από την εφαρμογή των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 852/2004, (ΕΚ) αριθ. 853/2004 και (ΕΚ) αριθ. 854/2004, της 29ης Απριλίου 2004, για την υγιεινή των τροφίμων ⁽³⁾, έχει ως σκοπό «να παρουσιάσει, βάσει στοιχείων, την πείρα που αποκόμισαν, αλλά και τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν, όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την εφαρμογή της δέσμης των κανονισμών για την υγιεινή τα έτη 2006, 2007 και 2008» («η έκθεση»).
- (4) Η έκθεση περιλαμβάνει εμπειρίες που αποκομίστηκαν σχετικά με τα μεταβατικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004. Η έκθεση αναφέρει ότι εξακολουθούν να υφίστανται δυσκολίες όσον αφορά τη διαπίστευση των εσωτερικών εργαστηρίων των σφαγείων.
- (5) Στις 6 Μαΐου 2013 η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών, το φυτικό αναπαραγωγικό υλικό και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ⁽⁴⁾. Η εν λόγω πρόταση προβλέπει την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 καθώς και τη δυνατότητα παρέκκλισης όσον αφορά τη διαπίστευση επίσημων εργαστηρίων των οποίων η μόνη δραστηριότητα είναι η ανίχνευση *Trichinella* στο κρέας.
- (6) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει, κατά συνέπεια, να προβλέπει πρόσθετα μεταβατικά μέτρα εν αναμονή της έκδοσης του εν λόγω νέου κανονισμού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και από το Συμβούλιο.
- (7) Επομένως, θα πρέπει να προβλεφθεί περαιτέρω μεταβατική περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας θα εξακολουθήσουν να ισχύουν τα σχετικά μεταβατικά μέτρα που ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 702/2013.

⁽¹⁾ ΕΕ L 165 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽²⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 702/2013 της Επιτροπής, της 22ας Ιουλίου 2013, για τη λήψη μεταβατικών μέτρων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη διαπίστευση των επίσημων εργαστηρίων που πραγματοποιούν επίσημες δοκιμές ανίχνευσης *Trichinella* και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1162/2009 της Επιτροπής (ΕΕ L 199 της 24.7.2013, σ. 3).

⁽³⁾ COM(2009) 403 τελικό.

⁽⁴⁾ COM(2013) 265 final.

- (8) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο παρών κανονισμός ορίζει μεταβατικά μέτρα για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 για μια μεταβατική περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2017 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο 2

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004, η αρμόδια αρχή δύναται να ορίσει εργαστήριο για τη διενέργεια επίσημων δοκιμών ανίχνευσης *Trichinella* που βρίσκεται σε σφαγείο ή σε εγκατάσταση χειρισμού θηραμάτων, με τον όρο ότι το εργαστήριο αυτό, παρότι δεν διαθέτει διαπίστευση σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο που αναφέρεται στο στοιχείο α) της εν λόγω παραγράφου, παρέχει στην αρμόδια αρχή επαρκή εγγύα ότι εφαρμόζονται συστήματα ελέγχου της ποιότητας όσον αφορά τις αναλύσεις δειγμάτων που διενεργεί για τον σκοπό επίσημων ελέγχων.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2017 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 18 Οκτωβρίου 2016.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
Jean-Claude JUNKER

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2016/1844 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 18ης Οκτωβρίου 2016

για καθορισμό των κατ' αποκοπή τιμών εισαγωγής για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 543/2011 της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2011, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 136 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 543/2011 προβλέπει, κατ' εφαρμογή των αποτελεσμάτων των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης, τα κριτήρια για τον καθορισμό από την Επιτροπή των κατ' αποκοπή τιμών εισαγωγής από τρίτες χώρες, για τα προϊόντα και τις περιόδους που ορίζονται στο παράρτημα XVI μέρος Α του εν λόγω κανονισμού.
- (2) Η κατ' αποκοπή τιμή εισαγωγής υπολογίζεται κάθε εργάσιμη ημέρα, σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011, λαμβανομένων υπόψη των ημερήσιων μεταβλητών στοιχείων. Συνεπώς, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Οι κατ' αποκοπή τιμές εισαγωγής που αναφέρονται στο άρθρο 136 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011 καθορίζονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 18 Οκτωβρίου 2016.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος του Προέδρου,
Jerzy PLEWA
Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης

⁽¹⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

⁽²⁾ ΕΕ L 157 της 15.6.2011, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Οι κατ' αποκοπή τιμές εισαγωγής για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών

(ευρώ/100 kg)

Κωδικός ΣΟ	Κωδικός τρίτων χωρών ⁽¹⁾	Κατ' αποκοπή τιμή εισαγωγής
0702 00 00	MA	133,9
	ZZ	133,9
0707 00 05	TR	145,2
	ZZ	145,2
0709 93 10	TR	154,9
	ZZ	154,9
0805 50 10	AR	91,3
	CL	95,5
	TR	85,9
	UY	51,6
	ZA	73,6
	ZZ	79,6
0806 10 10	BR	278,4
	EG	169,2
	TR	151,7
	ZZ	199,8
0808 10 80	AR	191,8
	AU	196,9
	BR	124,9
	CL	154,2
	NZ	137,0
	ZA	117,5
0808 30 90	ZZ	153,7
	CN	75,0
	TR	134,9
	ZZ	105,0

⁽¹⁾ Ονοματολογία των χωρών που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1106/2012 της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 2012, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 471/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις κοινοτικές στατιστικές του εξωτερικού εμπορίου με τις τρίτες χώρες, όσον αφορά την επικαιροποίηση της ονοματολογίας των χωρών και εδαφών (ΕΕ L 328 της 28.11.2012, σ. 7). Ο κωδικός «ZZ» αντιπροσωπεύει «άλλες χώρες καταγωγής».

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2016/1845 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 18ης Οκτωβρίου 2016

σχετικά με τον καθορισμό του συντελεστή κατανομής που πρέπει να εφαρμόζεται στις αιτήσεις ενίσχυσης για τη μείωση της παραγωγής γάλακτος δυνάμει του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1612

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου ⁽¹⁾,Έχοντας υπόψη τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2016/1612 της Επιτροπής, της 8ης Σεπτεμβρίου 2016, σχετικά με την παροχή ενίσχυσης για τη μείωση της παραγωγής γάλακτος ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 4 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2016/1612 προβλέπει ενίσχυση στους παραγωγούς γάλακτος που αναλαμβάνουν τη δέσμευση να μειώσουν τις παραδόσεις αγελαδινού γάλακτος για περίοδο τριών μηνών. Η ενίσχυση αυτή καταβάλλεται βάσει αιτήσεων ενίσχυσης. Όταν η συνολική ποσότητα που καλύπτεται από τις κοινοποιηθείσες παραδεκτές και αξιόπιστες αιτήσεις ενίσχυσης υπερβαίνει τη μέγιστη συνολική ποσότητα που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού, τα κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόζουν συντελεστή κατανομής στις ποσότητες που καλύπτονται από κάθε αίτηση ενίσχυσης.
- (2) Οι ποσότητες που καλύπτονται από τις αιτήσεις ενίσχυσης οι οποίες υποβλήθηκαν για την περίοδο του Νοεμβρίου 2016, Δεκεμβρίου 2016 και Ιανουαρίου 2017 υπερβαίνουν τη μέγιστη συνολική ποσότητα. Ως εκ τούτου, απαιτείται ο καθορισμός συντελεστή κατανομής.
- (3) Για την ταχεία εφαρμογή του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1612, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της ημέρας δημοσίευσής του,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο συντελεστής κατανομής που πρέπει να εφαρμόζεται στις ποσότητες οι οποίες καλύπτονται από τις αιτήσεις ενίσχυσης για τη μείωση των παραδόσεων αγελαδινού γάλακτος τον Νοέμβριο 2016, Δεκέμβριο 2016 και Ιανουάριο 2017, σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2016/1612, είναι 0,12462762.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της ημέρας δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 18 Οκτωβρίου 2016.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος του Προέδρου,
Jerzy PLEWA

Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης

⁽¹⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.⁽²⁾ ΕΕ L 242 της 9.9.2016, σ. 4.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/1846 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 4ης Ιουλίου 2016

σχετικά με το μέτρο SA.41187 (2015/C) (πρώην 2015/NN) το οποίο έθεσε σε εφαρμογή η Ουγγαρία σχετικά με την εισφορά υγείας των επιχειρήσεων καπνοβιομηχανίας

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 4049]

(Το κείμενο στην ουγγρική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις ⁽¹⁾, και λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Τον Μάρτιο του 2015 περιήλθε σε γνώση της Επιτροπής η επιβολή μιας νέας εισφοράς υγείας από την Ουγγαρία στις επιχειρήσεις καπνοβιομηχανίας. Με επιστολή της 13ης Απριλίου 2015, η Επιτροπή απέστειλε αίτημα παροχής πληροφοριών στις ουγγρικές αρχές ως προς το εν λόγω μέτρο, διά της οποίας ενημέρωσε παράλληλα τις ουγγρικές αρχές ότι θα εξέταζε το ενδεχόμενο έκδοσης διαταγής αναστολής σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου ⁽²⁾.
- (2) Με επιστολή της 12ης Μαΐου 2015 η Ουγγαρία απάντησε στο εν λόγω αίτημα παροχής πληροφοριών. Η Ουγγαρία, ωστόσο, δεν υπέβαλε παρατηρήσεις σχετικά με το ενδεχόμενο έκδοσης διαταγής αναστολής από την Επιτροπή.
- (3) Στις 15 Ιουλίου 2015 η Επιτροπή ενημέρωσε την Ουγγαρία για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Συνθήκη») σχετικά με την εισφορά υγείας που επιβλήθηκε στις επιχειρήσεις καπνοβιομηχανίας (εφεξής η «απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας»). Η Επιτροπή ζήτησε την άμεση αναστολή του εν λόγω μέτρου στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας.
- (4) Η απόφαση κίνησης της διαδικασίας δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽³⁾. Με την εν λόγω απόφαση, η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το μέτρο.
- (5) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από δύο ενδιαφερόμενα μέρη: Στις 20 Οκτωβρίου 2015 η Επιτροπή διαβίβασε τις εν λόγω παρατηρήσεις στην Ουγγαρία, δίνοντάς της την ευκαιρία να απαντήσει. Η Ουγγαρία δεν απάντησε στις εν λόγω παρατηρήσεις.

2. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- (6) Στις 16 Δεκεμβρίου 2014 το ουγγρικό Κοινοβούλιο ενέκρινε τον νόμο XCIV του 2014 σχετικά με την εισφορά υγείας των επιχειρήσεων καπνοβιομηχανίας για το 2015 (εφεξής «ο νόμος»). Ο νόμος επιβάλλει έναν φόρο, που αναφέρεται ως «εισφορά υγείας», ο οποίος εισπράττεται από τον ετήσιο κύκλο εργασιών που προκύπτει από την παραγωγή και το εμπόριο προϊόντων καπνού στην Ουγγαρία και εφαρμόζεται παράλληλα με τους υφιστάμενους φόρους επιχειρήσεων

⁽¹⁾ EE C 277 της 21.8.2015, σ. 24.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EE L 83 της 27.3.1999, σ. 1).

⁽³⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

στην Ουγγαρία, ιδιαίτερα δε, τον φόρο εισοδήματος εταιρειών. Ο φόρος εισπράττεται από εγκεκριμένους αποθηκευτές, εισαγωγείς ή εγγεγραμμένους εμπόρους προϊόντων καπνού. Ο νόμος αποσκοπεί στη συγκέντρωση πόρων για τη χρηματοδότηση του συστήματος υγείας με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας.

- (7) Ο φόρος της εισφοράς υγείας οφείλεται επί του ετήσιου κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται κατά το έτος που προηγείται της φορολογικής χρήσης που προκύπτει από την παραγωγή και το εμπόριο προϊόντων καπνού στην Ουγγαρία υπό την προϋπόθεση ότι ο κύκλος εργασιών από τις δραστηριότητες αυτές αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 50 % του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών που πραγματοποιεί η επιχείρηση. Δεν προβλέπεται αφαίρεση των δαπανών, πλην της δαπάνης για ορισμένες επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη φορολογική χρήση. Η φύση του φόρου της εισφοράς υγείας είναι προοδευτική. Η εφαρμοστέα εισφορά εξαρτάται από τον ετήσιο κύκλο εργασιών του φορολογούμενου σύμφωνα με τα παρακάτω:
- Για το τμήμα του κύκλου εργασιών μεταξύ 30 εκατ. HUF και 30 δισεκατ. HUF: 0,2 %
 - Για το τμήμα του κύκλου εργασιών μεταξύ 30 δισεκατ. HUF και 60 δισεκατ. HUF: 2,5 %
 - Για το τμήμα του κύκλου εργασιών που υπερβαίνει τα 60 δισεκατ. HUF: 4,5 %
- (8) Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 6 του νόμου, οι φορολογικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από τον φόρο της εισφοράς υγείας μπορούν να μειωθούν έως 80 % της καταβλητέας εισφοράς αν η επιχείρηση πραγματοποιεί επενδύσεις που συμμορφώνονται με τον ορισμό του σημείου 7 του άρθρου 3 παράγραφος 4 του νόμου C του 2000 σχετικά με τη λογιστική (*). Η μείωση είναι ίση με τη θετική διαφορά μεταξύ του 30 % του ποσού που καταλογίστηκε ως επένδυση κατά τη φορολογική χρήση και του ποσού της κρατικής ή ενωσιακής επιδότησης που χρησιμοποιήθηκε για την υλοποίηση του επενδυτικού έργου.
- (9) Ο νόμος προβλέπει ότι η φορολογική δήλωση πρέπει να υποβληθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2015 και ότι ο φόρος της εισφοράς υγείας πρέπει να πληρωθεί εντός 30 ημερών από την προθεσμία αυτή.
- (10) Ο νόμος τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 2015 και στην αρχική του εκδοχή προβλεπόταν να ισχύσει προσωρινά έως την 31η Δεκεμβρίου 2015. Στις 24 Ιουνίου 2015 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της κυβέρνησης της Ουγγαρίας τροποποίηση του νόμου η οποία καθιστά τον φόρο της εισφοράς υγείας μόνιμο.

3. Η ΕΠΙΣΗΜΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

3.1. Λόγοι για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας

- (11) Η Επιτροπή κίνησε την επίσημη διαδικασία έρευνας διότι κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι η προοδευτική δομή της εισφοράς υγείας (κλίμακες συντελεστών και κύκλου εργασιών) και οι διατάξεις για τη μείωση των φορολογικών οφειλών υπό τον όρο πραγματοποίησης ορισμένων επενδύσεων (εφεξής συλλογικά: «τα επίμαχα μέτρα») συνιστούν παράνομη και ασυμβίβαστη κρατική ενίσχυση.
- (12) Η Επιτροπή έκρινε ότι οι προοδευτικοί φορολογικοί συντελεστές που θεσπίζει ο νόμος συνιστούν διάκριση μεταξύ επιχειρήσεων βάσει του κύκλου εργασιών τους και κατ' επέκταση του μεγέθους τους και δίνουν επιλεκτικό πλεονέκτημα σε επιχειρήσεις με χαμηλό κύκλο εργασιών και επομένως σε μικρότερες επιχειρήσεις. Η Επιτροπή δεν πείστηκε εξάλλου ότι οι επιχειρήσεις με σημαντικότερο κύκλο εργασιών είναι ικανές να επηρεάσουν την αγορά προϊόντων και να δημιουργήσουν υψηλότερες συναφείς αρνητικές επιδράσεις από το κάπνισμα στην υγεία σε βαθμό που να αιτιολογεί την εφαρμογή των προοδευτικών φορολογικών συντελεστών, όπως είχαν υποστηρίξει οι ουγγρικές αρχές.
- (13) Η Επιτροπή έκρινε περαιτέρω ότι η πιθανότητα μείωσης της φορολογικής οφειλής ενός φορολογούμενου υπό τον όρο πραγματοποίησης επενδύσεων χορηγεί επιλεκτικό πλεονέκτημα σε επιχειρήσεις που έχουν πραγματοποιήσει τέτοιου είδους επενδύσεις. Η Επιτροπή παρατήρησε επίσης ότι η πιθανότητα μείωσης της φορολογικής οφειλής σε περίπτωση επένδυσης που έχει ως στόχο την αύξηση της ικανότητας παραγωγής και της εμπορικής ικανότητας της επιχείρησης φαίνεται να είναι ασύμβατη με τον δηλωμένο στόχο του φόρου της εισφοράς υγείας, ο οποίος είναι η δημιουργία κεφαλαίων για το σύστημα υγείας και η βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας, δεδομένου ότι το κάπνισμα έχει κεντρικό ρόλο στην εκδήλωση πολυάριθμων ασθενειών και συμβάλλει σημαντικά στην αύξηση των δαπανών περίθαλψης.

(*) Σύμφωνα με τον εν λόγω νόμο, ο όρος «επένδυση» περιλαμβάνει την αγορά ή τη δημιουργία υλικών στοιχείων ενεργητικού, την παραγωγή υλικών στοιχείων ενεργητικού από την οικεία επιχείρηση, τη δραστηριότητα που ασκείται με σκοπό την εγκατάστασή ή τη χρησιμοποίηση των υλικών στοιχείων ενεργητικού που αγοράστηκαν για τον εν λόγω σκοπό μέχρι την εγκατάστασή τους ή την πρώτη κανονική χρήση τους (μεταφορά, εκτελωνισμό, διαμεσολαβητική δραστηριότητα/δραστηριότητα μεσάζοντος, τοποθέτηση βάσεων, εγκατάσταση και κάθε άλλη δραστηριότητα σχετική με την αγορά του υλικού στοιχείου ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων του σχεδιασμού, της προετοιμασίας, της διευθέτησης, του δανεισμού και της ασφάλισης). Οι επενδύσεις περιλαμβάνουν επίσης δραστηριότητες που οδηγούν στην αναβάθμιση υφισταμένου υλικού στοιχείου ενεργητικού, στην αλλαγή του σκοπού του, στη μετατροπή του ή στην άμεση αύξηση της ωφέλιμης διάρκειας ζωής ή του δυναμικού του, μαζί με τις άλλες δραστηριότητες που αναφέρονται ανωτέρω και που έχουν σχέση με τη δραστηριότητα αυτή.

- (14) Η Επιτροπή κατέληξε λοιπόν στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι τα επίμαχα μέτρα δεν φαίνεται να δικαιολογούνται ούτε από τη φύση ή το γενικό καθεστώς του φορολογικού συστήματος ούτε να συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά.

3.2. Παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων

- (15) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από δύο ενδιαφερόμενα μέρη που χαιρέτισαν την απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας και συμφώνησαν με την προκαταρκτική αξιολόγηση της Επιτροπής σχετικά με την κρατική ενίσχυση. Εξέφρασαν τις ανησυχίες τους σχετικά με πιθανές τροποποιήσεις του νόμου και άλλα όμοια μέτρα που ενδέχεται να λάβουν οι ουγγρικές αρχές.
- (16) Ένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη υπογράμμισε το γεγονός ότι η μείωση των φορολογικών οφειλών σε περίπτωση ορισμένων επενδύσεων θα είχε εφαρμογή αποκλειστικά σε επενδύσεις στην Ουγγαρία καθώς, σύμφωνα με τους ουγγρικούς κανονισμούς περί ειδικού φόρου κατανάλωσης, μια εταιρεία πρέπει να έχει συσταθεί και να έχει την έδρα της στην Ουγγαρία ώστε να διαθέτει άδεια για την πώληση ή παραγωγή καπνού στην Ουγγαρία. Επομένως, οι επενδύσεις που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του νόμου είναι αυτές που πραγματοποιούνται στην Ουγγαρία, είτε από επιχειρήσεις που ανήκουν σε ημεδαπούς είτε από θυγατρικές ξένων πολυεθνικών με έδρα στην Ουγγαρία.

3.3. Η θέση των ουγγρικών αρχών

- (17) Οι ουγγρικές αρχές διαφωνούν με τα πορίσματα της Επιτροπής ότι τα επίμαχα μέτρα συνιστούν κρατική ενίσχυση. Ουσιαστικά, υποστηρίζουν ότι τα μέτρα δεν είναι επιλεκτικά. Σε ό,τι αφορά την προοδευτικότητα των φορολογικών συντελεστών, οι ουγγρικές αρχές υποστηρίζουν ότι στην περίπτωση των δημοσίων βαρών, το πλαίσιο αναφοράς καθορίζεται από τη φορολογική βάση και τον φορολογικό συντελεστή (συμπεριλαμβανομένου ενός συστήματος προοδευτικών φορολογικών συντελεστών) από κοινού και ότι οι εταιρείες που βρίσκονται στην ίδια πραγματική κατάσταση είναι αυτές που έχουν τον ίδιο κύκλο εργασιών. Κατά αυτή την έννοια, στο πλαίσιο του προοδευτικού συστήματος συντελεστών και με την εφαρμογή φορολογικών κλιμάκων, οι οντότητες με την ίδια προβλεπόμενη φορολογική βάση υπόκεινται στον ίδιο συντελεστή και το υπολογιζόμενο ποσό φόρου είναι επίσης ίδιο. Επομένως, κατά την άποψη των ουγγρικών αρχών, το προοδευτικό σύστημα φορολογικών συντελεστών δεν εισάγει διάκριση, διότι οι εταιρείες που βρίσκονται στην ίδια νομική και πραγματική κατάσταση υπόκεινται στον ίδιο φορολογικό συντελεστή, και συνεπώς δεν είναι επιλεκτικό.
- (18) Σε ό,τι αφορά τη μείωση των φορολογικών οφειλών στην περίπτωση επένδυσης, οι ουγγρικές αρχές υποστηρίζουν ότι ο νόμος δεν διακρίνει ανάλογα με τον τύπο ή την αξία της επένδυσης και ότι δεν υφίσταται διάκριση μεταξύ των φορέων που πραγματοποιούν την επένδυση. Οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις της ίδιας αξίας βρίσκονται στην ίδια νομική και πραγματική κατάσταση. Τονίζουν ότι η μείωση δεν έχει εφαρμογή αποκλειστικά σε επενδύσεις που πραγματοποιούνται στην Ουγγαρία και ότι η αξία όλων των επενδύσεων μπορεί να ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό. Οι ουγγρικές αρχές τονίζουν επίσης ότι ο υπολογισμός της αξίας μιας επένδυσης υπόκειται στον ορισμό της επένδυσης και τον υπολογισμό της αξίας της επένδυσης σύμφωνα με τον νόμο σχετικά με τη λογιστική και δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του νόμου σχετικά με την εισφορά υγείας των επιχειρήσεων καπνοβιομηχανίας.

3.4. Παρατηρήσεις της Ουγγαρίας σχετικά με τις παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων

- (19) Η Ουγγαρία δεν απάντησε στις παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων μερών, οι οποίες διαβιβάστηκαν σε αυτή με επιστολή της 20ής Οκτωβρίου 2015.

4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

4.1. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ

- (20) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως».
- (21) Κατά συνέπεια, για τον χαρακτηρισμό ενός μέτρου ως κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια της διάταξης αυτής πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: i) το μέτρο πρέπει να καταλογιστεί στο κράτος και να χρηματοδοτείται από κρατικούς πόρους· ii) πρέπει να παρέχει πλεονέκτημα στον δικαιούχο· iii) αυτό το πλεονέκτημα πρέπει να είναι επιλεκτικό· και iv) το μέτρο πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να μπορεί να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

4.1.1. Κρατικοί πόροι και δυνατότητα καταλογισμού στο κράτος

- (22) Για να συνιστά κρατική ενίσχυση, ένα μέτρο πρέπει να χρηματοδοτείται από κρατικούς πόρους και να καταλογίζεται σε ένα κράτος μέλος.
- (23) Εφόσον τα επίμαχα μέτρα είναι απόρροια νόμου του συγγρικού κοινοβουλίου, μπορούν σαφώς να καταλογιστούν στο συγγρικό κράτος.
- (24) Σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση του μέτρου μέσω κρατικών πόρων, όταν το αποτέλεσμα ενός μέτρου είναι ότι το κράτος δεν εισπράττει έσοδα τα οποία θα έπρεπε να εισπράξει υπό κανονικές συνθήκες από μια επιχείρηση, πληρούται και αυτή η προϋπόθεση ⁽⁵⁾. Στην παρούσα περίπτωση, το συγγρικό κράτος παραιτείται από πόρους που θα έπρεπε υπό κανονικές συνθήκες να εισπράττει από επιχειρήσεις με χαμηλότερο επίπεδο κύκλου εργασιών (μικρότερες, επομένως, επιχειρήσεις), εάν αυτές υπέκειντο στην ίδια εισφορά υγείας με επιχειρήσεις με υψηλότερο επίπεδο κύκλου εργασιών (μεγαλύτερες, επομένως, επιχειρήσεις).

4.1.2. Κριτήριο παροχής πλεονεκτήματος

- (25) Σύμφωνα με τη νομολογία των δικαστηρίων της Ένωσης, η έννοια της ενίσχυσης δεν καλύπτει μόνον θετικές παροχές, αλλά και παρεμβάσεις οι οποίες υπό διάφορες μορφές ελαφρύνουν τις επιβαρύνσεις που κανονικώς βαρύνουν τον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης ⁽⁶⁾. Πλεονέκτημα μπορεί να χορηγηθεί μέσω διαφορετικών ειδών μειώσεων στη φορολογική επιβάρυνση μιας εταιρείας και, συγκεκριμένα, μέσω της μείωσης του εφαρμοστέου συντελεστή φόρου, της φορολογητέας βάσης ή του ποσού του οφειλόμενου φόρου ⁽⁷⁾. Παρότι ένα μέτρο μείωσης φόρου δεν περιλαμβάνει τη θετική μεταβίβαση κρατικών πόρων, παρέχει πλεονέκτημα διότι περιάγει τις επιχειρήσεις στις οποίες έχει εφαρμογή σε ευνοϊκότερη οικονομική κατάσταση σε σχέση με τους λοιπούς φορολογουμένους και έχει ως συνέπεια την απώλεια εσόδων για το κράτος ⁽⁸⁾.
- (26) Ο νόμος θεσπίζει προοδευτικούς συντελεστές φορολογίας που έχουν εφαρμογή στον ετήσιο κύκλο εργασιών που προκύπτει από την παραγωγή και το εμπόριο προϊόντων καπνού στην Ουγγαρία ανάλογα με την κλίμακα στην οποία εμπίπτει ο κύκλος εργασιών μιας επιχείρησης. Ο προοδευτικός χαρακτήρας των εν λόγω συντελεστών έχει ως αποτέλεσμα το ποσοστό φόρου που εισπράττεται επί του κύκλου εργασιών μιας επιχείρησης να αυξάνεται προοδευτικά ανάλογα με τον αριθμό κλιμάκων στις οποίες εμπίπτει ο κύκλος εργασιών. Κατά συνέπεια, οι επιχειρήσεις με χαμηλό κύκλο εργασιών (μικρότερες επιχειρήσεις) φορολογούνται με σημαντικά χαμηλότερο μέσο συντελεστή από ό,τι οι επιχειρήσεις με υψηλό κύκλο εργασιών (μεγαλύτερες επιχειρήσεις). Η φορολόγηση των επιχειρήσεων με χαμηλό κύκλο εργασιών με αυτόν τον σημαντικά χαμηλότερο μέσο φορολογικό συντελεστή, ελαφρύνει τις επιβαρύνσεις με τις οποίες βαρύνονται σε σχέση με επιχειρήσεις με υψηλό κύκλο εργασιών και συνεπώς συνιστά πλεονέκτημα προς όφελος των μικρότερων επιχειρήσεων σε σχέση με τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις για τους σκοπούς του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.
- (27) Ομοίως, η πιθανότητα μείωσης των φορολογικών οφειλών μιας επιχείρησης στο πλαίσιο του νόμου έως 80 % σε περίπτωση επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της φορολογικής χρήσης συνιστά πλεονέκτημα για τις επιχειρήσεις που έχουν πραγματοποιήσει τέτοιου είδους επενδύσεις, καθώς μειώνει τη φορολογική τους βάση και κατ'επέκταση τη φορολογική τους επιβάρυνση σε σύγκριση με επιχειρήσεις που δεν μπορούν να επωφεληθούν της εν λόγω μείωσης.

4.1.3. Επιλεκτικότητα

- (28) Ένα μέτρο θεωρείται επιλεκτικό αν ευνοεί ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους παραγωγής κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Για τα δημοσιονομικά μέτρα, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αποφανθεί ότι η επιλεκτικότητα του μέτρου θα πρέπει κατά κανόνα να αξιολογείται με την πραγματοποίηση μιας ανάλυσης σε τρία στάδια ⁽⁹⁾. Αρχικά, προσδιορίζεται το κοινό ή κανονικό φορολογικό καθεστώς που είναι εφαρμοστέο στο κράτος μέλος: το «σύστημα αναφοράς». Δεύτερον, θα πρέπει να προσδιορίζεται κατά πόσον ένα συγκεκριμένο μέτρο αποτελεί παρέκκλιση από το εν λόγω σύστημα στο μέτρο που διαφοροποιεί τους οικονομικούς φορείς οι οποίοι, υπό το πρίσμα των στόχων που είναι συμφυείς με το σύστημα, βρίσκονται σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση. Εάν

⁽⁵⁾ Υπόθεση C-83/98 P, Γαλλία κατά Ladbroke Racing και Επιτροπής, EU:C:2000:248, σκέψεις 48 έως 51. Παρομοίως, ένα μέτρο που χορηγεί σε ορισμένες επιχειρήσεις μείωση φόρου ή μετάθεση του χρόνου καταβολής του κανονικώς οφειλόμενου φόρου μπορεί να συνιστά κρατική ενίσχυση, βλ.π.π. συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-78/08 έως C-80/08 Paint Graphos κ.λπ., EU:C:2011:550, σκέψη 46.

⁽⁶⁾ Υπόθεση C-143/99, Adria-Wien Pipeline, EU:C:2001:598, σκέψη 38.

⁽⁷⁾ Βλ.π.π. υπόθεση C-66/02, Ιταλία κατά Επιτροπής, EU:C:2005:768, σκέψη 78· υπόθεση C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze κ.λπ., EU:C:2006:8, σκέψη 132· υπόθεση C-522/13, Ministerio de Defensa και Navantia, EU:C:2014:2262, σκέψεις 21 έως 31. Βλ.π.π. επίσης το σημείο 9 της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στα μέτρα που σχετίζονται με την άμεση φορολογία των επιχειρήσεων (EE C 384 της 10.12.1998, σ. 3).

⁽⁸⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-393/04 και C-41/05, Air Liquide Industries Belgium, EU:C:2006:403 και EU:C:2006:216, σκέψη 30 και υπόθεση C-387/92, Banco Exterior de Espana, EU:C:1994:100, σκέψη 14.

⁽⁹⁾ Βλ.π.π. για παράδειγμα, υπόθεση C-279/08 P, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών (NOx), EU:C:2011:551· υπόθεση C-143/99, Adria-Wien Pipeline, EU:C:2001:598, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-78/08 έως C-80/08, Paint Graphos κ.λπ., EU:C:2011:550· υπόθεση C-308/01, GIL Insurance, EU:C:2004:252.

το υπό ανάλυση μέτρο δεν συνιστά παρέκκλιση από το σύστημα αναφοράς, δεν είναι επιλεκτικό. Ωστόσο, εάν αποτελεί παρέκκλιση (και ως εκ τούτου είναι εκ πρώτης όψεως επιλεκτικό), θα πρέπει να διαπιστωθεί κατά το τρίτο στάδιο της ανάλυσης κατά πόσον η παρέκκλιση δικαιολογείται από τη φύση ή από την εν γένει οικονομία του φορολογικού συστήματος αναφοράς⁽¹⁰⁾. Εάν ένα εκ πρώτης όψεως επιλεκτικό μέτρο δικαιολογείται από τη φύση ή από την εν γένει οικονομία του συστήματος, δεν θα θεωρείται επιλεκτικό και, συνεπώς, δεν θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

4.1.3.1. Σύστημα αναφοράς

- (29) Στην παρούσα περίπτωση, το σύστημα αναφοράς είναι η επιβολή μιας ειδικής εισφοράς υγείας σε επιχειρήσεις σε σχέση με τον κύκλο εργασιών που προκύπτει από την παραγωγή και το εμπόριο προϊόντων καπνού στην Ουγγαρία. Η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι η προοδευτική δομή του συντελεστή της εισφοράς υγείας μπορεί να αποτελέσει τμήμα του εν λόγω συστήματος αναφοράς.
- (30) Όπως απεφάνθη το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽¹¹⁾, δεν επαρκεί πάντα ο περιορισμός της ανάλυσης της επιλεκτικότητας στο κατά πόσο ένα μέτρο παρεκκλίνει του συστήματος αναφοράς, όπως ορίζεται από το κράτος μέλος. Είναι επίσης αναγκαίο να εκτιμηθεί κατά πόσον τα όρια του εν λόγω συστήματος έχουν σχεδιαστεί από το κράτος μέλος κατά τρόπο συνεπή ή, αντίθετα, κατά τρόπο σαφώς αυθαίρετο ή μεροληπτικό, ούτως ώστε να ευνοούν ορισμένες επιχειρήσεις έναντι άλλων. Διαφορετικά, αντί να ορίζει γενικούς κανόνες που έχουν εφαρμογή σε όλες τις επιχειρήσεις και από τους οποίους υφίσταται παρέκκλιση για ορισμένες επιχειρήσεις, το κράτος μέλος θα μπορούσε να επιτύχει το ίδιο αποτέλεσμα, παρακάμπτοντας τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και προσαρμόζοντας και συνδυάζοντας τους κατά τρόπο τέτοιο που η ίδια η εφαρμογή τους να έχει ως αποτέλεσμα διαφορετική επιβάρυνση για διαφορετικές επιχειρήσεις⁽¹²⁾. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να υπενθυμιστεί στο πλαίσιο αυτό ότι σύμφωνα με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης δεν εισάγει διάκριση μεταξύ των μέτρων κρατικής ενίσχυσης ως προς τα αίτια ή τους στόχους τους, αλλά τα ορίζει σε συνάρτηση με τα αποτελέσματά τους και επομένως ανεξαρτήτως των χρησιμοποιούμενων τεχνικών⁽¹³⁾.
- (31) Λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή ενός ενιαίου φόρου, ο οποίος εισπράττεται από τον ετήσιο κύκλο εργασιών που προκύπτει από την παραγωγή και το εμπόριο προϊόντων καπνού στην Ουγγαρία αποτελεί κατάλληλο μέσο για τη συγκέντρωση πόρων για τη χρηματοδότηση του συστήματος υγείας, η προοδευτική δομή του φόρου που εισήγαγε ο νόμος φαίνεται να έχει σχεδιαστεί σκόπιμα από την Ουγγαρία για να ευνοηθούν ορισμένες επιχειρήσεις έναντι άλλων. Σύμφωνα με την προοδευτική δομή του τέλους που εισήγαγε ο νόμος, οι επιχειρήσεις που υπόκεινται στον φόρο υπόκεινται σε διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές που αυξάνονται προοδευτικά έως 4,5 %, ανάλογα με την κλίμακα στην οποία εμπίπτει ο κύκλος εργασιών τους. Επομένως, εφαρμόζεται διαφορετικός μέσος φορολογικός συντελεστής σε επιχειρήσεις που υπόκεινται στην εισφορά υγείας ανάλογα με το επίπεδο του κύκλου εργασιών τους (του κατά πόσο δηλαδή υπερβαίνει τα όρια που προβλέπονται από τον νόμο).
- (32) Επειδή κάθε εταιρεία φορολογείται με διαφορετικό συντελεστή, η Επιτροπή δεν μπορεί να προσδιορίσει έναν μοναδικό συντελεστή αναφοράς στην εισφορά υγείας. Η Ουγγαρία επίσης δεν παρουσίασε συγκεκριμένο συντελεστή ως συντελεστή αναφοράς ή ως «κανονικό» συντελεστή και δεν εξήγησε γιατί ένας υψηλότερος συντελεστής θα μπορούσε να δικαιολογηθεί από εξαιρετικές περιστάσεις για επιχειρήσεις με υψηλό επίπεδο κύκλου εργασιών, ούτε γιατί θα πρέπει να εφαρμόζονται χαμηλότεροι συντελεστές σε επιχειρήσεις με χαμηλότερα επίπεδα κύκλων εργασιών.
- (33) Το αποτέλεσμα της προοδευτικής δομής του συντελεστή που εισήγαγε ο νόμος είναι επομένως ότι διαφορετικές επιχειρήσεις υπόκεινται σε διαφορετικά επίπεδα φορολογίας (που εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών τους) ανάλογα με το μέγεθός τους, καθώς το ποσό του κύκλου εργασιών που επιτυγχάνει μια επιχείρηση σχετίζεται σε ορισμένο βαθμό με το μέγεθος της εν λόγω επιχείρησης. Ωστόσο, δεδηλωμένος στόχος της εισφοράς υγείας είναι η συγκέντρωση πόρων για το σύστημα υγείας και η βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας στην Ουγγαρία, δεδομένου ότι το κάπνισμα έχει κεντρικό ρόλο στην εκδήλωση πολυάριθμων ασθενειών και συμβάλλει σημαντικά στην αύξηση των δαπανών περίθαλψης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η προοδευτική δομή του συντελεστή της εισφοράς υγείας δεν αποτυπώνει τη σχέση μεταξύ των αρνητικών επιπτώσεων που γεννώνται για την υγεία για τις οποίες ευθύνονται οι έμποροι και παραγωγοί προϊόντων καπνού και του κύκλου εργασιών τους.
- (34) Ενόψει του σκοπού αυτού, η Επιτροπή θεωρεί ότι όλοι οι φορείς που υπόκεινται στην εισφορά υγείας βρίσκονται σε συγκρίσιμη νομική και πραγματική κατάσταση, ανεξάρτητα από το επίπεδο του κύκλου εργασιών τους, και ότι η

⁽¹⁰⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στα μέτρα που σχετίζονται με την άμεση φορολογία των επιχειρήσεων.

⁽¹¹⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-106/09 P και C-107/09 P, Επιτροπή και Ισπανία κατά Government of Gibraltar και Ηνωμένου Βασιλείου, EU:C:2011:732.

⁽¹²⁾ Όπ.π., σκέψη 92.

⁽¹³⁾ Υπόθεση C-487/06 P, British Aggregates κατά Επιτροπής, EU:C:2008:757, σκέψεις 85 και 89 και η εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και υπόθεση C-279/08 P, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών (NOx), EU:C:2011:551, σκέψη 51.

Ουγγαρία δεν έχει παρουσιάσει πειστική αιτιολόγηση της διάκρισης μεταξύ αυτών των ειδών επιχειρήσεων σε ό,τι αφορά την εισπραξη της εισφοράς υγείας. Η Επιτροπή επικαλείται συναφώς τις αιτιολογικές σκέψεις 42 έως 48 παρακάτω. Επομένως, η Ουγγαρία σχεδίασε σκόπιμα την εισφορά υγείας κατά τρόπο τέτοιο ώστε να ευνοούνται αυθαίρετα ορισμένες επιχειρήσεις, δηλαδή αυτές με χαμηλότερο επίπεδο κύκλου εργασιών (μικρότερες δηλαδή επιχειρήσεις) και να λαμβάνουν δυσμενή μεταχείριση άλλες, μεγαλύτερες επιχειρήσεις ⁽¹⁴⁾.

- (35) Το σύστημα αναφοράς είναι επομένως επιλεκτικό από τον σχεδιασμό του κατά τρόπο μη δικαιολογημένο ενόψει του στόχου της εισφοράς υγείας, ο οποίος είναι η συγκέντρωση πόρων για το συγγενικό σύστημα υγείας. Επομένως, το κατάλληλο σύστημα αναφοράς στην παρούσα υπόθεση είναι η επιβολή εισφοράς υγείας σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ουγγαρία σύμφωνα με τον κύκλο εργασιών τους, χωρίς η προοδευτική δομή του τέλους να αποτελεί τμήμα του συστήματος αυτού.

4.1.3.2. Παρέκκλιση από το σύστημα αναφοράς

- (36) Σε δεύτερη φάση, είναι απαραίτητο να προσδιοριστεί κατά πόσο το μέτρο παρεκκλίνει από το σύστημα αναφοράς υπέρ ορισμένων επιχειρήσεων που βρίσκονται στην ίδια πραγματική και νομική κατάσταση, υπό το πρίσμα του στόχου που είναι συμφυής με το σύστημα αναφοράς.
- (37) Όπως αναλύεται στην αιτιολογική σκέψη 31 ο συμφυής στόχος του φόρου της εισφοράς υγείας είναι η χρηματοδότηση του συστήματος υγείας και η βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας στην Ουγγαρία. Όπως αναλύεται περαιτέρω στην αιτιολογική σκέψη 34, όλοι οι φορείς που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και το εμπόριο προϊόντων καπνού θα πρέπει να θεωρείται ότι βρίσκονται σε συγκρίσιμη νομική και πραγματική κατάσταση υπό το πρίσμα του στόχου αυτού, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους και το επίπεδο του κύκλου εργασιών τους.
- (38) Η προοδευτικότητα της δομής του συντελεστή της εισφοράς υγείας διακρίνει επομένως μεταξύ επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και το εμπόριο προϊόντων καπνού στην Ουγγαρία βάσει του μεγέθους τους.
- (39) Πράγματι, λόγω του προοδευτικού χαρακτήρα των συντελεστών που προβλέπει ο νόμος, οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών που εμπίπτει σε χαμηλότερες κλίμακες, υπόκεινται σε σημαντικά χαμηλότερη φορολογία από ό,τι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών που εμπίπτει σε υψηλότερες κλίμακες. Κατά συνέπεια, οι επιχειρήσεις με χαμηλό κύκλο εργασιών υπόκεινται τόσο σε σημαντικά χαμηλότερους οριακούς φορολογικούς συντελεστές όσο και σε σημαντικά χαμηλότερους μέσους φορολογικούς συντελεστές, σε σχέση με επιχειρήσεις με υψηλά επίπεδα κύκλου εργασιών, και επομένως υπόκεινται σε σημαντικά χαμηλότερη φορολογία για τις ίδιες δραστηριότητες. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η προοδευτική δομή του συντελεστή που εισήγαγε ο νόμος παρεκκλίνει από το σύστημα αναφοράς που συνίσταται στην επιβολή μιας εισφοράς υγείας σε όλους τους φορείς που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και το εμπόριο προϊόντων καπνού στην Ουγγαρία υπέρ των επιχειρήσεων με χαμηλότερο κύκλο εργασιών.
- (40) Ομοίως, η πιθανότητα μείωσης των φορολογικών οφειλών μιας επιχείρησης στο πλαίσιο του νόμου έως και 80 % σε περίπτωση επενδύσεων κάνει διάκριση μεταξύ επιχειρήσεων που έχουν πραγματοποιήσει επενδύσεις και επιχειρήσεων που δεν έχουν πραγματοποιήσει επενδύσεις. Ωστόσο, υπό το πρίσμα του στόχου που είναι συμφυής με τον φόρο της εισφοράς υγείας που προσδιορίζεται ανωτέρω, οι επιχειρήσεις που έχουν πραγματοποιήσει επενδύσεις και οι επιχειρήσεις που δεν έχουν πραγματοποιήσει επενδύσεις, βρίσκονται σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση, καθώς το γεγονός ότι μια επιχείρηση πραγματοποιεί επενδύσεις δεν συμβάλλει σε τίποτα στη μείωση των αρνητικών εξωτερικοτήτων του καπνίσματος. Αντιθέτως, η πιθανότητα μείωσης των φορολογικών οφειλών μιας επιχείρησης σε περίπτωση επενδύσεων που έχει ως στόχο την αύξηση της ικανότητας παραγωγής και της εμπορικής ικανότητας της επιχείρησης, φαίνεται να είναι ασύμβατη με τον στόχο που είναι συμφυής με τον φόρο της εισφοράς υγείας. Επομένως, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι διατάξεις του νόμου που προβλέπουν τη μείωση των φορολογικών οφειλών σε περίπτωση επενδύσεων διαφοροποιούν τις επιχειρήσεις που βρίσκονται σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση υπό το πρίσμα του στόχου που είναι συμφυής με τον φόρο της εισφοράς υγείας και επομένως παρεκκλίνουν από το σύστημα αναφοράς.
- (41) Η Επιτροπή θεωρεί επομένως ότι τα μέτρα είναι εκ πρώτης όψεως επιλεκτικά.

⁽¹⁴⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-106/09 P και C-107/09 P, Επιτροπή και Ισπανία κατά Government of Gibraltar και Ηνωμένου Βασιλείου, EU:C:2011:732. Βλέπε επίσης, κατ' αναλογία, υπόθεση C-385/12, Hervis Sport- és Divatkereskedelmi Kft., EU:C:2014:47, στην οποία το Δικαστήριο αποφάνθηκε: «Τα άρθρα 49 ΣΛΕΕ και 54 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι αντιβαίνει προς αυτά νομοθεσία κράτους μέλους περί φόρου επί του κύκλου εργασιών εκ του λιανικού εμπορίου σε καταστήματα κατά την οποία οι φορολογούμενοι οι οποίοι συνιστούν, στο πλαίσιο ομίλου εταιρειών, “συνδεδεμένες επιχειρήσεις” υπό την έννοια της νομοθεσίας αυτής, οφείλουν να αθροίσουν τους κύκλους εργασιών τους προκειμένου να εφαρμοστεί επί του αθροίσματος αυτού ένας έντονα προοδευτικός συντελεστής, και ακολούθως να επιμερίσουν μεταξύ τους το ποσό του φόρου που υπολογίζεται με τον τρόπο αυτό αναλόγως του πραγματικού κύκλου εργασιών τους, όταν —πράγμα που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει— οι φορολογούμενοι οι οποίοι υπάγονται στο υψηλότερο κλιμάκιο του ειδικού φόρου είναι, στις περισσότερες περιπτώσεις, “συνδεδεμένοι” με εταιρείες οι οποίες έχουν την έδρα τους σε άλλο κράτος μέλος.».

4.1.3.3. Αιτιολόγηση

- (42) Ένα μέτρο που παρεκκλίνει από το σύστημα αναφοράς δεν είναι επιλεκτικό εάν αυτό δικαιολογείται από τη φύση ή την οικονομία του συστήματος αυτού. Αυτό ισχύει σε περιπτώσεις όπου η επιλεκτική μεταχείριση είναι το αποτέλεσμα των εγγενών μηχανισμών που απαιτούνται για τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα του συστήματος ⁽¹⁵⁾. Εναπόκειται στο κράτος μέλος να παρέχει την εν λόγω αιτιολόγηση. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλεστούν στόχους εξωτερικής πολιτικής —όπως τους στόχους της περιφερειακής, περιβαλλοντικής ή βιομηχανικής πολιτικής— για να δικαιολογήσουν τη διαφορετική μεταχείριση των επιχειρήσεων που τελούν υπό ορισμένο καθεστώς.
- (43) Οι συγγκρίκες αρχές υποστήριξαν ότι η εισφορά υγείας οφείλεται επί της παραγωγής και του εμπορίου προϊόντων που θέτουν σε κίνδυνο την υγεία και δεν συνδέεται με το κέρδος των οικονομικών φορέων, ενώ ο φορολογικός συντελεστής προσαρμόζεται στη «φέρουσα ικανότητα» των φορολογητέων οντοτήτων. Κατά την άποψη των συγγκρίκων αρχών, η ικανότητα πληρωμής και ο βαθμός κινδύνου που ενέχουν οι επιχειρήσεις διαφαίνονται στο μερίδιο αγοράς τους και την ηγετική τους θέση στην αγορά και, επομένως, στον ρόλο που παίζουν στον προσανατολισμό των τιμών και όχι στην κερδοφορία τους. Το κέρδος, ως βάση της εισφοράς, είναι ο λιγότερο κατάλληλος παράγοντας έκφρασης της βλάβης για την υγεία που προκαλούν τα υποκείμενα της εισφοράς μέσω της δραστηριότητάς τους. Επιπλέον, σε σύγκριση με επιχειρήσεις με χαμηλό κύκλο εργασιών, οι επιχειρήσεις με σημαντικότερο κύκλο εργασιών και μερίδιο αγοράς είναι πολύ πιο ικανές να επηρεάζουν την αγορά ενός προϊόντος από ό,τι η διαφορά μεταξύ των επιπέδων του κύκλου εργασιών τους. Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη τον στόχο της εισφοράς, κάτι τέτοιο συνεπάγεται επίσης ότι ένας οικονομικός φορέας που επιτυγχάνει υψηλότερο κύκλο εργασιών στην αγορά των προϊόντων καπνού θα προκαλέσει και πολύ μεγαλύτερες αρνητικές επιπτώσεις σχετικές με το κάπνισμα για την υγεία.
- (44) Στην παρούσα υπόθεση, δεδομένων των ουσιαστικών σχετικών αυξήσεων του προοδευτικού φορολογικού συντελεστή, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι η ικανότητα πληρωμής μπορεί να χρησιμεύσει ως κατευθυντήρια αρχή για τη φορολογία με βάση τον κύκλο εργασιών. Αντίθετα από τους φόρους που βασίζονται στο κέρδος ⁽¹⁶⁾, η φορολογία με βάση τον κύκλο εργασιών δεν λαμβάνει υπόψη τις δαπάνες που συνδέονται με τη δημιουργία αυτού του κύκλου εργασιών. Επομένως, απουσία συγκεκριμένων αποδείξεων περί του αντιθέτου, φαίνεται αμφίβολο ότι το ποσό του κύκλου εργασιών από μόνο του —ανεξάρτητα από τις δαπάνες που συνδέονται με τη δημιουργία αυτού του κύκλου εργασιών— αποτυπώνει την ικανότητα πληρωμής της επιχείρησης. Η Επιτροπή δεν είναι εξάλλου πεπεισμένη ότι, σε σύγκριση με επιχειρήσεις με χαμηλότερο κύκλο εργασιών, οι επιχειρήσεις με σημαντικότερο κύκλο εργασιών είναι ικανές να επηρεάσουν την αγορά προϊόντων και να δημιουργήσουν αυτόματα υψηλότερες συναφείς αρνητικές επιδράσεις από το κάπνισμα σε βαθμό που να αιτιολογεί την εφαρμογή προοδευτικών φορολογικών συντελεστών σε σχέση με τον κύκλο εργασιών, όπως θεσπίστηκαν σύμφωνα με τον νόμο.
- (45) Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή θεωρεί ότι, ακόμη και αν η ικανότητα πληρωμής και οι αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία μπορούν να θεωρηθούν εγγενείς αρχές της εισφοράς υγείας που βασίζεται στον κύκλο εργασιών, θα μπορούσε να δικαιολογηθεί μόνο ένας γραμμικός φορολογικός συντελεστής, εκτός αν αποδειχτεί ότι η ικανότητα πληρωμής και η πρόκληση αρνητικών επιπτώσεων για την υγεία αυξάνουν προοδευτικά με την αύξηση του κύκλου εργασιών. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προοδευτικοί συντελεστές για φόρους επί του κύκλου εργασιών μπορούν να δικαιολογηθούν μόνο εάν ο ειδικός σκοπός που επιδιώκεται από τον φόρο απαιτεί προοδευτικούς συντελεστές, δηλαδή, για παράδειγμα, αν αποδειχτεί ότι οι εξωτερικότητες που πηγάζουν από μια δραστηριότητα την οποία καλείται να αντιμετωπίσει ο φόρος αυξάνονται επίσης προοδευτικά. Το μοντέλο της προοδευτικότητας θα πρέπει επίσης να δικαιολογείται. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να εξηγηθεί γιατί ο κύκλος εργασιών άνω των 60 δισεκατ. HUF επηρεάζει 22 φορές περισσότερο την υγεία από ό,τι ο κύκλος εργασιών κάτω των 30 δισεκατ. HUF. Δεν υπήρξε σχετική αιτιολόγηση εκ μέρους της Ουγγαρίας.
- (46) Η Επιτροπή δεν έχει πειστεί ότι η βλάβη που προκαλείται στην υγεία ως αποτέλεσμα της παραγωγής και του εμπορίου προϊόντων καπνού θα αυξανόταν προοδευτικά ανάλογα με τον κύκλο εργασιών και σύμφωνα με τις αυξήσεις του φορολογικού συντελεστή που είναι εφαρμοστέος στο πλαίσιο του μέτρου. Επιπλέον, η προϋπόθεση ότι ο κύκλος εργασιών που προκύπτει από την παραγωγή και το εμπόριο προϊόντων καπνού πρέπει να αποτελεί τουλάχιστον το 50 % του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών της επιχείρησης προκειμένου να υπόκειται στην εισφορά υγείας, φαίνεται επίσης να έρχεται σε αντίθεση με την αιτιολόγηση της προοδευτικότητας του φόρου βάσει των επιπτώσεων των προϊόντων καπνού στην υγεία. Λαμβάνοντας υπόψη τον στόχο του φόρου, η εν λόγω προϋπόθεση θα είχε την έννοια ότι τα προϊόντα καπνού που πωλούνται από εταιρείες των οποίων ο κύκλος εργασιών που προκύπτει από την παραγωγή και το εμπόριο προϊόντων καπνού αποτελεί λιγότερο από 50 % του συνολικού κύκλου εργασιών τους, δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις για την υγεία όπως τα προϊόντα που πωλούνται από εταιρείες με υψηλότερη αναλογία προϊόντων καπνού στον κύκλο εργασιών τους. Η εν λόγω προϋπόθεση φαίνεται να είναι ασύμβατη με τον δεδηλωμένο στόχο του μέτρου.
- (47) Σε ό,τι αφορά τη μείωση των φορολογικών οφελών σε περίπτωση επενδύσεων, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί ούτε από τη φύση ή την εν γένει οικονομία του φορολογικού συστήματος. Η Επιτροπή θεωρεί τη δυνατότητα μείωσης των φορολογικών οφελών έως 80 % σε περίπτωση επένδυσης ασύμβατη με τον στόχο που είναι συμφυής με τον φόρο της εισφοράς υγείας. Ο στόχος του φόρου της εισφοράς υγείας είναι η δημιουργία πόρων για το σύστημα υγείας και η

⁽¹⁵⁾ Βλέπε για παράδειγμα συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-78/08 έως C-80/08, Paint Graphos κ.λπ., EU:C:2011:550, σκέψη 69.

⁽¹⁶⁾ Βλέπε ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στα μέτρα που σχετίζονται με την άμεση φορολογία των επιχειρήσεων, σκέψη 24. Η δήλωση σχετικά με την αναδιανεμητική λειτουργία που μπορεί να δικαιολογήσει έναν προοδευτικό φορολογικό συντελεστή γίνεται ρητά μόνο ως προς τους φόρους επί των κερδών ή του (καθαρού) εισοδήματος, όχι ως προς τους φόρους επί του κύκλου εργασιών.

βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας, δεδομένου ότι το κάπνισμα έχει κεντρικό ρόλο στην εκδήλωση πολυάριθμων ασθενειών και συμβάλλει σημαντικά στην αύξηση των δαπανών περιθαλψής. Επομένως, η Επιτροπή θεωρεί ότι η πιθανότητα μείωσης των φορολογικών οφειλών σε περίπτωση επένδυσης που έχει ως στόχο την αύξηση της παραγωγής και της εμπορικής ικανότητας της επιχείρησης είναι ασύμβατη με τον στόχο αυτό, καθώς, όπως αναφέρθηκε ήδη στην αιτιολογική σκέψη 40, οι εν λόγω επενδύσεις θα αύξαναν την ικανότητα παραγωγής και την εμπορική ικανότητα της επιχείρησης και κατ' επέκταση τις αρνητικές εξωτερικότητες που καλείται να αντιμετωπίσει ο φόρος της εισφοράς υγείας. Επιπλέον, μια εισφορά που βασίζεται στη φορολόγηση του κύκλου εργασιών δεν πρέπει να λαμβάνει υπόψη τυχόν δαπάνες.

- (48) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι τα μέτρα δικαιολογούνται από τη φύση ή την εν γένει οικονομία του φορολογικού συστήματος. Τα μέτρα θα πρέπει επομένως να θεωρηθεί ότι παρέχουν επιλεκτικό πλεονέκτημα στις καπνοβιομηχανίες με χαμηλότερο επίπεδο κύκλου εργασιών (μικρότερες δηλαδή επιχειρήσεις) και σε επιχειρήσεις που έχουν πραγματοποιήσει επενδύσεις επιλέξιμες για μείωση των φορολογικών οφειλών τους στο πλαίσιο του φόρου της εισφοράς υγείας.

4.1.4. Νόθευση του ανταγωνισμού και επηρεασμός των ενδοενοσιακών συναλλαγών

- (49) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, ένα μέτρο πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάζει τις συναλλαγές στο εσωτερικό της Ένωσης για να συνιστά κρατική ενίσχυση. Τα μέτρα έχουν εφαρμογή σε όλες τις επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος εργασιών προέρχεται από την παραγωγή και το εμπόριο προϊόντων καπνού στην Ουγγαρία. Η ουγγρική καπνοβιομηχανία είναι ανοιχτή στον ανταγωνισμό και χαρακτηρίζεται από την παρουσία φορέων από άλλα κράτη μέλη, καθώς και από διεθνείς φορείς, επομένως τυχόν ενισχύσεις υπέρ ορισμένων φορέων του κλάδου μπορούν να επηρεάσουν τις συναλλαγές στο εσωτερικό της Ένωσης. Στον βαθμό που τα μέτρα απαλλάσσουν τις επιχειρήσεις με χαμηλότερα επίπεδα κύκλου εργασιών και επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επιλέξιμες επενδύσεις από μια φορολογική οφειλή την οποία θα έπρεπε διαφορετικά να καταβάλλουν, εάν υπόκειντο στην ίδια εισφορά υγείας με τις επιχειρήσεις με υψηλό επίπεδο κύκλου εργασιών και επιχειρήσεις που δεν πραγματοποιούν επενδύσεις, η ενίσχυση που παρέχεται στο πλαίσιο αυτών των μέτρων συνιστά λειτουργική ενίσχυση καθώς απαλλάσσει τις εν λόγω επιχειρήσεις από μια οφειλή με την οποία υπό άλλες συνθήκες θα βαρύνονταν στο πλαίσιο της καθημερινής τους διαχείρισης ή των συνήθων δραστηριοτήτων τους. Το Δικαστήριο έχει επανειλημμένα αποφανθεί ότι η λειτουργική ενίσχυση νοθεύει τον ανταγωνισμό⁽¹⁷⁾, επομένως τυχόν ενίσχυση που παρέχεται στις εν λόγω επιχειρήσεις θα πρέπει να θεωρείται ότι νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό μέσω της ενίσχυσης της θέσης τους στην ουγγρική αγορά καπνού. Κατά συνέπεια, τα μέτρα νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό και να επηρεάσουν τις συναλλαγές στο εσωτερικό της Ένωσης.

4.1.5. Συμπέρασμα

- (50) Καθώς όλες οι προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης πληρούνται, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο φόρος της εισφοράς υγείας των επιχειρήσεων καπνοβιομηχανίας που θεσπίζει ένα προοδευτικό σύστημα φόρου για τις καπνοβιομηχανίες και τη μείωση των φορολογικών οφειλών υπό τον όρο πραγματοποίησης ορισμένων επενδύσεων συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης.

4.2. Συμβιβασμοί της ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά

- (51) Η κρατική ενίσχυση θεωρείται ότι συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά εάν εμπίπτει σε οποιαδήποτε από τις κατηγορίες που απαριθμούνται στο άρθρο 107 παράγραφος 2 της Συνθήκης⁽¹⁸⁾ και μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά εάν η Επιτροπή κρίνει ότι εμπίπτει σε οποιαδήποτε από τις κατηγορίες που απαριθμούνται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης⁽¹⁹⁾. Ωστόσο, είναι το κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση που φέρει το βάρος αποδείξεως ότι η κρατική ενίσχυση που χορηγεί συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφοι 2 ή 3 της Συνθήκης⁽²⁰⁾.

⁽¹⁷⁾ Υπόθεση C-172/03, Heiser, EU:C:2005:130, σκέψη 55. Βλέπε επίσης υπόθεση C-494/06 P, Επιτροπή κατά Ιταλίας και Wam, EU:C:2009:272, σκέψη 54 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και υπόθεση C-271/13 P, Roussee Industry κατά Επιτροπής, EU:C:2014:175, σκέψη 44. Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-71/09 P, C-73/09 P και C-76/09 P, Comitato «Venezia vuole vivere» κ.λπ. κατά Επιτροπής, EU:C:2011:368, σκέψη 136. Βλέπε επίσης υπόθεση C-156/98, Γερμανία κατά Επιτροπής, EU:C:2000:467, σκέψη 30, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

⁽¹⁸⁾ Οι εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 107 παράγραφος 2 της Συνθήκης αφορούν: α) ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρος προς μεμονωμένους καταναλωτές· β) ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα· και γ) ενισχύσεις προς ορισμένες περιοχές της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

⁽¹⁹⁾ Οι εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 107 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ αφορούν: α) ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων περιοχών· β) ενισχύσεις για την προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας του κράτους μέλους· γ) ενισχύσεις για την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή περιοχών· δ) ενισχύσεις για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς· και ε) ενισχύσεις που καθορίζονται από το Συμβούλιο.

⁽²⁰⁾ Υπόθεση T-68/03, Ολυμπιακή Αεροπορία Υπηρεσίες ΑΕ κατά Επιτροπής, EU:T:2007:253, σκέψη 34.

- (52) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι ουγγρικές αρχές δεν παρείχαν επιχειρήματα ως προς το γιατί τα μέτρα θα ήταν συμβιβάσιμα με την εσωτερική αγορά και ότι η Ουγγαρία δεν σχολίασε τις αμφιβολίες που εκφράστηκαν στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας ως προς το συμβιβάσιμο των μέτρων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι καμία από τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στις προαναφερθείσες διατάξεις της Συνθήκης δεν έχει εφαρμογή διότι τα μέτρα δεν δείχνουν να επιδιώκουν κανέναν από τους στόχους που απαριθμούνται στις εν λόγω διατάξεις. Συνεπώς, τα μέτρα δεν μπορούν να κηρυχθούν συμβιβάσιμα με την εσωτερική αγορά.

4.3. Ανάκτηση της ενίσχυσης

- (53) Η εισφορά υγείας των επιχειρήσεων καπνοβιομηχανίας δεν κοινοποιήθηκε ούτε κηρύχθηκε ποτέ συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά από την Επιτροπή. Καθώς η προοδευτική δομή της εισφοράς υγείας και οι διατάξεις περί μείωσης των φορολογικών οφειλών υπό τον όρο πραγματοποίησης ορισμένων επενδύσεων συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και νέα ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου ⁽²¹⁾ και τέθηκαν σε ισχύ κατά παράβαση της υποχρέωσης αναστολής της εφαρμογής που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, τα εν λόγω μέτρα συνιστούν επίσης παράνομη ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589.
- (54) Συνέπεια της διαπίστωσης ότι τα μέτρα συνιστούν παράνομη και ασυμβίβαστη κρατική ενίσχυση είναι ότι η ενίσχυση πρέπει να ανακτηθεί από τους λήπτες της σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589.
- (55) Ωστόσο, ως αποτέλεσμα της διαταγής αναστολής που εξέδωσε η Επιτροπή στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας, η Ουγγαρία επιβεβαίωσε ότι είχε αναστείλει την εφαρμογή της εισφοράς υγείας στις καπνοβιομηχανίες.
- (56) Συνεπώς, στην πραγματικότητα δεν έχει χορηγηθεί κρατική ενίσχυση στο πλαίσιο των μέτρων. Για τον λόγο αυτό, δεν συντρέχει περίπτωση ανάκτησης κρατικής ενίσχυσης.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (57) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι ο φόρος της εισφοράς υγείας των επιχειρήσεων καπνοβιομηχανίας που θεσπίζει ένα προοδευτικό σύστημα φόρου για τις καπνοβιομηχανίες και τη μείωση των φορολογικών οφειλών υπό τον όρο πραγματοποίησης ορισμένων επενδύσεων συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και ότι η Ουγγαρία χορήγησε παράνομα την εν λόγω ενίσχυση κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.
- (58) Η εν λόγω απόφαση δεν θίγει τυχόν έρευνες σχετικά με τη συμμόρφωση των μέτρων με τις θεμελιώδεις ελευθερίες που προβλέπονται στη Συνθήκη, ιδίως δε με την ελευθερία εγκαταστάσεως, όπως αυτή κατοχυρώνεται στο άρθρο 49 της Συνθήκης.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η προοδευτική δομή του φορολογικού συντελεστή για τις καπνοβιομηχανίες και οι διατάξεις περί μείωσης των φορολογικών οφειλών υπό τον όρο πραγματοποίησης ορισμένων επενδύσεων που εισήγαγε η Ουγγαρία με τον νόμο XCIV του 2014 σχετικά με την εισφορά υγείας των επιχειρήσεων καπνοβιομηχανίας, συνιστούν κρατική ενίσχυση ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που τέθηκε σε ισχύ από την Ουγγαρία κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της εν λόγω Συνθήκης.

⁽²¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 9).

Άρθρο 2

Η ατομική ενίσχυση που χορηγείται δυνάμει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1 δεν συνιστά κρατική ενίσχυση εφόσον, τη στιγμή που χορηγείται, πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίζει κανονισμός που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 2 των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 994/98 ⁽²²⁾ ή (ΕΕ) 2015/1588 ⁽²³⁾, όποιος εκ των δυο εφαρμόζεται τη στιγμή που χορηγείται η ενίσχυση.

Άρθρο 3

Οι ατομικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1 και οι οποίες, κατά τον χρόνο χορήγησής τους, πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζει κανονισμός που θεσπίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 που καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1588 ή στο πλαίσιο άλλου εγκεκριμένου καθεστώτος ενισχύσεων είναι συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά μέχρι του ανώτατου ορίου των εντάσεων ενίσχυσης που ισχύουν για το συγκεκριμένο είδος ενισχύσεων.

Άρθρο 4

Μετά την ημερομηνία έγκρισης της παρούσας απόφασης, η Ουγγαρία οφείλει να ακυρώσει τη χορήγηση κάθε εκκρεμούσας ενίσχυσης που εμπίπτει στο καθεστώς που αναφέρεται στο άρθρο 1.

Άρθρο 5

Η Ουγγαρία πρέπει να διασφαλίσει την εκτέλεση της παρούσας απόφασης εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησής της.

Άρθρο 6

1. Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Ουγγαρία υποβάλλει λεπτομερή περιγραφή των μέτρων που έχει ήδη λάβει και προγραμματίζει για να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση.
2. Η Ουγγαρία τηρεί ενήμερη την Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο των εθνικών μέτρων που λαμβάνονται για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης. Υποβάλλει αμέσως, με απλό αίτημα της Επιτροπής, πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχει ήδη λάβει και προγραμματίζει για να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση.

Άρθρο 7

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ουγγαρία.

Βρυξέλλες, 4 Ιουλίου 2016.

Για την Επιτροπή
Margrethe VESTAGER
Μέλος της Επιτροπής

⁽²²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998, για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ. 1).

⁽²³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1588 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 1).

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/1847 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 4ης Ιουλίου 2016

σχετικά με την κρατική ενίσχυση αριθ. SA.41612 — 2015/C [πρώην SA.33584 (2013/C) (πρώην 2011/NN)], την οποία οι Κάτω Χώρες έδωσαν σε εφαρμογή υπέρ του επαγγελματικού ποδοσφαιρικού συλλόγου MVV στο Μάαστριχτ

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 4053]

(Το κείμενο στην ολλανδική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης ⁽¹⁾ και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Το 2010 η Επιτροπή πληροφορήθηκε ότι οι Κάτω Χώρες είχαν εφαρμόσει μέτρο ενίσχυσης υπέρ του επαγγελματικού ποδοσφαιρικού συλλόγου MVV στο Μάαστριχτ. Το 2010 και το 2011 η Επιτροπή έλαβε επίσης καταγγελίες σχετικά με μέτρα που είχαν ληφθεί υπέρ άλλων επαγγελματικών ποδοσφαιρικών συλλόγων των Κάτω Χωρών, και συγκεκριμένα υπέρ των συλλόγων Willem II στο Tilburg, FC Den Bosch στο 's-Hertogenbosch, PSV στο Eindhoven και NEC στο Nijmegen. Με επιστολή της 2ας Σεπτεμβρίου 2011, οι Κάτω Χώρες υπέβαλαν στην Επιτροπή συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με το μέτρο που αφορούσε τον ποδοσφαιρικό σύλλογο MVV.
- (2) Με επιστολή της 6ης Μαρτίου 2013, η Επιτροπή ενημέρωσε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης έναντι των μέτρων υπέρ των Willem II, NEC, MVV, PSV και FC Den Bosch.
- (3) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία (εφεξής «η απόφαση κίνησης της διαδικασίας») δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽²⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τα εν λόγω μέτρα.
- (4) Οι Κάτω Χώρες υπέβαλαν παρατηρήσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας σχετικά με το μέτρο υπέρ του συλλόγου MVV με επιστολές της 31ης Μαΐου 2013 και της 12ης Νοεμβρίου 2013. Οι Κάτω Χώρες ανταποκρίθηκαν επίσης σε αίτημα για παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών με επιστολή της 26ης Μαρτίου 2014. Στις 13 Ιουνίου 2014 πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και του δήμου του Μάαστριχτ, σε συνέχεια της οποίας οι Κάτω Χώρες απέστειλαν επιστολή στις 30 Ιουλίου 2014.
- (5) Η Επιτροπή δεν έλαβε παρατηρήσεις εκ μέρους των ενδιαφερομένων σχετικά με τα μέτρα υπέρ του συλλόγου MVV.
- (6) Σε συνέχεια της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, και σε συμφωνία με τις Κάτω Χώρες, διενεργήθηκε χωριστή έρευνα για κάθε σύλλογο. Η έρευνα σχετικά με τον σύλλογο MVV καταχωρίστηκε με αριθμό υπόθεσης SA.41612.

⁽¹⁾ Απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση SA.33584 (2013/C) (πρώην 2011/NN) — Κάτω Χώρες Ενίσχυση ορισμένων ολλανδικών επαγγελματικών συλλόγων ποδοσφαίρου κατά την περίοδο 2008-2011 — Πρόσκληση υποβολής παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 116 της 23.4.2013, σ. 19).

⁽²⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

2. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

2.1. Το μέτρο και ο δικαιούχος του

- (7) Η εθνική ποδοσφαιρική ομοσπονδία Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (εφεξής «KNVB») είναι ο κεντρικός οργανισμός που είναι υπεύθυνος για τις διοργανώσεις επαγγελματικού και ερασιτεχνικού ποδοσφαίρου. Το επαγγελματικό ποδόσφαιρο στις Κάτω Χώρες είναι οργανωμένο σε δύο επίπεδα. Κατά την αγωνιστική περίοδο 2014/2015 περιλάμβανε 38 συλλόγους, εκ των οποίων οι 18 αγωνίζονταν στην πρώτη κατηγορία (eredivisie) και οι 20 στη δεύτερη κατηγορία (eerste divisie).
- (8) Ο ποδοσφαιρικός σύλλογος Maastrichtse Voetbal Vereniging, ο οποίος μετονομάστηκε από την αγωνιστική περίοδο 2010/2011 σε Maatschappelijke Voetbal Vereniging Maastricht (εφεξής «MVV»), ιδρύθηκε το 1908 και για τους εντός έδρας αγώνες του χρησιμοποιεί το ποδοσφαιρικό στάδιο De Geusselt στο Μάαστριχτ. Το 2000 ο MVV υποβιβάστηκε από την πρώτη στη δεύτερη κατηγορία. Ο MVV δεν έχει συμμετάσχει σε αγώνες ευρωπαϊκού πρωταθλήματος από το 1970.
- (9) Ο MVV έχει τη νομική μορφή ιδρύματος, το οποίο ονομάζεται *Stichting MVV*. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαβίβασαν οι Κάτω Χώρες, ο MVV είναι μια μικρή επιχείρηση⁽³⁾. Κατά την αγωνιστική περίοδο 2009/2010 απασχολούσε 38 υπαλλήλους και κατά την αγωνιστική περίοδο 2010/2011 35 υπαλλήλους. Ο κύκλος εργασιών και ο συνολικός ισολογισμός του παρέμειναν και για τα δύο έτη σε επίπεδο πολύ χαμηλότερο από το ποσό των 10 εκατ. ευρώ.
- (10) Το πρώτο τρίμηνο του 2010, ο δήμος του Μάαστριχτ (εφεξής «ο δήμος») πληροφορήθηκε ότι ο MVV αντιμετώπιζε σοβαρές οικονομικές δυσκολίες. Οι δανειακές του επιβαρύνσεις είχαν αυξηθεί σε 6,5 εκατ. ευρώ από το ποσό αυτό, 1,7 εκατ. ευρώ αποτελούσαν οφειλή προς τον ίδιο τον δήμο υπό τη μορφή δανείου μειωμένης εξασφάλισης. Τον Απρίλιο του 2010 δρομολογήθηκε μια πρωτοβουλία από οπαδούς, εταιρείες και χορηγούς προκειμένου να αποφευχθεί η πτώχευση του MVV («Initiatiefgroup MVV Maastricht»). Η πρωτοβουλία αυτή περιλάμβανε την κατάρτιση επιχειρηματικού σχεδίου για την εξυγίανση της χρηματοοικονομικής κατάστασης του MVV και τη μετατροπή του σε βιώσιμο επαγγελματικό ποδοσφαιρικό σύλλογο. Στο εν λόγω σχέδιο προσχώρησε και ο δήμος. Τον Μάιο του 2010, δυνάμει συμφωνίας με τους πιστωτές, αλλά όχι στο πλαίσιο επίσημης διαδικασίας παύσης πληρωμών, ο δήμος παραιτήθηκε από την απαίτησή του ύψους 1,7 εκατ. ευρώ. Αγόρασε επίσης το στάδιο και τους χώρους προπόνησης, που χρησιμοποιούνταν μεν αποκλειστικά από τον MVV αλλά υπάγονταν στην οικονομική κυριότητα τρίτου (του ιδρύματος *Stichting Stadion Geusselt*) στο πλαίσιο συναλλαγής που περιλάμβανε μακροχρόνια μίσθωση, έναντι 1,85 εκατ. ευρώ. Η τιμή αυτή ορίστηκε βάσει έκθεσης εξωτερικής αποτίμησης.
- (11) Οι Κάτω Χώρες δεν κοινοποίησαν στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, την πρόθεσή τους να παραιτηθούν από απαίτηση ύψους 1,7 εκατ. ευρώ έναντι του MVV και να αγοράσουν το ποδοσφαιρικό στάδιο και τους χώρους προπόνησης έναντι 1,85 εκατ. ευρώ.

2.2. Λόγοι που οδήγησαν στην κίνηση της διαδικασίας

- (12) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι ο δήμος είχε χορηγήσει επιλεκτικό πλεονέκτημα στον σύλλογο MVV χρησιμοποιώντας κρατικούς πόρους και ότι, ως εκ τούτου, είχε χορηγήσει ενίσχυση στον ποδοσφαιρικό σύλλογο. Η Επιτροπή έκρινε ότι τα δύο μέτρα είχαν αποφασιστεί από κοινού και ήταν αλληλένδετα μεταξύ τους. Η Επιτροπή διατύπωσε επίσης τη θέση ότι τα μέτρα ενίσχυσης επαγγελματικών ποδοσφαιρικών συλλόγων είναι πιθανό να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό και να επηρεάσουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Όσον αφορά τη διαγραφή του χρέους από τον δήμο, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να συναγάγει βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών ότι η συμπεριφορά του δήμου ήταν η συμπεριφορά συνήθους πιστωτή στην οικονομία της αγοράς. Όσον αφορά την αγορά του σταδίου και των χώρων προπόνησης από τρίτο, δεδομένου ότι δεν καταρτίστηκε αξιόπιστο επιχειρηματικό σχέδιο πριν από την αγορά, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η συμπεριφορά του δήμου ήταν η συμπεριφορά συνήθους επενδυτή στην οικονομία της αγοράς. Τέλος, η Επιτροπή ζήτησε λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με δηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του δημοτικού συμβουλίου σύμφωνα με τις οποίες τα έσοδα από την αγορά του σταδίου θα μεταφέρονταν από τον τρίτο (το ίδρυμα *Stadium De Geusselt*) για την κάλυψη των προνομιάων απαιτήσεων των οφειλών του MVV, όπως οι συνταξιοδοτικές εισφορές και οι φόροι.
- (13) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο MVV βρισκόταν σε δυσχερή χρηματοοικονομική κατάσταση επί σειρά ετών πριν από το 2010. Κατά την αγωνιστική περίοδο 2007/2008 κατέγραψε ζημία ύψους 0,15 εκατ. ευρώ και παρουσίασε αρνητική

⁽³⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 του παραρτήματος της σύστασης 2003/361/EK της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36), ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. EUR.

καθαρή θέση (μείον 2,7 εκατ. ευρώ). Κατά την αγωνιστική περίοδο 2008/2009 ο MVV κατέγραψε ζημία 1,1 εκατ. ευρώ και εμφάνιζε καθαρή θέση μείον 3,8 εκατ. ευρώ. Έως τον Μάρτιο του 2010 καταγράφηκαν πρόσθετες ζημιές 1,3 εκατ. ευρώ και περαιτέρω μείωση της καθαρής θέσης σε μείον 5,17 εκατ. ευρώ. Τον Απρίλιο του 2010 ο MVV δεν ήταν πλέον σε θέση να καταβάλλει μισθούς και άλλες τρέχουσες δαπάνες και βρισκόταν στα πρόθυρα της πτώχευσης.

- (14) Βάσει των προαναφερομένων στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή επισήμανε ότι ο MVV αντιμετώπιζε οικονομικές δυσχέρειες κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Προκειμένου να εκτιμήσει το συμβιβασμό της ενίσχυσης με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2004 όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (*) (εφεξής «οι κατευθυντήριες γραμμές»), η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες σχετικά με τη συμμόρφωση με όλες τις απαιτήσεις που προβλέπονται στις κατευθυντήριες γραμμές.
- (15) Πρέπει να σημειωθεί ότι η Επιτροπή δεν μπόρεσε να εξακριβώσει αν πληρούνταν οι προϋποθέσεις των σημείων 34-37 των κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τη φύση και την υλοποίηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Επίσης, η Επιτροπή δεν μπόρεσε να εξακριβώσει αν είχαν ληφθεί επαρκή αντισταθμιστικά μέτρα κατά την έννοια των σημείων 38-42 των κατευθυντήριων γραμμών. Επιπλέον, έπρεπε να καταδειχθεί ότι η ενίσχυση είχε περιοριστεί στο ελάχιστο αναγκαίο, ότι η ίδια η δικαιούχος επιχείρηση είχε καταβάλει επαρκή ίδια συμμετοχή στο σχέδιο αναδιάρθρωσής της και ότι εξασφαλιζόταν η τήρηση της αρχής της εφάπαξ ενίσχυσης.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ

- (16) Όσον αφορά τα μέτρα υπέρ του MVV, οι Κάτω Χώρες δεν συμφωνούν με την άποψη ότι τα εν λόγω μέτρα συνιστούν κρατική ενίσχυση. Κατά την άποψη των Κάτω Χωρών, ο δήμος, ο οποίος ήταν πιστωτής μειωμένης εξασφάλισης μιας εταιρείας που βρισκόταν στα πρόθυρα της πτώχευσης, παραιτούμενος από την απαίτησή του το 2010, ενέργησε σύμφωνα με την αρχή του πιστωτή στην οικονομία της αγοράς. Δήλωσαν επίσης ότι η υποβολή επίσημης αίτησης ή το αίτημα πιστωτή για την κήρυξη της εταιρείας σε πτώχευση αρκούσε για να ενεργοποιηθεί άμεσα την πτωχευτική διαδικασία. Σύμφωνα με τις Κάτω Χώρες, σε περίπτωση πτώχευσης του MVV, ήταν σχεδόν βέβαιο ότι ο δήμος δεν επρόκειτο να ανακτήσει τίποτα από το δάνειο μειωμένης εξασφάλισης που είχε χορηγήσει στον MVV. Η απαίτηση ήταν μειωμένης εξασφάλισης και, κατά συνέπεια, δευτερεύουσας προτεραιότητας από τις απαιτήσεις συνολικού ύψους 3 εκατ. ευρώ περίπου (συμπεριλαμβανομένων τόσο των προνομιούχων («preferente») όσο και των ανέγγυων («concurrente») απαιτήσεων άλλων πιστωτών). Οι Κάτω Χώρες ισχυρίστηκαν ότι, για τον λόγο αυτό, δεν υπήρχε πιθανότητα να λάβουν αποζημίωση για το ποσό του δανείου και ότι ακόμη και οι «preferente» και «concurrente» πιστωτές ήταν διατεθειμένοι να παραιτηθούν από τις απαιτήσεις τους στο πλαίσιο του γενικού σχεδίου αναδιάρθρωσης. Παράλληλα, εάν ο δήμος δεν είχε παραιτηθεί από την απαίτησή του τον Μάιο του 2010 και είχε προκαλέσει, συνεπώς, την κίνηση επίσημης πτωχευτικής διαδικασίας, ο MVV κινδύνευε να απολέσει την άδειά του να αγωνίζεται στην κατηγορία επαγγελματικού ποδοσφαίρου σύμφωνα με τους κανόνες της KNVB. Δεν υπήρχε καμία δυνατότητα μεταβίβασης της άδειας αυτής σε άλλον ποδοσφαιρικό σύλλογο.
- (17) Όσον αφορά την αγορά του σταδίου De Geusselt και των προπονητικών εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούσε ο MVV, οι Κάτω Χώρες προέβλεψαν το επιχείρημα ότι η εν λόγω αγορά είχε πραγματοποιηθεί με βάση την αξία που είχε αποτιμηθεί από εξωτερικό εμπειρογνώμονα και, ως εκ τούτου, τηρούσε την αρχή του επενδυτή στην οικονομία της αγοράς. Η εκτίμηση αυτή συνίστατο σε αποτίμηση του δικαιώματος σε σύμβαση μακροχρόνιας μίσθωσης και της αξίας των κτιρίων του οικοπέδου. Οι Κάτω Χώρες τόνισαν επίσης τη στρατηγική θέση του σταδίου στο Μάαστριχτ και τα συμφέροντα του δήμου που σχετίζονταν με τη σημαντική ανάπτυξη/ανάπτυξη, εκ μέρους του δήμου, της ζώνης του De Geusselt, στην οποία περιλαμβάνονται το στάδιο και οι χώροι προπόνησης.
- (18) Εναλλακτικά, οι Κάτω Χώρες υποστήριξαν ότι, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι τα μέτρα παρείχαν πράγματι επιλεκτικό πλεονέκτημα στον MVV, δεν νόθευαν τον ανταγωνισμό ούτε επηρέαζαν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Οι Κάτω Χώρες υπογράμμισαν τη χαμηλή θέση του MVV στην εθνική κατάταξη των επαγγελματικών ομάδων ποδοσφαίρου, γεγονός που καθιστούσε σχεδόν απίθανη τη συμμετοχή του σε διοργανώσεις ευρωπαϊκού επιπέδου. Επισημάνθηκε επίσης ότι η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να αποδείξει ότι η ενίσχυση υπέρ του MVV θα στρέβλωνε τον ανταγωνισμό ή θα επηρέαζε τις εμπορικές συναλλαγές σε οποιαδήποτε από τις αγορές που αναφέρονται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας.
- (19) Επικουρικά, οι Κάτω Χώρες δήλωσαν ότι τα μέτρα, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι τα μέτρα συνιστούσαν κρατική ενίσχυση, ήταν συμβιβασμα με την εσωτερική αγορά. Τα επιχειρήματα αυτά στηρίχθηκαν, πρωτίστως, στις κατευθυντήριες γραμμές και, δευτερευόντως, κατόπιν αξιολόγησης του συμβιβασμού, απευθείας στη βάση του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχεία γ) και δ) της Συνθήκης.

(*) Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κοιντικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (EE C 244 της 1.10.2004, σ. 2). Η εφαρμογή των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών παρατάθηκε με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την παράταση της εφαρμογής των κοιντικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων της 1ης Οκτωβρίου 2004 (EE C 296 της 2.10.2012, σ. 3).

4. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

4.1. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης

- (20) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, ως κρατικές ενισχύσεις ορίζονται οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές. Οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης είναι σωρευτικοί και, ως εκ τούτου, προκειμένου να χαρακτηριστεί ένα μέτρο ως κρατική ενίσχυση, οι όροι αυτοί πρέπει να πληρούνται στο σύνολό τους.
- (21) Βάσει της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή αξιολόγησε την απόφαση του δήμου, της 25ης Μαΐου 2010, να παραιτηθεί από απαίτηση μειωμένης εξασφάλισης ύψους 1,7 εκατ. ευρώ έναντι του MVV και να αγοράσει το στάδιο De Geusselt και τις προπονητικές εγκαταστάσεις του MVV έναντι του ποσού των 1,85 εκατ. ευρώ. Οι Κάτω Χώρες υποστηρίζουν ότι και τα δύο μέτρα τηρούν την αρχή του φορέα εκμετάλλευσης στην οικονομία της αγοράς και ότι, ως εκ τούτου, δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι εμπεριέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.
- (22) Η Επιτροπή εκτιμά, σύμφωνα με τη σχετική νομολογία⁽⁵⁾, ότι υπάρχει αναγκαία και άρρηκτη σχέση μεταξύ των δύο μέτρων. Προκειμένου να καταλήξει στο εν λόγω συμπέρασμα, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τη χρονολογία των υπό εξέταση μέτρων, τον σκοπό τους, καθώς και την κατάσταση του MVV κατά τον χρόνο κατά τον οποίο ο δήμος έλαβε την απόφαση στήριξης του MVV⁽⁶⁾. Κατά πρώτον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι και τα δύο μέτρα παρουσιάστηκαν από κοινού και αποφασίστηκαν στο πλαίσιο της ίδιας συνεδρίασης του δημοτικού συμβουλίου της 25ης Μαΐου 2010. Σκοπός και των δύο μέτρων ήταν να εξασφαλιστεί η διάσωση του MVV στο άμεσο μέλλον και αμφότερα τα μέτρα συζητήθηκαν –σε ενιαία πρόταση– ως μέρος της θέσης του δήμου αναφορικά με το σχέδιο διάσωσης που διαμορφώθηκε στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Initiatiefgroep MVV Maastricht». Ως εκ τούτου, η Επιτροπή διατυπώνει την άποψη ότι τα μέτρα είναι στενά συνδεδεμένα μεταξύ τους όσον αφορά τον σκοπό τους και την κατάσταση του MVV εκείνη την περίοδο, δηλαδή την εξασφάλιση της διάσωσης του MVV, δεδομένης της καταφανώς επισφαλούς χρηματοοικονομικής κατάστασής του.
- (23) Και τα δύο μέτρα αποφασίστηκαν από τον δήμο, για τον οποίο έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις (που ανέρχονται στο ποσό των 3,55 εκατ. ευρώ). Επομένως, συνεπάγονται τη χρήση κρατικών πόρων, συμπέρασμα που δεν αμφισβητείται από τις Κάτω Χώρες. Η μεταφορά κρατικών πόρων μπορεί να γίνει με πολλές μορφές, όπως άμεσες επιχορηγήσεις, δάνεια, εγγυήσεις, άμεσες επενδύσεις στο κεφάλαιο επιχειρήσεων και παροχές σε είδος. Μεταφορά κρατικών πόρων μπορεί να συνιστά επίσης η παραίτηση του Δημοσίου από απαιτήσεις και η υλοποίηση επενδύσεων υπό όρους διαφορετικούς από τους όρους της αγοράς.
- (24) Στη συνέχεια, οι Κάτω Χώρες και ο δήμος ισχυρίστηκαν ότι ο δήμος ενήργησε σύμφωνα με την αρχή του πιστωτή στην οικονομία της αγοράς όσον αφορά την παραίτηση από απαίτηση, καθώς και σύμφωνα με την αρχή του επενδυτή στην οικονομία της αγοράς όσον αφορά την αγορά του σταδίου και των προπονητικών εγκαταστάσεων, και ότι, ως εκ τούτου, δεν χορήγησε αδικαιολόγητο οικονομικό πλεονέκτημα υπέρ του MVV. Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με αυτή την άποψη για τους εξής λόγους.
- (25) Κάθε φορά που η χρηματοοικονομική κατάσταση μιας επιχείρησης βελτιώνεται ως αποτέλεσμα κρατικής παρέμβασης, υφίσταται πλεονέκτημα. Προκειμένου να εκτιμηθεί αν το εν λόγω πλεονέκτημα είναι αθέμιτο, θα πρέπει να συγκριθεί η χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης μετά την εφαρμογή του μέτρου με την αντίστοιχη χρηματοοικονομική της κατάσταση εάν δεν είχε τεθεί σε εφαρμογή το μέτρο. Είναι αδιαμφισβήτητο το γεγονός ότι η χρηματοοικονομική κατάσταση του MVV βελτιώθηκε αισθητά μέσω των μέτρων που αποτελούν αντικείμενο έρευνας.

4.1.1. Παραίτηση από το δάνειο/την απαίτηση μειωμένης εξασφάλισης

- (26) Τα μέτρα που τέθηκαν σε εφαρμογή από τον δήμο και άλλους σημαντικούς πιστωτές παρείχαν στον MVV τη δυνατότητα να εξυγιάνει τον ισολογισμό του. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι υπόλοιποι σημαντικοί πιστωτές του MVV, δηλαδή οι πιστωτές των οποίων οι απαιτήσεις υπερέβαιναν το ποσό των 150 000 ευρώ, παραιτήθηκαν επίσης από τις απαιτήσεις τους, ενώ οι δύο μικρότεροι πιστωτές παραιτήθηκαν από μέρος των απαιτήσεών τους. Οι ενέργειες αυτές, οι οποίες συνεπάγονται την παραίτηση από απαιτήσεις ύψους 2,25 εκατ. ευρώ εκ μέρους ιδιωτών, καθώς και οι ενέργειες του δήμου, δεν πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο επίσημης διαδικασίας παύσης πληρωμών. Η απουσία επίσημου πλαισίου εξηγεί γιατί ένα μικρό μέρος των πιστωτών, των οποίων οι απαιτήσεις ανέρχονταν σε 145 347 ευρώ, δεν παραιτήθηκαν τελικά από τις απαιτήσεις τους, παρότι ορισμένοι από αυτούς είχαν υποσχεθεί να το πράξουν. Η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη το γεγονός ότι, σε αντίθεση με την απαίτηση του δήμου, άλλες απαιτήσεις που αποτέλεσαν αντικείμενο παραίτησης δεν ήταν μειωμένης εξασφάλισης. Σύμφωνα με τις Κάτω Χώρες, η απουσία επίσημης διαδικασίας δεν

⁽⁵⁾ Υπόθεση T-1/12, Γαλλία κατά Επιτροπής, σκέψη 37 και εξής και παρατεθείσα νομολογία (υπόθεση T-11/95, BP Chemicals κατά Επιτροπής).

⁽⁶⁾ Υπόθεση BP Chemicals, σκέψη 171.

αποτελούσε καθοριστικό παράγοντα, υπό την έννοια ότι το αποτέλεσμα της διευθέτησης του χρέους για τον δήμο ήταν το ίδιο με το αποτέλεσμα που θα είχε επιτευχθεί στο πλαίσιο επίσημης διαδικασίας παύσης πληρωμών δυνάμει του εθνικού πτωχευτικού δικαίου, δηλαδή ότι οι υπόλοιποι πιστωτές θα μπορούσαν να είχαν υποχρεωθεί να προσχωρήσουν σε συμφωνία πιστωτών, γεγονός που, στην περίπτωση του δήμου, θα συνεπαγόταν σε κάθε περίπτωση την απόλεια ολόκληρου του ποσού του δανείου (μειωμένης εξασφάλισης).

- (27) Ωστόσο, όπως αναφέρεται ήδη στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή επισημαίνει ότι τρεις πιστωτές δεν είχαν παραιτηθεί πλήρως από τις απαιτήσεις τους, αλλά τις μετέτρεψαν σε απαίτηση επί πιθανών μελλοντικών αποζημιώσεων μεταγραφής που επρόκειτο να καταβληθούν στον MVV για παίκτες που θα αποχωρούσαν από τον ποδοσφαιρικό σύλλογο. Ως προς το σημείο αυτό, οι Κάτω Χώρες επισημαίνουν ότι οι εν λόγω τρεις πιστωτές είχαν στην κατοχή τους προνομίους και ενέγγυες απαιτήσεις ύψους 1,135 εκατ. ευρώ. Κατά συνέπεια, θα είχαν περισσότερες πιθανότητες να ανακτήσουν τουλάχιστον ένα μέρος των απαιτήσεών τους στην περίπτωση επίσημης πτωχευτικής διαδικασίας από ό,τι άλλοι πιστωτές ανεγγύων απαιτήσεων, πόσο μάλλον ο δήμος του οποίου η απαίτηση ήταν μειωμένης εξασφάλισης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, παρότι το δάνειο από τον δήμο δεν είχε χορηγηθεί υπό τους ίδιους όρους, ένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα είχε παραιτηθεί πλήρως από την απαίτησή του ή, τουλάχιστον, θα είχε εξασφαλίσει –ή θα είχε επιχειρήσει να εξασφαλίσει– κάποιο είδος (πιθανής) ασφάλειας για την παραίτησή του από ένα τόσο σημαντικό ποσό δανείου, ακόμη και αν οι πιθανότητες αποπληρωμής ήταν ελάχιστες. Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο δήμος θα μπορούσε ενδεχομένως να είχε εξασφαλίσει κάποιο όφελος από τους υπόλοιπους πιστωτές, εάν το σχέδιο διάσωσης εξαρτάτο πράγματι και από τη συμμετοχή του δήμου. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εκτιμά ότι η πλήρης παραίτηση του δήμου από τη δανειακή απαίτηση άνευ όρων ή ασφαλειών δεν συνάδει με την αρχή του πιστωτή στην οικονομία της αγοράς.
- (28) Όσον αφορά την απόφαση συμμετοχής σε συμφωνία πιστωτών εκτός επίσημης διαδικασίας παύσης πληρωμών, οι Κάτω Χώρες επισημαίνουν ότι, σε περίπτωση κίνησης επίσημης διαδικασίας παύσης πληρωμών, η KNVB θα είχε ανακαλέσει την άδεια του MVV που του επιτρέπει να αγωνίζεται στην κατηγορία επαγγελματικού ποδοσφαίρου. Για τον λόγο αυτό δεν εξετάστηκε το ενδεχόμενο κίνησης επίσημης διαδικασίας παύσης πληρωμών, προς το συμφέρον του δήμου αλλά επίσης και προς το συμφέρον της ευρείας πλειονότητας των υπόλοιπων πιστωτών. Κατά συνέπεια, η συγκεκριμένη πτυχή, αυτή καθαυτή, δεν διαφοροποιεί τη θέση του δήμου από τη θέση των υπόλοιπων πιστωτών.
- (29) Στο πλαίσιο αυτό, οι ολλανδικές αρχές παραπέμπουν στο τμήμα της απόφασης κίνησης της διαδικασίας στο οποίο η Επιτροπή διατύπωσε το συμπέρασμα ότι τα μέτρα του δήμου του Arnhem υπέρ του ποδοσφαιρικού συλλόγου Vitesse δεν συνιστούσαν κρατική ενίσχυση: η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει την εκτίμηση της κατάστασης κατά τον ίδιο τρόπο με τον οποίο εκτιμήθηκε η κατάσταση στην περίπτωση του δήμου του Arnhem, δηλαδή ότι υπάρχει συμμόρφωση με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, δεδομένου ότι οι αποφάσεις του δήμου τηρούσαν την αρχή του ιδιώτη πιστωτή. Ως προς το σημείο αυτό, η Επιτροπή επισημαίνει ότι κάθε περίπτωση πρέπει να εκτιμάται με βάση τα δικά της ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Στην περίπτωση της υπόθεσης Arnhem/Vitesse, οι όροι που πλαισίωσαν τη συμφωνία των πιστωτών συνεπάγονταν ότι οι αντίστοιχες θέσεις του δήμου και των υπόλοιπων πιστωτών είχαν εξομοιωθεί πλήρως (κάθε πιστωτής επρόκειτο να λάβει το 12 % των εκκρεμών απαιτήσεών του), κάτι τι οποίο δεν ισχύει στην περίπτωση του Μάαστριχτ/MVV: οι υπόλοιποι (προνομιούχοι) πιστωτές μπορούσαν να επωφεληθούν, σε αντάλλαγμα για την παραίτηση από την απαίτησή τους, από πιθανά έσοδα που θα προέκυπταν από μεταγραφές παικτών, το οποίο δεν ισχύει στην περίπτωση του Μάαστριχτ.
- (30) Οι υπόλοιποι λόγοι που προβάλλουν οι Κάτω Χώρες σχετικά με τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της πτώχευσης του MVV δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο της αξιολόγησης της αρχής του επενδυτή στην οικονομία της αγοράς.
- (31) Πρώτον, οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της ενδεχόμενης πτώχευσης του MVV αφορούν τον ρόλο του δήμου ως δημόσιας αρχής και όχι τη θέση ενός ιδιώτη επενδυτή. Παρότι ο δήμος διαδραμάτιζε ενδεχομένως ρόλο επενδυτή στην περιοχή De Geusselt, όπως αναφέρεται στα πρακτικά του δημοτικού συμβουλίου της 25ης Μαΐου 2010, τα συμφέροντα αυτά εντάσσονται σε ένα ευρύτερο συμφέρον που συνδέεται με άλλους γενικούς στόχους πολιτικής, όπως η ανάπτυξη των υποδομών και της οικονομίας της περιοχής, η πολιτική του δήμου στον τομέα του αθλητισμού και η διαδημοτική συνεργασία. Κατά συνέπεια, η παραίτηση από το δάνειο –κατά τον χρόνο χορήγησής της– δεν συνδεόταν, ή συνδεόταν εν μέρει μόνο, με ιδιωτικό εμπορικό συμφέρον του δήμου ως ιδιοκτήτη του οικοπέδου ή ως επιχειρήσης. Ακόμη και αν υπήρχαν εμπορικά συμφέροντα, οι Κάτω Χώρες δεν παρείχαν κανένα στοιχείο σχετικά με τα συμφέροντα αυτά. Δεύτερον, επισημαίνεται ότι η παραίτηση από το δάνειο δεν θα είχε αποτρέψει την πτώχευση του MVV: απαιτούνταν περισσότερα μέτρα στήριξης, όπως η αγορά του σταδίου και του χώρου προπόνησης, τα οποία η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν συνάδουν με την αρχή του επενδυτή στην οικονομία της αγοράς. Όπως διευκρινίζεται ανωτέρω, τα μέτρα πρέπει να εκτιμηθούν από κοινού.
- (32) Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, κατά τον χρόνο λήψης της απόφασής του να παραιτηθεί από την απαίτηση ύψους 1,7 εκατ. ευρώ τον Μάιο του 2010, ο δήμος δεν ενήργησε ως φορέας εκμετάλλευσης στην οικονομία της αγοράς. Το συμπέρασμα αυτό βασίζεται επίσης στο γεγονός ότι η παραίτηση από το συγκεκριμένο δάνειο πρέπει να εκτιμηθεί από κοινού με την αγορά των χώρων προπόνησης και του σταδίου, αγορά που η Επιτροπή εκτιμά ότι δεν συνάδει με την αρχή του επενδυτή στην οικονομία της αγοράς, όπως αναλύεται στη συνέχεια.

4.1.2. Αγορά των χώρων προπόνησης και του σταδίου

- (33) Ο δήμος δεν παραιτήθηκε μόνο από απαίτηση μειωμένης εξασφάλισης έναντι του MVV, αλλά αγόρασε επίσης το στάδιο *De Geusselt* και τις προπονητικές εγκαταστάσεις του ποδοσφαιρικού συλλόγου *Klein Geusselt*, δεδομένου ότι η εν λόγω αγορά αποτελούσε επίσης μέρος του συνολικού σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης του MVV. Οι Κάτω Χώρες ισχυρίζονται ότι η αγορά αυτή δεν συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι πραγματοποιήθηκε υπό όρους της αγοράς. Ο συγκεκριμένος ισχυρισμός βασίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με στοιχεία κρατικής ενίσχυσης στις πωλήσεις γηπέδων-οικοπέδων από τις δημόσιες αρχές ⁽⁷⁾ (εφεξής «η ανακοίνωση σχετικά με τις πωλήσεις γηπέδων-οικοπέδων»), καθώς και στην αρχή του επενδυτή στην οικονομία της αγοράς, σύμφωνα με την οποία οικονομικές πράξεις δημόσιων αρχών που αφορούν επιχείρηση, εφόσον οι εν λόγω πράξεις θα γίνονταν επίσης δεκτές υπό τους ίδιους όρους και από άλλους φορείς, δεν μπορεί να θεωρείται ότι παρέχουν πλεονέκτημα υπέρ επιχείρησης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Όσον αφορά την ανακοίνωση σχετικά με τις πωλήσεις γηπέδων-οικοπέδων, οι Κάτω Χώρες αναγνωρίζουν ότι η ανακοίνωση καλύπτει την πώληση γηπέδων-οικοπέδων και όχι την αγορά ακινήτων, αλλά εκτιμούν ότι μπορεί να εφαρμοστεί κατ' αναλογία.
- (34) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η τιμή αγοράς ύψους 1,85 εκατ. ευρώ είχε οριστεί βάσει έκθεσης εξωτερικού εμπειρογνώμονα που υποβλήθηκε στην Επιτροπή (έκθεση των χωρομετρών *Van Der Horst Taxateurs*, Ιούνιος 2010). Η Επιτροπή επισημαίνει ακόμη ότι το οικόπεδο στο οποίο κατασκευάστηκε το στάδιο ανήκε ήδη στον δήμο. Ο δήμος αγόρασε το στάδιο και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία, αλλά και το δικαίωμα μακροχρόνιας εκμίσθωσης του οικοπέδου (*recht van erfacht*). [...] ^(*) Το τίμημα των 1,85 εκατ. ευρώ περιλαμβάνει τις προπονητικές εγκαταστάσεις, οι οποίες δεν είχαν συμπεριληφθεί στην έκθεση του εμπειρογνώμονα. Σημειώνεται ότι στην έκθεση του εμπειρογνώμονα δεν προσδιορίζονταν τα στοιχεία ταυτότητας του αγοραστή.
- (35) Η Επιτροπή παρατηρεί, καταρχάς, ότι στους λόγους που προέβαλε ο δήμος για την αγορά του σταδίου περιλαμβάνονταν εκτιμήσεις που αφορούσαν τη «δημόσια υγεία» και την «κοινωνική συνοχή», δεδομένου ότι επιθυμούσε να διατηρήσει και να αναπτύξει «ζώνη αθλητισμού» στην περιοχή *De Geusselt* ⁽⁸⁾. Τέτοιου είδους στόχοι πολιτικής δεν θα αποτελούσαν μέρος επενδυτικής απόφασης επενδυτή της αγοράς και, ως εκ τούτου, ο δήμος δεν μπορεί να εξομοιωθεί με φορέα εκμετάλλευσης στην οικονομία της αγοράς. Δεύτερον, η Επιτροπή δεν συμφωνεί με την άποψη ότι ένας φορέας εκμετάλλευσης στην οικονομία της αγοράς θα ήταν διατεθειμένος να αγοράσει το ποδοσφαιρικό στάδιο στην αξία αντικατάστασής του. Καθώς διαφοροποιείται από τα οικόπεδα ή από άλλα βασικά προϊόντα, ένα ποδοσφαιρικό στάδιο συνιστά παραγωγικό περιουσιακό στοιχείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία εσόδων, αλλά συνεπάγεται επίσης δαπάνες συντήρησης. Ένας φορέας εκμετάλλευσης στην οικονομία της αγοράς θα αγόραζε το εν λόγω στάδιο μόνο βάσει επιχειρηματικού σχεδίου από το οποίο θα προέκυπτε ότι υπάρχουν μεγάλες πιθανότητες εξασφάλισης επικερδούς εκμετάλλευσης ικανοποιητικού επιπέδου. Στο εν λόγω επιχειρηματικό σχέδιο θα έπρεπε επίσης να ορίζεται η τιμή στην οποία ένας ιδιώτης επενδυτής θα ήταν διατεθειμένος να αγοράσει το στάδιο. Ο δήμος δεν είχε καταρτίσει ανάλογο επιχειρηματικό σχέδιο, ούτε πριν από την αγορά ούτε όταν έλαβε την απόφαση να αγοράσει το στάδιο. Στην πραγματικότητα, τον Μάιο του 2010 το δημοτικό συμβούλιο πληροφορήθηκε από το δημοτικό εκτελεστικό όργανο ότι επρόκειτο να καταρτιστεί σχέδιο για τη μελλοντική εκμετάλλευση του σταδίου ως χώρου πολυλειτουργικών εγκαταστάσεων. Το σχέδιο αυτό παρουσιάστηκε πράγματι στο δημοτικό συμβούλιο, αλλά τον Δεκέμβριο του 2010. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, τον Μάιο του 2010, κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης για την αγορά του σταδίου, ο δήμος εκτιμούσε ότι το ετήσιο κόστος συντήρησης του σταδίου θα ανερχόταν στο ποσό των 380 000 ευρώ, ενώ το ετήσιο μίσθωμα που χρέωνε στον MVV ανερχόταν σε 75 000 ευρώ ⁽⁹⁾. Η διαφορά των 305 000 ευρώ επρόκειτο να χρηματοδοτηθεί από τα έσοδα εκμίσθωσης για τη διοργάνωση άλλων εκδηλώσεων ή θα έπρεπε να καλυφθεί από τον δήμο. Παρότι η τιμή αγοράς είχε οριστεί κατά τρόπο ώστε να συνυπολογίζονται οι δυνητικές ζημιές λόγω του χαμηλού μισθώματος του MVV, δεν είναι δυνατόν να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ένας ιδιώτης επενδυτής στην οικονομία της αγοράς θα προέβανε σε σύμβαση σύμβασης που ενείχε προσδιορισμένο υψηλό κίνδυνο ζημίας. Η έκθεση που παρουσιάστηκε στο δημοτικό συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2010 επιβεβαιώνει ότι «δεδομένης της υφιστάμενης κατάστασης, δεν είναι δυνατή η εμπορική εκμετάλλευση του σταδίου ή η εκμετάλλευσή του κατά τρόπο που να καλύπτονται οι δαπάνες του». Τον Ιούνιο του 2012, σε έκθεση του δημοτικού ελεγκτικού συνεδρίου ⁽¹⁰⁾ διαπιστώθηκε ότι η εκμετάλλευση του σταδίου εξακολουθούσε να είναι ζημιολόγος.
- (36) Επιπλέον, στην περίπτωση πώλησης λόγω της κατάστασης επείγουσας ανάγκης που είχε προκύψει σε σχέση με τον MVV, θα αναμενόταν ενδεχομένως από έναν ιδιώτη επενδυτή στην αγορά να χρησιμοποιήσει την παράμετρο του χρόνου ως μέσο μόχλευσης για την επίτευξη καλύτερης τιμής από την αξία που αποτιμήθηκε από χωρομέτρη. Αυτό δεν ίσχυε στην περίπτωση του δήμου, ο οποίος εξέλαβε απλώς την αξία του χωρομέτρη ως «ρεαλιστική».
- (37) Το συμπέρασμα αυτό δεν μεταβάλλεται από το ειδικό συμφέρον του δήμου όσον αφορά τα χωροταξικά σχέδια της περιοχής *De Geusselt*. Στο σχέδιο διάσωσης που καταρτίστηκε το 2010, οι Κάτω Χώρες δεν ανέφεραν ούτε σχέδιο για την εν λόγω αγορά ούτε βλέψεις, πριν από τον Ιούνιο του 2010, δυνητικής αγοράς από τον δήμο. Ωστόσο, η διενέργεια τέτοιου είδους εκτίμησης πριν από την αγορά είναι μια ενέργεια που θα αναμενόταν από έναν ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς.

⁽⁷⁾ ΕΕ C 209 της 10.7.1997, σ. 3.^(*) Εμπιστευτικές πληροφορίες.⁽⁸⁾ Πρακτικά του δημοτικού συμβουλίου της 25ης Μαΐου 2010, σημείο 10. Επίσης στο σημείο 5, παρά το γεγονός ότι ο δήμος προβάλλει ως αιτιολογία για την αγορά του σταδίου τη διασφάλιση της θέσης του στον τομέα των ακινήτων, γίνεται αναφορά και σε άλλα οικονομικά και κοινωνικά αποτελέσματα που επιθυμεί να επιτύχει.⁽⁹⁾ Στις 21 Ιουνίου 2010 συνάφθηκε νέα σύμβαση μίσθωσης με τον MVV.⁽¹⁰⁾ *Rekenkamer Maastricht: De relatie tussen de gemeente Maastricht en MVV*.

- (38) Για όλους αυτούς τους λόγους, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το 2010, όταν ο δήμος έλαβε την απόφαση υπέρ των μέτρων για την αγορά του σταδίου και των χώρων προπόνησης, δεν ενήργησε κατά τον τρόπο που θα ενεργούσε ένας φορέας εκμετάλλευσης στην οικονομία της αγοράς.

4.1.3. Επιπτώσεις της ενίσχυσης στον ποδοσφαιρικό σύλλογο MVV

- (39) Το πλεονέκτημα υπέρ του MVV συνίστατο, πρώτον, στην απαλλαγή του από τις δανειακές επιβαρύνσεις και, δεύτερον, στο γεγονός ότι μπορούσε να συνεχίσει να αγωνίζεται στην έδρα του, δηλαδή στο στάδιο De Geusselt. Το μηνιαίο μίσθωμα για τη μη αποκλειστική χρήση και των δύο εγκαταστάσεων μετά την αγορά τους από τον δήμο ανερχόταν στο 3 % του προϋπολογισμού του MVV, δηλαδή σε τουλάχιστον 75 000 ευρώ ⁽¹¹⁾. Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης αγοράς, το ποσό των 1,85 εκατ. ευρώ που κατέβαλε ο δήμος επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί από τον τρίτο πωλητή, δηλαδή το ίδρυμα Stichting Stadion De Geusselt ⁽¹²⁾, για την κάλυψη των οφειλών του MVV σε φόρους, μισθούς ποδοσφαιριστών και συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις· οι οφειλές αυτές δεν ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας των πιστωτών. Το εν λόγω ποσό, ύψους 1,85 εκατ. ευρώ, εγγράφεται πράγματι ως έκτακτα έσοδα στους λογαριασμούς του MVV για την αγωνιστική περίοδο 2009/2010, με την αιτιολογία «συνεισφορά δήμου Μάαστριχτ» (Bijdrage Gemeente Maastricht). Τα έσοδα από την πώληση που εισέπραξε το ίδρυμα Stichting Stadion De Geusselt επρόκειτο πράγματι να χρησιμοποιηθούν για την ελάφρυνση του χρέους και την αναδιάρθρωση του MVV (βλέπε επιστολή του ιδρύματος της 9ης Ιουνίου 2010 προς τον δήμο).
- (40) Οι Κάτω Χώρες αμφισβήτησαν τις επιπτώσεις τυχόν ενίσχυσης στην εσωτερική αγορά για ποδοσφαιρικούς συλλόγους που δεν αγωνίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και ειδικότερα για τον MVV. Ως προς το σημείο αυτό, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο MVV αποτελεί κάθε χρόνο δυνητικό συμμετέχοντα σε ευρωπαϊκά πρωταθλήματα ποδοσφαίρου. Ακόμη και ως ποδοσφαιρικός σύλλογος πρωταθλημάτων δεύτερης κατηγορίας, ο MVV είναι καταρχήν σε θέση να επηρεάσει τους αγώνες για το εθνικό κύπελλο ποδοσφαίρου και να κερδίσει το κύπελλο, διάκριση που θα του επέτρεπε να αγωνιστεί για το ευρωπαϊκό κύπελλο την επόμενη αγωνιστική περίοδο. Ακόμη και ένας ποδοσφαιρικός σύλλογος χαμηλότερης κατηγορίας μπορεί, εντός σύντομου χρονικού διαστήματος, να προαχθεί σε υψηλότερο επίπεδο ⁽¹³⁾. Η Επιτροπή επισημαίνει περαιτέρω ότι οι επαγγελματικοί ποδοσφαιρικοί σύλλογοι αναπτύσσουν οικονομική δραστηριότητα σε διάφορες αγορές πέραν της συμμετοχής τους σε ποδοσφαιρικές διοργανώσεις, όπως η αγορά για τις μεταγραφές επαγγελματιών παικτών, η διαφήμιση, η χορηγία, η εμπορική προώθηση προϊόντων ή η κάλυψη από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Η ενίσχυση που χορηγείται σε επαγγελματικό ποδοσφαιρικό σύλλογο ενδυναμώνει τη θέση του σε αυτές τις αγορές, στις περισσότερες από τις οποίες δραστηριοποιούνται πολλά κράτη μέλη. Κατά συνέπεια, σε περίπτωση χρήσης κρατικών πόρων για τη χορήγηση επιλεκτικού πλεονεκτήματος υπέρ επαγγελματικού ποδοσφαιρικού συλλόγου, η ενίσχυση αυτή είναι πιθανό να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης ⁽¹⁴⁾. Όσον αφορά ειδικότερα τον MVV, κατά τη διάρκεια του 2010, διάφοροι παίκτες του MVV είχαν την ιθαγένεια άλλων κρατών μελών, και ιδίως τη βελγική ιθαγένεια.
- (41) Βάσει των προαναφερομένων, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η παραίτηση από το δάνειο και η αγορά των χώρων προπόνησης και του σταδίου (συνολικού ποσού 3,55 εκατ. ευρώ), συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Η συμβατότητά τους με την εσωτερική αγορά θα εκτιμηθεί στη συνέχεια.

4.2. Εκτίμηση βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης

- (42) Η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει αν τα μέτρα ενίσχυσης υπέρ του MVV μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμα με την εσωτερική αγορά. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ, εναπόκειται στο κράτος μέλος να επικαλεστεί πιθανούς λόγους συμβιβασμού και να αποδείξει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του εν λόγω συμβιβασμού ⁽¹⁵⁾.
- (43) Καμία από τις παρεκκλίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 107 παράγραφος 2 της Συνθήκης δεν εφαρμόζεται στο υπό εξέταση μέτρο ενίσχυσης. Ούτε οι Κάτω Χώρες υποστηρίζουν ότι αυτό ισχύει στην προκειμένη περίπτωση.
- (44) Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης, η Επιτροπή σημειώνει ότι καμία ολλανδική περιοχή δεν εμπίπτει στην παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης. Επίσης, τα υπό εξέταση μέτρα ενίσχυσης δεν προωθούν σημαντικό σχέδιο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, ούτε εξυπηρετούν τον σκοπό της άρσης σοβαρής διαταραχής της οικονομίας του ολλανδικού κράτους, όπως ορίζει το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης.

⁽¹¹⁾ Το νέο μίσθωμα υπόκειται σε αναπροσαρμογή ανάλογα με τον κύκλο εργασιών του MVV, με ελάχιστη καταβολή ύψους 75 000 EUR· σε περίπτωση ανάκαμψης του MVV, το μίσθωμα θα αυξηθεί. Τα έσοδα από την εκμίσθωση του σταδίου για άλλες χρήσεις θα τα εισέπραττε επίσης ο δήμος.

⁽¹²⁾ Πρόκειται για ένα ίδρυμα το οποίο, σύμφωνα με τις Κάτω Χώρες, είναι ανεξάρτητο τόσο από τον MVV όσο και από τον δήμο του Μάαστριχτ.

⁽¹³⁾ Στην πραγματικότητα, αυτό καταδείχθηκε από άλλον ολλανδικό επαγγελματικό σύλλογο ποδοσφαίρου, τον PEC Zwolle, ο οποίος αγωνιζόταν επίσης στη δεύτερη κατηγορία κατά την αγωνιστική περίοδο 2010/2011. Ο PEC προάχθηκε στην πρώτη κατηγορία του πρωταθλήματος κατά την αγωνιστική περίοδο 2012/2013 και την περίοδο 2013/2014 κέρδισε το εθνικό κύπελλο ποδοσφαίρου, διάκριση που του έδωσε το δικαίωμα να αγωνιστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο κατά την αγωνιστική περίοδο 2014/2015.

⁽¹⁴⁾ Αποφάσεις της Επιτροπής που αφορούν τη Γερμανία, της 20ής Μαρτίου 2013, σχετικά με το Multifunktionsarena der Stadt Erfurt [υπόθεση SA.35135 (2012/N)], αιτιολογική σκέψη 12, και το Multifunktionsarena der Stadt Jena (υπόθεση SA.35440 (2012/N)), συνοπτικές ανακοινώσεις στην ΕΕ C 140 της 18.5.2013, σ. 1, καθώς και της 2ας Οκτωβρίου 2013 σχετικά με το Fußballstadion Chemnitz (υπόθεση SA.36105 (2013/N)), συνοπτική ανακοίνωση στην ΕΕ C 50 της 21.2.2014, σ. 1.

⁽¹⁵⁾ Υπόθεση C-364/90, Ιταλία κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:1993:157, σκέψη 20.

- (45) Όσον αφορά την παρέκκλιση του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, δηλαδή τις ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκετο προς το κοινό συμφέρον, οι Κάτω Χώρες προβάλλουν τον ισχυρισμό ότι η εν λόγω παρέκκλιση θα μπορούσε να έχει εφαρμογή σε περίπτωση που η Επιτροπή κρίνει ότι τα υπό εξέταση μέτρα συνιστούν κρατική ενίσχυση. Ως προς το σημείο αυτό, οι Κάτω Χώρες ισχυρίζονται επίσης ότι στην ανάλυση της Επιτροπής θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της Συνθήκης σχετικά με τις ενισχύσεις για την προώθηση του πολιτισμού ή της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, σε συνδυασμό με το άρθρο 165 της Συνθήκης.
- (46) Κατά την εξέταση της έννοιας της «ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων» στον τομέα του αθλητισμού, η Επιτροπή συνεκτιμά δεόντως τις διατάξεις του άρθρου 165 παράγραφος 1 και του άρθρου 165 παράγραφος 2 τελευταία περίπτωση της Συνθήκης, στις οποίες προβλέπεται ότι η Ένωση συμβάλλει στην προώθηση των ευρωπαϊκών επιδιώξεων στον χώρο του αθλητισμού, λαμβάνοντας υπόψη παράλληλα τις ιδιαιτερότητές του, τις δομές του που βασίζονται στον εθελοντισμό καθώς και τον κοινωνικό και εκπαιδευτικό του ρόλο. Ωστόσο, στη Συνθήκη γίνεται διάκριση μεταξύ των εννοιών του αθλητισμού και του πολιτισμού· ως εκ τούτου, το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της Συνθήκης δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για την εκτίμηση του συμβιβασμού της ενίσχυσης υπέρ του MVV.
- (47) Για την εκτίμηση των μέτρων ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, η Επιτροπή έχει εκδώσει σειρά κανονισμών, πλαισίων, κατευθυντήριων γραμμών και ανακοινώσεων σχετικά με τις μορφές ενισχύσεων και τους οριζόντιους ή τομεακούς σκοπούς για τους οποίους χορηγούνται ενισχύσεις. Δεδομένου ότι ο MVV αντιμετώπιζε οικονομικές δυσκολίες κατά τον χρόνο λήψης των μέτρων και ότι η ενίσχυση χορηγήθηκε από τον δήμο για την αντιμετώπιση των εν λόγω δυσκολιών, η Επιτροπή εκτιμά ότι είναι σκόπιμο να διερευνηθεί αν έχουν ενδεχομένως εφαρμογή τα κριτήρια που καθορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές ⁽¹⁶⁾. Στο σημείο αυτό η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι κατευθυντήριες γραμμές δεν αποκλείουν τον τομέα του επαγγελματικού ποδοσφαίρου. Επομένως, η εν λόγω οικονομική δραστηριότητα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών.
- (48) Τον Ιούλιο του 2014 η Επιτροπή εξέδωσε νέες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων ⁽¹⁷⁾. Ωστόσο, οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές δεν εφαρμόζονται στην παρούσα μη κοινοποιηθείσα ενίσχυση, η οποία χορηγήθηκε το 2010. Σύμφωνα με το σημείο 137 των νέων κατευθυντήριων γραμμών, αυτό θα ίσχυε μόνο σε περίπτωση ενίσχυσης διάσωσης ή αναδιάρθρωσης η οποία χορηγήθηκε χωρίς προηγούμενη άδεια, εάν μέρος ή το σύνολο της ενίσχυσης χορηγήθηκε μετά τη δημοσίευση των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Σύμφωνα με το σημείο 138 των νέων κατευθυντήριων γραμμών, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η Επιτροπή θα διενεργεί την εξέταση με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές που εφαρμόζονταν κατά τη χρονική στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης. Κατά συνέπεια, στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή θα εκπονήσει την ανάλυσή της με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές του 2004 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 14 ανωτέρω).
- (49) Σύμφωνα με το σημείο 11 των κατευθυντήριων γραμμών, μια εταιρεία θεωρείται προβληματική όταν υπάρχουν οι συνήθεις ενδείξεις μιας προβληματικής επιχείρησης, όπως αύξηση των ζημιών, μείωση του κύκλου εργασιών, διόγκωση των αποθεμάτων, πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, φθίνουσα ταμειακή ροή, αυξανόμενη δανειοληψία, αύξηση των οικονομικών επιβαρύνσεων, καθώς και εξασθένιση ή εξαφάνιση της αξίας του καθαρού ενεργητικού. Στις σοβαρότερες περιπτώσεις, η επιχείρηση μπορεί να έχει ήδη κηρυχθεί σε πτώχευση ή να αποτελεί αντικείμενο συλλογικής πτωχευτικής διαδικασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει. Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 13 ανωτέρω, ο MVV παρουσίαζε αρνητική καθαρή θέση από την αγωνιστική περίοδο 2007/2008 και κατά το πρώτο τρίμηνο του 2010 εμφάνιζε ίδια κεφάλαια μείον 5,1 εκατ. ευρώ, ενώ οι οφειλές του ανέρχονταν συνολικά σε 6,4 εκατ. ευρώ. Όπως επισημαίνουν οι Κάτω Χώρες, την άνοιξη του 2010 ο MVV είχε ουσιαστικά πτωχέψει. Κατά συνέπεια, ήταν σαφές ότι ο MVV αποτελούσε προβληματική επιχείρηση κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών. Το γεγονός αυτό δεν αμφισβητείται από τις Κάτω Χώρες. Για τον λόγο αυτό, το συμβιβασμό της κρατικής ενίσχυσης υπέρ του MVV πρέπει να αξιολογηθεί με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές.
- (50) Στο τμήμα 3.2 των κατευθυντήριων γραμμών ορίζεται ότι η χορήγηση της ενίσχυσης πρέπει να εξαρτάται από την εφαρμογή σχεδίου αναδιάρθρωσης. Ωστόσο, σύμφωνα με το σημείο 59 των κατευθυντήριων γραμμών, για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (όπως συμβαίνει στην περίπτωση του MVV) το σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν χρειάζεται να εγκριθεί από την Επιτροπή· ωστόσο, το σχέδιο πρέπει να πληροί τις οριζόμενες στα σημεία 35, 36 και 37 των κατευθυντήριων γραμμών απαιτήσεις και να έχει εγκριθεί από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και κοινοποιηθεί στην Επιτροπή. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι Κάτω Χώρες κοινοποίησαν σχέδιο αναδιάρθρωσης, το οποίο περιλαμβάνει τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στα σημεία 34 έως 37 των κατευθυντήριων γραμμών. Το συνολικό κόστος αναδιάρθρωσης ανέρχεται σε σχεδόν 6 εκατ. ευρώ. Εν προκειμένω, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η απόφαση του δήμου για τη χορήγηση ενίσχυσης υπέρ του MVV υπέκειτο σε διάφορες προϋποθέσεις. Οι εν λόγω προϋποθέσεις ορίζονταν στο επιχειρηματικό σχέδιο του 2010 που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 10.
- (51) Ως προς το σημείο αυτό, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η απόφαση του δήμου να παραιτηθεί από τη δανειακή απαίτηση και να καταβάλει το τίμημα για την αγορά του *De Geusselt* ελήφθη έπειτα από ανάλυση της φύσης και των αιτιών των

⁽¹⁶⁾ Βλέπε υποσημείωση 4.

⁽¹⁷⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (EE C 249 της 31.7.2014, σ. 1).

δυσχερειών που αντιμετώπιζε ο MVV. Η συναλλαγή βασίστηκε σε διάφορες προϋποθέσεις με σκοπό την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ποδοσφαιρικού συλλόγου εντός εύλογου χρονοδιαγράμματος τριών ετών και την εκπλήρωση των απαιτήσεων της KNVB για τη συνέχιση της χορήγησης άδειας στον MVV ώστε να μπορεί να συμμετέχει σε διοργανώσεις επαγγελματικού ποδοσφαίρου. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης προέβλεπε νέα διοίκηση, περικοπές στο προσωπικό και στην ομάδα των παικτών. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν βασίζεται σε εξωτερικούς παράγοντες τους οποίους ο MVV δύναται μεν να επιδιώκει αλλά δεν μπορεί να ελέγχει πλήρως, όπως η αναζήτηση νέων χορηγών και η αύξηση του αριθμού των θεατών. Προβλέπεται η διαρκής βελτίωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης του ποδοσφαιρικού συλλόγου, καθώς και η συνέχιση της λειτουργίας του ως επαγγελματικού ποδοσφαιρικού συλλόγου. Η ανάπτυξη που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη κατωτέρω καταδεικνύει ότι το σχέδιο ήταν πράγματι ρεαλιστικό.

- (52) Τα μέτρα που ελήφθησαν ήταν αναγκαία για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας του MVV. Πράγματι, η οικονομική ευρωστία του ποδοσφαιρικού συλλόγου αποκαταστάθηκε. Χάρη στην εφαρμογή των εν λόγω μέτρων, καθ' όλη τη διάρκεια της αγωνιστικής περιόδου 2009/2010, ο MVV κατέγραψε κέρδη ύψους 3,9 εκατ. ευρώ και, για πρώτη φορά έπειτα από σειρά ετών, παρουσίασε θετική καθαρή θέση ύψους 0,051 εκατ. ευρώ. Στο τέλος της επόμενης αγωνιστικής περιόδου 2010/2011, ο MVV κατέγραψε κέρδη ύψους 0,021 εκατ. ευρώ και τα ίδια κεφάλαια του ποδοσφαιρικού συλλόγου ανήλθαν σε 0,072 εκατ. ευρώ. Ο MVV παρουσίασε νεκρό σημείο του κύκλου εργασιών του κατά την περίοδο 2011/2012. Στην αρχή της αγωνιστικής περιόδου 2011/2012, η KNVB αναβάθμισε την οικονομική κατάσταση του MVV από την κατηγορία 1 (ανεπαρκής) στην κατηγορία 3 (καλή).

4.2.1. Αντισταθμιστικά μέτρα

- (53) Βάσει των σημείων 38 έως 42 των κατευθυντήριων γραμμών, ο δικαιούχος οφείλει να λαμβάνει αντισταθμιστικά μέτρα με σκοπό την ελαχιστοποίηση των στρεβλωτικών επιπτώσεων της ενίσχυσης και των αποτελεσμάτων της ενίσχυσης που αλλοιώνουν τις συναλλαγές. Ωστόσο, σύμφωνα με το σημείο 41 των κατευθυντήριων γραμμών, αυτή η προϋπόθεση δεν εφαρμόζεται σε μικρές επιχειρήσεις, όπως ο MVV.

4.2.2. Ενίσχυση περιοριζόμενη στο ελάχιστο

- (54) Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης χρηματοδοτείται σε μεγάλο βαθμό από εξωτερικούς φορείς του ιδιωτικού τομέα, επιπλέον της εσωτερικής εξοικονόμησης δαπανών που επιτυγχάνεται, σύμφωνα με τα σημεία 43 και 44 των κατευθυντήριων γραμμών. Αρκετοί φορείς του ιδιωτικού τομέα συμφώνησαν επίσης να παρατηθούν από την είσπραξη των οφειλών τους. Η συνολική συνεισφορά των πιστωτών και του δήμου στην αναχρηματοδότηση του MVV ανήλθε σε περίπου 5,8 εκατ. ευρώ (συνδυασμός διαγραφής χρεών και αγοράς του σταδίου και σύμβασης μακροχρόνιας μίσθωσης). Η συνεισφορά των ιδιωτικών φορέων μέσω της διαγραφής χρεών, πέραν του Δημοσίου, ανήλθε σε 2,25 εκατ. ευρώ και ήταν, επομένως, υψηλότερη από το 25 % που απαιτείται για τις μικρές επιχειρήσεις.
- (55) Το ποσό της ενίσχυσης ήταν αναγκαίο. Σύμφωνα με το σχέδιο αναδιάρθρωσης, προβλέπονταν λιγότερες ζημιές κατά τις αγωνιστικές περιόδους 2011/2012 και 2012/2013 και ελαφρώς θετικά αποτελέσματα αργότερα. Η εξέλιξη αυτή δεν θα επέτρεπε στον MVV να αποκτήσει νέους παίκτες ή να τους προσελκύσει με υψηλότερες αποδοχές.
- (56) Το σχέδιο καταρτίστηκε με σκοπό να παράσχει τη δυνατότητα στον αποδυναμωμένο MVV να κάνει μια νέα αρχή, χωρίς τις δανειακές επιβαρύνσεις του, αλλά με νέα δομή. Τα μέτρα αναμενόταν να έχουν ως αποτέλεσμα ο MVV να οδηγηθεί σε υγιή χρηματοοικονομική θέση, εκπληρώνοντας παράλληλα τις απαιτήσεις της KNVB. Στο σημείο αυτό, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι κάθε ολλανδικός επαγγελματικός ποδοσφαιρικός σύλλογος λαμβάνει από την KNVB άδεια, βάσει της οποίας πρέπει να τηρεί διάφορες υποχρεώσεις. Μία από τις υποχρεώσεις αυτές αφορά την οικονομική υγεία του ποδοσφαιρικού συλλόγου. Στη διάρκεια κάθε αγωνιστικής περιόδου, οι ποδοσφαιρικοί σύλλογοι υποχρεούνται να υποβάλλουν, έως την 1η Νοεμβρίου, την 1η Μαρτίου και την 15η Ιουνίου, χρηματοοικονομικές εκθέσεις, στις οποίες απεικονίζεται, μεταξύ άλλων, η τρέχουσα χρηματοοικονομική τους κατάσταση, καθώς και ο προϋπολογισμός για την επόμενη αγωνιστική περίοδο. Βάσει των εκθέσεων αυτών, οι ποδοσφαιρικοί σύλλογοι κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες (1: ανεπαρκής, 2: επαρκής, 3: καλή). Στους συλλόγους της κατηγορίας 1 μπορεί να επιβληθεί η υποχρέωση να παρουσιάσουν σχέδιο βελτίωσης προκειμένου να προαχθούν στις κατηγορίες 2 ή 3. Εάν ο σύλλογος δεν τηρήσει το σχέδιο, η KNVB μπορεί να επιβάλει κυρώσεις, όπως, μεταξύ άλλων, επίσημη προειδοποίηση, αφαίρεση βαθμών και –ως ύστατη ποινή– ανάκληση της άδειας. Εάν ένας επαγγελματικός ποδοσφαιρικός σύλλογος στις Κάτω Χώρες κηρύξει πτώχευση, χάνει την άδειά του. Σε περίπτωση που ιδρυθεί διάδοχος σύλλογος, αυτός δεν γίνεται απευθείας δεκτός στις κατηγορίες επαγγελματικού ποδοσφαίρου, αλλά θα πρέπει να ξεκινήσει από τη δεύτερη υψηλότερη ερασιτεχνική κατηγορία.
- (57) Το σχέδιο αναδιάρθρωσης συνεπαγόταν νέα διοίκηση, νέα δομή, νέα ονομασία, καθώς και περικοπές στους μισθούς και στο προσωπικό, συμπεριλαμβανομένης της ομάδας των παικτών. Πραγματοποιήθηκαν αρκετές μεταγραφές παικτών, ισχύουσες συμβάσεις καταγγέλθηκαν ή επεκτάθηκαν με χαμηλότερες αποδοχές, συνάφθηκαν νέες συμβάσεις είτε χωρίς αποζημίωση μεταγραφής είτε με δανεισμό παικτών από άλλους ποδοσφαιρικούς συλλόγους, ενώ συνάφθηκαν και ορισμένες συμβάσεις με ερασιτέχνες ποδοσφαιριστές. Οι ενέργειες αυτές είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους προσωπικού και παικτών κατά 40 %. Όπως περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις 26 και εξής, εκτός από τον δήμο, παρατηρήθηκαν και άλλοι πιστωτές από τις απαιτήσεις τους έναντι του MVV, οι οποίες ανέρχονταν συνολικά σε 2,25 εκατ. ευρώ. Ως εκ τούτου, ο MVV είχε απαλλαχθεί σχεδόν πλήρως από το χρέος του.
- (58) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι με το σχέδιο αναδιάρθρωσης αντιμετωπίζονται τα αίτια των οικονομικών δυσχερειών του MVV, ιδίως όσον αφορά το κόστος των παικτών υπό τη μορφή αποδοχών και αποζημιώσεων μεταγραφής. Δεν είναι

δυνατόν να αναμένεται από έναν επαγγελματικό ποδοσφαιρικό σύλλογο να διαφοροποιήσει τις δραστηριότητές του σε άλλες αγορές κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών· μπορεί, ωστόσο, να αναμένεται να προβεί σε εξοικονόμηση δαπανών στο πλαίσιο της κύριας δραστηριότητάς του, και αυτό ακριβώς έπραξε ο MVV. Οι Κάτω Χώρες διαβίβασαν επίσης κατάλογο των μέτρων που έλαβε ο MVV για την περικοπή και άλλων δαπανών στο πλαίσιο της εκμετάλλευσης του ποδοσφαιρικού συλλόγου. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν βασίζεται σε εξωτερικούς παράγοντες τους οποίους ο MVV δύναται μεν να επιδιώκει αλλά δεν μπορεί να ελέγχει πλήρως, όπως η αναζήτηση νέων χορηγών και η αύξηση του αριθμού των θεατών. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή εκτιμά ότι η εφαρμογή του σχεδίου παρέχει στον MVV τη δυνατότητα να συνεχίσει να λειτουργεί σε υγιή βάση στον χώρο του ολλανδικού επαγγελματικού ποδοσφαίρου, γεγονός που αναγνωρίστηκε επίσης από την KNVB, η οποία κατέταξε τον ποδοσφαιρικό σύλλογο στην κατηγορία 3. Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης χρηματοδοτείται σε μεγάλο βαθμό από εξωτερικούς φορείς του ιδιωτικού τομέα, επιπλέον της εσωτερικής εξοικονόμησης δαπανών που επιτυγχάνεται. Το στοιχείο αυτό πληροί την απαίτηση του σημείου 44 των κατευθυντήριων γραμμών, σύμφωνα με την οποία, στην περίπτωση μικρών επιχειρήσεων όπως ο MVV, η ίδια συμμετοχή του δικαιούχου πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο 25 % του κόστους αναδιάρθρωσης, περιλαμβανομένης εξωτερικής χρηματοδότησης που αποτελεί ένδειξη εμπιστοσύνης στη βιωσιμότητα του δικαιούχου.

- (59) Επιπλέον, οι Κάτω Χώρες διαβίβασαν πληροφορίες σχετικά με τις πρόσθετες δραστηριότητες του αναδιарθρωμένου MVV προς όφελος της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων διαφόρων σχολών στο Μάαστριχτ και στην ευρωπεριφέρεια. Μπορεί να θεωρηθεί ότι οι δραστηριότητες αυτές συμβάλλουν στον κοινωνικό και εκπαιδευτικό ρόλο του αθλητισμού, όπως αναφέρεται στο άρθρο 165 της Συνθήκης.

Παρακολούθηση και ετήσια έκθεση και αρχή της εφάπαξ ενίσχυσης

- (60) Σύμφωνα με το σημείο 49 των κατευθυντήριων γραμμών, το κράτος μέλος οφείλει να κοινοποιεί τακτικές και λεπτομερείς εκθέσεις σχετικά με την ορθή εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Στο σημείο 51 καθορίζονται λιγότερο αυστηροί όροι για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, σύμφωνα με τους οποίους η ανά έτος διαβίβαση αντιγράφου του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως της αποδέκτριας εταιρείας είναι κατά κανόνα επαρκής. Οι Κάτω Χώρες δεσμεύτηκαν να υποβάλλουν τις εν λόγω εκθέσεις. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές, οι Κάτω Χώρες δεσμεύτηκαν να υποβάλλουν τελική έκθεση σχετικά με την ολοκλήρωση του σχεδίου αναδιάρθρωσης.
- (61) Τα σημεία 72-77 των κατευθυντήριων γραμμών αναφέρονται στην αρχή της «εφάπαξ ενίσχυσης», σύμφωνα με την οποία ενισχύσεις αναδιάρθρωσης πρέπει να χορηγούνται μία μόνο φορά ανά δεκαετία. Οι Κάτω Χώρες διευκρίνισαν ότι ο MVV δεν είχε λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης κατά τη δεκαετία πριν από τη χορήγηση της παρούσας ενίσχυσης. Οι Κάτω Χώρες δεσμεύτηκαν επίσης να μην προβούν σε χορήγηση νέας ενίσχυσης διάσωσης ή αναδιάρθρωσης υπέρ του MVV για χρονικό διάστημα δέκα ετών.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (62) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι Κάτω Χώρες δεν τήρησαν τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, διότι δεν κοινοποίησαν εκ των προτέρων κρατική ενίσχυση ύψους 3,55 εκατ. ευρώ, η οποία χορηγήθηκε στον ποδοσφαιρικό σύλλογο MVV το 2010, όταν ο MVV αντιμετώπιζε οικονομικές δυσχέρειες. Ωστόσο, η εν λόγω ενίσχυση μπορεί να θεωρηθεί συμβιβασίμη με την εσωτερική αγορά ως ενίσχυση αναδιάρθρωσης κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών, διότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές για τη χορήγηση της συγκεκριμένης ενίσχυσης.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κρατική ενίσχυση που έθεσαν σε εφαρμογή οι Κάτω Χώρες υπέρ του ποδοσφαιρικού συλλόγου MVV στο Μάαστριχτ, ύψους 3,55 εκατ. ευρώ, είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών.

Βρυξέλλες, 4 Ιουλίου 2016.

Για την Επιτροπή
Margrethe VESTAGER
Μέλος της Επιτροπής

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/1848 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 4ης Ιουλίου 2016

σχετικά με το μέτρο SA.40018 (2015/C) (πρώην 2015/NN), το οποίο έθεσε σε εφαρμογή η Ουγγαρία
περί της τροποποίησης του 2014 του συγγρικού τέλους επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 4056]

(Το κείμενο στην ουγγρική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις ⁽¹⁾, και λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Η Επιτροπή ενημερώθηκε από άρθρα του Τύπου που δημοσιεύτηκαν τον Δεκέμβριο του 2014 σχετικά με την τροποποίηση του 2014 του συγγρικού νόμου του 2008 για την τροφική αλυσίδα που διέπει το τέλος επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα. Με επιστολή της 17ης Μαρτίου 2015 η Επιτροπή απέστειλε αίτημα παροχής πληροφοριών στις ουγγρικές αρχές, οι οποίες απάντησαν με την επιστολή της 16ης Απριλίου 2015.
- (2) Με επιστολή της 15ης Ιουλίου 2015 η Επιτροπή ενημέρωσε την Ουγγαρία για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Συνθήκη») σχετικά με το εν λόγω μέτρο (εφεξής η «απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας»). Στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας η Επιτροπή ζήτησε επίσης την άμεση αναστολή του μέτρου σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 ⁽²⁾.
- (3) Η απόφαση κίνησης της διαδικασίας δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽³⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το μέτρο ενίσχυσης.
- (4) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από ένα ενδιαφερόμενο μέρος. Με επιστολή της 13ης Οκτωβρίου 2015, η Επιτροπή διαβίβασε τις παρατηρήσεις στην Ουγγαρία, δίνοντάς της την ευκαιρία να απαντήσει. Η Ουγγαρία δεν απάντησε στις εν λόγω παρατηρήσεις.

2. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

2.1. Νόμος του 2008 για την τροφική αλυσίδα για τη θέσπιση τέλους επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα

- (5) Οι διατάξεις που είναι εφαρμοστέες στο τέλος επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα καθορίζονται στον νόμο XLVI του 2008 σχετικά με την τροφική αλυσίδα και την επίσημη εποπτεία της (εφεξής «νόμος για την τροφική αλυσίδα») και το διάταγμα αριθ. 40 της 27ης Απριλίου 2012 του υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης σχετικά με τους κανόνες για την πραγματοποίηση δήλωσης σε σχέση με το τέλος επιθεώρησης της τροφικής αλυσίδας και την

⁽¹⁾ EE C 277 της 21.8.2015, σ. 12.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EE L 83 της 27.3.1999, σ. 1).

⁽³⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

καταβολή του. Σύμφωνα με τον νόμο για την τροφική αλυσίδα, οι επιχειρήσεις που θεωρούνται φορείς της αλυσίδας τροφίμων πρέπει να καταβάλλουν το τέλος για τον κύκλο εργασιών τους που προέρχεται από ορισμένες δραστηριότητες. Ο νόμος περιλαμβάνει κατάλογο των δραστηριοτήτων ⁽⁴⁾ για τις οποίες οι εταιρείες είναι υποχρεωμένες να καταβάλλουν το τέλος επιθεώρησης.

- (6) Όλες οι επιχειρήσεις (εταιρείες και λοιπά νομικά πρόσωπα, καθώς και φυσικά πρόσωπα που ασκούν τη δραστηριότητά τους με τη μορφή ατομικής επιχείρησης ή κύριου παραγωγού) που λειτουργούν στην Ουγγαρία και είχαν κύκλο εργασιών από τον κατάλογο δραστηριοτήτων κατά το έτος που προηγήθηκε της δήλωσης υπόκεινται στην καταβολή του τέλους επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα. Σκοπός του τέλους επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα είναι η κάλυψη από την εθνική υπηρεσία ασφάλειας της τροφικής αλυσίδας (κρατική υπηρεσία) του κόστους εκτέλεσης των καθηκόντων που σχετίζονται με ορισμένες κανονιστικές και εποπτικές δραστηριότητες της τροφικής αλυσίδας. Το εποπτικό τέλος υπολογίζεται σε ετήσια βάση και το πρόσωπο που υπόκειται σε αυτό υποχρεούται να προβεί σε δήλωση και να το καταβάλλει ανεξάρτητα από το αν έχουν πραγματοποιηθεί συγκεκριμένοι επίσημοι έλεγχοι.
- (7) Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014, ο κανόνας που θεσπίστηκε με τον νόμο για την τροφική αλυσίδα προέβλεπε ότι όλοι οι φορείς της αλυσίδας τροφίμων καταβάλλουν το τέλος ανεξάρτητα από τον σχετικό κύκλο εργασιών με ενιαίο συντελεστή 0,1 %.
- (8) Το εισπραχθέν τέλος επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα χρησιμοποιείται μόνο για τα καθήκοντα που καθορίζονται στη στρατηγική ασφάλειας της τροφικής αλυσίδας και τις δραστηριότητες της αρχής για την τροφική αλυσίδα.

2.2. Τροποποίηση του 2014 του νόμου για την τροφική αλυσίδα

- (9) Σύμφωνα με την τροποποίηση του 2014 του άρθρου 47/B του νόμου για την τροφική αλυσίδα με τον νόμο LXXIV του 2014 ⁽⁵⁾ που τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2015 («τροποποίηση του 2014»), θεσπίστηκαν ειδικοί κανόνες για τον υπολογισμό του τέλους επιθεώρησης που εφαρμόζεται στον κύκλο εργασιών των καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης ⁽⁶⁾ στην ουγγρική αγορά.
- (10) Η τροποποίηση του 2014 του νόμου για την τροφική αλυσίδα θεσπίζει ένα προοδευτικό σύστημα τελών για τους φορείς καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης ⁽⁷⁾, με συντελεστές που κυμαίνονται από 0 % έως 6 %. Πιο συγκεκριμένα, οι ακόλουθοι συντελεστές εφαρμόζονται στον κύκλο εργασιών που υπόκειται στο τέλος επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα:
 - 0 % επί του τμήματος του κύκλου εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 500 εκατ. HUF (περίπου 1,6 εκατ. ευρώ)·
 - 0,1 % επί του τμήματος του κύκλου εργασιών που υπερβαίνει τα 500 εκατ. HUF αλλά δεν υπερβαίνει τα 50 δισεκατ. HUF (περίπου 160,6 εκατ. ευρώ)·
 - 1 % επί του τμήματος του κύκλου εργασιών που υπερβαίνει τα 50 δισεκατ. HUF αλλά δεν υπερβαίνει τα 100 δισεκατ. HUF (περίπου 321,2 εκατ. ευρώ)·

⁽⁴⁾ Σύμφωνα με τις ουγγρικές αρχές στην απαντητική επιστολή τους της 16ης Απριλίου 2015 προς την Επιτροπή: «Τα ακόλουθα θεωρούνται δραστηριότητες που υπόκεινται στο τέλος επιθεώρησης:

- διανομή ζώων που εκτρέφονται για την παραγωγή τροφίμων, την αναπαραγωγή ή για πειραματικούς σκοπούς·
- διανομή φυτών, σπόρων για σπορά, φυτικών προϊόντων και φυτών προς φύτευση ή μητρικού υλικού που καλλιεργείται για σκοπούς παραγωγής τροφίμων ή ζωοτροφών·
- παραγωγή ή διανομή τροφίμων, συμπεριλαμβανομένης της τροφοδοσίας εστιατορίων και της δημόσιας τροφοδοσίας·
- παραγωγή ή διανομή ζωοτροφών·
- παραγωγή ή διανομή κτηνιατρικών παρασκευασμάτων και κτηνιατρικών προϊόντων·
- παραγωγή ή διανομή παρασιτοκτόνων, μέσων αύξησης της απόδοσης ή λιπασμάτων ΕΚ·
- εξεργασία, χρήση, περαιτέρω επεξεργασία και μεταφορά υποπροϊόντων ζωικής προέλευσης ή τοποθέτηση στην αγορά προϊόντων που έχουν παρασκευαστεί από αυτά·
- λειτουργία εταιρείας που δραστηριοποιείται στη μεταφορά ζώων, εγκατάστασης πλυσίματος και απολύμανσης οχημάτων μεταφοράς ζώων, σταθμού καραντίνας που επιλέχθηκε για την παραλαβή ζώων αλλοδαπής προέλευσης, εγκατάστασης φόρτωσης ζώων, σταθμού παραλαβής, χώρου πώλησεων, σταθμού σίτισης και ποτίσματος, σταθμού ανάπαυσης ή αγοράς ζώων·
- παραγωγή ή αποθήκευση υλικού πολλαπλασιασμού·
- λειτουργία φυτοϋγειονομικού ή κτηνιατρικού εργαστηρίου ή εργαστηρίου ανάλυσης τροφίμων ή ζωοτροφών·
- διανομή συσκευών που χρησιμοποιούνται για τη σήμανση ζώων».

⁽⁵⁾ Νόμος LXXIV του 2014 με τον οποίο τροποποιούνται συγκεκριμένοι νόμοι περί φορολογίας, άλλοι νόμοι σχετικοί με αυτούς και ο νόμος CXXII του 2010 σχετικά με την εθνική φορολογική και τελωνειακή αρχή.

⁽⁶⁾ Τα είδη ευρείας κατανάλωσης ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 18α του νόμου περί εμπορίου ως εξής: «είδη ευρείας κατανάλωσης: εξαιρουμένων των προϊόντων που πωλούνται στον κλάδο της τροφοδοσίας, τα τρόφιμα, καλλυντικά, προϊόντα φαρμακείου, οικιακά καθαριστικά και χημικά, προϊόντα χαρτιού υγιεινής που εξυπηρετούν τις καθημερινές ανάγκες και απαιτήσεις του πληθυσμού και τα οποία καταναλώνουν, εξαντλούν ή αντικαθιστούν συνήθως εντός ενός έτους οι καταναλωτές». Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 18β του νόμου περί εμπορίου, «καταστήματα πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης» είναι τα «καταστήματα αυτά για τα οποία τα είδη ευρείας κατανάλωσης αποτελούν τον κύριο όγκο του κύκλου εργασιών».

⁽⁷⁾ Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, κάθε αναφορά σε φορείς καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης περιλαμβάνει όλες τις επιχειρήσεις που υπόκεινται στο τέλος επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα σε ό,τι αφορά κύκλους εργασιών που προέρχονται από καταστήματα πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης.

- 2 % επί του τμήματος του κύκλου εργασιών που υπερβαίνει τα 100 δισεκατ. HUF αλλά δεν υπερβαίνει τα 150 δισεκατ. HUF (περίπου 481,8 εκατ. ευρώ)·
 - 3 % επί του τμήματος του κύκλου εργασιών που υπερβαίνει τα 150 δισεκατ. HUF αλλά δεν υπερβαίνει τα 200 δισεκατ. HUF (περίπου 642,4 εκατ. ευρώ)·
 - 4 % επί του τμήματος του κύκλου εργασιών που υπερβαίνει τα 200 δισεκατ. HUF αλλά δεν υπερβαίνει τα 250 δισεκατ. HUF (περίπου 803 εκατ. ευρώ)·
 - 5 % επί του τμήματος του κύκλου εργασιών που υπερβαίνει τα 250 δισεκατ. HUF αλλά δεν υπερβαίνει τα 300 δισεκατ. HUF (περίπου 963,5 εκατ. ευρώ)·
 - 6 % επί του τμήματος του κύκλου εργασιών που υπερβαίνει τα 300 δισεκατ. HUF.
- (11) Σύμφωνα με την τροποποίηση του 2014 του νόμου για την τροφική αλυσίδα, όλοι οι άλλοι φορείς της αλυσίδας τροφίμων συνεχίζουν να υπόκεινται στο τέλος που υπολογίζεται επί του σχετικού κύκλου εργασιών με ενιαίο συντελεστή 0,1 %.
- (12) Ούτε στην τροποποιημένη διάταξη του ουγγρικού νόμου για την τροφική αλυσίδα ούτε στην αιτιολογική έκθεση εξηγούνται οι λόγοι που υπαγόρευαν τη θέσπιση ειδικών διατάξεων όσον αφορά τους συντελεστές των τελών για καταστήματα πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης. Επίσης, δεν παρέχεται καμία εξήγηση ούτε όσον αφορά τον προσδιορισμό των διαφόρων κλιμάκων για τους κύκλους εργασιών και των αντίστοιχων συντελεστών των τελών.
- (13) Το τέλος υπόκειται σε δήλωση από τους φορείς της αλυσίδας τροφίμων. Το τέλος καταβάλλεται ετησίως σε δύο ίσες δόσεις μέχρι την 31η Ιουλίου και την 31η Ιανουαρίου. Ο νόμος προβλέπει επίσης απλοποιημένες διαδικασίες σε περιπτώσεις που το τέλος είναι μικρότερο των 1 000 HUF (περίπου 3,20 ευρώ). Στην περίπτωση αυτή, το τέλος υπόκειται και πάλι σε δήλωση, ωστόσο δεν χρειάζεται να καταβληθεί.
- (14) Επιβάλλεται ποινή καθυστέρησης σε κάθε τέλος επιθεώρησης που δεν έχει καταβληθεί πριν από τη λήξη της προθεσμίας. Μπορεί να επιβληθεί ποινή εάν τα πρόσωπα ή οι οντότητες που υπόκεινται στο τέλος επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα δεν τηρήσουν την υποχρέωση τους να προβούν σε δήλωση ή η δήλωσή τους ήταν καθυστερημένη, ελλιπής ή αναληθής.

3. Η ΕΠΙΣΗΜΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

3.1. Λόγοι για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας

- (15) Η Επιτροπή κίνησε την επίσημη διαδικασία έρευνας διότι θεώρησε στο στάδιο αυτό ότι η προοδευτική δομή του τέλους (κλίμακες συντελεστών και κύκλου εργασιών) που εισήγαγε η τροποποίηση του 2014 συνιστούσε παράνομη και ασύμβατη κρατική ενίσχυση.
- (16) Συγκεκριμένα, η Επιτροπή θεώρησε ότι οι προοδευτικοί συντελεστές που εισήγαγε η τροποποίηση του 2014 κάνουν διάκριση μεταξύ επιχειρήσεων βάσει του κύκλου εργασιών τους και κατ' επέκταση του μεγέθους τους και δίνουν επιλεκτικό πλεονέκτημα σε επιχειρήσεις με χαμηλό κύκλο εργασιών και επομένως σε μικρότερες επιχειρήσεις. Η Ουγγαρία δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι η προοδευτική δομή του τέλους που εφαρμόζεται σε καταστήματα πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης αντιστοιχεί σε παρόμοια προοδευτική δομή που έχει παρατηρηθεί στις δαπάνες που εσωμίζεται η εθνική υπηρεσία ασφάλειας της τροφικής αλυσίδας για την επιθεώρηση των σχετικών καταστημάτων. Η Ουγγαρία συνεπώς δεν έχει αποδείξει ότι το μέτρο δικαιολογείται από τη φύση ή την εν γένει οικονομία του φορολογικού συστήματος. Επομένως, η Επιτροπή θεώρησε ότι το μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση, καθώς όλες οι προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης φαίνεται να πληρούνται.
- (17) Τέλος, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς το συμβιβασμό του μέτρου με την εσωτερική αγορά. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή υπενθύμισε ότι δεν μπορεί να θεωρεί συμβιβασμό ένα μέτρο κρατικής ενίσχυσης που παραβιάζει άλλους κανόνες του ενωσιακού δικαίου, όπως οι θεμελιώδεις ελευθερίες που εγκαθιδρύονται με τη Συνθήκη ή οι διατάξεις των κανονισμών και των οδηγιών της ΕΕ. Στο στάδιο αυτό, η Επιτροπή δεν μπορούσε να αποκλείσει ότι το μέτρο είχε κατά κύριο λόγο ως στόχο τις ξένες επιχειρήσεις, πράγμα που θα μπορούσε να συνεπάγεται παραβίαση του άρθρου 49 της Συνθήκης που εγκαθιδρύει τη θεμελιώδη ελευθερία της εγκατάστασης και εξέφρασε επίσης αμφιβολίες για το κατά πόσο η διαφοροποίηση στη φορολογική μεταχείριση που επέφερε το μέτρο ήταν αναγκαία και αναλογική προς τον σκοπό της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁾.

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επισήμων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων (ΕΕ L 165 της 30.4.2004, σ. 1).

3.2. Τροποποιήσεις της νομικής βάσης του τέλους επιθεώρησης μετά την έναρξη της επίσημης διαδικασίας έρευνας

- (18) Στις 27 Οκτωβρίου 2015, η ουγγρική κυβέρνηση υπέβαλε στο ουγγρικό κοινοβούλιο πρόταση νόμου για την τροποποίηση του νόμου XLVI του 2008 σχετικά με την τροφική αλυσίδα και την επίσημη εποπτεία της. Στις 17 Νοεμβρίου 2015, το ουγγρικό κοινοβούλιο ενέκρινε τον νόμο CLXXXII του 2015 για την τροποποίηση του νόμου XLVI του 2008 σχετικά με την τροφική αλυσίδα και την επίσημη εποπτεία της, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της κυβέρνησης της Ουγγαρίας (*Magyar Közlöny*) αριθ. 182/2015 της 26ης Νοεμβρίου 2015. Ο νέος νόμος τέθηκε σε ισχύ την 31η ημέρα μετά την ημερομηνία δημοσίευσής του, δηλαδή στις 27 Δεκεμβρίου 2015.
- (19) Η τροποποίηση του Νοεμβρίου του 2015 καταργεί την προοδευτική δομή του τέλους που εισήγαγε η τροποποίηση του 2014 και εισάγει εκ νέου ενιαίο τέλος επιθεώρησης 0,1 % για όλους τους φορείς της αλυσίδας τροφίμων, όπως ίσχυε πριν από την τροποποίηση του 2014.

3.3. Παρατηρήσεις της Ουγγαρίας

- (20) Η Επιτροπή δεν έλαβε παρατηρήσεις από την Ουγγαρία σε απάντηση προς την απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας.
- (21) Αντ' αυτού, με επιστολή της 16ης Σεπτεμβρίου 2015 που απευθυνόταν στην αρμόδια Επίτροπο για τον Ανταγωνισμό, η Ουγγαρία απέστειλε πρόταση για τροποποιημένο τέλος επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα στην Επιτροπή. Η πρόταση αυτή προβλέπει την κατάργηση του συντελεστή 0 % και, αντί της προοδευτικής δομής του τέλους με οκτώ συντελεστές (μεταξύ 0 % και 6 %), την εισαγωγή δομής με δύο συντελεστές (0,1 % για φορείς του λιανικού εμπορίου με χαμηλό κύκλο εργασιών και 0,3 % για φορείς του λιανικού εμπορίου με υψηλότερο κύκλο εργασιών).
- (22) Με επιστολή της 7ης Οκτωβρίου 2015, οι υπηρεσίες της Επιτροπής ενημέρωσαν την Ουγγαρία ότι παρότι με τη νέα πρόταση μειωνόταν η διαφορά μεταξύ των τελών επιθεώρησης, το προτεινόμενο νέο τέλος θα συνέχιζε να παρουσιάζει προοδευτική δομή, γεγονός προβληματικό από την άποψη των κρατικών ενισχύσεων εάν δεν δικαιολογείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες αρχές της δομής του τέλους επιθεώρησης.
- (23) Με επιστολή της 7ης Οκτωβρίου 2015, η Ουγγαρία έστειλε επιπλέον πληροφορίες και δεδομένα με στόχο την αιτιολόγηση της δυαδικής δομής του τέλους επιθεώρησης βάσει του κόστους εποπτείας των μεγαλύτερων παραγόντων της αγοράς και άλλων εμπορικών μονάδων. Συγκεκριμένα, η Ουγγαρία υποστήριξε ότι οι μεγαλύτεροι παράγοντες της αγοράς έχουν πολύπλοκη δομή που απαιτεί πιο σύνθετο έλεγχο και τη δαπάνη πολύ περισσότερων πόρων από την αρχή που διεξάγει τους εν λόγω ελέγχους.
- (24) Σε συνέχεια του αιτήματος της Ουγγαρίας για την παροχή παρατηρήσεων επί της πρότασής της που υποβλήθηκε με επιστολή της 16ης Σεπτεμβρίου 2015 και επί των επιπλέον πληροφοριών που παρείχε στην από 7 Οκτωβρίου 2015 επιστολή της, οι υπηρεσίες της Επιτροπής ενημέρωσαν την Ουγγαρία με επιστολή της 17ης Μαρτίου 2016 ότι τα δεδομένα που παρασχεθήκαν δεν αποδεικνύουν ότι το κόστος των ελέγχων ως ποσοστό του κύκλου εργασιών αυξάνεται κατά τον ίδιο τρόπο με τους συντελεστές των τελών. Συγκεκριμένα, οι υπηρεσίες της Επιτροπής επιβεβαίωσαν την άποψή τους ότι τα στοιχεία που υποβλήθηκαν δεν αποδεικνύουν ότι το κόστος των επιθεωρήσεων για εταιρείες που εμπίπτουν στον συντελεστή 0,3 % είναι τρεις φορές υψηλότερο — για κάθε φιορίνι του κύκλου εργασιών που ελέγχεται — από αυτό των επιθεωρήσεων για εταιρείες που εμπίπτουν στον συντελεστή 0,1 %. Επομένως, η προοδευτική δομή δύο τελών θα πρέπει να θεωρηθεί ότι παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στις επιχειρήσεις που εμπίπτουν στη χαμηλότερη κλίμακα.
- (25) Τελικά, η Ουγγαρία δεν υπέβαλε τη νομοθετική αυτή πρόταση στο ουγγρικό κοινοβούλιο για την τροποποίηση του νόμου XLVI του 2008 σχετικά με την τροφική αλυσίδα και την επίσημη εποπτεία της.

3.4. Παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων

- (26) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από ένα ενδιαφερόμενο μέρος. Το ενδιαφερόμενο αυτό μέρος δραστηριοποιείται στην ουγγρική αγορά και συμφωνεί με την εκτίμηση της Επιτροπής στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας. Το ενδιαφερόμενο μέρος υποστηρίζει ότι το μέτρο σχεδιάστηκε ώστε να στοχεύει ειδικά τις ξένες επιχειρήσεις, κάτι που θεωρεί πιθανό λόγω της δομής της ουγγρικής αγοράς λιανικής. Σύμφωνα με το μέρος αυτό, οι ξένες εταιρείες στον τομέα λιανικής στην Ουγγαρία λειτουργούν υποκαταστήματα ή θυγατρικές, γεγονός που αυξάνει το επίπεδο του (ενοποιημένου) κύκλου εργασιών τους. Αντίθετα, οι ουγγρικές επιχειρήσεις είναι οργανωμένες σε σύστημα δικαιόχρησης, με κάθε επιμέρους κατάστημα — ή περιορισμένο αριθμό αυτών — να τελεί υπό την εκμετάλλευση διαφορετικής νομικής

οντότητας που δεν αποτελεί τμήμα της επιχειρηματικής οντότητας ή του ομίλου του δικαιοπαρόχου. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις που παρείχε το ενδιαφερόμενο μέρος, μαζί οι ξένοι λιανοπωλητές (όμιλοι επιχειρήσεων) διαθέτουν επί του παρόντος μερίδιο αγοράς περίπου 50 % στην Ουγγαρία, βαρύνονται όμως με περίπου 95 % του όγκου του τέλους επιθεώρησης, ενώ οι Ούγγροι λιανοπωλητές εμπίπτουν σε γενικές γραμμές στις κλίμακες συντελεστών 0 % ή 0,1 % σύμφωνα με το άρθρο 47/B του νόμου σχετικά με την τροφική αλυσίδα.

- (27) Επομένως, οι Ούγγροι λιανοπωλητές τροφίμων, εξαιτίας της οργάνωσής τους με σύστημα δικαιόχρησης, εμπίπτουν αυτομάτως στις χαμηλότερες κλίμακες τελών (υπόκεινται σε συντελεστές 0 % ή 0,1 %), ενώ τα υποκαταστήματα/ θυγατρικές ξένων μητρικών εταιρειών εγκατεστημένων στην ΕΕ, οι οποίες δεν είναι οργανωμένες σύμφωνα με σύστημα δικαιόχρησης, επηρεάζονται σε γενικές γραμμές από υψηλά επίπεδα τελών. Για τον λόγο αυτόν, σύμφωνα με το ενδιαφερόμενο μέρος, το τέλος επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα τόσο στις μικρότερες επιχειρήσεις όσο και σε αυτές που δραστηριοποιούνται στον χώρο του λιανικού εμπορίου, οι οποίες δεν είναι οργανωμένες σε σύστημα υποκαταστημάτων, δηλαδή στις συγγρικές έναντι των ξένων επιχειρήσεων.

3.5. Παρατηρήσεις της Ουγγαρίας σχετικά με τις παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων

- (28) Η Επιτροπή δεν έχει λάβει απάντηση από την Ουγγαρία σχετικά με τις παρατηρήσεις του μοναδικού ενδιαφερόμενου μέρους, οι οποίες διαβιβάστηκαν σε αυτή με επιστολή της 13ης Οκτωβρίου 2015.

4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (29) Η Επιτροπή περιορίζει την αξιολόγησή της στην παρούσα απόφαση στις διατάξεις της τροποποίησης του 2014 του νόμου σχετικά με την τροφική αλυσίδα και συγκεκριμένα στην τροποποιημένη διάταξη που θεσπίζει προοδευτική δομή του τέλους (κλίμακες συντελεστών και κύκλου εργασιών) που εφαρμόζεται σε καταστήματα πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης στην Ουγγαρία, κατά τα οριζόμενα στην αιτιολογική σκέψη 10 ανωτέρω.

4.1. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης

- (30) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως».
- (31) Κατά συνέπεια, για τον χαρακτηρισμό ενός μέτρου ως κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια της διάταξης αυτής πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: i) το μέτρο πρέπει να καταλογιστεί στο κράτος και να χρηματοδοτείται από κρατικούς πόρους· ii) πρέπει να παρέχει πλεονέκτημα στον δικαιούχο· iii) αυτό το πλεονέκτημα πρέπει να είναι επιλεκτικό· και iv) το μέτρο πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να μπορεί να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

4.1.1. Κρατικοί πόροι και δυνατότητα καταλογισμού στο κράτος

- (32) Για να συνιστά κρατική ενίσχυση, ένα μέτρο πρέπει να χρηματοδοτείται από κρατικούς πόρους και να καταλογίζεται σε ένα κράτος μέλος.
- (33) Εφόσον το μέτρο είναι απόρροια νόμου του ουγγρικού κοινοβουλίου, μπορεί σαφώς να καταλογιστεί στο ουγγρικό κράτος. Το επιχείρημα της Ουγγαρίας ότι, με δεδομένο ότι η νομική βάση του τέλους είναι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004, το τέλος δεν μπορεί να καταλογιστεί στο ουγγρικό κράτος, δεν μπορεί να γίνει δεκτό.
- (34) Τα δικαστήρια της Ένωσης έχουν αποφανθεί ότι η φοροαπαλλαγή που θεσπίζεται από ένα κράτος μέλος σε εφαρμογή μιας οδηγίας της Ένωσης σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του εκ της Συνθήκης, δεν καταλογίζεται στο κράτος μέλος αυτό αλλά απορρέει από νομοθετική πράξη της Ένωσης και συνεπώς δεν συνιστά κρατική ενίσχυση⁽⁹⁾. Ωστόσο, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 ορίζει γενικές υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη και δεν τους επιβάλλει την υποχρέωση θέσπισης προοδευτικών τελών βάσει του κύκλου εργασιών για την πραγματοποίηση ελέγχων, επομένως δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η τροποποίηση του 2014 απορρέει από νομοθετική πράξη της Ένωσης. Το άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 ορίζει ότι «τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι επαρκείς οικονομικοί πόροι είναι διαθέσιμοι για την

⁽⁹⁾ Υπόθεση T-351/02, Deutsche Bahn κατά Επιτροπής, EU:T:2006:104, σκέψη 102

παροχή του απαραίτητου προσωπικού και άλλων πόρων για τη διεξαγωγή των επισημών ελέγχων, με όλα τα μέσα που κρίνονται ενδεδειγμένα, συμπεριλαμβανομένης της γενικής φορολόγησης ή της καθιέρωσης τελών ή επιβαρύνσεων». Σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 1, «τα κράτη μέλη μπορούν να εισπράττουν τέλη ή επιβαρύνσεις για την κάλυψη του κόστους των επισημών ελέγχων». Επομένως, αποτελεί ευθύνη του κάθε κράτους μέλους να καθορίσει το ποσό των τελών εντός των ορίων της προαναφερθείσας νομοθεσίας και συγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθρο 27 αυτής. Κάθε επιλογή που πραγματοποιείται στο πλαίσιο αυτό καταλογίζεται επομένως στο συγγρικό κράτος.

- (35) Σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση του μέτρου μέσω κρατικών πόρων, όταν το αποτέλεσμα ενός μέτρου είναι ότι το κράτος δεν εισπράττει έσοδα τα οποία θα έπρεπε να εισπράξει υπό κανονικές συνθήκες από μια επιχείρηση, πληρούται και αυτή η προϋπόθεση ⁽¹⁰⁾. Στην παρούσα περίπτωση, το συγγρικό κράτος παραιτείται από πόρους που υπό άλλες συνθήκες θα έπρεπε να συλλέξει από τους φορείς καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης με χαμηλότερο επίπεδο κύκλου εργασιών (και επομένως μικρότερες επιχειρήσεις), εάν αυτοί είχαν υπαχθεί στο ίδιο τέλος επιθεώρησης με τους φορείς καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης με υψηλό επίπεδο κύκλου εργασιών.

4.1.2. Κριτήριο παροχής πλεονεκτήματος

- (36) Σύμφωνα με τη νομολογία των δικαστηρίων της Ένωσης, η έννοια της ενίσχυσης δεν καλύπτει μόνον θετικές παροχές, αλλά και παρεμβάσεις οι οποίες υπό διάφορες μορφές ελαφρύνουν τις επιβαρύνσεις που κανονικώς βαρύνουν τον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης ⁽¹¹⁾. Παρότι ένα μέτρο που συνεπάγεται μείωση φόρου ή εισφοράς δεν περιλαμβάνει τη θετική μεταβίβαση κρατικών πόρων, παρέχει πλεονέκτημα διότι περιάγει τις επιχειρήσεις στις οποίες έχει εφαρμογή σε ευνοϊκότερη οικονομική κατάσταση σε σχέση με τους λοιπούς φορολογουμένους και έχει ως συνέπεια την απώλεια εσόδων για το κράτος ⁽¹²⁾. Πλεονέκτημα μπορεί να χορηγηθεί μέσω διαφορετικών ειδών μειώσεων στη φορολογική επιβάρυνση μιας εταιρείας και, συγκεκριμένα, μέσω της μείωσης του εφαρμοστέου συντελεστή φόρου, της φορολογητέας βάσης ή του ποσού του οφειλόμενου φόρου ⁽¹³⁾.
- (37) Η τροποποίηση του 2014 του νόμου σχετικά με την τροφική αλυσίδα θεσπίζει μια προοδευτική δομή του τέλους που έχει εφαρμογή στους φορείς καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης ανάλογα με την κλίμακα στην οποία εμπίπτει ο κύκλος εργασιών των εν λόγω επιχειρήσεων. Ο προοδευτικός χαρακτήρας των τελών αυτών έχει ως αποτέλεσμα το μέσο ποσοστό του τέλους που επιβάλλεται επί του κύκλου εργασιών ενός καταστήματος να αυξάνεται όταν αυξάνεται ο κύκλος εργασιών και αγγίζει την επόμενη ανώτερη κλίμακα. Κατά συνέπεια, οι επιχειρήσεις με χαμηλό κύκλο εργασιών (μικρότερες επιχειρήσεις) υπόκεινται στο τέλος με σημαντικά χαμηλότερο μέσο συντελεστή από ό,τι οι επιχειρήσεις με υψηλό κύκλο εργασιών (μεγαλύτερες επιχειρήσεις). Το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις με χαμηλό κύκλο εργασιών υπόκεινται στο τέλος με αυτόν τον σημαντικά χαμηλότερο μέσο συντελεστή, ελαφρύνει τις επιβαρύνσεις με τις οποίες βαρύνονται σε σχέση με επιχειρήσεις με υψηλό κύκλο εργασιών και συνεπώς συνιστά πλεονέκτημα προς όφελος των μικρότερων επιχειρήσεων σε σχέση με τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις για τους σκοπούς του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

4.1.3. Επιλεκτικότητα

- (38) Ένα μέτρο θεωρείται επιλεκτικό αν ευνοεί ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους παραγωγής κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.
- (39) Για τα δημοσιονομικά μέτρα, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αποφανθεί ότι η επιλεκτικότητα των μέτρων θα πρέπει κατά κανόνα να αξιολογείται με την πραγματοποίηση μιας ανάλυσης σε τρία στάδια ⁽¹⁴⁾. Αρχικά, προσδιορίζεται το κοινό ή κανονικό φορολογικό καθεστώς που είναι εφαρμοστέο στο κράτος μέλος: το «σύστημα αναφοράς». Δεύτερον, θα πρέπει να προσδιορίζεται κατά πόσον ένα συγκεκριμένο μέτρο αποτελεί παρέκκλιση από το εν λόγω σύστημα στο μέτρο που διαφοροποιεί τους οικονομικούς φορείς οι οποίοι, υπό το πρίσμα των στόχων που είναι συμφυείς με το σύστημα, βρίσκονται σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση. Εάν το υπό ανάλυση μέτρο δεν συνιστά παρέκκλιση από το σύστημα αναφοράς, δεν είναι επιλεκτικό. Ωστόσο, εάν αποτελεί παρέκκλιση (και ως εκ τούτου είναι εκ πρώτης όψεως επιλεκτικό), θα πρέπει να διαπιστωθεί κατά το τρίτο στάδιο της ανάλυσης κατά πόσον η παρέκκλιση

⁽¹⁰⁾ Υπόθεση C-83/98 P, Γαλλία κατά Ladbroke Racing και Επιτροπής EU:C:2000:248, σκέψεις 48 έως 51. Παρομοίως, ένα μέτρο που χορηγεί σε ορισμένες επιχειρήσεις μείωση φόρου ή μετάθεση του χρόνου καταβολής του κανονικώς οφειλόμενου φόρου μπορεί να συνιστά κρατική ενίσχυση, βλ. επ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-78/08 έως C-80/08 Paint Graphos κ.λπ., EU:C:2011:550, σκέψη 46.

⁽¹¹⁾ Υπόθεση C-143/99, Adria-Wien Pipeline, EU:C:2001:598, σκέψη 38.

⁽¹²⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-393/04 και C-41/05 Air Liquide Industries Belgium EU:C:2006:403, σκέψη 30 και υπόθεση C-387/92 Banco Exterior de Espana, EU:C:1994:100, σκέψη 14.

⁽¹³⁾ Βλέπε υπόθεση C-66/02, Ιταλία κατά Επιτροπής, EU:C:2005:768, σκέψη 78· υπόθεση C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze κ.ά., EU:C:2006:8, σκέψη 132· υπόθεση C-522/13 Ministerio de Defensa και Navantia, EU:C:2014:2262, σκέψεις 21 έως 31. Βλέπε επίσης το σημείο 9 της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στα μέτρα που σχετίζονται με την άμεση φορολογία των επιχειρήσεων (EE C 384 της 10.12.1998, σ. 3).

⁽¹⁴⁾ Βλέπε, για παράδειγμα, υπόθεση C-279/08 P Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών (NOx) [2011] EU:C:2011:551· υπόθεση C-143/99, Adria-Wien Pipeline EU:C:2001:598· συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-78/08 έως C-80/08, Paint Graphos κ.λπ., EU:C:2011:550· υπόθεση C-308/01 GIL Insurance, EU:C:2004:252.

δικαιολογείται από τη φύση ή από την εν γένει οικονομία του φορολογικού συστήματος (αναφοράς) ⁽¹⁵⁾. Εάν ένα εκ πρώτης όψεως επιλεκτικό μέτρο δικαιολογείται από τη φύση ή από την εν γένει οικονομία του συστήματος, δεν θα θεωρείται επιλεκτικό και, συνεπώς, δεν θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

α) Σύστημα αναφοράς

- (40) Στην παρούσα περίπτωση, η Επιτροπή θεωρεί ως σύστημα αναφοράς το τέλος επιθεώρησης που επιβάλλεται σε επιχειρήσεις της τροφικής αλυσίδας που δραστηριοποιούνται στην Ουγγαρία ⁽¹⁶⁾. Η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι η προοδευτική δομή του τέλους που εισήγαγε η τροποποίηση του 2014 μπορεί να αποτελέσει τμήμα του εν λόγω συστήματος αναφοράς.
- (41) Όπως απεφάνθη το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽¹⁷⁾, δεν επαρκεί πάντα ο περιορισμός της ανάλυσης της επιλεκτικότητας στο κατά πόσο το μέτρο παρεκκλίνει του συστήματος αναφοράς, όπως ορίζεται από το κράτος μέλος. Είναι επίσης αναγκαίο να εκτιμηθεί κατά πόσον τα όρια του εν λόγω συστήματος έχουν σχεδιαστεί από το κράτος μέλος κατά τρόπο συνεπή ή, αντίθετα, κατά τρόπο σαφώς αυθαίρετο ή μεροληπτικό, ούτως ώστε να ευνοούν ορισμένες επιχειρήσεις έναντι άλλων. Διαφορετικά, αντί να ορίζει γενικούς κανόνες που έχουν εφαρμογή σε όλες τις επιχειρήσεις και από τους οποίους υφίσταται παρέκκλιση για ορισμένες επιχειρήσεις, το κράτος μέλος θα μπορούσε να επιτύχει το ίδιο αποτέλεσμα, παρακάμπτοντας τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και προσαρμόζοντας και συνδυάζοντας τους κατά τρόπο τέτοιο που η ίδια η εφαρμογή τους να έχει ως αποτέλεσμα διαφορετική επιβάρυνση για διαφορετικές επιχειρήσεις ⁽¹⁸⁾. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να υπενθυμιστεί στο πλαίσιο αυτό ότι σύμφωνα με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης δεν εισάγει διάκριση μεταξύ των μέτρων κρατικής ενίσχυσης ως προς τα αίτια ή τους στόχους τους, αλλά τα ορίζει σε συνάρτηση με τα αποτελέσματά τους και επομένως ανεξαρτήτως των χρησιμοποιούμενων τεχνικών ⁽¹⁹⁾.
- (42) Λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή ενός ενιαίου τέλους στον κύκλο εργασιών των φορέων της αλυσίδας τροφίμων αποτελεί κατάλληλο τρόπο κάλυψης των δαπανών που βαρύνουν το κράτος για τις δραστηριότητες επιθεώρησης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004, η προοδευτική δομή του τέλους που εισήγαγε η τροποποίηση του 2014 του νόμου σχετικά με την τροφική αλυσίδα φαίνεται να έχει σχεδιαστεί σκόπιμα από την Ουγγαρία για να ευνοηθούν ορισμένες επιχειρήσεις έναντι άλλων. Πριν από την τροποποίηση του 2014, όλοι οι φορείς της αλυσίδας τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης, έπρεπε να καταβάλλουν το τέλος για τον κύκλο εργασιών τους με ενιαίο συντελεστή 0,1 %. Σύμφωνα με την προοδευτική δομή του τέλους που εισήγαγε η τροποποίηση του 2014, οι φορείς καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης υπόκεινται δυνητικά σε μια σειρά οκτώ διαφορετικών συντελεστών τελών που ξεκινούν από 0 % και αυξάνονται προοδευτικά έως 6 %, ανάλογα με την κλίμακα στην οποία εμπίπτει ο κύκλος εργασιών τους. Επομένως, ως αποτέλεσμα της τροποποίησης του 2014, στις επιχειρήσεις που υπόκεινται στο τέλος ανεξάρτητα από τη φύση των δραστηριοτήτων τους (του κατά πόσο δηλαδή πρόκειται για καταστήματα πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης) και του επιπέδου του κύκλου εργασιών τους (του κατά πόσο δηλαδή υπερβαίνει τα όρια που προβλέπει η εν λόγω τροποποίηση), εφαρμόζεται διαφορετικός μέσος φορολογικός συντελεστής.
- (43) Επειδή κάθε εταιρεία φορολογείται με διαφορετικό συντελεστή, η Επιτροπή δεν μπορεί να προσδιορίσει έναν μοναδικό συντελεστή αναφοράς στα τέλη όπως τροποποιήθηκαν το 2014. Η Ουγγαρία επίσης δεν παρουσίασε συγκεκριμένο συντελεστή ως συντελεστή αναφοράς ή ως «κανονικό» συντελεστή και δεν εξήγησε γιατί η συνδρομή εξαιρετικών περιστάσεων για τους φορείς καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης με υψηλό επίπεδο κύκλου εργασιών θα μπορούσε να δικαιολογήσει τον υψηλότερο συντελεστή, ούτε γιατί θα πρέπει να εφαρμόζονται χαμηλότεροι συντελεστές σε ορισμένες κατηγορίες φορέων ή σε φορείς καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης με χαμηλότερα επίπεδα κύκλων εργασιών.
- (44) Το αποτέλεσμα της τροποποίησης του 2014 είναι επομένως ότι διαφορετικές επιχειρήσεις υπόκεινται σε διαφορετικά επίπεδα φορολογίας (που εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών τους) ανάλογα με τις δραστηριότητές τους και, καθώς το ποσό του κύκλου εργασιών που επιτυγχάνει μια επιχείρηση σχετίζεται με ορισμένο βαθμό με το μέγεθος της εν λόγω επιχείρησης, με το μέγεθός τους. Ωστόσο, σκοπός του τέλους επιθεώρησης για τα τρόφιμα είναι η χρηματοδότηση υγειονομικών ελέγχων και ελέγχων για την ασφάλεια των τροφίμων καθώς αυτά διέρχονται μέσω της τροφικής αλυσίδας και η προοδευτική δομή του τέλους, με συντελεστές που κυμαίνονται μεταξύ 0 % και 6 %, δεν αποτυπώνει τη σχέση μεταξύ του κόστους των επιθεωρήσεων στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων που καλύπτονται από το μέτρο και του κύκλου εργασιών τους.
- (45) Ενόψει του σκοπού αυτού, η Επιτροπή θεωρεί ότι όλοι οι φορείς της αλυσίδας τροφίμων γενικά, και όλοι οι φορείς καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης ειδικά, τελούν σε μια συγκρίσιμη νομική και πραγματική κατάσταση, ανεξάρτητα από τις δραστηριότητές τους ή το επίπεδο του κύκλου εργασιών τους, και ότι η Ουγγαρία δεν έχει παρουσιάσει πειστική αιτιολόγηση της διάκρισης μεταξύ αυτών των ειδών επιχειρήσεων κατά την εισπραξη του τέλους

⁽¹⁵⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στα μέτρα που σχετίζονται με την άμεση φορολογία των επιχειρήσεων (ΕΕ C 384 της 10.12.1998, σ. 3).

⁽¹⁶⁾ Βλέπε υποσημείωση 4 ανωτέρω.

⁽¹⁷⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-106/09 P και C-107/09 P Επιτροπή και Ισπανία κατά Government of Gibraltar και Ηνωμένου Βασιλείου, ΕΥ:C:2011:732.

⁽¹⁸⁾ Οπ.π. σκέψη 92.

⁽¹⁹⁾ Υπόθεση C-487/06 P, British Aggregates κατά Επιτροπής, ΕΥ:C:2008:757, σκέψεις 85 και 89 και η εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και υπόθεση C-279/08 P, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών (NOx), ΕΥ:C:2011:551, σκέψη 51.

επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα. Η Επιτροπή επικαλείται συναφώς τις αιτιολογικές σκέψεις 52 έως 57 παρακάτω. Επομένως, η Ουγγαρία σχεδίασε σκόπιμα το τέλος επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα κατά τρόπο τέτοιο ώστε να ευνοούνται αυθαίρετα ορισμένες επιχειρήσεις, δηλαδή οι φορείς καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης με χαμηλότερο επίπεδο κύκλου εργασιών (μικρότερες δηλαδή επιχειρήσεις) και να λαμβάνουν δυσμενή μεταχείριση άλλες, μεγαλύτερες επιχειρήσεις, οι οποίες μάλιστα είναι συνήθως ξένες ⁽²⁰⁾.

- (46) Το σύστημα αναφοράς είναι επομένως εξ υπαρχής επιλεκτικό κατά τρόπο που δεν δικαιολογείται ενόψει το σκοπού του τέλους επιθεώρησης για τα τρόφιμα, ο οποίος είναι η χρηματοδότηση υγειονομικών ελέγχων και ελέγχων για την ασφάλεια των τροφίμων καθώς αυτά διέρχονται μέσω της τροφικής αλυσίδας. Επομένως, το κατάλληλο σύστημα αναφοράς στην παρούσα υπόθεση είναι η επιβολή τέλους επιθεώρησης στις επιχειρήσεις της τροφικής αλυσίδας που δραστηριοποιούνται στην Ουγγαρία σύμφωνα με τον κύκλο εργασιών τους, χωρίς η προοδευτική δομή του τέλους να αποτελεί τμήμα του συστήματος αυτού.

β) Παρέκκλιση από το σύστημα αναφοράς

- (47) Σε δεύτερη φάση, είναι απαραίτητο να προσδιοριστεί κατά πόσο το μέτρο παρεκκλίνει από το σύστημα αναφοράς υπέρ ορισμένων επιχειρήσεων που βρίσκονται στην ίδια πραγματική και νομική κατάσταση, υπό το πρίσμα του στόχου που είναι συμφυής με το σύστημα αναφοράς.
- (48) Όπως αναλύεται στην αιτιολογική σκέψη 44, ο συμφυής στόχος του τέλους επιθεώρησης για τα τρόφιμα είναι η χρηματοδότηση υγειονομικών ελέγχων και ελέγχων για την ασφάλεια των τροφίμων καθώς αυτά διέρχονται μέσω της τροφικής αλυσίδας στην Ουγγαρία. Όπως εξηγείται περαιτέρω στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη, όλοι οι φορείς της αλυσίδας τροφίμων γενικά, και όλοι οι φορείς καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης ειδικά, θα πρέπει να θεωρείται ότι βρίσκονται σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση, υπό το πρίσμα του στόχου αυτού, ανεξάρτητα από τις δραστηριότητές τους ή το επίπεδο του κύκλου εργασιών τους.
- (49) Όπως αναλύεται στην αιτιολογική σκέψη 37, η προοδευτική δομή του τέλους, η οποία σύμφωνα με την τροποποίηση του 2014 έχει εφαρμογή μόνο στους φορείς καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης, έχει ως αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις με υψηλά επίπεδα κύκλου εργασιών να υπόκεινται τόσο σε σημαντικά υψηλότερα οριακά τέλη επιθεώρησης όσο και σε ουσιαστικά υψηλότερους μέσους συντελεστές τέλους επιθεώρησης σε σύγκριση με τους φορείς καταστημάτων με χαμηλά επίπεδα κύκλου εργασιών και άλλους φορείς της αλυσίδας τροφίμων. Με άλλα λόγια, η προοδευτική δομή του τέλους που εισήγαγε η τροποποίηση του 2014 διαφοροποιεί επιχειρήσεις που βρίσκονται σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση σε ό,τι αφορά τον στόχο του τέλους επιθεώρησης για τα τρόφιμα σύμφωνα με τις δραστηριότητες και το μέγεθός τους.
- (50) Η Επιτροπή σημειώνει συγκεκριμένα ότι οι συντελεστές των τελών που ορίζει η τροποποίηση του 2014 του νόμου σχετικά με την τροφική αλυσίδα και οι κλίμακες στις οποίες έχουν εφαρμογή έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση του τέλους για επιχειρήσεις που υπόκεινται στο τέλος ανάλογα με τον κύκλο εργασιών τους από ορισμένες δραστηριότητες και, κατ' επέκταση, το μέγεθός τους. Ο οριακός συντελεστής του τέλους είναι 0,1 % για επιχειρήσεις που έχουν κύκλο εργασιών υψηλότερο των 500 εκατ. HUF, αλλά όχι υψηλότερο των 50 δισεκατ. HUF. Ο οριακός συντελεστής του τέλους πολλαπλασιάζεται επί 60 για να φτάσει το 6 % για επιχειρήσεις πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης που έχουν κύκλο εργασιών που υπερβαίνει τα 300 δισεκατ. HUF. Συνέπεια της εν λόγω αύξησης του οριακού συντελεστή του τέλους είναι ότι για ένα κατάστημα με κύκλο εργασιών στην ανώτερη κλίμακα, το μέσο επίπεδο του τέλους είναι σημαντικά υψηλότερο από αυτό που ισχύει για επιχειρήσεις με χαμηλότερα επίπεδα κύκλου εργασιών (μικρότερες, επομένως, επιχειρήσεις).
- (51) Επομένως, η προοδευτική δομή του συντελεστή που εισήγαγε η τροποποίηση του 2014 παρεκκλίνει από το σύστημα αναφοράς που συνίσταται στην επιβολή τέλους επιθεώρησης σε επιχειρήσεις της τροφικής αλυσίδας που δραστηριοποιούνται στην Ουγγαρία υπέρ φορέων καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης με χαμηλότερο επίπεδο κύκλου εργασιών (μικρότερες, επομένως, επιχειρήσεις). Η Επιτροπή θεωρεί επομένως ότι το επίμαχο μέτρο είναι εκ πρώτης όψεως επιλεκτικό.

γ) Αιτιολόγηση

- (52) Ένα μέτρο που παρεκκλίνει από το σύστημα αναφοράς δεν είναι επιλεκτικό εάν αυτό δικαιολογείται από τη φύση ή την οικονομία του συστήματος αυτού. Αυτό ισχύει σε περιπτώσεις όπου η επιλεκτική μεταχείριση είναι το αποτέλεσμα των εγγενών μηχανισμών που απαιτούνται για τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα του συστήματος ⁽²¹⁾. Για τον σκοπό

⁽²⁰⁾ Συνεδικασθείσες υποθέσεις C-106/09 P και C-107/09 P Επιτροπή και Ισπανία κατά Government of Gibraltar και Ηνωμένου Βασιλείου, EU:C:2011:732. Βλέπε επίσης, κατ' αναλογία, υπόθεση C-385/12 Hervis Sport- és Divatkereskedelmi Kft., EU:C:2014:47, στην οποία το Δικαστήριο αποφάνθηκε: Τα άρθρα 49 ΣΛΕΕ και 54 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι αντιβαίνει προς αυτά νομοθεσία κράτους μέλους περί φόρου επί του κύκλου εργασιών εκ του λιανικού εμπορίου σε καταστήματα κατά την οποία οι φορολογούμενοι οι οποίοι συνιστούν, στο πλαίσιο ομίλου εταιρειών, «συνδεδεμένες επιχειρήσεις» υπό την έννοια της νομοθεσίας αυτής, οφείλουν να αθροίσουν τους κύκλους εργασιών τους προκειμένου να εφαρμοστεί επί του αθροίσματος αυτού ένας έντονα προοδευτικός συντελεστής, και ακολούθως να επιμερίσουν μεταξύ τους το ποσό του φόρου που υπολογίζεται με τον τρόπο αυτό αναλόγως του πραγματικού κύκλου εργασιών τους, όταν —πράγμα που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει— οι φορολογούμενοι οι οποίοι υπάγονται στο υψηλότερο κλίμακιο του ειδικού φόρου είναι, στις περισσότερες περιπτώσεις, «συνδεδεμένοι» με εταιρείες οι οποίες έχουν την έδρα τους σε άλλο κράτος μέλος.

⁽²¹⁾ Βλέπε για παράδειγμα συνεδικασθείσες υποθέσεις C-78/08 έως C-80/08, Paint Graphos κ.λπ., EU:C:2011:550, σκέψη 69.

αυτό, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλεστούν στόχους εξωτερικής πολιτικής —όπως τους στόχους της περιφερειακής, περιβαλλοντικής ή βιομηχανικής πολιτικής— για να δικαιολογήσουν τη διαφορετική μεταχείριση των επιχειρήσεων που τελούν υπό ορισμένο καθεστώς. Η παροχή αιτιολογίας εναπόκειται στο κράτος μέλος, δηλαδή στις συγγρικές αρχές.

- (53) Οι συγγρικές αρχές υποστήριξαν ότι σκοπός της διαφοροποίησης είναι να εξασφαλιστεί η μεγαλύτερη αναλογικότητα του συντελεστή του τέλους επιθεώρησης προς τους πόρους της αρχής οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την επιθεώρηση σημαντικών φορέων της αγοράς (π.χ. πιστοποιητικά, χρόνος που απαιτείται για την επιθεώρηση με ΤΠ και συστήματα διασφάλισης της ποιότητας, αριθμός εταιρικών εγκαταστάσεων, χρήση εμπειρογνομένων και έξοδα μηχανοκίνητων οχημάτων). Κατά την άποψη των συγγρικών αρχών, οι φορείς της αλυσίδας τροφίμων που έχουν μεγαλύτερους κύκλους εργασιών ή που παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο λόγω του μεγαλύτερου αριθμού καταναλωτών με τους οποίους συναλλάσσονται, πρέπει να συνεισφέρουν περισσότερα στη χρηματοδότηση των ελέγχων της τροφικής αλυσίδας.
- (54) Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα προοδευτικά τέλη βάσει του κύκλου εργασιών μπορούν να δικαιολογηθούν μόνον εάν ο ειδικός σκοπός που επιδιώκεται από τα τέλη απαιτεί προοδευτικούς συντελεστές, δηλαδή εάν το κόστος το οποίο υποτίθεται ότι καλύπτει το τέλος, ή οι αρνητικές εξωτερικότητες που υποτίθεται ότι αντιμετωπίζονται με τα τέλη, αυξάνονται επίσης —και αυξάνονται σε βαθμό που υπερβαίνει τα κατ' αναλογία ποσοστά⁽²²⁾— σε σχέση με τον κύκλο εργασιών. Καθώς σκοπός του τέλους εποπτείας αλυσίδων λιανικής πώλησης υποτίθεται ότι είναι η χρηματοδότηση υγειονομικών ελέγχων και ελέγχων για την ασφάλεια των τροφίμων καθώς αυτά διέρχονται μέσω της τροφικής αλυσίδας, η Επιτροπή δεν διαπίστωσε γιατί θα πρέπει το κόστος των εν λόγω ελέγχων να αυξηθεί σε βαθμό που υπερβαίνει τα κατ' αναλογία ποσοστά σε σχέση με τον κύκλο εργασιών των μεγαλύτερων επιχειρήσεων.
- (55) Για παράδειγμα, η Ουγγαρία δεν παρείχε αποδεικτικά στοιχεία που να εξηγούν τους λόγους για τους οποίους ο φορέας ενός καταστήματος λιανικών πωλήσεων με σημαντικά επίπεδα κύκλου εργασιών ο οποίος πωλεί, π.χ. ένα πακέτο ζάχαρη, θα αποτελούσε 60 φορές μεγαλύτερο κίνδυνο ή θα απαιτούσε ελέγχους 60 φορές πιο δαπανηρούς σε σύγκριση με τον φορέα ενός μικρού σούπερ μάρκετ με χαμηλό κύκλο εργασιών το οποίο πωλεί το ίδιο πακέτο ζάχαρης. Πράγματι, παρότι ο κύκλος εργασιών που προκύπτει από την πώληση του εν λόγω πακέτου ζάχαρης είναι ίδιος και για τις δυο επιχειρήσεις, το οφειλόμενο τέλος για κάθε φιορίνι του κύκλου εργασιών που προκύπτει από την πώληση του πακέτου είναι 60 φορές μικρότερο για τον φορέα του μικρού σούπερ μάρκετ.
- (56) Η Επιτροπή παρατηρεί επιπλέον ότι η προβαλλόμενη από την Ουγγαρία αιτιολογία ότι οι φορείς της αλυσίδας τροφίμων με μεγαλύτερους κύκλους εργασιών θα πρέπει να συμβάλλουν περισσότερο στη χρηματοδότηση των ελέγχων της τροφικής αλυσίδας υποδαυλίζεται από το γεγονός ότι ένα κατάστημα πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης που παράγει υψηλό επίπεδο κύκλου εργασιών θα υπόκειται σε υψηλότερους συντελεστές για τον εν λόγω κύκλο εργασιών από ό,τι φορείς της αλυσίδας τροφίμων πέραν των επιχειρήσεων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης που παράγουν το ίδιο επίπεδο κύκλου εργασιών αλλά συνεχίζουν να υπόκεινται σε ενιαίο τέλος 0,1 %.
- (57) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι το μέτρο δικαιολογείται από τη φύση ή την εν γένει οικονομία του συστήματος αναφοράς. Συνεπώς το μέτρο θα πρέπει να θεωρηθεί ότι παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα σε επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται καταστήματα πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης με χαμηλότερο επίπεδο κύκλου εργασιών (μικρότερες, επομένως, επιχειρήσεις).

4.1.4. Νόθευση του ανταγωνισμού και επηρεασμός των ενδοενοσιακών συναλλαγών

- (58) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, ένα μέτρο πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάζει τις συναλλαγές στο εσωτερικό της Ένωσης για να συνιστά κρατική ενίσχυση. Το μέτρο έχει εφαρμογή σε επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος εργασιών προέρχεται από ορισμένες δραστηριότητες που σχετίζονται με την τροφική αλυσίδα και που πωλούν είδη ευρείας κατανάλωσης στην συγγρική αγορά, συμπεριλαμβανομένων φορέων από άλλα κράτη μέλη. Η αγορά που εξυπηρετείται από επιχειρήσεις που πωλούν είδη ευρείας κατανάλωσης χαρακτηρίζεται — τόσο στην Ουγγαρία όσο και σε άλλα κράτη μέλη — από την παρουσία φορέων από άλλα κράτη μέλη που δραστηριοποιούνται ή θα μπορούσαν να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους σε διεθνή κλίμακα. Ο προοδευτικός χαρακτήρας του τέλους του κύκλου εργασιών μπορεί να ευνοεί σημαντικά ορισμένους από τους εν λόγω φορείς, σε βάρος άλλων και να ενισχύει τη θέση τους τόσο στην συγγρική όσο και στην ευρύτερη ευρωπαϊκή αγορά. Κατά συνέπεια, το μέτρο επηρεάζει την ανταγωνιστική κατάσταση επιχειρήσεων που υπόκεινται στο προοδευτικό τέλος, νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και επηρεάζει τις συναλλαγές στο εσωτερικό της Ένωσης.

4.1.5. Συμπέρασμα

- (59) Καθώς όλες οι προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης πληρούνται, η Επιτροπή θεωρεί ότι η τροποποίηση του 2014 του νόμου σχετικά με την τροφική αλυσίδα που θεσπίζει ένα προοδευτικό σύστημα τελών για επιχειρήσεις που πωλούν είδη ευρείας κατανάλωσης, συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης.

⁽²²⁾ Πράγματι, το τέλος ενιαίου συντελεστή ήδη επιβάλλει υψηλότερο τέλος σε καταστήματα με υψηλότερο κύκλο εργασιών.

4.2. Συμβιβάσιμο της ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά

- (60) Η κρατική ενίσχυση θεωρείται ότι συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά εάν εμπίπτει σε οποιαδήποτε από τις κατηγορίες που απαριθμούνται στο άρθρο 107 παράγραφος 2 της Συνθήκης ⁽²³⁾ και μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά εάν η Επιτροπή κρίνει ότι εμπίπτει σε οποιαδήποτε από τις κατηγορίες που απαριθμούνται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης ⁽²⁴⁾. Ωστόσο, είναι το κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση που φέρει το βάρος αποδείξεως ότι η κρατική ενίσχυση που χορηγεί συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφοι 2 ή 3 της Συνθήκης ⁽²⁵⁾.
- (61) Η Επιτροπή σημειώνει ότι οι ουγκρικές αρχές δεν προέβλεψαν κανένα επιχείρημα που θα δικαιολογούσε το συμβιβάσιμο της τροποποίησης του 2014 του νόμου σχετικά με την τροφική αλυσίδα με την εσωτερική αγορά. Η Ουγγαρία δεν σχολίασε τις αμφιβολίες που εκφράστηκαν στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας ως προς το συμβιβάσιμο του μέτρου και δεν αντέδρασε στις παρατηρήσεις του τρίτου μέρους ως προς το συμβιβάσιμο ⁽²⁶⁾. Η Επιτροπή θεωρεί ότι καμία από τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στις προαναφερθείσες διατάξεις δεν έχει εφαρμογή διότι το μέτρο δεν δείχνει να επιδιώκει κανέναν από τους στόχους που απαριθμούνται στις εν λόγω διατάξεις. Συνεπώς, το μέτρο δεν μπορεί να κηρυχθεί συμβιβάσιμο με την εσωτερική αγορά.
- (62) Η Επιτροπή υπενθυμίζει ακόμη ότι δεν μπορεί να θεωρεί συμβιβάσιμο ένα μέτρο κρατικής ενίσχυσης που παραβιάζει άλλους κανόνες του ενωσιακού δικαίου, όπως οι θεμελιώδεις ελευθερίες που εγκαθιδρύονται με τη Συνθήκη ή οι διατάξεις των κανονισμών και των οδηγιών της ΕΕ. Από αυτή την άποψη, οι αμφιβολίες που εξέφρασε η Επιτροπή στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας ότι το μέτρο έχει κατά κύριο λόγο ως στόχο τις ξένες επιχειρήσεις, πράγμα που θα μπορούσε να συνεπάγεται παραβίαση του άρθρου 49 της Συνθήκης που εγκαθιδρύει τη θεμελιώδη ελευθερία της εγκατάστασης δεν έχουν αρθεί. Η Ουγγαρία δεν υπέβαλε κανένα σχόλιο σχετικά με την πιθανή παραβίαση του άρθρου 49 της Συνθήκης ή με τις παρατηρήσεις του τρίτου ενδιαφερόμενου μέρους σχετικά με το ζήτημα.
- (63) Η Ουγγαρία υποστήριξε ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 αποτελεί τη νομική βάση για το τέλος επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα, όπως τροποποιήθηκε με την τροποποίηση του 2014. Ωστόσο, βάσει των πληροφοριών που παρείχαν οι ουγκρικές αρχές ⁽²⁷⁾, η Επιτροπή διαφωνεί ότι το μέτρο — όπως αυτό τροποποιήθηκε το 2014 — συμμορφώνεται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 για τους τέσσερις λόγους που ακολουθούν.
- (64) Πρώτον, με βάση τις πληροφορίες που προσκόμισε η Ουγγαρία, δεν έχει αποδειχθεί ότι το τέλος επιθεώρησης — όπως τροποποιήθηκε το 2014 — υπολογίστηκε σύμφωνα με τα κριτήρια για τον υπολογισμό τελών που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004, ούτε ότι δεν υπερέβαινε τις συνολικές δαπάνες που επωμίζονται οι αρμόδιες αρχές κατά τη διενέργεια επίσημων ελέγχων, όπως, ρητώς, απαιτεί το άρθρο 27 παράγραφος 4 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού.
- (65) Δεύτερον, οι δαπάνες που ελήφθησαν υπόψη κατά τον καθορισμό της μεθόδου υπολογισμού του τέλους επιθεώρησης δεν φαίνεται να είναι σύμφωνες με τις δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 27 παράγραφος 4 στοιχείο α), σε συνδυασμό με το παράρτημα VI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004. Συγκεκριμένα, ενώ στον τελευταίο ορίζεται ότι οι δαπάνες που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των τελών μπορούν να περιλαμβάνουν το κόστος του προσωπικού «που συμμετέχει στους επίσημους ελέγχους», οι ουγκρικές αρχές έχουν ενημερώσει την Επιτροπή ότι το τέλος επιθεώρησης που χρεώνουν καλύπτει επίσης τις (γενικότερες) δαπάνες που πηγάζουν από την ευρύτερη κατηγορία των «μισθών του προσωπικού» ⁽²⁸⁾.
- (66) Τρίτον, παρότι οι ουγκρικές αρχές δικαιούνται να χρεώνουν κατ' αποκοπή τέλη σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004, δεν παρείχαν πειστική αιτιολόγηση για την προοδευτική φύση του τέλους επιθεώρησης και για τις δομές του (ζώνες και συντελεστές τελών). Συγκεκριμένα, η Ουγγαρία δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι η προοδευτική δομή του συντελεστή (κλίμακες συντελεστών και κύκλου εργασιών) που εφαρμόζεται σε φορείς καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης αντιστοιχεί σε παρόμοια προοδευτική δομή που έχει παρατηρηθεί στις δαπάνες που επωμίζεται η εθνική υπηρεσία ασφάλειας της τροφικής αλυσίδας για την επιθεώρηση των εν λόγω επιχειρήσεων.

⁽²³⁾ Οι εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 107 παράγραφος 2 της Συνθήκης αφορούν: α) ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα προς μεμονωμένους καταναλωτές· β) ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα· και γ) ενισχύσεις προς ορισμένες περιοχές της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

⁽²⁴⁾ Οι εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης αφορούν: α) ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων περιοχών· β) ενισχύσεις για την προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας του κράτους μέλους· γ) ενισχύσεις για την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή περιοχών· δ) ενισχύσεις για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς· και ε) ενισχύσεις που καθορίζονται από το Συμβούλιο.

⁽²⁵⁾ Υπόθεση T-68/03, Ολυμπιακή Αεροπορία Υπηρεσίες ΑΕ κατά Επιτροπής, EU:T:2007:253, σκέψη 34.

⁽²⁶⁾ Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 4, οι εν λόγω παρατηρήσεις διαβιβάστηκαν στην Ουγγαρία για σχολιασμό στις 13 Οκτωβρίου 2015.

⁽²⁷⁾ Πληροφορίες που προσκομίστηκαν στη Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων με επιστολές της 26ης Φεβρουαρίου [Ares (2015)835210] και της 19ης Μαΐου 2015 αντίστοιχα [Ares (2015)2083309].

⁽²⁸⁾ Βλέπε επιστολή των ουγκρικών αρχών της 7ης Οκτωβρίου 2015 στις υπηρεσίες της Επιτροπής.

- (67) Τέλος, παρότι ο προοδευτικός συντελεστής φέρεται να δικαιολογείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 από την ανάγκη ύπαρξης ενός τέλους ανάλογου με τους αυξημένους διοικητικούς πόρους που πρέπει οι αρμόδιες αρχές να εξασφαλίζουν για τη διεξαγωγή ελέγχων σε σημαντικούς φορείς της αγοράς, η Επιτροπή δεν αντιλαμβάνεται πώς, δεδομένης της φύσης των επίσημων ελέγχων, ο έλεγχος περισσότερων καταστημάτων μεγάλων λιανοπωλητών μπορεί να είναι πιο δαπανηρός ή σύνθετος από τον έλεγχο περισσότερων καταστημάτων φορέων με σύστημα δικαιόχρησης (οι οποίοι, ωστόσο, υπόκεινται σε σημαντικά χαμηλότερα τέλη επιθεώρησης, καθώς ο κύκλος εργασιών κάθε καταστήματος ξεχωριστά είναι πολύ μικρότερος).
- (68) Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Επιτροπή δεν θεωρεί απαραίτητες και αναλογικές προς τον σκοπό της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που θέτει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 τις διαφορές στη φορολογική μεταχείριση που εισάγει το μέτρο.

4.3. Το τέλος επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα στον τροποποιημένο νόμο

- (69) Όπως αναφέρεται στο σημείο 3.2, το τέλος επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα, όπως αυτό τροποποιήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2015, δεν εφαρμόζει πλέον προοδευτικούς συντελεστές. Αντίθετα, ο νόμος CLXXXII του 2015 με τον οποίο τροποποιείται ο νόμος XLVI του 2008 σχετικά με την τροφική αλυσίδα και την επίσημη εποπτεία της προβλέπει ενιαίο συντελεστή 0,1 % για όλους τους φορείς της αλυσίδας τροφίμων. Η κατάργηση της προοδευτικής δομής του τέλους αντιμετωπίζει τους προβληματισμούς που εγείρονταν ως προς τις κρατικές ενισχύσεις εξαιτίας της προοδευτικής δομής στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας.

4.4. Ανάκτηση της ενίσχυσης

- (70) Η τροποποίηση του 2014 δεν κοινοποιήθηκε ούτε κηρύχθηκε ποτέ συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά από την Επιτροπή. Καθώς η τροποποίηση του 2014 συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και νέα ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου ⁽²⁹⁾ που τέθηκε σε ισχύ κατά παράβαση της υποχρέωσης αναστολής της εφαρμογής που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, το μέτρο συνιστά επίσης παράνομη ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589.
- (71) Συνέπεια της διαπίστωσης ότι το μέτρο συνιστά παράνομη και ασυμβίβαστη κρατική ενίσχυση είναι ότι η ενίσχυση πρέπει να ανακτηθεί από τους λήπτες της σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589.
- (72) Ωστόσο, ως αποτέλεσμα της διαταγής αναστολής που εξέδωσε η Επιτροπή στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας, η Ουγγαρία επιβεβαίωσε ότι είχε αναστείλει την καταβολή του τέλους αναθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα για όσους υπόκεινται στη σχετική κατηγορία του προοδευτικού τέλους επιθεώρησης.
- (73) Συνεπώς, στην πραγματικότητα δεν έχει χορηγηθεί κρατική ενίσχυση στο πλαίσιο του μέτρου. Για τον λόγο αυτό, δεν συντρέχει περίπτωση ανάκτησης κρατικής ενίσχυσης.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (74) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η Ουγγαρία χορήγησε παράνομα την εν λόγω ενίσχυση κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (75) Η εν λόγω απόφαση δεν θίγει τυχόν έρευνες σχετικά με τη συμμόρφωση του μέτρου με τις θεμελιώδεις ελευθερίες που προβλέπονται στη Συνθήκη, ιδίως δε με την ελευθερία εγκαταστάσεως, όπως αυτή κατοχυρώνεται στο άρθρο 49 της Συνθήκης.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η προοδευτική δομή του συντελεστή (κλίμακες συντελεστών και κύκλου εργασιών) που εφαρμόζεται σε φορείς καταστημάτων πώλησης ειδών ευρείας κατανάλωσης που εφαρμόστηκε στο ουγγρικό τέλος επιθεώρησης όσον αφορά την τροφική αλυσίδα μέσω της τροποποίησης με τον νόμο LXXIV του 2014, συνιστά κρατική ενίσχυση ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που τέθηκε σε ισχύ από την Ουγγαρία κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της εν λόγω Συνθήκης.

⁽²⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 9).

Άρθρο 2

Η ατομική ενίσχυση που χορηγείται δυνάμει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1 δεν συνιστά κρατική ενίσχυση εφόσον, τη στιγμή που χορηγείται, πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίζει κανονισμός που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 2 των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 994/98 ⁽³⁰⁾ ή (ΕΕ) 2015/1588 ⁽³¹⁾, όποιος εκ των δύο εφαρμόζεται τη στιγμή που χορηγείται η ενίσχυση.

Άρθρο 3

Μετά την ημερομηνία έγκρισης της παρούσας απόφασης, η Ουγγαρία ακυρώνει όλες τις εκκρεμείς πληρωμές του καθεστώτος ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 1.

Άρθρο 4

Η Ουγγαρία διασφαλίζει την εκτέλεση της παρούσας απόφασης εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησής της.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ουγγαρία.

Βρυξέλλες, 4 Ιουλίου 2016.

Για την Επιτροπή
Margrethe VESTAGER
Μέλος της Επιτροπής

⁽³⁰⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998, για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ. 1).

⁽³¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1588 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 1).

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/1849 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 4ης Ιουλίου 2016

σχετικά με το μέτρο αριθ. SA.41613 — 2015/C [πρώην SA.33584 (2013/C) (πρώην 2011/NN)], το οποίο έθεσαν σε εφαρμογή οι Κάτω Χώρες σχετικά με τον επαγγελματικό ποδοσφαιρικό σύλλογο PSV στο Eindhoven

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 4093]

(Το κείμενο στην ολλανδική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης ⁽¹⁾ και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Τον Μάιο του 2011 η Επιτροπή πληροφορήθηκε από αναφορές στον Τύπο και από στοιχεία που υπέβαλαν πολίτες ότι ο δήμος του Eindhoven σχεδίαζε να παράσχει στήριξη στον επαγγελματικό ποδοσφαιρικό σύλλογο Philips Sport Vereniging (εφεξής «PSV») μέσω χρηματοοικονομικής συναλλαγής. Το 2010 και το 2011 η Επιτροπή έλαβε επίσης καταγγελίες σχετικά με μέτρα που είχαν ληφθεί υπέρ άλλων επαγγελματικών ποδοσφαιρικών συλλόγων των Κάτω Χωρών και, συγκεκριμένα, υπέρ των συλλόγων MVV στο Μάαστριχ, Willem II στο Tilburg, FC Den Bosch στο 's-Hertogenbosch και NEC στο Nijmegen. Στις 26 και 28 Ιουλίου 2011 οι Κάτω Χώρες διαβίβασαν στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με το μέτρο που αφορούσε τον σύλλογο PSV.
- (2) Με επιστολή της 6ης Μαρτίου 2013, η Επιτροπή ενημέρωσε τις Κάτω Χώρες για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης έναντι των μέτρων υπέρ των Willem II, NEC, MVV, PSV και FC Den Bosch.
- (3) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία (εφεξής «η απόφαση κίνησης της διαδικασίας») δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽²⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τα εν λόγω μέτρα.
- (4) Όσον αφορά το μέτρο υπέρ του PSV, οι Κάτω Χώρες υπέβαλαν παρατηρήσεις με επιστολές της 6ης Ιουνίου και της 12ης Νοεμβρίου 2013, καθώς και της 12ης και 14ης Ιανουαρίου και της 22ας Απριλίου 2016.
- (5) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από τους ακόλουθους ενδιαφερόμενους: από τον δήμο του Eindhoven (εφεξής «ο δήμος») στις 23 Μαΐου 2013, στις 11 Σεπτεμβρίου 2013 και στις 26 Σεπτεμβρίου 2013, καθώς και από τον PSV στις 24 Μαΐου 2013. Η Επιτροπή διαβίβασε τις παρατηρήσεις αυτές στις Κάτω Χώρες, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να τις σχολιάσουν. Οι Κάτω Χώρες υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους με επιστολή της 12ης Νοεμβρίου 2013.
- (6) Στις 9 Ιουλίου 2013, στις 25 Φεβρουαρίου 2015 και στις 13 Οκτωβρίου 2015 πραγματοποιήθηκαν συνεδριάσεις με τις Κάτω Χώρες.

⁽¹⁾ Απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση SA.33584 (2013/C) (πρώην 2011/NN) — Κάτω Χώρες Ενίσχυση ορισμένων ολλανδικών επαγγελματικών συλλόγων ποδοσφαίρου κατά την περίοδο 2008-2011 — Πρόσκληση υποβολής παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 116 της 23.4.2013, σ. 19).

⁽²⁾ Πρβλ. υποσημείωση 1.

- (7) Στις 17 Ιουλίου 2013 ο δήμος άσκησε προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου κατά της απόφασης κίνησης της διαδικασίας της 6ης Μαρτίου 2013 ⁽³⁾.
- (8) Σε συνέχεια της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, και σε συμφωνία με τις Κάτω Χώρες, διενεργήθηκε χωριστή έρευνα για κάθε σύλλογο. Η έρευνα σχετικά με τον PSV καταχωρίστηκε με αριθμό υπόθεσης SA.41613.

2. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

2.1. Το μέτρο

- (9) Η εθνική ποδοσφαιρική ομοσπονδία Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (εφεξής «KNVB») είναι ο κεντρικός οργανισμός που είναι υπεύθυνος για τις διοργανώσεις επαγγελματικού και ερασιτεχνικού ποδοσφαίρου. Το επαγγελματικό ποδόσφαιρο στις Κάτω Χώρες είναι οργανωμένο σε δύο επίπεδα. Κατά την αγωνιστική περίοδο 2014/2015 περιλάμβανε 38 συλλόγους, εκ των οποίων οι 18 αγωνίζονταν στην πρώτη κατηγορία (eredivisie) και οι 20 στη δεύτερη κατηγορία (eerste divisie).
- (10) Ο σύλλογος PSV ιδρύθηκε το 1913 και οι εντός έδρας αγώνες του διεξάγονται στο Eindhoven. Το 1999 οι εμπορικές δραστηριότητες του PSV συγκεντρώθηκαν σε μια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης [naamloze vennootschap]. Όλες οι μετοχές της εταιρείας, εκτός από μία, ανήκουν στο ίδρυμα Foundation PSV Football. Η εναπομένουσα μετοχή ανήκει στον ποδοσφαιρικό σύλλογο PSV του Eindhoven. Ο σύλλογος PSV αγωνίζεται στην πρώτη κατηγορία και συναγωνίζεται σταθερά για τις πρώτες θέσεις του πρωταθλήματος. Στις αγωνιστικές περιόδους 2014/2015 και 2015/2016 ο σύλλογος κατέλαβε την πρώτη θέση στην πρώτη κατηγορία του πρωταθλήματος. Ο PSV συμμετέχει τακτικά σε ευρωπαϊκές διοργανώσεις και έχει κερδίσει τόσο το ευρωπαϊκό κύπελλο (1987/1988) όσο και το κύπελλο UEFA (1977/1978).
- (11) Ο PSV έχει το δικό του ποδοσφαιρικό στάδιο, το στάδιο Philips (εφεξής «το στάδιο»). Μέχρι το 2011 είχε επίσης στην κυριότητά του το οικόπεδο στο οποίο βρίσκεται το στάδιο και το προπονητικό κέντρο De Herdgang. Το 2011 ο PSV αντιμετώπιζε σοβαρά προβλήματα ρευστότητας και για τον λόγο αυτό προσέγγισε τη δημοτική αρχή, την εταιρεία Philips και διάφορες άλλες εταιρείες στο Eindhoven, καθώς και κάποιες τράπεζες. Ορισμένες από αυτές τις εταιρείες συμφώνησαν όντως να χορηγήσουν νέα δάνεια ή να τροποποιήσουν τους όρους υφιστάμενων δανείων προκειμένου να βοηθήσουν τον PSV να υπερβεί τις δυσκολίες εκείνης της περιόδου.
- (12) Την ίδια περίοδο, ο δήμος και ο PSV διαπραγματεύθηκαν μια συναλλαγή πώλησης και επανεκμίσθωσης. Η συμφωνία προέβλεπε ότι ο δήμος θα αγόραζε το οικόπεδο στο οποίο βρίσκεται το στάδιο και το προπονητικό κέντρο έναντι του ποσού των 48 385 000 ευρώ. Το οικόπεδο του σταδίου αποτιμήθηκε στα 41 160 000 ευρώ. Για να χρηματοδοτήσει την αγορά αυτή, ο δήμος έλαβε από τράπεζα σχεδόν ισόποσο μακροπρόθεσμο δάνειο με σταθερό επιτόκιο. Στη συνέχεια, το οικόπεδο στο οποίο βρίσκεται το στάδιο παραχωρήθηκε στον PSV μέσω σύμβασης μακροχρόνιας μίσθωσης (erfpacht) διάρκειας 40 ετών, η οποία μπορεί να παραταθεί κατόπιν αιτήματος του PSV. Το ετήσιο μίσθωμα ανέρχεται σε 2 463 030 ευρώ και περιλαμβάνει το μίσθωμα για την έκταση που καταλαμβάνει το στάδιο (1 863 743 ευρώ), για την έκταση που καταλαμβάνει το προπονητικό συγκρότημα (327 151 ευρώ) και για έναν χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων (272 135 ευρώ). Η σύμβαση περιλαμβάνει ρήτρα που προβλέπει επανεξέταση του μισθώματος έπειτα από 20 έτη.
- (13) Οι Κάτω Χώρες δεν κοινοποίησαν στην Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, την πρόθεσή τους να συμμετάσχουν σε αυτό το σχέδιο πώλησης και επανεκμίσθωσης.

2.2. Λόγοι που οδήγησαν στην κίνηση της διαδικασίας

- (14) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή υποστήριξε ότι τα μέτρα ενίσχυσης επαγγελματικών ποδοσφαιρικών συλλόγων είναι πολύ πιθανό να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό και να επηρεάσουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Η Επιτροπή εξέφρασε επίσης αμφιβολίες για την ορθότητα του προσδιορισμού τόσο της τιμής πώλησης του οικοπέδου στο οποίο βρίσκεται το στάδιο όσο και του μισθώματος της έκτασης που καταλαμβάνει το στάδιο. Κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι ο δήμος είχε χορηγήσει επιλεκτικό πλεονέκτημα στον σύλλογο PSV χρησιμοποιώντας κρατικούς πόρους και ότι, ως εκ τούτου, είχε χορηγήσει ενίσχυση στον ποδοσφαιρικό σύλλογο.
- (15) Συγκεκριμένα, όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι οι Κάτω Χώρες βασίστηκαν στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με στοιχεία κρατικής ενίσχυσης στις πωλήσεις γηπέδων-οικοπέδων από τις δημόσιες αρχές ⁽⁴⁾ (εφεξής «η ανακοίνωση περί πωλήσεων γηπέδων-οικοπέδων»), η Επιτροπή επανέλαβε ότι οι οδηγίες της ανακοίνωσης, όπως αναφέρεται στην εισαγωγή της, «αφορούν μόνο τις πωλήσεις γηπέδων-οικοπέδων που ανήκουν στο δημόσιο. Δεν αφορούν τη δημόσια εξαγορά γηπέδων-οικοπέδων και κτιρίων ούτε την ενοικίαση ή τη χρηματοδοτική μίσθωση των ακινήτων αυτών από τις δημόσιες αρχές. Οι εν λόγω συναλλαγές ενδέχεται επίσης να περιέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης».

⁽³⁾ Υπόθεση T-370/13 Gemeente Eindhoven κατά Επιτροπής.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 209 της 10.7.1997, σ. 3.

- (16) Όσον αφορά την εξωτερική εμπειρογνώμοσύνη στην οποία βασίστηκε ο δήμος, η Επιτροπή αμφισβήτησε την εγκυρότητα των υπολογισμών των εμπειρογνώμωνων αποτίμησης δεδομένου ότι για τους υπολογισμούς αυτούς είχε χρησιμοποιηθεί η τιμή οικοπέδου που προορίζεται για μεικτή χρήση και όχι η τιμή οικοπέδου που προορίζεται για στάδιο. Η Επιτροπή εξέφρασε επίσης αμφιβολίες όσον αφορά τη ρεαλιστικότητα των περιθωρίων κέρδους και κινδύνου που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον υπολογισμό της αξίας του οικοπέδου για μελλοντική αξιοποίηση μετά τη λήξη της μακροχρόνιας μίσθωσης.
- (17) Στο στάδιο εκείνο, η Επιτροπή δεν είχε ακόμη πειστεί για την πρόθεση της δημοτικής αρχής να διασφαλίσει ότι η συναλλαγή θα πραγματοποιούνταν σύμφωνα με την αρχή του επενδυτή στην οικονομία της αγοράς (εφεξής «ΑΕΟΑ»). Αντιθέτως, θεωρούσε ότι ο δήμος είχε προσπαθήσει να μην υποστεί ζημία· με άλλα λόγια, ότι είχαν συμπεριληφθεί διασφαλίσεις ώστε να καταστεί η συναλλαγή ουδέτερη για τον προϋπολογισμό του. Αυτό δεν θα θεωρούνταν αποδεκτό για έναν συνήθη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς, ακόμη και εάν ο ίδιος είχε βασιστεί σε εξωτερικό εμπειρογνώμονα για την αποτίμηση των εκτάσεων και τον καθορισμό του μισθώματος.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ

- (18) Οι Κάτω Χώρες θεωρούν ότι η συναλλαγή δεν συνιστά κρατική ενίσχυση για τους ακόλουθους λόγους: α) η αξία του οικοπέδου και το ετήσιο μίσθωμα καθορίστηκαν από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες σύμφωνα με την ανακοίνωση περί πωλήσεων γηπέδων-οικοπέδων. Η εν λόγω ανακοίνωση παρέχει το σχετικό πλαίσιο βάσει του οποίου μπορεί να εκτιμηθεί αν η συναλλαγή αποτελεί κρατική ενίσχυση· β) το μίσθωμα που θα καταβάλλει στον δήμο ο PSV δυνάμει της σύμβασης μακροχρόνιας μίσθωσης είναι υψηλότερο από το ποσό των δόσεων που δανείου που καταβάλλει ο δήμος στην τράπεζα, γεγονός το οποίο διασφαλίζει ότι η πράξη δεν είναι απλώς οικονομικά ουδέτερη για τη δημοτική αρχή· γ) ο PSV θα παράσχει εγγύηση για τα ποσά που πρέπει να καταβάλει, η οποία θα καλυφθεί από την πώληση εισιτηρίων διαρκείας· δ) εάν ο σύλλογος PSV πτωχεύσει, το στάδιο και η έκταση που καταλαμβάνει θα περιέλθουν στην κυριότητα του δήμου· ε) το ποσό του μισθώματος θα επανεξεταστεί έπειτα από 20 έτη βάσει νέας έκθεσης αποτίμησης.
- (19) Κατά την άποψη των Κάτω Χωρών, με την αγορά του οικοπέδου στο οποίο βρίσκεται το στάδιο, ο δήμος ενήργησε υπό όρους της αγοράς και σύμφωνα με την αρχή του επενδυτή στην οικονομία της αγοράς και την αρχή του πιστωτή στην οικονομία της αγοράς. Ο δήμος ζήτησε να πραγματοποιηθεί ανεξάρτητη αποτίμηση του οικοπέδου προκειμένου να καθοριστεί η τιμή της συναλλαγής με βάση την αγοραία αξία του οικοπέδου.
- (20) Όσον αφορά την αποτίμηση του οικοπέδου ως οικοπέδου μεικτής χρήσης, οι Κάτω Χώρες επισημαίνουν ότι κάθε αποτίμηση στο πλαίσιο σύγκρισης μεταξύ της συμπεριφοράς δημόσιων και ιδιωτών επενδυτών πρέπει να πραγματοποιείται με βάση τη στάση που θα είχε τηρήσει ένας ιδιώτης επενδυτής τη στιγμή της εκάστοτε συναλλαγής, λαμβάνοντας υπόψη τις διαθέσιμες πληροφορίες και τις εξελίξεις που μπορούσαν να προβλεφθούν τη δεδομένη χρονική στιγμή. Ως εκ τούτου, ο εμπειρογνώμονας κλήθηκε να εκτιμήσει την αξία του ακινήτου στην τρέχουσα κατάστασή του, σε περίπτωση πώλησης του ακινήτου στη θεωρητικά καλύτερη προσφορά, κατόπιν άρτια οργανωμένης πρόσκλησης υποβολής προσφορών από την αγορά, λαμβανομένων υπόψη των δυνατοτήτων αξιοποίησης του οικοπέδου.
- (21) Οι Κάτω Χώρες παραπέμπουν αντίστοιχα στην ανεξάρτητη έκθεση αποτίμησης στην οποία αναφέρεται ότι για την αποτίμηση πρέπει να ληφθούν υπόψη ρεαλιστικές και προβλέψιμες μελλοντικές εξελίξεις που θα επηρεάσουν το οικόπεδο. Στην έκθεση εξετάζεται η πιθανή αξιοποίηση της τοποθεσίας του σταδίου και αναφέρεται ότι, σε περίπτωση κατεδάφισης του σταδίου, πιθανότερη εξέλιξη είναι η δημιουργία ζώνης μεικτής χρήσης με κτίρια διαμερισμάτων και γραφείων. Η αποτίμηση θα ήταν σκόπιμο να βασιστεί στην προοπτική αυτή ακόμη και αν δεν σημειωθεί τέτοια εξέλιξη κατά τις επόμενες δεκαετίες. Όπως υπογραμμίζεται τόσο από τις Κάτω Χώρες όσο και στην έκθεση αποτίμησης, η παραδοχή αυτή είναι ρεαλιστική κυρίως επειδή το οικόπεδο βρίσκεται στο κέντρο της πόλης. Τα γεωτεμάχια που βρίσκονται σε κεντρικό σημείο παρουσιάζουν πολύ περισσότερες πιθανότητες να αποκτήσουν σταδιακά μεγάλη αξία σε σύγκριση με αυτά που βρίσκονται στην περιφέρεια. Στην προκειμένη περίπτωση, ο δήμος βρίσκεται άλλωστε σε πλεονεκτική θέση καθώς η απόφαση για τον χωροταξικό σχεδιασμό και, κατ' επέκταση, για την πιθανή μελλοντική χρήση του σταδίου εναπόκειται στον ίδιο.
- (22) Σύμφωνα με τις Κάτω Χώρες, η παραδοχή περί μελλοντικής/πιθανής μεικτής χρήσης του οικοπέδου για κτίρια διαμερισμάτων/γραφείων συνάδει τόσο με τη λογική της πρόσφατης αστικής ανάπτυξης της περιοχής στην οποία βρίσκεται το στάδιο, όσο και με τις μελλοντικές προοπτικές της. Η περιοχή εντός της οποίας βρίσκεται το οικόπεδο έχει μετατραπεί από κυρίως βιομηχανική σε περιοχή μεικτής χρήσης που φιλοξενεί κατοικίες και γραφεία στο κέντρο της πόλης. Ο δήμος έχει ίδιο συμφέρον στην περιοχή του σταδίου, διότι η αγορά οικοπέδου στρατηγικής σημασίας εντάσσεται στη στρατηγική αστικής ανάπτυξης που περιγράφεται στο έγγραφο «Interimstructuurvisie 2009». Στο έγγραφο αυτό διαμορφώνεται το τοπίο για τη μετατροπή εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών περιοχών σε κεντρικές αστικές περιοχές στις οποίες θα δημιουργηθεί ένα μείγμα κατοικιών, δημιουργικών δραστηριοτήτων, καταστημάτων και γραφείων. Σημαντικό τμήμα της στρατηγικής αυτής είναι η έγκαιρη εξασφάλιση οικοπέδων στρατηγικής σημασίας στο πλαίσιο μιας μακροπρόθεσμης επενδυτικής στρατηγικής για την υλοποίηση των σχεδίων. Σύμφωνα με τη λογική αυτή και καθώς δεν μπορεί να υλοποιηθεί ταυτόχρονα όλα τα επιμέρους σχέδια για την περιοχή, ο δήμος επιθυμεί να συνδυάσει την αγορά οικοπέδων (για να τα κατοχυρώσει) με συμβάσεις μακροχρόνιας μίσθωσης. Η συμφωνία που πραγματοποιήθηκε για το στάδιο εντάσσεται σε αυτήν ακριβώς τη λογική σχεδιασμού. Αφού ο δήμος απέκτησε την κυριότητα του σταδίου, διαπίστωσε ότι η συμφωνία αυτή αποτελούσε μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για να εξυπηρετήσει τα συμφέροντά του. Με τον τρόπο αυτό θα εξασφάλιζε παράλληλα με την απόκτηση του οικοπέδου σταθερή εισροή εσόδων για τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης μακροχρόνιας μίσθωσης.
- (23) Ως εκ τούτου, στην έκθεση αποτίμησης υποστηρίζεται, με αναφορά στον κοινώς αποδεκτό κανόνα ότι η αξία του οικοπέδου θα πρέπει να εκτιμάται με βάση τη μέγιστη και βέλτιστη χρήση της περιοχής, ότι η τιμή θα πρέπει να βασιστεί

στη μεικτή χρήση του οικοπέδου. Η έκθεση αποτίμησης περιλαμβάνει επίσης το αναμενόμενο κόστος της κατεδάφισης των υφιστάμενων κτιρίων, της αξιοποίησης της περιοχής και της κατασκευής διαμερισμάτων και γραφείων. Στην έκθεση, η πιθανή αξία των γραφείων και των διαμερισμάτων καθορίζεται με βάση τις οικιστικές εξελίξεις που σημειώθηκαν πρόσφατα στις γειτονικές περιοχές. Ως πρόσθετο περιθώριο ασφαλείας, ο εκτιμητής λαμβάνει ως παραδοχή ότι θα εφαρμοστεί συντελεστής δόμησης που θα ανέρχεται μόλις στο 80 % του συντελεστή παρόμοιων έργων.

- (24) Για τον καθορισμό του ποσού του ετήσιου μισθώματος, η έκθεση αποτίμησης του οικοπέδου λαμβάνει ως βάση την εκτιμώμενη αξία της έκτασης που καταλαμβάνει το στάδιο και το προπονητικό συγκρότημα (αποτιμώνται από κοινού σε 48 385 000 ευρώ), καθώς και ενός χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων που ανήκε ήδη στον δήμο (αποτιμάται σε 6 010 000 ευρώ). Ως επιτόκιο αναφοράς χρησιμοποιείται το επιτόκιο των μακροπρόθεσμων ολλανδικών κρατικών ομολόγων, το οποίο το 2011 ανερχόταν σε 3,54 %. Στο επιτόκιο αυτό προστίθεται και ένα περιθώριο 1,5 % για να καλυφθεί ο κίνδυνος μείωσης της αξίας του οικοπέδου και/ή αύξησης υποχρέωσης πληρωμής. Ως εκ τούτου, το μίσθωμα καθορίζεται έτσι ώστε να εξασφαλίζει απόδοση για τη δημοτική αρχή της τάξης του 5,04 %.
- (25) Στην αποτίμησή του, ο εξωτερικός εμπειρογνώμονας λαμβάνει ως παραδοχή αύξηση της αξίας του οικοπέδου κατά τα επόμενα 40 έτη ανάλογη με τον αναμενόμενο μέσο ετήσιο πληθωρισμό που ανέρχεται σε 1,7 %. Βάσει των ανωτέρω, η έκθεση αποτίμησης κρίνει ότι το ετήσιο μίσθωμα που πρέπει να καταβάλλει ο PSV ανέρχεται στα 2 463 030 ευρώ. Οι Κάτω Χώρες ισχυρίζονται ότι το ποσό αυτό δεν απέχει από το μίσθωμα που καταβάλλουν σε άλλες περιοχές της χώρας επαγγελματικοί ποδοσφαιρικοί σύλλογοι για τη μίσθωση σταδίων και ότι, ως εκ τούτου, το ποσό αυτό είναι σύμφωνο με τους όρους της αγοράς. Όσον αφορά την παραδοχή της αύξησης της αξίας του οικοπέδου κατά 1,7 %, η μελέτη προβλέπει, ως περιθώριο ασφαλείας, μείωση έπειτα από 20 έτη της σωρευμένης αξίας του οικοπέδου κατά 22,5 % και καθορίζει το εκτιμώμενο ετήσιο μίσθωμα από το 21ο έτος και μετά με βάση τη μειωμένη αυτή τιμή. Δεδομένου ότι το περιθώριο ασφαλείας ανέρχεται σε 22,5 %, το πραγματικό ποσοστό ανατίμησης που χρησιμοποιείται στην αποτίμηση ανέρχεται σε 1,01 % για το σύνολο των 40 ετών (0,4 % για τα πρώτα 20 έτη).
- (26) Στην έκθεση αναγνωρίζεται ότι σύμβαση μακροχρόνιας μίσθωσης που υπερβαίνει τα 15 έτη ενδέχεται να εγκυμονεί ορισμένους κινδύνους. Ωστόσο, από την οπτική του επενδυτή της αγοράς, η μακρά χρονική περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας δεν είναι ακόμη δυνατή η εκμετάλλευση της αξίας ενός ακινήτου που βρίσκεται σε περιοχή μεικτής χρήσης αντισταθμίζεται από το μίσθωμα, το οποίο έχει ήδη καθοριστεί με βάση την εκτιμώμενη αξία γεωτεμαχίου μεικτής χρήσης. Το ύψος του μισθώματος θα επανεξεταστεί πλήρως έπειτα από 20 έτη βάσει νέας έκθεσης αποτίμησης. Η επανεξέταση θα καλύπτει την αξία του οικοπέδου και την επαρκή απόδοση επί της αξίας αυτής. Από την εν λόγω σύμβαση μίσθωσης εξασφαλίζονται έσοδα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, καθώς και η μετέπειτα δυνατότητα αξιοποίησης του οικοπέδου.
- (27) Οι κίνδυνοι για τον δήμο περιορίζονται επίσης και από άλλους παράγοντες. Όσον αφορά τον κίνδυνο που συνδέεται με τις κατηγορίες χρήσεων γης, η παραδοχή της έκθεσης αποτίμησης για την κατηγορία χρήσης του οικοπέδου βασίζεται στο γεγονός ότι οι περιοχές που βρίσκονται γύρω από το στάδιο εμπίπτουν ήδη σε διαφορετική κατηγορία χρήσης γης καθώς η χρήση τους από βιομηχανική έχει πλέον μετατραπεί σε μεικτή. Σε μία περίπτωση, ο επενδυτής εξασφάλισε την αλλαγή κατηγορίας εντός οκτώ εβδομάδων. Ως εκ τούτου, οι εκτιμητές θεώρησαν ότι η συγκεκριμένη παραδοχή είναι ρεαλιστική. Δεν έλαβαν υπόψη την εξουσία που έχει ο δήμος να επηρεάζει τον χωροταξικό σχεδιασμό αλλά εξέτασαν την αξιοποίηση των παρακείμενων περιοχών και τη διοικητική πρακτική χορήγησης αδειών και αλλαγών χρήσης γης σε ιδιωτικές κατασκευαστικές εταιρείες. Οι νόμοι περί χωροταξικού σχεδιασμού παρέχουν ευελιξία όσον αφορά την αλλαγή της χρήσης γης. Για να περιοριστούν περαιτέρω οι κίνδυνοι του υπολογισμού, στην έκθεση αποτίμησης ελήφθη ως παραδοχή χαμηλότερη οικιστική πυκνότητα από αυτή των γειτονικών γεωτεμαχίων.
- (28) Ακόμη και αν η κατηγορία χρήσης γης του σταδίου παραμείνει ως έχει, αυτό δεν συνιστά υψηλό κίνδυνο. Στην κατηγορία στην οποία υπάγεται επί του παρόντος το οικόπεδο επιτρέπεται η κατασκευή σταδίων και η ανάπτυξη εμπορικών χρήσεων. Η υπαγωγή στη συγκεκριμένη κατηγορία, εφόσον διατηρηθεί, ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα μέτρια μόνο μείωση της αξίας του οικοπέδου. Σύμφωνα με τις Κάτω Χώρες, στην κατηγορία αυτή επιτρέπεται η ανάπτυξη οποιασδήποτε εμπορικής χρήσης στις εγκαταστάσεις και η άσκηση επικερδών εμπορικών δραστηριοτήτων. Ο ανεξάρτητος εκτιμητής διαπίστωσε ότι η μεικτή χρήση αποτελούσε την κατάλληλη βάση για την αποτίμηση. Η επιλογή αυτή δεν υποδείχθηκε από τον δήμο.
- (29) Στη σύμβαση μακροχρόνιας μίσθωσης προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που ο PSV δεν καταβάλει το μίσθωμα ή πτωχεύσει, το στάδιο και η έκταση που καταλαμβάνει θα τεθούν στην πλήρη διάθεση του δήμου, ο οποίος μπορεί να αξιοποιήσει το οικόπεδο. Τα κτίρια του οικοπέδου θα περιέλθουν στην κυριότητα του δήμου. Όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, στην τιμή της συναλλαγής (48 385 000 ευρώ) έχει ήδη συνυπολογιστεί το αναμενόμενο κόστος κατεδάφισης και αξιοποίησης ενώ το ποσό του μισθώματος θα επανεξεταστεί πλήρως έπειτα από 20 έτη. Επιπλέον, ο PSV δέσμευσε τα έσοδα των εισιτηρίων διάρκειας της ομάδας ως εγγύηση για την καταβολή του μισθώματος και προκατέβαλε ποσό ίσο με το μίσθωμα δύο ετών για την έκταση (αφορά την αρχική περίοδο δέκα ετών).
- (30) Κατά τη λήξη της σύμβασης μίσθωσης, ο δήμος δεν θα έχει εισπράξει μόνο τους τόκους αλλά θα εξακολουθεί να είναι και ο ιδιοκτήτης του οικοπέδου του σταδίου, το οποίο θεωρητικά θα έχει υψηλότερη αξία από τη σημερινή και θα παρουσιάζει διάφορες δυνατότητες αξιοποίησης. Τα κτίρια του οικοπέδου θα είναι επίσης στη διάθεση του δήμου και δεν προβλέπεται καμία αποζημίωση για τον PSV.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

- (31) Στο πλαίσιο της διαδικασίας, ο δήμος και ο PSV υπέβαλαν παρατηρήσεις οι οποίες ήταν πανομοιότυπες με τις παρατηρήσεις των Κάτω Χωρών. Επιπροσθέτως, ο δήμος περιέγραψε τη διαδικασία που οδήγησε στην απόφαση αγοράς

του οικοπέδου του σταδίου και ανέφερε τους λόγους της απόφασης. Σύμφωνα με τον δήμο, τον Ιανουάριο του 2011 ξεκίνησαν διαβουλεύσεις για την υπογραφή της συμφωνίας πώλησης και επανεκμίσθωσης με τον PSV. Απώτερος στόχος ήταν η στήριξη του PSV με μια δημοσιονομικά ουδέτερη συναλλαγή που δεν θα απέφερε στον σύλλογο οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο δεν θα μπορούσε να εξασφαλίσει υπό όρους της αγοράς.

- (32) Ως εκ τούτου, και με γνώμονα τον στόχο αυτό, ο δήμος ζήτησε από την ανεξάρτητη εταιρεία αποτίμησης Troostwijk Taxaties BV (εφεξής «Troostwijk») να προσδιορίσει τόσο την αγοραία τιμή του συγκεκριμένου οικοπέδου όσο και ένα εύλογο ποσό για την ετήσια μίσθωση. Τον Μάρτιο του 2011 η Troostwijk προέβη σε αποτίμηση του οικοπέδου του σταδίου και άλλων γεωτεμαχίων τα οποία ο PSV επιθυμούσε να πουλήσει στον δήμο. Η εταιρεία προσδιόρισε την αγοραία τιμή του οικοπέδου του σταδίου, στην κατάσταση που βρισκόταν εκείνη την περίοδο και λαμβάνοντας υπόψη τις προοπτικές αξιοποίησής του, σε 41 160 000 ευρώ. Η μεθοδολογία προσδιορισμού της αξίας του οικοπέδου και του μισθώματος εγκρίθηκε από ανεξάρτητη λογιστική εταιρεία που συνεργάζεται με τον δήμο. Το μίσθωμα θα είναι υψηλότερο από τους τόκους που πρέπει να καταβάλει ο δήμος για το δάνειο το οποίο έλαβε προκειμένου να χρηματοδοτήσει την αγορά του οικοπέδου.
- (33) Μετά την παραλαβή αιτήματος παροχής πληροφοριών που απέστειλε η Επιτροπή σχετικά με τη σχεδιαζόμενη συναλλαγή τον Μάιο του 2011, ο δήμος επισήμανε ότι μεριμνά ώστε το μέτρο να τηρεί τους όρους της αγοράς και να μην επηρεάσει τον προϋπολογισμό του. Ο δήμος υπογράμμισε ότι ενδιαφέρεται για την αγορά του οικοπέδου μεταξύ άλλων επειδή εντάσσεται στο πλαίσιο της στρατηγικής του για την αγορά και αξιοποίηση οικοπέδων. Ο δήμος έχει ίδιο συμφέρον στην αγορά του συγκεκριμένου οικοπέδου, καθώς το οικόπεδο αυτό μπορεί να έχει υψηλότερη αξία για τον δήμο από ό,τι για οποιονδήποτε άλλο πιθανό επενδυτή.

5. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ — ΥΠΑΡΞΗ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 107 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

- (34) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, ως κρατικές ενισχύσεις ορίζονται οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές. Οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης είναι σωρευτικοί και, ως εκ τούτου, προκειμένου να χαρακτηριστεί ένα μέτρο ως κρατική ενίσχυση, οι όροι αυτοί πρέπει να πληρούνται στο σύνολό τους.

5.1. Κρατικοί πόροι και καταλογισμός στο κράτος

- (35) Το μέτρο της αγοράς του οικοπέδου του σταδίου και του προπονητικού συγκροτήματος *De Herdang* έναντι ποσού 48 385 000 ευρώ και η μεταγενέστερη επανεκμίσθωσή του στον PSV αποφασίστηκε από τον δήμο. Το μέτρο αυτό αφορά τον προϋπολογισμό του δήμου και, ως εκ τούτου, συνεπάγεται χρήση κρατικών πόρων. Για τον λόγο αυτό καταλογίζεται στο κράτος.

5.2. Πιθανές επιπτώσεις της ενίσχυσης στις συναλλαγές και στον ανταγωνισμό

- (36) Οι Κάτω Χώρες αμφισβήτησαν τον αντίκτυπο της πιθανής ενίσχυσης στην εσωτερική αγορά για τους ποδοσφαιρικούς συλλόγους που δεν αγωνίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ωστόσο, οι επαγγελματικοί ποδοσφαιρικοί σύλλογοι θεωρούνται επιχειρήσεις και υπόκεινται σε έλεγχο κρατικών ενισχύσεων. Το ποδόσφαιρο συνιστά μισθωτή δραστηριότητα και παροχή υπηρεσιών έναντι αμοιβής· διέπεται πλέον από υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού και, κατά συνέπεια, έχει αυξήσει τον οικονομικό του αντίκτυπο ⁽⁵⁾.
- (37) Οι επαγγελματικοί ποδοσφαιρικοί σύλλογοι, πέραν της συμμετοχής τους σε ποδοσφαιρικές διοργανώσεις, ασκούν οικονομικές δραστηριότητες σε διάφορες αγορές, οι οποίες έχουν διεθνή διάσταση, όπως η αγορά για τις μεταγραφές επαγγελματιών παικτών, η διαφήμιση, η χορηγία, η εμπορική προώθηση προϊόντων ή η κάλυψη από μέσα ενημέρωσης. Η ενίσχυση που χορηγείται σε επαγγελματικό ποδοσφαιρικό σύλλογο ενδυναμώνει τη θέση του σε αυτές τις αγορές, στις περισσότερες από τις οποίες δραστηριοποιούνται πολλά κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, εάν χρησιμοποιούνται κρατικοί πόροι για τη χορήγηση επιλεκτικού πλεονεκτήματος σε επαγγελματικό ποδοσφαιρικό σύλλογο, ανεξάρτητα από την κατηγορία στην οποία αγωνίζεται, η ενίσχυση αυτή είναι πιθανό να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης ⁽⁶⁾.

⁽⁵⁾ Υπόθεση C-325/08, *Olympique Lyonnais κατά Olivier Bernard, Société Newcastle UFC*, ECLI:EU:C:2010:143, σκέψεις 27 και 28· υπόθεση C-519/04 P, *Meca-Medina και Majcen κατά Επιτροπής* ECLI:EU:C:2006:492, σκέψη 22· υπόθεση C-415/93, *Union royale belge des sociétés de football association ASBL κατά Bosman*, ECLI:EU:C:1995:463, σκέψη 73.

⁽⁶⁾ Αποφάσεις της Επιτροπής που αφορούν τη Γερμανία, της 20ής Μαρτίου 2013, σχετικά με το Multifunktionsarena der Stadt Erfurt (υπόθεση SA.35135 (2012/N)), αιτιολογική σκέψη 12, και το Multifunktionsarena der Stadt Jena (υπόθεση SA.35440 (2012/N)), συνοπτικές ανακοινώσεις στην ΕΕ C 140 της 18.5.2013, σ. 1, καθώς και της 2ας Οκτωβρίου 2013 σχετικά με το Fußballstadion Chemnitz (υπόθεση SA.36105 (2013/N)), συνοπτική ανακοίνωση στην ΕΕ C 50 της 21.2.2014, σ. 1, αιτιολογικές σκέψεις 12-14· αποφάσεις της Επιτροπής που αφορούν την Ισπανία, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την πιθανή χορήγηση κρατικής ενίσχυσης υπέρ τεσσάρων ισπανικών επαγγελματικών ποδοσφαιρικών συλλόγων (υπόθεση SA.29769 (2013/C)), αιτιολογική σκέψη 28, Real Madrid CF (υπόθεση SA.33754 (2013/C)), αιτιολογική σκέψη 20, και την εικαζόμενη ενίσχυση υπέρ τριών ποδοσφαιρικών συλλόγων της Βαλένθια (υπόθεση SA.36387 (2013/C)), αιτιολογική σκέψη 16, που δημοσιεύθηκαν στην ΕΕ C 69 της 7.3.2014, σ. 99.

5.3. Επιλεκτικό πλεονέκτημα

- (38) Για να αποτελεί ένα μέτρο κρατική ενίσχυση, πρέπει να παρέχει στην επιχείρηση που λαμβάνει την ενίσχυση οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο δεν θα είχε εξασφαλιστεί υπό κανονικές συνθήκες αγοράς. Η αγορά οικοπέδου και η επακόλουθη μίσθωσή του από τον PSV θα συνιστούσαν ένα τέτοιο πλεονέκτημα εάν οι όροι ήταν ευνοϊκότεροι για τον PSV από τους όρους που θα δικαιολογούσαν οι συνθήκες της αγοράς.
- (39) Τα συμφέροντα που έχει συνήθως ο επενδυτής/ιδιοκτήτης σε μια εμπορική πράξη πώλησης και επανεκμίσθωσης συνίστανται στην εύλογη απόδοση της επένδυσης υπό τη μορφή μισθώματος κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, καθώς και στην ιδιοκτησία ενός ακινήτου που καταλαμβάνεται ήδη από αξιόπιστο μισθωτή. Ο επενδυτής/ιδιοκτήτης θα έχει στην κατοχή του ένα ακίνητο πλήρως μισθωμένο για μεγάλο χρονικό διάστημα, το οποίο θα του εξασφαλίζει σταθερή ροή εισοδήματος.

5.3.1. Εφαρμογή της ανακοίνωσης περί πωλήσεων γηπέδων-οικοπέδων

- (40) Στο πλαίσιο της παρούσας εκτίμησης, οι Κάτω Χώρες παραπέμπουν στην ανακοίνωση περί πωλήσεων γηπέδων-οικοπέδων. Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη ανακοίνωση, η πώληση γηπέδων-οικοπέδων και κτιρίων από δημόσια αρχή δεν συνιστά ενίσχυση, πρώτον, όταν η δημόσια αρχή αποδέχεται την υψηλότερη ή μοναδική προσφορά κατόπιν διαγωνισμού άνευ όρων και, δεύτερον, όταν –απουσία τέτοιας διαδικασίας διαγωνισμού– η τιμή πώλησης καθορίζεται τουλάχιστον στην αξία που έχει υπολογιστεί βάσει αποτίμησης ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα.
- (41) Η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι οι κατευθυντήριες γραμμές που παρέχονται στην ανακοίνωση περί πωλήσεων γηπέδων-οικοπέδων, όπως αναφέρεται στην εισαγωγή της, «αφορούν μόνο τις πωλήσεις γηπέδων-οικοπέδων που ανήκουν στο δημόσιο. Δεν αφορούν τη δημόσια εξαγορά γηπέδων-οικοπέδων και κτιρίων ούτε την ενοικίαση ή τη χρηματοδοτική μίσθωση των ακινήτων αυτών από τις δημόσιες αρχές. Οι εν λόγω συναλλαγές ενδέχεται επίσης να περιέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης». Επιπλέον, στην υπό εξέταση υπόθεση, ο προσδιορισμός της αξίας του οικοπέδου δεν αρκεί. Η πράξη πώλησης και επανεκμίσθωσης περιλαμβάνει επίσης ένα μίσθωμα. Πρέπει ως εκ τούτου να εξακριβωθεί επίσης το συμβιβασμό αυτού του μισθώματος με τους όρους της αγοράς.
- (42) Σε κάθε περίπτωση, οι μηχανισμοί της ανακοίνωσης περί πωλήσεων γηπέδων-οικοπέδων αποτελούν αποκλειστικά και μόνο εργαλεία με τα οποία εξακριβώνεται αν το κράτος ενήργησε ως επενδυτής στην οικονομία της αγοράς και αποτελούν επομένως συγκεκριμένα παραδείγματα εφαρμογής του κριτηρίου της ΑΕΟΑ σε συναλλαγές οικοπέδων που διενεργούνται μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων⁽⁷⁾.

5.3.2. Τήρηση της αρχής του επενδυτή στην οικονομία της αγοράς

- (43) Η Επιτροπή πρέπει, επομένως, να εξετάσει αν ένας ιδιώτης επενδυτής θα είχε προβεί στις υπό εξέταση συναλλαγές υπό τους ίδιους όρους. Η στάση του υποθετικού ιδιώτη επενδυτή είναι εκείνη ενός συνετού επενδυτή του οποίου ο στόχος για συνήθη αναμενόμενη απόδοση μετριάζεται από την επιφύλαξη όσον αφορά το αποδεκτό επίπεδο κινδύνου για έναν συγκεκριμένο συντελεστή απόδοσης. Η ΑΕΟΑ δεν θα τηρούνταν εάν η τιμή για το οικόπεδο είχε οριστεί σε υψηλότερα επίπεδα από την τιμή της αγοράς και το μίσθωμα σε χαμηλότερα επίπεδα.
- (44) Οι Κάτω Χώρες και ο δήμος υποστηρίζουν ότι ο δήμος ενήργησε με βάση μια (εκ των προτέρων) αποτίμηση ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα και, ως εκ τούτου, σύμφωνα με την ΑΕΟΑ. Η συναλλαγή πραγματοποιήθηκε στη βάση της αγοραίας αξίας του οικοπέδου και, ως εκ τούτου, δεν χορήγησε πλεονέκτημα στον PSV.
- (45) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συμμόρφωση με τους όρους της αγοράς μπορεί καταρχήν να καθοριστεί από την αποτίμηση ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα.
- (46) Όσον αφορά το συμβιβασμό των αποτελεσμάτων της αποτίμησης του εξωτερικού εμπειρογνώμονα στα οποία βασίστηκε ο δήμος, με τις τιμές της αγοράς, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας ζητήθηκε από τις Κάτω Χώρες να αναφέρουν για ποιον λόγο οι εμπειρογνώμονες χρησιμοποίησαν στους υπολογισμούς τους την τιμή οικοπέδου που προορίζεται για μεικτή χρήση και όχι την τιμή οικοπέδου που προορίζεται για στάδιο. Η Επιτροπή ζήτησε επίσης να της παρασχεθεί αιτιολόγηση των περιθωρίων κέρδους και κινδύνου που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της αξίας του οικοπέδου για μελλοντική αξιοποίηση μετά τη λήξη της σύμβασης μακροχρόνιας μίσθωσης.
- (47) Με βάση τις πληροφορίες που διαβιβάστηκαν από τις Κάτω Χώρες και τον δήμο, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η αποτίμηση του οικοπέδου από την ανεξάρτητη εταιρεία αποτίμησης ακινήτων Troostwijk πραγματοποιήθηκε πριν από την αγορά του οικοπέδου από τον δήμο. Όταν τον Ιανουάριο του 2011 ξεκίνησαν οι διαβουλεύσεις για τη σύναψη συμφωνίας πώλησης και επανεκμίσθωσης με τον PSV, ο απώτερος στόχος ήταν να ενισχυθεί ο PSV με μια συναλλαγή που δεν θα

⁽⁷⁾ Σύμφωνα με το κριτήριο της ΑΕΟΑ, δεν υφίσταται κρατική ενίσχυση εάν, υπό παρόμοιες συνθήκες, ένας ιδιώτης επενδυτής που δραστηριοποιείται υπό κανονικές συνθήκες σε οικονομία της αγοράς θα μπορούσε να είχε ενθαρρυνθεί να εγκρίνει υπέρ του δικαιούχου τα υπό εξέταση μέτρα.

χορηγούσε στον σύλλογο οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο δεν θα μπορούσε να εξασφαλίσει υπό συνθήκες της αγοράς. Ως εκ τούτου, ο δήμος ζήτησε από την Troostwijk να προσδιορίσει την αγοραία τιμή για το συγκεκριμένο οικοπέδο και ένα ποσό για το ετήσιο μίσθωμα που να είναι συμβατό με την αγορά.

- (48) Οι παραδοχές στις οποίες βασίστηκε η αποτίμηση φαίνονται λογικές. Στην έκθεση αποτίμησης του Μαρτίου 2011, η Troostwijk εκτίμησε την αγοραία τιμή του οικοπέδου του σταδίου, στην κατάσταση που βρισκόταν εκείνη την περίοδο και λαμβάνοντας υπόψη τις προοπτικές αξιοποίησής του, στο ποσό των 41 160 000 ευρώ. Η μεθοδολογία του προσδιορισμού της αξίας του οικοπέδου και του μισθώματος εγκρίθηκαν από ανεξάρτητη λογιστική εταιρεία που συνεργάζεται με τον δήμο.
- (49) Στην έκθεση αποτίμησης της Troostwijk λαμβάνονται υπόψη πιθανές ρεαλιστικές και προβλέψιμες μελλοντικές εξελίξεις που ενδέχεται να επηρεάσουν το οικόπεδο. Στην έκθεση εξετάζεται η πιθανή αξιοποίηση της τοποθεσίας του σταδίου και αναφέρεται ότι, σε περίπτωση κατεδάφισης του σταδίου, πιθανότερη εξέλιξη είναι η δημιουργία ζώνης μεικτής χρήσης με κτίρια διαμερισμάτων και γραφείων. Όπως υπογραμμίζεται στην έκθεση αποτίμησης, η παραδοχή αυτή είναι ρεαλιστική κυρίως διότι το οικόπεδο βρίσκεται στο κέντρο της πόλης. Τα γεωτεμάχια που βρίσκονται σε κεντρικά σημεία έχουν πολύ περισσότερες πιθανότητες να αποκτήσουν σταδιακά μεγάλη αξία από ό,τι τα οικόπεδα που βρίσκονται στην περιφέρεια. Στην έκθεση αποτίμησης γίνεται επίσης αναφορά σε ένα γενικό πρότυπο αποτίμησης, σύμφωνα με το οποίο η μέγιστη και βέλτιστη χρήση της περιοχής αποτελεί τη βάση για τον προσδιορισμό της αξίας του οικοπέδου.
- (50) Η μελλοντική χρήση που περιγράφεται από τις Κάτω Χώρες εντάσσεται άλλωστε στη μακροπρόθεσμη στρατηγική αστικής ανάπτυξης του δήμου για το σύνολο της περιοχής στην οποία βρίσκεται το στάδιο, όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 22. Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε ο δήμος, οποιοσδήποτε ιδιοκτήτης του συγκεκριμένου οικοπέδου θα είχε πολλές πιθανότητες να εξασφαλίσει αλλαγή της χρήσης γης για το οικόπεδο.
- (51) Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τις Κάτω Χώρες, η υφιστάμενη κατηγορία χρήσης γης για λειτουργία σταδίου και ανάπτυξη εμπορικών δραστηριοτήτων παρουσιάζει σημαντικές οικονομικές δυνατότητες.
- (52) Ως εκ τούτου, μπορεί να διατυπωθεί το συμπέρασμα ότι κρίνεται αποδεκτή η αποτίμηση του οικοπέδου από τον εμπειρογνώμονα με βάση τη μεικτή του χρήση. Η Επιτροπή έχει ήδη αποδεχθεί ότι ένας δήμος μπορεί να στηρίξει την αποτίμηση ενός οικοπέδου στη μακροπρόθεσμη προοπτική αύξησης της αξίας ενός γεωτεμαχίου σε μια περιοχή που αναμένεται να αναβαθμιστεί σύμφωνα με μια στρατηγική επιχειρηματικού σχεδιασμού⁽⁸⁾.
- (53) Ο PSV θα καταβάλλει στον δήμο το μίσθωμα της σύμβασης μακροχρόνιας μίσθωσης το οποίο καθορίστηκε από την ανεξάρτητη εταιρεία αποτίμησης και υπολογίστηκε με βάση την τιμή που ελήφθη ως παραδοχή για το οικόπεδο δεδομένης της μελλοντικής δυναμικής χρήσης του για ανέγερση κατοικιών και γραφείων και με σημείο αναφοράς το επιτόκιο των μακροπρόθεσμων κρατικών ομολόγων του 2011, στο οποίο προστέθηκε και ένα περιθώριο κινδύνου της τάξης του 1,5 %.
- (54) Ως εκ τούτου, στο μίσθωμα αποτυπώνεται ήδη η τιμή που εκτιμάται ότι θα έχει το οικόπεδο για χρήση άλλη πέραν της λειτουργίας αθλητικών εγκαταστάσεων. Η τιμή αυτή είναι επομένως υψηλότερη από μίσθωμα που υπολογίζεται με βάση την τρέχουσα χρήση του οικοπέδου.
- (55) Στην έκθεση αναγνωρίζεται ότι σύμβαση μακροχρόνιας μίσθωσης που υπερβαίνει τα 15 έτη μπορεί να εγκυμονεί ορισμένους κινδύνους από την άποψη των διακυμάνσεων της αξίας του οικοπέδου. Οι κίνδυνοι αυτοί περιορίζονται ωστόσο από πολλούς παράγοντες, οι οποίοι θα συζητηθούν περαιτέρω στις αιτιολογικές σκέψεις 56 έως 59.
- (56) Οι παραδοχές της έκθεσης αποτίμησης μπορούν να θεωρηθούν συντηρητικές. Στην έκθεση αποτίμησης προσδιορίζεται η αναμενόμενη πιθανή αξία των γραφείων και διαμερισμάτων με βάση τις πρόσφατες εξελίξεις στις γειτονικές περιοχές και εισάγεται ένα πρόσθετο περιθώριο ασφαλείας για την πιθανή τιμή πώλησης των διαμερισμάτων, το οποίο είναι ο συντελεστής δόμησης που ανέρχεται μόλις στο 80 % του συντελεστή που εφαρμόζεται σε παρόμοια έργα.
- (57) Όσον αφορά την παραδοχή της αύξησης της αξίας του οικοπέδου κατά 1,7 %, ποσοστό που συμφωνεί με την παραδοχή για τον πληθωρισμό, η αποτίμηση περιλαμβάνει μηχανισμό διόρθωσης: μετά την παρέλευση 20 ετών, αφαιρείται από τη σωρευμένη αξία του οικοπέδου το 22,5 % ως περιθώριο ασφαλείας. Εάν συνυπολογιστούν και οι δύο παραδοχές, η αναμενόμενη αύξηση υπολογίζεται σε 1,01 % ανά έτος για περίοδο μίσθωσης 40 ετών και 0,4 % ανά έτος για τα πρώτα 20 έτη. Ως εκ τούτου, η αρχική παραδοχή του 1,7 %, σε συνδυασμό με το περιθώριο ασφαλείας, φαίνεται λογική δεδομένου ότι το εν λόγω ακίνητο είναι οικόπεδο του οποίου η αξία αναμένεται να διατηρηθεί ή να αυξηθεί και το οποίο βρίσκεται στο κέντρο της πόλης (παρότι το οικόπεδο εμπίπτει επί του παρόντος στην κατηγορία εμπορικής χρήσης, το μίσθωμα βασίζεται ήδη στην παραδοχή σχετικά με την αξία που θα είχε αν προοριζόταν για μεικτή χρήση). Επιπλέον, ο πληθωρισμός το 2011 ήταν 2,3 %⁽⁹⁾, ενώ ο στόχος της ΕΚΤ για τον πληθωρισμό είναι 2 %. Και οι δύο αυτές τιμές είναι πολύ υψηλότερες από τους αναμενόμενους ρυθμούς αύξησης της αξίας της έκτασης που χρησιμοποιήσε ο εκτιμητής.

⁽⁸⁾ Απόφαση της Επιτροπής 2011/529/ΕΕ, της 20ής Απριλίου 2011, σχετικά με το μέτρο ενίσχυσης C-37/04 (πρώην NN 51/04), που εφάρμοσε η Φινλανδία στην Componenta Oyj (ΕΕ L 230 της 7.9.2011, σ. 69), αιτιολογικές σκέψεις 68 έως 74.

⁽⁹⁾ <http://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG/countries/NL?display=graph>.

- (58) Πέραν αυτών των διασφαλίσεων όσον αφορά το μίσθωμα, η σύμβαση μίσθωσης που διαπραγματεύθηκε ο δήμος περιλαμβάνει διάφορες άλλες διατάξεις για την κάλυψη των πιθανών κινδύνων, και κυρίως για τον κίνδυνο αθέτησης των υποχρεώσεων του PSV. Ο ποδοσφαιρικός σύλλογος θα παράσχει εγγύηση για την καταβολή των μισθωμάτων με τα έσοδά του από την πώληση των εισιτηρίων διαρκείας. Ο PSV έχει επίσης παράσχει εγγύηση ύψους 5 εκατ. ευρώ, ποσό το οποίο αντιστοιχεί στα μισθώματα δύο περίπου ετών και το οποίο αφαιρείται από την τιμή αγοράς και φυλάσσεται από τον οικείο συμβολαιογράφο για δέκα έτη.
- (59) Τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν συμφωνήσει ότι το ποσό του μισθώματος μπορεί να επανεξεταστεί πλήρως έπειτα από 20 έτη, κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε εκ των συμβαλλομένων. Η επανεξέταση θα βασιστεί σε νέα έκθεση αξιολόγησης. Το νέο μίσθωμα της έκτασης θα καθοριστεί με βάση την αξία που θα έχει τότε η έκταση καθώς και με βάση μια επαρκή απόδοση των κρατικών ομολόγων και ένα περιθώριο κινδύνου. Ως πρόσθετη διασφάλιση για τον δήμο, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφώνησαν ότι τα δικαιώματα χρήσης του οικοπέδου και του σταδίου θα μεταβιβαστούν στον δήμο εάν ο PSV αθετήσει τις υποχρεώσεις καταβολής μισθωμάτων ή πτώχευσει. Η ρήτρα αυτή συνιστά απόκλιση από τη συνήθη συνέπεια που επέρχεται βάσει του ολλανδικού αστικού δικαίου, σύμφωνα με το οποίο το δικαίωμα μίσθωσης αποτελεί μέρος της πτωχευτικής περιουσίας με αποτέλεσμα να μην βρίσκεται υπό τον έλεγχο του ιδιοκτήτη. Στην προκειμένη περίπτωση, κατά τη λήξη της σύμβασης μίσθωσης, ο δήμος θα παραμείνει ο ιδιοκτήτης του οικοπέδου και θα ελέγχει τη χρήση του.
- (60) Μολονότι οι παραδοχές στην έκθεση αποτίμησης φαίνονται εύλογες, όπως επισημαίνεται στις αιτιολογικές σκέψεις 48 έως 57, η σύγκριση με άλλες εμπορικές συναλλαγές εξακολουθεί να είναι δύσκολη καθώς οι συμφωνίες μίσθωσης τις οποίες παραθέτουν οι Κάτω Χώρες για τον σκοπό της συγκριτικής αξιολόγησης αφορούν ενδεχομένως διαφορετικούς τομείς (όπως ο στεγαστικός τομέας του Άμστερνταμ). Ως εκ τούτου, για να εξεταστεί αν η παρούσα συναλλαγή συμμορφώνεται με την ΑΕΟΑ, η Επιτροπή διερεύνησε κατά πόσον θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως σημείο αναφοράς μια διαφορετική βάση για εμπορική συναλλαγή που θα αφορά δανεισμό του PSV από τον δήμο του Eindhoven, με χρήση του οικοπέδου ως ασφάλειας.
- (61) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το μίσθωμα που οφείλει να καταβάλλει ο PSV είναι υψηλότερο από το επιτόκιο της αγοράς για ένα τέτοιο δάνειο, αφού ληφθούν υπόψη οι διαφορές μεταξύ μιας συναλλαγής πώλησης και επανεκμίσθωσης και ενός δανείου. Η σημαντικότερη διαφορά αφορά το γεγονός ότι, εάν ο PSV πτώχευε μετά τη λήψη του δανείου από τον δήμο, ο δήμος θα ανακτούσε στην καλύτερη περίπτωση το ονομαστικό ποσό του δανείου. Δεν θα ήταν συνεπώς σε θέση να επωφεληθεί από την όποια αύξηση της αξίας του οικοπέδου, πέραν του ονομαστικού ποσού του δανείου. Βάσει της συμφωνίας πώλησης και επανεκμίσθωσης, ο δήμος γίνεται ο ιδιοκτήτης του οικοπέδου κατά την έναρξη ισχύος της σύμβασης μίσθωσης και θα έχει πλήρη δικαιώματα ιδιοκτησίας σε περίπτωση πτώχευσης. Ο δήμος έδωσε έμφαση στην πτυχή αυτή κατά τη λήψη της απόφασης για το συγκεκριμένο μέτρο, δεδομένου μάλιστα ότι ο εγγυημένος πλήρης έλεγχος επί του οικοπέδου κατόπιν πιθανής πτώχευσης του PSV αποκλίνει από τις γενικές διατάξεις του ολλανδικού δικαίου και ευνοεί τον δήμο (αιτιολογική σκέψη 59). Οποιαδήποτε αύξηση της αξίας του οικοπέδου (μετά τον καθορισμό των όρων του δανείου) θα ωφελήσει επομένως μόνο τον δήμο.
- (62) Θα ανέμενε επομένως κανείς η συναλλαγή πώλησης και επανεκμίσθωσης να έχει εξ' ορισμού χαμηλότερη απόδοση από ένα δάνειο. Ο συντελεστής απόδοσης ενός δανείου με ασφάλεια υψηλής ποιότητας που παρέχεται σε εταιρεία με πιστοληπτική αξιολόγηση παρόμοια με την αξιολόγηση του ποδοσφαιρικού συλλόγου PSV θα αποτελούσε συνεπώς το ανώτατο δυνατό όριο ενός στοιχείου αναφοράς.
- (63) Απουσία αξιόπιστων αντιπροσωπευτικών επιτοκίων της αγοράς ⁽¹⁰⁾, το επιτόκιο αναφοράς της αγοράς στο εναλλακτικό σενάριο χορήγησης δανείου στον PSV θα έπρεπε να καθοριστεί με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης ⁽¹¹⁾. Για να είναι συντηρητικός, ο υπολογισμός αυτός θα έπρεπε να πραγματοποιηθεί με βάση το γεγονός ότι η πιστωτική ποιότητα του PSV το 2011 ήταν ανεπαρκής και λαμβάνοντας ως παραδοχή τη σύσταση ασφαλειών υψηλής αξίας για το δάνειο (δηλαδή το οικόπεδο). Το επιτόκιο αναφοράς που προκύπτει ανέρχεται σε 6,05 %.
- (64) Ο επενδυτής του δανείου αναμένει επομένως υψηλότερη απόδοση κατά 1,01 % από ό,τι ο δήμος στη συναλλαγή πώλησης και επανεκμίσθωσης. Ωστόσο, ο δήμος εξακολουθεί να ενεργεί ως επενδυτής στην οικονομία της αγοράς εάν ο επενδυτής του δανείου προτίθεται να αγνοήσει απόδοση ύψους 1,01 % με αντάλλαγμα την πιθανή αύξηση της αξίας του οικοπέδου (βλέπε αιτιολογική σκέψη 61). Με βάση τα χαρακτηριστικά της συναλλαγής, η απόδοση ενός τέτοιου θετικού ενδεχόμενου αποτιμάται τουλάχιστον σε 1,01 % και, ως εκ τούτου, η απόδοση που αναμένεται από τον δήμο στη συναλλαγή πώλησης και επανεκμίσθωσης φαίνεται εναρμονισμένη με τα στοιχεία αναφοράς της αγοράς.
- (65) Ως εκ τούτου, φαίνεται ότι η συναλλαγή πώλησης και επανεκμίσθωσης δεν οδηγεί σε αδικαιολόγητο πλεονέκτημα για τον PSV και προσφέρει στον δήμο απόδοση που εμπίπτει στην ΑΕΟΑ.
- (66) Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι το ετήσιο μίσθωμα, σύμφωνα με τις Κάτω Χώρες, είναι ανάλογο του μισθώματος που καταβάλλεται σε άλλες περιοχές της χώρας από επαγγελματικούς ποδοσφαιρικούς συλλόγους για τη μίσθωση σταδίων. Μολονότι η σύγκριση αυτή εξακολουθεί να παρουσιάζει δυσκολίες λόγω των διαφορετικών τοποθεσιών, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι εν λόγω άλλοι σύλλογοι καταβάλλουν το ετήσιο μίσθωμα όχι μόνο για το οικόπεδο αλλά και για ολόκληρο το συγκρότημα του σταδίου. Συγκριτικά, ο PSV είναι ιδιοκτήτης του σταδίου, επωμίζεται το κόστος λειτουργίας και συντήρησής του και καταβάλλει επιπλέον μίσθωμα για το οικόπεδο του σταδίου.

⁽¹⁰⁾ Στην παρούσα υπόθεση, λόγω ανεπάρκειας στοιχείων, δεν ήταν δυνατή η συναγωγή αντιπροσωπευτικής τιμής της αγοράς για το επιτόκιο αναφοράς.

⁽¹¹⁾ ΕΕ C 14 της 19.1.2008, σ. 6.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (67) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι αμφιβολίες που εξέφρασε στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας έχουν αρθεί σε αρκετά μεγάλο βαθμό. Όταν ο δήμος αγόρασε το οικόπεδο του σταδίου και το επανεκμίσθωσε στον PSV ενήργησε όπως θα ενεργούσε ένας υποθετικός ιδιώτης επενδυτής που θα βρισκόταν σε ανάλογη θέση. Ως εκ τούτου, η συναλλαγή δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το μέτρο που έθεσαν σε εφαρμογή οι Κάτω Χώρες υπέρ του ποδοσφαιρικού συλλόγου PSV στο Eindhoven δεν συνιστά ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών.

Βρυξέλλες, 4 Ιουλίου 2016.

Για την Επιτροπή
Margrethe VESTAGER
Μέλος της Επιτροπής

